

২৩

བཞུགས་སོ། །

ཡོད་པ་ལྟར་ལ།

ॐ ह्रीं क्लीं नमो भगवते वासुदेवाय ॥

[illegible]

༣༡། །རེད་མདའ་བ་གཞན་ལུ་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

བཟུ་སྒྲིག་མི་སྤྱི་མཆན་སྒོ།

བཀའ་འདྲི་བྱ་ཡུལ།	གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ། སྤུབ་བསྟན་སྒོན་ལམ།
གཙུག་སྒྲིག་པ།	ཁྱིམ་མཚན་འཇམ་སྒོ།
སྤྱི་ཤོག་ལག་རྒྱལ་པ།	པད་དོ།
སྒྲིག་སྒྲུབ་པ།	ཟླ་བ་ལྷ་མོ། བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན།
བྱ་དག་པ།	གཡང་ཤོད་ལོ་རྒྱུ། བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།
ལས་ཁུགས་མི་སྒྲུ།	བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། རྩི་ཇེ། ཟླ་བ་ལྷ་མོ། འབྲུག་རྒྱལ། དམ་ཆས། ཏྲ་འབྲིན་ལྷ་མོ།
	ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། གཡང་ཤོད་ལོ་རྒྱུ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།

རེད་མདའ་བ་གཞན་ལུ་སྒྲོ་བྱོས།

དཀར་ཆག

ཕར་ཕྱིན་ངག་དོན་རིན་ཆེན་སྤངས་པ།	༡
ཕྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་བཤད་པ།	༡
སྐབས་དང་པོའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༤
སྐབས་གཉིས་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༤༡
སྐབས་གསུམ་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༥༤
སྐབས་བཞི་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༦༥
སྐབས་ལྔ་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༧༤
སྐབས་དྲུག་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༡༢
སྐབས་བདུན་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༡༣
སྐབས་བརྒྱད་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༡༤
མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ངག་དོན་བཤད་པ།	༡༢༢
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམ་བཤད་ཏེ་མའི་འོད་ཟེར།	༡༢༤
མཆོད་བརྗོད་བཤད་པ།	༡༢༤
བསྡུས་དོན་བཤད་པ།	༡༣༡
བཤད་པ་ཏེ་བར་དགོད་པ།	༡༣༤

ཚེས་ལུང་སོགས་བཤད་པ།	༡༤༠
དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ།	༡༥༣
དངོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	༡༩༩
མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ།	༢༠༤
སེམས་བརྒྱུད་བཤད་པ།	༢༠༩
གདམས་ངག་བཤད་པ།	༢༣༡
རྟོགས་དཀའ་དགོ་འདུན་བཤད་པ།	༢༤༤
ངེས་ཆ་བཤད་པ།	༢༡༤
སྒྲུབ་པ་བཤད་པ།	༢༥༠
དམིགས་པ་བཤད་པ།	༢༩༠
ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ།	༣༩༥
གོ་སྒྲུབ་བཤད་པ།	༤༠༥
འདུག་སྒྲུབ་བཤད་པ།	༤༠༤
ཚོགས་སྒྲུབ་བཤད་པ།	༤༣༩
འབྲས་བུ་ཡོངས་སྦྱོངས་བཤད་པ།	༤༤༥

༡༡། །ཕར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་
 ངག་དོན་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་པ་བཞུགས་
 ལགས་སོ། །

ཨོ་སྐྱེ། །མ་དག་མ་གསལ་ཞེས་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྒྱན། །བདེ་སྒྲག་
 རྟོགས་ཕྱིར་ངག་དོན་བྱི་བར་བྱ། །འདིར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་
 དང་བཅས་པའི་ངག་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་བྲིའོ། །དེ་ལ་
 རྩ་བའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ནི་དེའི་འགྲེལ་པའི་ཡང་ཡིན་ལ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོར་བ་རྣམས་
 ནི་དེའི་རྩ་བའི་ཡང་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཅན་དང་། རྟགས་དང་ཆོས་
 དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ནི། སྤྲ་མའི་ཆོས་ཅན་སོགས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཤེ་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་
 འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྩོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་
 རྒྱན་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་

ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཁོན་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་གཟིགས་ཤིང་། རང་གིས་རྗེ་
 བཙུན་ལ་གསན་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་དོན་སོགས་ལ།
 སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཆོས་ཅན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་
 རྗེས་སུ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་མཐུན་
 གསུམ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་རྗེས་པར་བརྒྱུལ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་རྒྱལ་བཞིན་མ་བརྒྱུལ་ཏེ། སེམས་
 ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་
 སོགས་ལ། འཕགས་གྲོལ་ཆོས་ཅན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་
 རྗེས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཁོན་ཡོད་དེ། དེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 དགོངས་པ་རྒྱལ་བཞིན་མ་བརྒྱུལ་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དེ། རང་གི་སློ་
 གྲོས་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་
 བརྒྱུལ་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་བརྒྱུལ་བའི་ཕྱིར།
 དད་པའི་ས་སོགས་ལ། བཙུན་གྲོལ་ཆོས་ཅན། འཕགས་གྲོལ་གྱིས་རྣམ་བཤད་
 མཛད་པའི་རྗེས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་
 གི་སློ་གྲོས་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་
 མ་བཤད་དེ། ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་
 སོགས་ལ། སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། སློ་གྲོས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྟན་ཏེ། མཁས་པ་

སྒྲུ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་རྟོག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་གསལ་བར་རྟོག་ཅིང་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟའི་ཤིན་ཏུ་རྟོག་དཀའི་སྟོགས་ལ། རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 རྩོམ་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་ཚིག་དོན་ཆང་བར་གཞན་གྱིས་རྟོག་པར་དཀའ་ཞིང་
 རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཆང་བར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་
 གྲུན་ཏུ་སྟོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རང་དབང་དུ་རྒྱུན་
 གྱི་ཚིག་གི་དོན་ཆང་བར་མི་རྟོག་དེ། རྒྱུན་གྱི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་འཕགས་རྣམས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་བརྩོམ་པ་ལ་རང་
 དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཅན་འཕེལ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་བྱམས་པ་སྟོགས་ལ། བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་
 གྱི་ཐོག་མར་འབྲས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཐུག་མཛད་པ་ལ་རང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རང་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་
 རང་སྟོགས་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རབ་དུ་དང་བ་ནི། བདེ་
 ལེགས་གྲུན་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དག་སྟོགས་ལ། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་
 འབྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་བསྟེན་ནས་དེ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིགས་
 སུ་བཅད་པ་སྟོགས་ལ། རྒྱུན་གྱི་མཚན་བརྗོད་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་གྱི་ཆེ་བའི་
 བདག་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་པའི་བཞེད་
 དོན་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ཐོས་སྟོགས་ལ། དབང་རྩལ་འབྲས་ཡུམ་ལ་

དང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། ལྷ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ་དབང་རྩལ་ནི་ཆོག་
 ཅུམ་གྱིས་ངེས་པར་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྟགས་ལ། དབང་རྩོན་འབྲས་ཡུམ་ལ་
 དང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འབྲས་ཡུམ་གྱི་སྟགས་འཕགས་བཞི་བསྟེན་
 པ་ལ་དོན་གཞོན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལ། གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན། གཅིག་དང་
 དུ་བྲལ་སྟགས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་ཆོད་མས་གཞོན་དགོས་པ་ལ་ངེས་མི་གཞོན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྟེ་བ་འགོག་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ལ། ཡུམ་གྱིས་འཕགས་བཞི་སྟེན་
 པ་ཀུན་རྩོད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་སྟགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་ཆོས་ཅན། མཁུན་
 པ་གསུམ་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སྟགས་ལ། འཕགས་བཞི་བསྟེན་
 པའི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མའི་སྐྱབ་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་མོའི་བར་ལ།
 མཆོད་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་དང་བ་སྟེས་པ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པ་
 ཀུན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་
 གསུང་རབ་ལ་ཐོས་སྟགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་རྣམ་མཁུན་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནས་ཡིན་ཞིང་དག་གི་བར་ལ། བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གྱི་
 ཐོག་མར་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་བསྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོན་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་ཅིང་མཁུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཀུན་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་ནས་བསྟོན་གྱི་བར་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་བཞིན་དོན་ཐམས་ཅད་

སྤྱབ་རྒྱུ་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ། རང་རྒྱལ་
 ཆོས་ཅན། མཆོད་བཟློད་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཞི་ཆོལ་ཞེས་པའི་
 ཚིག་གི་རིམ་པ་གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དང་རང་དོན་དུ་ཉེར་ཞི་དོན་གཉེར་དུ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དང་བྱུང་པར་བ་གཏན་མེད་མིན་ཏེ། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་སོགས་རྣམ་
 ཐར་ཅུང་ཟད་ཅམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། ཟུང་འདས་སོགས་ལ། འབྲས་
 ཡུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པར་མཛད་དེ། གཞི་སྒྲེ་མེད་དུ་
 ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་དག་གིས་ཟུང་འདས་གཉིས་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་སེམས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། ལམ་
 གསུམ་སྒྲེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་
 བསྐྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་
 བཞེད་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། རྣམ་རྟགས་མཚན་མའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲེ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྱི་བར་ལ། རྒྱུ་ཆོས་ཅན།
 གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་རེ་བཟློད་བྱར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གསུམ་ཆར་བཟློད་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་བཞིའི་མདོན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རབ་
 འབྱོར་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་ལ། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མདོན་

རྟོགས་མཐའ་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ། གཞི་ཡུང་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་
 ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ། བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྟོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱར་སྒྲིན་མ་
 དེར་ཐལ། ལམ་གསུམ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་དོན་
 བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གང་དག་
 ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ། རྣམ་རྟོགས་མཆོན་མས་བསྐྱས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པར་བྱགས་སུ་ཁུད་པའི་
 ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནས་སྦྱངས་པ་ཅན་ལ། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དུ་མྱོངས་པ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་
 སུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསུམ་སོགས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་མི་རྟོག་སོགས་བཙུ་དུག་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཉིད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེམས་
 ཅན་ལ་བསྐྱས་པ་དང་སྒྲིན་པ་དང་། བསྐྱས་པ་སྒྲིན་གྲོལ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱིས་ངས་པར་འབྱུང་ཞིང་རྟོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་སོགས་ལ། རྣམ་
 མཁུན་ཆོས་ཅན། རོན་གཉིས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 རྣམ་གྱི་གནས་ལུགས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་བུ་ན་སོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པར་
 བསྟན་ཏེ། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རོན་ལས་
 སོགས་ལ། བྱམས་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མར་དགོས་འབྲེལ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་རོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་ནས་
 གཞན་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བསྟན་པའི་
 བར་ལ། ཡུམ་གསུམ་ལས་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་སོགས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་
 ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་
 བྱེད་ནས་སྤྱོད་པའི་བར་ལ། བྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གསུམ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་
 ཐབས་དང་། སྤྱོད་དེ་དག་གི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྐྱོད་བྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་རང་དག་ཡུམ་གསུམ་རྒྱན་དང་བཅས་
 པ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ནས་སྤྱོད་པའི་བར་ལ།
 གང་གི་འད་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ནས། དགོས་པའི་ཡང་
 དགོས་པའི་བར་ལ། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བརྗོད་བྱེད་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་མངོན་དུ་

གྲུར་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་
པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་སོགས་ལ། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་
དེའི་བརྗོད་བྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བདེ་བླག་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉིང་དགོས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
སོགས་ལ་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་ཐོག་མར་ལུས་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཆད་པ་པོས་འཆད་སྒྲ་ཞིང་ཉན་པ་པོས་བཟུང་བདེ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་ལ། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དངོས་
པོ་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་གྲངས་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་བཅད་
ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དོན་བདུན་ཅུང་ཕྱི་ནས། དེ་དག་གི་རྒྱུ་གྲངས་ཙམ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བསྟུས་པའི་དོན་སོགས་ལ་སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་
ཀྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་ལུས་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཞུགས་
ནས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དང་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སོགས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ནས་སོགས་
ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་གྱིས་སེམས་སྦྱོན་སོགས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བས་མ་
 ཟེན་པ་སྦྱོན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱབ་བྱའི་བྱ་བས་ཟེན་པ་འདུག་པ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སོགས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཞེས་པ་མེད་དེ།
 འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་འདོད་པའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ་ཡོད་ན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་བམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱབ་བྱ་
 སྒྲ་མ་ལ། གྲོགས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གྲོགས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉིས་གྱི་སྦྱོན་
 ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སྦྱོན་པ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སེམས་སྦྱོར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་ནི་སོགས་ལ། བྱམས་
 པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རང་དགར་
 བཞག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡུམ་གསུམ་ཆར་
 ལས་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ། །འཕགས་
 པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་དང་། སྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་

ཉིད་དུ། ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལ་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་སོགས་
ནས་བསྟན་ཏེ་བར་ལ། ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་
དང་མཆོངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།
གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མདོར་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཙུག་ལག་གི་སོགས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་སྐབས་
འདིར་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུམ་རྒྱས་བསྟན་ཀྱི་ཆོག་
ཁུངས་སུ་མ་བྲིས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། འདུན་
སོགས་གསུམ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རིམ་བཞིན་འདུན་པ་བསམ་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ཕྱིན་དུག་གི་
ཕན་བདེ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་སོགས་སྒྲོམ་འདོད་ཀྱི་
ལྷག་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལ་
སྦྱོར་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་
པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཙུ་བའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་
ཅན། རིམ་བཞིན་སྦྱིན་ལྡན་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་བར་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་དག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྲོགས་སུ་ལྡན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་ཤེས་སོགས་ལྔ་ལ། ས་བཙུ་བའི་ཁུང་

ཡར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མདོན་ཤེས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 མདོན་ཤེས་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཆོགས་གཉིས་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་པའི་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱང་
 འདས་སུ་བདེ་སྒྲག་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་སྒྲོ་བས་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞིང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཞེས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་
 དགའ་སྟོན་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར། བཟོད་གཅིག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བ་ལ་
 ཐ་མི་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལྡན་ལ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཛེད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
 ཐོགས་ལ། སེམས་སྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་བསྐྱེད་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་མོས་སྒྲོད། དེ་ནས་བཅུས་ས་བཅུ་དང་།
 ལྷས་ཁྱད་པར་ལམ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་སོགས་ནས་གདམས་ངག་གི་བར་ལ། གདམས་ངག་སྟོན་པའི་ཡུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་སོགས་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྐྱ་རན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱག་བསྐྱེལ་སོགས་ལ་སྐྱག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་བྱར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་ལ། ཀུན་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་སྐར་བྱར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་སོགས་ལ། འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་བྱང་འབྲས་བུས་བསྐྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་སོགས་ལ། ལམ་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཞེན་པའི་གཉེར་པོར་རྣམ་བྱང་རྒྱས་བསྐྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་

དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཞེན་པའི་གཉེན་
 གོམ་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་སངས་
 རྒྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་སོགས་ལ། ཆོས་དགོན་
 མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་གོམ་མཆོན་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་འདུན་ལ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དག་འདུན་ཡོན་གནས་སུ་ཞེན་པའི་གཉེན་གོམ་བྱང་འཕགས་རྣམས་སྐྱེ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་སོགས་ལ་བྲེག་ཆེན་
 དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་དག་འདུན་དུ་མི་བགྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ནས་བརྒྱད་པོའི་
 བར་ལ། སྐབས་འདིའི་དག་འདུན་ཆོས་ཅན། ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ།
 འབྲས་གནས་གསུམ་ཞུགས་པ་བཞི་རང་རྒྱལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་
 རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཉི་ལྔར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཞུགས་ཞུགས་གནས་
 ལྟ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་གསུམ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཅུ་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ལ་མ་ཞེན་པ་
 ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་གོམ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་
 སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་རིང་མོ་སོགས་ལ། རལ་བ་མེད་པ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲིབ་ལུགས་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་རྫོམ་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱོགས་བརྩ་སོགས་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་
 ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤའི་ཞེས་སོགས་ལ། སྐྱེན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེན་སྔ་ལ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་
 གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱེན་ལྔའི་མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། བ་མལ་པའི་མིག་བསམ་གཏན་གྱིས་སྦྱངས་པས་དཔག་ཆད་
 བརྒྱ་ནས་སྒྲིབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ནས་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོན་
 གྱི་དག་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་གྲུབ་པའི་མིག་གང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
 འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་། བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱི་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། ཆོས་བསམ་ཅད་གྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་རྣམས་སོ། །

རྩེ་འབྲུལ་སོགས་ལ། མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མངོན་ཤེས་དུག་གི་
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ས་གཡོ་བ་སོགས་རྩེ་འབྲུལ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་

དང་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་མཉམ་གཞག་གི་སྐུ་བསྐྱུས་
 བ་གང་ཞིག་སྒྲ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཐོས་པ་དང་། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རང་
 གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་དུ་མ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་བྱུང་
 མཉམ་གཞག་གི་སྐུ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་
 མཐོང་བ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་སོ། །

མཐོང་ལམ་ཞེས་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བུ་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོང་
ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་
ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར། འདུས་
བྱས་སོགས་ལ་སྒྲུམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུམ་ལམ་དོན་དམ་པར་མི་
དམིགས་ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ།
ཞེས་འདོམས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལས་རྟོགས་
པའི་རིགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཆོས་
ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་བུ་ལྷན་
སྐྱེས་སྤྱོད་བ་དང་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་

ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནས་བཙུའི་བར་ལ། སྐབས་འདིའི་གདམས་ངག་ཆོས་
 ཅན། བཙུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་འདོམས་པ་ལ་
 བཙུ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་ལྷུས་པའི་བྱིར། ལམ་གཤམ་ཉིད་སྟགས་ལ།
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྡ་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲོམ་སྤངས་གཏན་མ་སྤངས་
 པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་བཙོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དབྱེན་གཉིས་ཏེ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་རྣམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 རིམ་བཞིན་དད་རྗེས་འབྲང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཏེ། དད་པས་ལམ་དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཞུགས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྤར་སྒྲོམ་སྤངས་མ་སྤངས་ཤིང་ད་ལྟ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་བྱུག་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
 སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
 དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་དེ་དག་གི་གཉེན་
 པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྦྱོ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་སམ་
 གསུམ་སྤངས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་
 སེམས་ལྟ་སྦྱོན་ཆོས་ཅན། རིགས་ནས་རིགས་སྦྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྟའི་རིགས་སྦྱེ་དང་། མིའི་རིགས་སྦྱེ་གཉིས་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏུག་པ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
ཆར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་གཉིས་ཏེ་དད་མོས་དང་མཐོང་
ཐོབ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་རྩལ་པོ་ཆོས་ཅན། གོང་བཞིན་དད་མོས་
དང་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ལྷག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་
རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལྟ་བུ་སྤངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་
ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་བརྟན་ནམ་
བརྟན་སྤངས་ཏེ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ། སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་ལ་
འདོད་པར་ཉོན་སྤྱོད་སྤངས་ཅམ་གྱི་བྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་ཆེན་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲ་པ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་
སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་

18

པའི་གོང་འཕོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་ཆོས་ལ་ཉོན་
 གླིབ་སྒྲངས་པའི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལུས་ཀྱི་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་རྩེའི་དགུ་པ་སྟོང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དག་བཙོམ་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་དེ། གོང་
 མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྒྲངས་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཕྱིར་བརྩོན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་སྟོབ་དཔོན་
 མེད་པར་ཉོན་གླིབ་སྒྲངས་པས་བྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ལྟ་
 གླིན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་ཡིན་དེ། དེའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
 སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ལྟ་གླིན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་ཅན། རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་དེ།
 ཐར་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཞིང་བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོད་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཉིན་པོར་ལྟ་བུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པས་སམ། གང་ཟག་
 དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཞེས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་
 གི་སྟོར་ལམ་ལས་དམིགས་པས་བྱ་བར་དུ་འཕགས་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་
 བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ་དེ་

དག་གི་དེ་ནི་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སུ་ཞེས་སོགས་ལ་རྣམ་
 པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་
 བོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཏེ་དེ་དག་གི་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་བོ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྩེ་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྤངས་
 རྟོགས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ནི་སྤངས་རྟོག་ཉི་ཆོ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དག་བའི་བཤེས་སོགས་ལ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
 བྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སྤྱོད་ཞིར་མི་ལྟར་པའི་ཕྱིར།
 བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ནི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བས་སྤྱོད་ཞིའི་མཐར་ལྟར་བའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་བྱུང་
 ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དེ་དག་གི་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་བྱུང་ཆོས་སུ་མི་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ལ་
 བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 བྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་བྱོད་ཀྱི་བཞི་པོར་ལྟན་པ་གང་ཞིག་བྱོད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་
 གྱི་བྱུང་ཆོས་སུ་མི་ལྟན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་བྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་ཉན་རང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱར་གྱུར་བ་དེ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱོད་ཀྱི་ངོ་པོར་ལྟན་དུ་ཟེན་གུང་བྱོད་ཉན་རང་

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་འདས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱང་སེམས་ཞེས་པ་
ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཡི་བར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་
ལ་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་
དམིགས་པའི་བྱིར། བཟོད་འབྲིང་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་
ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་མཆན་ཞིང་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་
ཏེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཆོས་མཆོག་རྒྱུང་དུ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་འབྲས་བུའི་
སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། གདུལ་བུའི་སྐལ་བ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་
པའི་ཆེད་དུ་ཏེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། བཟོད་པ་རྒྱུང་དུ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་
གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་དང་
བཅས་པ་ལྟར་དམིགས་པའི་བྱིར། རྟོད་རྒྱུང་དུ་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ལ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། མདོན་ཞེན་བཀག་པ་སོགས་ཆོས་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཏེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་ལས། སྐབས་འདིར་
ཆོས་ཅན། སྒྲོར་ལམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། གང་གི་ཞེས་སོགས་
ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་བདེན་བཞི་ལ། ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པར་
བསྐྱུན་པའི་ཆོས་ཅན་དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། འགལ་བས་

སྒྲོམ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དུའི་
རྒྱུ་དམིགས་པ་སོགས་ལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་བྱུང་པར་བྱས་པའི་བདེན་
བཞི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་དྲོད་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་ལ། དྲོད་རྒྱུ་དུས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་
སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དྲོ་བ་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཐེག་
ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲིང་གི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། དགག་
སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། དྲོད་
འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་བཞིར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ལ། དྲོད་འབྲིང་གིས་རང་གི་དམིགས་པ་
མིང་དོན་གྱི་མཚན་མས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་བརྟན་བཅུགས་པ་
ཅུམ་དུ་གྱུབ་པའི་བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། དྲོད་ཆེན་
པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དབྱེད་གཞིར་གྱུར་པའི་

ཕྱིར་རྣམ་པ་ནི། རྟོད་ཆེན་པོས་རང་གི་དམིགས་པ་དག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་དུའང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ།
 དེ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ། གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་
 ལས་རྟོད་ཆོས་ཅན། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆེ་
 འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་དུའི་སོགས་ལ། རང་
 གི་རོ་བོ་བདེན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་
 སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མོ་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་ཞེས་
 སོགས་སྒྲུབ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཕྱི་མོ་རྒྱུང་དུའི་རང་གི་དམིགས་པ་རྟག་
 མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་སོ། །འབྲིང་གི་སོགས་ལ་མི་རྟག་པ་
 སོགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཅིག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
 བཞི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་སོགས་སོ། །
 རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཕྱི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བདག་གི་གཟུང་བྱུར་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
 གྱུར་པ་སོགས་སོ། །

ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་མཚན་མས་སྟོང་པས་བྱུང་པར་

དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་
 རྣམ་ལ་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་སོགས་ལ། ཅེ་མོ་ཆེན་པོས་རང་གི་དམིགས་པ་
 བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་ལམ་
 ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱུང་དུའི་དམིགས་པ་སོགས་ལ།
 མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སྟོང་པས་བྱུང་པར་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན།
 བཟོད་པ་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ།
 བཟོད་པ་རྒྱུང་དུའི་རང་གི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྒྱུ་མ་
 ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་སོགས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། ཀུན་བྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྒྲེས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། བཟོད་འབྲིང་གི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཤེས་རྣམ་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་སོགས་ལ། བཟོད་འབྲིང་གིས་
 རང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ལུས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་
 རྒྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོགས་
 སོ། །ཆེན་པོའི་སོགས་ལ། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། བཟོད་ཆེན་གྱིས་རང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཤེས་རྣམ་གྱི་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། བཟོད་ཆེན་གྱིས་རང་གི་དམིགས་

པ་ག་ཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་
 ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ། སྟོར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟུག་རྫས་ཡོད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་གསལ་སྟངས་དང་
 ཐོར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན་དམིགས་པ་སོགས་ལ། དཔལ་བར་
 འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་དང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་
 པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཚན་རྟེན་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་
 སོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཆོས་མཚན་རྟེན་དམ་རང་གི་དམིགས་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱེ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །འབྲིང་
 གི་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཆོས་མཚན་འབྲིང་དང་སྟོང་
 ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རྣམ་
 སོགས་སོ། །རྣམ་པ་སོགས་ལ། ཆོས་མཚན་འབྲིང་གི་རང་གི་དམིགས་པ་ལའོར་
 གསུམ་དག་པའི་རྩལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱེ་ལམ་ཡིན་ཏེ་
 དེའི་སོགས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེད་པ་
 རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་མཚན་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་ལམ་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་
 སོགས་ལ། ཆོས་མཚན་ཆེན་པོས་རང་གི་དམིགས་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པས་
 སངས་རྒྱུ་པའི་ཐབས་སུ་རྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེའི་སྐྱེ་ལམ་ཡིན་ཏེ་དེའི་
 སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོགས་ལ། དེ་ཆོས་ཅན་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཚན་ཡིན་ཏེ།

གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་སྦྱོས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མི་རྟག་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་བར་ལ། གཟུགས་
སོགས་འདྲ་འགོད་གནས་བྱལ་དང་ཞེས་སོགས་སྦྱོར་ལམ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་གི་
དམིགས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་དམིགས་བཅུད་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
བདེན་བཞིའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནའང་
བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྦྱོན་ཆགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་
དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུའང་བྱད་པར་འགའ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་སྒྲ་དེ་དག་གི་དོན་གཅིག་ཉིད་བྱད་པར་གཞན་སྒྲངས་མ་
སྒྲངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་སོགས་ལ།
དྲོད་འབྱེང་མན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཆོས་ཅན་བདེན་
བཞིར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲོད་ཆུང་བུའི་དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞིར་རྟོགས་པ་གང་
ཟག་གི་དྲོད་ཆུང་བུ་དང་མདོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བྱབ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་དམིགས་རྣམ་རིགས་མི་འདྲ་
བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲོད་ཆུང་བུའི་དམིགས་རྣམ་དང་རིགས་གཅིག་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་རྩ་བར་ཐ་
དད་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩ་བའི་སྟེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྒྲང་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་པ་ལ། སྒྲུབས་གཉིས་པ་མན་ཆད་གྱི་

སྒྲོལ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་དེ། སྐབས་དང་
 བོད་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིན་རྟོགས་པ་གང་གི་དེའི་སྒྲོལ་ལམ་དང་།
 མཐོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་བོད་སྒྲོལ་ལམ་སྒྲོལ་
 ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོལ་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱུན་གཅིག་པ་མི་འཐད་དེ་ཅེན། སྒྲོན་མེད་དེ།
 སྒྲོལ་མཐོང་སྒྲོལ་གསུམ་དམིགས་རྣམ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ། སྒྲོལ་ལམ་གྱིས་
 དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྒྲོལ་ལམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དང་
 ཞེས་སོགས་ལ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་ཡུལ་ལ་མཐོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་དགུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་བོ་ལ་ལས་སོགས་རྣམ་བྱུང་གི་
 ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དང་རྟགས་པ་སོགས་ལ་འཛིན་
 རྟོག་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དང་། སྒྲེས་བུ་བརྟགས་
 ཡོད་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ།
 བདག་རང་དབང་ཅན་སོགས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་དགུ་དང་།
 ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་སྒྲེས་བུ་རྟགས་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་
 རྟོག་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ། དངོས་པོར་

མངོན་ཞེན་གྱིས་མ་རིག་པ་ལ། དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་ཏྲོག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ཉོན་གཟུང་ཏྲོག་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཉོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ལ་
 དགག་སྐྱབ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་སྐྱེས་པའི་སྤང་
 བོ་ལྷ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཏྲོག་པ་དང་། གང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤང་བོ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཆགས་པ་འདི་
 ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། ཀྱན་བྱང་ལ་སྤང་དོར་མི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། འཕགས་
 ལམ་ལ་མི་གནས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། བྱིན་དུག་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་དམིགས་
 པ་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། བདག་སོགས་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། རྣམ་དག་འགོག་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་
 བས། སྐྱབ་བྱ་དང་ཏྲགས་སྒྲུ་མ་ལྟར་རོ། །གཉིན་པོའི་ཏྲེན་ཅན་སོགས་ལ་ཟག་
 མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཏྲོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བྱང་གཟུང་ཏྲོག་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་ཏྲེན་འབྲེལ་ལ་
 དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། སྤང་ཉིད་བརྒྱ་དུག་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་དང་། བྱིན་སོགས་
 བར་བྱིན་དང་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཏྲོག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་
 དུ་བྱས་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །གང་ཟག་རྫས་ཡོད་སོགས་ལ། བདག་རང་
 དབང་ཅན་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཏྲོག་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་འཛིན་
 ཀྱི་ཏྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ། དགག་སྐྱབ་དུ་

ཞེན་པའི་ཚྭ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་པུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་བཤད་པ་
 དང་། ལྷ་བ་པོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེན་གྱི་བཤད་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉེན་གྱི་བཤད་པ་དང་། མཐོང་སྒྲིམ་དོན་བྱས་
 པའི་ཉེན་གྱི་བཤད་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཚྭ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྡེ་མ་ལྟར་
 འགོད་དོ། །སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་དུ་གཏགས་གཞི་ཡུང་པོ་
 བཏགས་ཡོད་ལ་དགག་སྐྱབ་དུ་ཚྭ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་འཛིན་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ། དགག་སྐྱབ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་བཏགས་ཡོད་དང་། ཁམས་བཏགས་ཡོད་དང་། ཉེན་འབྲེལ་
 བཏགས་ཡོད་དང་། འཕགས་པར་བཤད་པའི་གཞི་རྣམ་བུང་བཏགས་ཡོད་དང་།
 མཐོང་སྒྲིམ་བྱུང་པར་མི་སྒྲོབ་ལམ་བཏགས་ཡོད། དགག་སྐྱབ་དུ་ཚྭ་པ་ཆོས་ཅན་
 དུ་བྱས་ནས་སྡེ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཞག་ནས། གོ་རིམ་བཞིན་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་ཉོན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 བྱང་གཟུང་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ས་འཛིན་གྱི་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྩ་ས་ཡོད་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།
 བཏགས་འཛིན་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་

རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ལ།
 ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྒྲོལ་ལམ་མདོར་བསྟན་དུ་ཉོག་པ་ལས་སྒྲུབ་བཤད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲེབ་སྒྲོལ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱས་བཤད་དུ་ཉོག་པའི་
 མཁུག་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་
 གསུམ་ཉོག་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲོལ་ལམ་ཀྱི་བྱོད་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་མི་འགོང་སོགས་ལ། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་
 འབྲལ་བའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྒྲུག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
 ལམ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་སྒྲོང་
 བའི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། དགེ་ཙུ་རྣམ་མཁུན་དུ་བསྒྲོལ་འཁུག་པའི་ཐབས་སོགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 སྒྲོན་པའི་དགེ་བཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ནི་འགྲེལ་པ་ལའང་འགོད་དོ། །སྒྲུབ་
 པ་དང་ལྷན་པ་སོགས་ལ་རིགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲོལ་ལམ་ཀྱི་འོག་ཏུ། སྒྲོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སྒྲོལ་ལམ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། བྱོད་སྒྲུབ་
 པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོར་ཞེས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོར་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་
 བྱང་གི་སྒྲུབ་པའི་བློག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ལས་འདས་པ་སོགས་ལ།

མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྒྲེས་པའི་སྟགས་ལ། གཉེན་པོ་
 སྒྲེས་པ་དང་མི་མཐུན་སྟགས་འགག་པའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་མི་དམིགས་པ་སྟགས་ལ། སྤང་གཉེན་སྒྲེ་འགག་གི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པའི་
 སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་གཉེན་སྒྲེ་འགག་གི་སྐྱབ་པ་འོག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་དེ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་
 གྱི་སྟོན་ལམ་སྟགས་ལ། ལའོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་སྐྱབ་པ་
 ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྤྲ་མ་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་སྤྲ་མ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ལམ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལའོར་འདས་ལ་མི་
 གནས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྒྲེས་པ་སྟགས་ལ། ཉན་རང་དང་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྤྲ་མའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་སྤྲ་མ་དེ་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་སྟགས་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་
 སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྤྲ་མའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པ་སྤྲ་
 མ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལའོར་བ་ཇི་སྤྱད་པ་སྟགས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་
 སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྤྲ་མའི་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ལཱོར་བ་རི་སྤྲོད་པར་གཞན་དོན་ཅོལ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱང་སོགས་ལ་སྐབས་འདིའི་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲེས་བུས་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྐྱབ་པ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཆར་བ་མེད་དེ། སྒྲོར་ལམ་ནས་དོར་ཏིང་གི་བར་ཀྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་སོགས་ལ། སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ནང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྷར་སོགས་ལ་ནང་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན།
 རོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་གནས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཏུ་
 རུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོགས་ལ།
 ཆོས་ཅན་དང་སྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་ཐ་དད་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཞག་
 པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་པོར་སོགས་ལ། དགེ་མི་དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་སྒོ་འདོགས་བཅུད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྒྲོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་

བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྟེན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་བཞིན་དུ་སྟོག་གཙོད་པ་
 སྟོགས་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་འདོར་བའི་ཐབས་སུ་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཏུ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀྱིན་ནས་སྤང་
 པའི་སྟོག་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། སྤང་དོར་བཏང་སྟོམས་
 སུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་སྟོགས་ལ། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱས་པར་བྱེན་ཟུང་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་།
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 སྟོགས་ལ། སོ་སྐྱེའི་ལུང་བོ་ལྟ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྟོགས་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་
 པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དུ་ལྟ་བ་སྟོགས་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་བོ་ལྟ་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་གཉིན་པོ་མི་བྱེད་པའི་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ལྟ་བའི་སྟོགས་ལ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ་རྒྱེན་སྟོགས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་རྒྱ་
 ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྟོགས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་

གི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་ཀྱི་ལ་འབྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་སོགས་ལ། སྟོབས་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཀྱི་ལ་འབྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན།
 མི་འབྲང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་སོགས་ལ། སྐབས་འདི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་
 རྒྱལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཆེན། སྤྱང་ཆེན། རྟོགས་ཆེན་གསུམ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་བ་
 ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཆེན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱང་སེམས་ལྟ་སྦྱོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། མཆེན་གསུམ་
 ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་ལམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བར་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཅེས་སོགས་ལ།
 སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཅན། གོ་ཆའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་

རེ་རེའང་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གོ་གྱོན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་
 འདུག་པའི་སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་དང་པོར་དངོས་
 ལུ་ཞུགས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆོག་གི་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། རེས་
 འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་མི་རུས་ཤིང་། བཤོད་
 བྱ་རི་སྤྱོད་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྲོ་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སོ་སོར་
 སྒྱིན་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ལ། སྒྱིན་པ་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་
 བར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན། སྒྱིན་
 པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 ཚུལ་བྱིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ཞིང་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་
 བར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན།
 སྒྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ཞིང་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་
 ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་
 ཚུལ་བྱིམས་ནས་ཤེས་རབ་བར་གྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། རོ་བོས་དབྱེན་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་པ་ནས་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པས་དབྱེན་སོ་དུག་ཡོད་དེ། དུག་པོ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་ལ་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུག་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ།
 ཆེན་པོ་བདུན་ལྔ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འདུག་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཛོག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན་དགུར་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཏན་གཟུགས་མེད་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་འདུག་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགུ་ལ་
 འདུག་ཅིང་འཛོག་པའི་སྐྱབ་པ་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟེ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སྦྱོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཡིན་ཏེ།
 མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་སྦྱོར་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཆོགས་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། སྦྱོང་བརྟེའི་ཆོགས་ནས་གཉིན་
 པོའི་ཆོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ནང་དང་སོགས་ལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆོས་ཅན། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་ནང་དང་ཕྱིའི་སྦྱོང་མཆོད་དང་རྟོན་ཁོག་པ་
 རྣམས་རང་རང་གི་རོ་བོས་སྦྱོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་པ་ཉིད་
 སྦྱོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྦྱོང་པར་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་

ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས། རིན་པ་བཞིན་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྟང་འདས་དང་། རྩུ་རྩེན་
 ལ་སྟོས་པ་དང་། དེ་ལ་མ་སྟོས་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མ་སྒྲུངས་པ་དང་།
 འཁོར་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་
 མཛད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩུ་རྩེན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་ཉེར་
 ལེན་གྱི་སྟང་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་
 གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་
 རས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་དང་ཡམ་པའི་དངོས་ཉིད་སོགས་ལ། གཞུང་འདི་དག་

གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ས་
དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཐོབ་པར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བྲིམས་བྱས་པ་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་
བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་ཆོས་ཅན། ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་སོགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཐོས་པས་མི་ངོམས་སོགས་ལ།
གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །ནགས་གནས་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་
བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་ཆོས་ཅན། ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་
ལྟར་རོ། །འདྲིས་དང་རྟེན་ལ་སོགས་ལ། གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
བརྒྱ་ཆོས་ཅན། ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། བྱོད་མ་སྤངས་པར་ས་ལྔ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་དག་གིས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་
ཆོས་བརྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །

སྤྱོད་དང་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །
ཕར་ཕྱོན་དྲུག་རྫོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ལ། ས་དྲུག་པ་མཐར་ཕྱོན་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་

བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྒྲངས་ཏེ།
 ཆོས་ལ་ངེས་ཏེ་གས་གྱི་བཟེད་པའི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་བདོག་
 པ་གཏོང་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྒྲངས་ཏེ། སྒྱུན་པ་ལ་སྒྲོ་དགའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་
 ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དབུལ་ཡང་སྒྲོང་བའི་སྒྲེ་བོ་སྒྲོང་བའི་སེམས་སྒྲངས་ཏེ།
 ཐབས་མཁས་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ལ།
 གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་བོ་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པའི་སྒྲང་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་མ་སྒྲངས་པར་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉི་
 ཤུ་བོ་ཆོས་ཅན། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྒྲོང་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །

སེམས་ཅན་ཀྱན་ཡོད་སོགས་ལ། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
 བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྒྲོང་ཡིན་ཏེ། ཏྲགས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །སྒྲོན་
 ལམ་དག་ནི་སོགས་ལ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ས་
 དགྲུ་པའི་ཡོངས་སྒྲོང་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པ་མི་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྒྲོང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་
 སོགས་ལ། ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲོང་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སྒྲོང་གི་འབད་རྩལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ཁྱོད་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
 དུ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་
 བཟོད་མཆོག་ཆོས་ཅན། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་སོ་སྒྲིབ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
 རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཟུང་བཞིའི་དང་པོའི་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྒྲིབ་
 གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་མཛོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་
 པ་ཆོས་ཅན་སྐབ་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཡལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་
 དུ་ཕྱེ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་
 ས་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞུགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྟལ་པོའི་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདའ་བྱ་ས་དགྲ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་དུ་
 བསྐྱེས་ནས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 ས་བཙུ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་མངའ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་

གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྱིང་པོའི་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ། འདེམ་བྱ་ས་དགའི་རྗེས་ཐོག་གི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ས་བཙུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་ས་བཙུ་བ་ལས་ནི། བྱང་སེམས་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱའི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་དང་སོགས་ལ། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་། སྒྲོམ་སྤང་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་
 དང་སོགས་ལ། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གདོན་མི་ཟ་
 བར་དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་དང་པོའི་
 ངག་དོན་ནོ།། །།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 འཇུག་ཐོག་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་
 ཁྱེད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཉིད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་
 ཐོག་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་མོག་
 མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་
 ང་རྒྱལ་བཅག་ནས་ལམ་ཤེས་སྒྱེ་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོགས་ལ།

ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་ནས་བྱུང་
བའི་བར་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་ཁྱོད་སྐྱེ་རུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀ་ལ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐར་ཐུག་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་
ལ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་
བཞིན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་ལའོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉན་
མོངས་མི་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལའོར་བ་ཇི་སྤྱོད་
པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་
ཏུ་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རྗེ་གས་
སྒྲིན་མ་སྤྱངས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་གདུལ་བུ་སྒྲིན་པ་
སོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་སོགས་ལ། མི་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱུག་
ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ལྟ་སྒྲིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟག་
བདེན་ལ་སྟག་བདེན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སྒྲོབ་པ་བདག་མེད་ཀྱི་མཆོན་

ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་སྒྲེ་འཛིགས་དང་ལྷན་པ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་
 མི་མཐུན་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་སོགས་བཞི་
 ཆོས་ཅན། མདོ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན། བད་འབྲས་ཟུག་རྩ་སྒྲིག་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་གྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བད་དང་འདྲ་བར་སྒྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཙུ་བར་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་དང་འདྲ་བར་སྒྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཟུག་རྩ་དང་འདྲ་བར་སྒྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིག་པ་དང་འདྲ་
 བར་སྒྲིག་བསྐྱེལ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གིན་ཏུ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་
 འབྱུང་བའི་དང་ཞེས་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་བསྐྱེལ་
 ཀུན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་
 འབྱུང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྲིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཀུན་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བར་མདོན་སྒྲུབ་
 གྱིས་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་ཐ་མ་མ་བཏོགས་པའི་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲིག་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྒྲིག་ཀུན་མཐའ་དག་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་
 ཀུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ལུང་པོ་སྒྲིག་མེད་
 ལུང་འདས་སུ་སྒྲིག་ཀུན་མཐའ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་བསྐྱེལ་དང་སོགས་ལ།
 སྒྲིག་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་

བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལྷུང་པོ་ལྷ་
 ཏྲག་མི་ཏྲག་སོགས་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པའི་རྣམ་པས་
 བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་
 ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་ནས་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་གནས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་
 ཆོས་ཅན། གནས་བྱུང་མེད་པར་བལ། ཀུན་མཁུན་གྱི་གནས་བྱུང་མ་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སོགས་ལ། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་
 བྱུང་པར་མེད་དམ་མཉམ་པའི་དགོས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 བྱུང་སོགས་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཏྲོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཏྲོགས་པ་ཟབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་བ་མའི་ཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གདམས་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་རང་བྱུང་
 གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་གདམས་
 པ་ལ་ལྷོས་ནས་རང་གི་བྱུང་རྒྱུ་ཏྲོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གི་ཏྲགས་ལས་ཤེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱ་གི་ཏྲགས་ལས་གཞན་གྱི་རང་གི་
 ཤེས་པའི་རྒྱལ་ཏྲོགས་པའི་ཕྱིར། གང་གང་སོགས་ལ། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་

པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་རྩེ་མོ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་
 བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅང་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་
 ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་དང་བདེན་པ་སོགས་ལ།
 ལམ་གཤམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ་བདེན་
 པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་གཤམ་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་ཁས་མི་ལེན་གྱི་བར་ལ་སྒྲུག་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། དེ་ཉོགས་ཀྱི་ཡེ་གཤམ་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་མེད་པའི་རྣམ་པས་རྟོན་བཞི་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་མཐོང་ལམ་
 སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟོན་ནས་དེ་སྒྲེ་
 བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་གཟུགས་
 སོགས་ཆོས་དབྱེངས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་གཤམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དེ་སོགས་སྒྲུ་མ་ལྟར་རོ། །

ཆོད་མ་མེད་བཅས་ལ། དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་

སྤྱི་བུད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སོགས་སྤྲུལ་ལྷ་རྩེ། ཁྱོད་མེད་དང་སོགས་ལ།
 གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་ལྷ་རྩེ་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 རྗེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སོགས་སྤྲུལ་ལྷ་རྩེ། །
 མཐའ་མེད་ཅེས་ལ། དོན་དམ་པར་རྟག་ཆད་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པས་བདེན་
 བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་
 ཆོས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ངས་
 འབྲིན་གྱི་བར་ལ། ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་
 པར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་བདེན་བཞི་དམིགས་པའི་
 སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སྤྲུལ་ལྷ་རྩེ། ཁྱོད་མེད་སོགས་ལ།
 ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ལ་གནས་པ་ཆོས་གམས་ཅད་སྤང་དོར་མེད་པར་རྟགས་
 པའི་རྣམ་པས་ཉེ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་
 པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་སོགས་
 སྤྲུལ་ལྷ་རྩེ། །བྱམས་སོགས་ལ། ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་འགོག་པར་
 མི་ལྷུང་པའི་བྱིར་དུ་ཚད་མེད་བཞི་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་

ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་རྗེས་
 ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་
 སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་ཆོས་
 བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སྒྲུ་མ་ལྟར་རོ། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་སུ་དངོས་པའི་དགེ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
 རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སོགས་སོ། །རྣམ་བྱང་ཀྱན་བསྐྱུས་ལ། འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་སོ། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀྱན་སེལ་ལ།
 འགོག་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
 མིང་གིས་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སོགས་སོ། །

སྒྲུང་ན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་ལ། ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་བདེན་བཞི་ལ་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོགས་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་
 པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་ཉན་རང་གི་སྒྲོལ་ལམ་ལས་དམིགས་
 རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མ་བསྐྱེད་པར་བཤམ། སྒྲོལ་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་
 མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་སོགས་ལ། སྒྲོལ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན།
 སྒྲོལ་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྒྲོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་འབྲས་
 བུ་ལ་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཞི་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སྒྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྐྱོད་སོགས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། ར་རྒྱལ་སོགས་བཅོམ་ནས་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པའི་
 ལུས་ངག་གི་སྒྲི་ཞུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
 གཉེན་པོ་རྒྱུང་འབྱེད་དགུས་སྤང་བྱ་ཆེ་འབྱེད་དགུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་
 པས་མི་ཇི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་ལཱ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་འགལ་རྒྱུན་
 གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་མཐུ་ལཱ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
 བྱོད་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་ལཱ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 གནས་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པའི་འོག་དུ་སོགས་ལ།
 དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲོལ་ལམ་ཟག་བཅས་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་བསྐྱེད་ཇེས་སུ་ཡི་

རངས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་
 དབྱེ་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལམ་གྱི་དང་པོར་མདོན་དུ་མི་
 བྱེད་དེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་
 ཡོད་དེ། རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུར་བས་གཙོ་ཆེར་རང་དོན་
 བསྐྱབ་པའི་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་མོས་པ་ཆོས་ཅན།
 གཉིས་དོན་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུར་བས་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་རེས་འཛིག་དུ་སྐྱབ་པའི་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་བརྒྱ་པའི་
 མོས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀས་གཞན་
 དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 པས་དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། རོ་བོས་བྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་གསུམ་པོ་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་དགུ་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་སྒྲོམ་པའི་སོགས་ལ། ཁྱོད་གྱི་
 གནས་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་བསྟོན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇི་
 ལྟར་མོས་པ་བཞིན་སོགས་ལ། རང་དོན་མོས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་འབྲིང་གི་
 གནས་སྐབས་དགུ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོན་པ་དགུ་ཆོན་མཛད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་གཟིགས་ནས་
 ཐུགས་དགུས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་དུ་གཉིས་དོན་དང་གཞན་དོན་
 མོས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞེན་བྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགུ་ལ་བཀྱར་བ་
 དང་། བསྐྱུགས་པ་དགུ་ཚན་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །བསྟོད་
 པ་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱུགས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བཅུ་བྱ་
 སྒྲིའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ་མོས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏོགས་ནས་
 སངས་རྒྱས་སོགས་ཐུགས་དགུས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་
 བསྟོ་བ་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་བསྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་དེ། བྱོད་པར་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་
 བསྟོ་བའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ལས་བྱོད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོ་བ་
 ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་དགེ་ཅུ་སྟེ་མེད་བྱང་རྒྱུ་དུ་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་དམིགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོ་བྱ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
 སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 བསྟོ་བ་པོ་རང་ཉིད་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སོགས་སུ་མི་དམིགས་
 པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དྲན་པའི་མིང་
 ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཅུ་མི་དམིགས་

པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིར་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཚན་མ་མེད་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དགག་པའི་མཚན་མ་
 མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ་བསྟོ་བྱ་བསྟོ་བྱེད་བསྟོ་རྒྱུའི་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ལས་མ་གཏོགས་
 པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ས་རྒྱུ་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་བརྩ་སོགས་ལ་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རངས་པའི་དག་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་ས་འབྱེད་གི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་ལ་གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་དག་བ་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ས་ཆེན་པོའི་
 མིང་ཅན་གྱི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་
 གནས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་དག་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བསྟོ་བ་བརྩ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་དག་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་

དུ་བསྒྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲག་ས་དང་མི་དམིགས་པ་སོགས་ལ། ས་གསུམ་
 པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེས་ས་གྱི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ཆོས་
 ཅན། རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་
 ལ་བདེན་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་སོས་པ་ཆོས་ཅན། བསོད་
 རམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོ་བ་ཆོས་ཅན། དགོ་ཅུ་
 བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་དེ། དེ་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་
 ལམ་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་དང་མཉམ་པའི་དགོ་བ་
 འཕྲོབ་སྟེ། གཞན་རྒྱད་གྱི་དགོ་བ་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགའ་བ་
 སྒྲོམ་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་བྲག་ས་མཐས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཞེས་སོགས་ལ། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོན་
 པར་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 སོགས་ལ། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཛོན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གི་ངོ་
 བོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་
 རས་སྒྲོམ་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བར་ཕྱིན་གཞན་ལྷ་ལས་མཆོག་དུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བར་ཕྱིན་གཞན་
 ལྷས་རྣམ་མཁུན་སི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཀུན་ལ་མཐའ་གང་དུ་འདྲ་རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 རང་དང་འདྲ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། རོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱས་རྟེན་སོགས་ནས་རྒྱུ་བར་ལ། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་སོགས་ལ། བདུད་ཀྱིས་
 བར་ཆད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་
 འགལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། །

འབྲས་བུ་དག་པ་སོགས་ལ། དགེ་སྦྱོར་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱིས་དག་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 གྲུང་དེའི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་
 གཉིས་རང་དང་སྦྱེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉན་ཐོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་སོགས་ལ། བསེ་རུ་
 ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་
 དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཙམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོགས་ལ། ས་བརྩུ་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
 བའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སྟོགས་ལ། ཆོས་དབྱིངས་
 དང་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་
 གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་སྟོགས་ནས་གཅིག་ཤོས་གྱི་བར་ལ། སངས་
 རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 འདོད་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་
 འབྲིང་དགུ་པོ་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཐོས་གྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་དགུ་པོ་དེ། འདོད་པ་
 སྟོགས་དགུའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཅམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ནས་
 སྒྲོ་ནས་གྱི་བར་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་རྒྱང་རིམ་ནས་སྒྲེ་ཞིང་སྤང་བྱ་ཆེ་
 རིམ་ནས་འགག་པ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་ཞིང་
 གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་འབད་པ་རྒྱང་
 རུས་སེལ་ཞིང་ཕྱ་མོ་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བླག་མཁན་ཆེ་ཐང་ཏུ་འབད་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གིན་ཏུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འབྲས་
 བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་

དག་གི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གཉིས་པའི་རྒྱ་དོན་ནོ། །

གཞི་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་གྱི་འོག་དུ་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་མེད་པར་བྲེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལེགས་པར་
ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་སོགས་ལ། དུས་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ལའོར་འདས་གྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་
ལའོར་བའི་ཉིས་དམིགས་མཐོང་ཞིང་། སྒྲིང་རྩིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལའོར་
འདས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་དག་གི་བར་ན་འང་མི་གནས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་གནས་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་བོས་སོགས་ལ། ཉན་
རང་རང་རྒྱད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ལའོར་འདས་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིང་རྩིས་དང་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤམ། འབྲས་ཡུམ་ལས་རིང་བར་གྱུར་པ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མ་
མཁན་གྱི་ནས་རིང་བར་གྱུར་ཏེ་བར་ལ། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་
རིང་སྟེ། དུས་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེར་བཤམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་བར་སྒྲོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་
བས་དངོས་པོ་བདེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སོགས་ལ། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ན། དེ་དག་སྒྲེ་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ལུས་ལ་པ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་
མིར་དུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་སྤང་བོ་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འཛིན་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མདོན་རྟོགས་
ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་པའི་གནས་
ལྷགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རྟགས་ཆོས་སྤར་ལྟར་རོ། །འཁོར་གསུམ་ནས་
གཉེན་པོའི་བར་ལ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲིན་པ་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་
སྒྲོར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་
མཐུན་པར་ཞུགས་ཤིང་མཆོན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མདོན་ཞེན་གྱིས་དམིགས་
ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ།
མཆོན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཕྱ་མོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་ལམ་སོགས་ལ།
ཆགས་པ་ཕྱ་མོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་ཡིན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱིར། ཆོས་རྣམས་སོགས་ལ། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཤེས་
 པས་སྟོང་པའི་བྱིར། མཐོང་བ་སོགས་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན།
 ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་བྱིར། སྦྱ་མ་སོགས་ལ། རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ།
 རྟོག་གའི་བློས་བསམ་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་
 འདི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་རྣམས་སྤང་བུ་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་
 དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེམ་བཞིན་མཆོན་འཛིན་
 གྱིས་བཅིངས་པ་དང་དེས་མ་བཅིངས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་སོགས་
 ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱོང་པ་
 བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་ཞེན་བཀག་ནས་
 བསྒྲུལ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་མི་རྟག་སོགས་ལ། གཞིའི་བྱུང་པར་སྦྱོང་
 པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་སོགས་ལ་
 མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེ་གས་མ་རྗེ་གས་ལ། མ་རྗེ་གས་
 པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྗེ་གས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་
 མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེ་གས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྗེ་གས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་
 སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་མེད་ཉིད་ལ། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་མ་ཆགས་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མི་འགྲུར་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མི་
 འགྲུར་བའི་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
 བོ་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཉོན་དུ་བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་དཀར་སྟགས་ལ། རྣམ་མཁུན་
 ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་དཀར་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་
 བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་བས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བ་བྱ་དཀར་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་རྫོགས་སྒྲིན་མ་
 སྒྲུངས་པར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 བྱེད་པ་བྱ་དཀར་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་དེས་
 གཞན་རོན་བྱེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱ་དཀར་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མཁུན་
 གསུམ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐལ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པས་མི་གཏོང་བའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐལ་
 བ་ཐི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱར་
 སྒྲོབ་སྟགས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་
 པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་བ་རྣམ་བདུན་ལ། སྒྲུང་བ་རྣམ་བདུན་གྱི་ཤེས་

བྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་དེ། ཆོས་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་བྱེད་མི་ལམ་སོགས་ལ་བྱུལ་སྒྲུབ་
 བདུན་ལ་ཞེན་སྒྲོད་བཀག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ལ།
 བྱིན་པ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་བདེན་པར་མེད་དེ། མངོན་ཞེན་
 གྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིན་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུན་མཉམ་དུ་ཆོག་ས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲུ་མ་བཞིན། སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བདེན་པར་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མིག་སྒྲུབ་བཞིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་སྒྲུན་བཞིན།
 བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་འཕྲོས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། བདེན་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲི་ཟའི་
 གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ལ་པ་བཞིན་ཆང་
 བསམ་པས་དབྱེད། ཤྲུགས་ཀྱི་སོགས་ལ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 སོགས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཞེན་བཅས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་དེ།
 དེའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་ཞེན་སྒྲོད་བཀག་པའི་སྒྲོར་བའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ཅེས་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་བཞིའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་སོགས་སྒྲོམ་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞི་
 ཤེས་སྒྲོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བཙུ་ལ་མཚུངས་པར་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བཙུ་བྱུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་

པའི་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་
 ཏྲག་མ་ཡིན་སོགས་ལ། ཟག་བཅས་འབྲས་བསྐྱུས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཏྲག་མི་ཏྲག་
 སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཆོས་བཞེད་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་དེ་སྦྱེ་བའི་བྱིར། མཐའ་ལས་འདས་ནས་མ་འགག་སོགས་ཀྱི་
 བར། རིམ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཡིན་མིན་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་།
 བདག་ཡོད་མེད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
 ཆོས་ཅན། དུས་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལ་ཆོས་
 བཞེད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཞེད། རྗེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་
 ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བའི་བྱིར། མཐའ་འདྲ་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བར་ལ།
 ཟག་བཅས་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་མིན་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་མིན་དང་རབ་སྦྱེ་
 ཡིན་མིན་དང་། རྒྱུན་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རིམ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཀྱན་འབྱུང་ཆོས་
 བཞེད་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེད་བཞེད་དང་། རྗེས་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་སྦྱེ་བའི་བྱིར། གང་བྱིར་ནད་མི་འབྱུང་གི་བར་ལ།
 རྣམ་བྱང་འབྲས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འགོག་པ་དང་། འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་། བྱ་ལོ་མ་དང་བྱ་ལོ་མ་མིན་པ་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། དེས་
 འབྱུང་མ་ཡིན་རྣམས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་

ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རིམ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་
 ཆོས་ཤེས་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངན་སོང་ནས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་བར་ལ། རྣམ་བྱང་རྒྱའི་ཆོས་
 རྣམས་རེས་འབྱེན་དང་རེས་འབྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་དང་། རྒྱལ་པ་དང་རྒྱལ་པ་མིན་པའི་སྒྲོས་པ་དང་
 བྲལ་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རིམ་བཞིན་།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མིང་གིས་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་
 ཤེས་རྣམས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་སོགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་
 རྒྱ་རྒྱར་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་སོགས་ལ།
 གཞི་ཤེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོག་དུ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་
 མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་མི་དགོས། རྒྱུག་ཕྱོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྣ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 སྐབས་གཉིས་པར་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་
 མི་དགོས། དེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྣ་མ་

གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ། དེའི་མཐོང་ལམ་བསྐྱར་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱན་གོམས་བས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཤུགས་ལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 ཏགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སོགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་
 ལ་མཐུག་བསྐྱད་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོག་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་བསྐྱད་
 ཕྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གསུམ་པའི་ངག་དོན་ནོ།། །།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ལ། རྣམ་ཀུན་ཆོས་ཙན། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱེད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་པའི་
 སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ཡན་
 གར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སོགས་ལ། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། དབྱེར་ན་ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་
 ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་བདེན་པ་བཙོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་ལ། མེད་པ་
 ནས་མི་རྩི་བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཙན། སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་
 བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གནས་མེད་ནས་མིང་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཀུན་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་སོགས་ལ། འགྲོ་བ་མེད་པ་ནས་སྒྲིབ་
 མེད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 མཆན་ཉིད་སོགས་སོ། །ཉོན་སྒྲིབ་སོགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་
 བདེན་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དང་།
 ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཏྟག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་མཐོང་ལམ་ཟག་
 མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཏྟག་གི་གཉེན་པོ་འབྱེད་པ་
 མ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་ཏྟགས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས། འདུལ་བ་པོ་མེད་པའི་བར་གྱི་
 རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆན་ཉིད་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སོགས་ལ། སྤྱི་ལམ་ནས་སྒྲིབ་མའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་
 གཟུང་ཏྟག་སྒྲིབ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏྟགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོགས་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 ནས། མི་གཡོ་བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལོག་སྤྱོད་ས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་བྱེ་བྲག་ངེས་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་བདེན་
 བཞིའི་གོ་ངེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་གཞན་གྱི་བདེན་བཞིའི་གོ་ངེས་དང་མི་མཐུན་
 པས་སྒྲོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་སྤྱོད་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱིས་

གོ་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
 ཀུན་བདེན་གྱི་བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་བདུན། སྤྲུག་བདེན་གྱི་ལྔ། འགོག་བདེན་
 གྱི་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལ། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་སེམས་ཅན་མེད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན།
 ཀུན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་གཉིན་
 རོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་ཡིན་པ་སོགས་ལ། མ་
 འོངས་པའི་ཡུང་པོ་སོགས་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡང་
 སྤྲོད་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྲོད་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྲོད་
 གྱི་ལས་སོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཀུན་རྟོག་ཆོས་ཅན། རབ་
 གྱེ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་སྤྲོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚད་མེད་སོགས་ལ། ཚད་མེད་ནས་ཆགས་མེད་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ཆོས་ཅན།
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
 སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་དང་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པ་
 ཆོས་ཅན། ལམ་བདེན་ལ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཐར་པའི་གོ་
 སྐབས་འབྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མི་
 དད་དང་མཆོག་དུ་འཛོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དེགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་དབྱིངས་ཐ་མི་དད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པས་གདོན་མི་བྱ་བར་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་
 འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་རྟག་པ་སོགས་ལ། མི་རྟག་པ་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་
 པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བདེན་གྱི་
 ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལོག་བྱུགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འགོག་པའི་སོགས་ལ། རང་དང་བྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་གྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 བཅས་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་འགག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་སོགས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 བཏགས་པའི་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ཞི་བས་བྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱ་ལོ་མ་གྱི་སོགས་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱ་ལོ་མ་
 པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་བོ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲོན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སོགས་
 ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་

གསུམ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་གཞི་མཆོན་
 ཉིད་དུས་རྣམས་སུ་འབྱུལ་བའི་ཞེན་པ་གསུམ་བཀག་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཆོས་ཅན། གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་པར་འབྱུང་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་སོགས་ལ། སྟོང་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 སོགས་ལ། རྣམ་མཁུན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་དང་བཅུར་དབྱེར་ཡོད་དེ།
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་སོ་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོ་བཞི། རྣམ་མཁུན་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་སོགས་ལ།
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ། ལུས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་སོགས་ལ། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། སྤང་གཉེན་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་སོགས་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོར་བའི་སོགས་ལ། རྟོད་

ཅེས་བསྟུས་པའི་དད་སྟོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཚེས་ཅན། མདོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱར་
 བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་སྟོགས་ལ། བཟོད་མཚན་གིས་བསྟུས་པའི་དད་
 སྟོགས་སྟོབས་ལྔ་ཚེས་ཅན། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
 མི་མཐུན་བྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མཐོན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་ལམ་སྦྱེད་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་སྟོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་
 ཡན་ལག་བདུན་ཚེས་ཅན། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྣམ་པར་དག་པ་སྟོགས་ལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚེས་ཅན། རྣམ་
 དག་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་ཚེས་ཉིད་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉེན་པོའི་ལམ་སྟོགས་ལ། འཕགས་ལམ་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་སྟོང་པ་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཚེས་ཅན། ལྷ་བས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྷ་བའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཚེས་ཅན། འཇིག་ལྟའི་
 རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལ་བྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་

རོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞི་དང་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམས་གསུམ་ལ་སྒྲོམ་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལམས་བ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 སྒྲ་མའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་གཤགས་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྐྱུལ་པའི་ལམ་སོགས་ལ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་
 གཟུགས་ལ་བ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། སྐྱུལ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་འདོད་ཀྱང་སྐྱུལ་སྐྱུར་མི་རུས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཟུགས་སྟག་པ་དང་སོགས་ལ། སྟག་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། སྟག་མི་
 སྟག་སྐྱུལ་པ་ལ་དགའ་མི་དགའི་མཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྟག་མི་སྟག་བར་མ་
 རྣམས་སྟག་བར་རོ་གཅིག་དུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོང་
 བའི་ཆོས་སོགས་ལ། གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་བཞི་དང་འགོག་སྒྲོམས་ཆོས་
 ཅན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་མཐོང་ཆོས་ལ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱིར། སྒྲོམས་པར་འཇུག་གིས་དེ་དག་གི་
 རྣམ་སྒྲིམ་སྒྲོམ་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་མི་འཇུག་པའི་བྱིར། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 སོགས་ལ། འདས་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་
 ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་

སྒྲིབ་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པའི་ལམ་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་
 བཞི་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲིབ་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་སོགས་ལ། བར་ཕྱིན་བརྒྱུ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་ཉིད་
 ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་པ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་
 སོགས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་ཆོས་ཅན། གྲུག་མཐོང་པ་ཡིན་པའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ཆུང་འོག་མ་གསུམ་ལས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་གནས་དང་སོགས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་བྱུང་གིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྒྲིབ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་རོ་བོ་དང་རབ་དབྱེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་བྱུང་ཆུབ་གསུམ་གང་ལ་གང་མོས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དུ་མ་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབས་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་དེས་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཆོགས་ཆགས་ཐོགས་སོགས་སོ། །
 དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་
 པོ་རབ་འབྱེད་ཐ་མ་གསུམ་ཆགས་ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །ཀྱུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་ལྷ་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་ཆགས་ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །ཀྱུན་འབྱུང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། བསམ་

གཏན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རོ་མུང་ཉེས་དམིགས་ངེས་འབྱུང་རྣམས་ཆགས་
 ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་
 ཆེ་རབས་སྒྲ་མའི་གནས་སྒྲུབས་ལ་ཆགས་ཐོགས་སོགས་སོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་
 མཁུན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་
 གནས་སྒྲུབས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་སོགས་སོ། །

ཟག་ཟད་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ར་ནི་སངས་རྒྱས་
 སོགས་ལ། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་ནང་དུ་རང་དོན་སྤངས་
 རྟོགས་ཐུན་ཆོགས་དང་། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་ལམ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྟོན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཆོལ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུའ་པ་
 སོགས་ལ། ལུའ་པ་མི་མངའ་བ་ནས་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་
 བའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་དུག་ཆོས་ཅན། སྟོད་པས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྟོ་ནས་ཉན་
 རང་ལས་སྟོད་པ་བྱད་པར་དུ་འཇགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདུན་པ་སོགས་ལ། འདུན་པ་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བར་ཉམས་པ་མི་མངའ་
 བའི་རྣམ་པ་དུག་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་
 པ་དུག་མི་མངའ་བའི་སྟོ་ནས་ཉན་རང་ལས་རྟོགས་པ་བྱད་པར་བྱེད་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དང་ཞེས་སོགས་ལ། སྟོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་

ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་སྒྲུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་ལས་སྒྲིན་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་འདོད་པ་ཅུམ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་ལས་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁྱོད་སྒྲིན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྲོད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། རོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཏྲགས་དང་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུལ་ལྟར་རོ། །ཕུན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྒྲུངས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ། འདས་དང་ད་ལྟར་གྱི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུན་ཞིང་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཉན་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོག་དོན་ཐོས་ཤིང་ཏྲགས་སུ་རུང་
 བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཏེན་སོགས་ལ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་བཀུར་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལྟ་སྟྱན་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་གཞུང་
 འཛིན་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་དོན་འདྲི་བ་དང་། སྟྱན་སོགས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་སྟྱན་ཆོས་ཅན།
 རིམ་བཞིན་ཡུམ་གྱི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་མི་བརྗེད་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཚུལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། མི་གནས་
 པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏྲགས་
 བས་གནས་བྱུར་མི་དམིགས་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་
 སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གནས་པའི་སྟོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཏྲགས་པའི་
 སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་

སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏིང་དཔག་
 དཀའ་བའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མེད་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 པས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་
 ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྟོར་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་སྒྲག་མངོན་གྱུར་དང་ལྷན་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། ལུང་བསྟན་པའི་སྟོར་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་སྒྲག་མངོན་གྱུར་མི་སྟེ་བའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅེ་མོས་བསྟུས་པའི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་སྟེ་ག་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོད་ལས་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགེ་ཅ་སྟོན་པའི་སྟོར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་བསྟུས་པའི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་
 སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་སར་མི་ལུང་བའི་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་
 བོ་ཐོབ་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས་བསྟུས་པའི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་
 ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་དང་བྲལ་
 བའི་ཆོས་དབྱིངས་སྟུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
 བོས་བསྟུས་པའི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་དང་ཉེ་བའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 མེད་གྱི་ཆོས་སྟུར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
 བོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡུམ་སྟོར་ཆོས་ཅན། སྟུར་བའི་སྟོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་

སྒྲིལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡུལ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གྱི་ལམ་
 ལོ་བསྒྲོང་རྣམས་གྱི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོན་ཡོན་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
 པར་ཉོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་མཐོང་བའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དགེ་སྒྲིག་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་བྱུང་དུ་མི་མཐོང་བའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 རས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྫོམ་པ་
 མེད་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆོན་གཞི་མཆོན་ཉིད་མཆོན་བྱའི་ངོ་བོར་རྣམ་
 པར་མི་ཉོག་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་གཞི་སོགས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་
 དམིགས་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡུལ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་བསྟན་
 པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཆོམས་པར་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་སྒྲོང་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ས་བརྒྱ་པའི་ཡུལ་སྒྲོང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུས་ཆེགས་གྱིས་
 མཆོམས་བཅད་ནས་ཡུལ་ལ་ཐོས་སོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཅན།
 ས་འཆོམས་གྱི་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདུད་གྱི་མཐུ་
 བཅོམ་སོགས་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོང་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲོམ་པའི་བྱང་མེས་ས་

ཆོས་ཅན། རྩོམ་པ་རྩུ་མ་ལ་བ་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། ཆོ་འདིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་གིང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་སྦྱོར་དངོས་རྩིས་
 གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་ཅིང་
 རྒྱན་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་
 ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར།
 རྩོམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ།
 འདིར་དེ་དག་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་
 རང་གང་དུ་སྦྱོམ་འབྱུང་གྱི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་ཤེར་བྱིན་
 གཞན་ལ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོ་
 མ་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་གཉེན་
 པོའི་ཆོས་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། འདིར་མ་དགེ་ཅུང་
 ཟང་ཞིག་ས་གསལ་བས་བྲལ་བ་ལ་རྣམ་མཐུན་གྱི་གཏམ་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་
 བྱིར། རྩོམ་པ་བདུད་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས་པའི་གྲོགས་མཛད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་དགེ་ཅ་ཉན་
 རང་སོགས་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་སྟེ། འདིར་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱོབ་པའི་བྱིར། རྩོམ་པ་

སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་སོགས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་
 སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་རང་གི་དམ་བཅའ་པའི་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བློ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མར་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་སྟེ། འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་རེད་པ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་གྱི་
 སོགས་ལ། ཡུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ཆོགས་ཆེན་པོས་བློ་བའི་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་
 ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཆེན་དང་པོ་གཉིས་ལ་
 དེ་བཞེན་དུ་སྦྱར་རོ། །དཔོན་སྦྱོབ་གང་རུང་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་དང་
 ལྷན་ཞིང་། གང་རུང་སྒྲོམས་ལས་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་
 སོགས་ལ། ཤེས་བྱུང་བྱེད་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་བྱེད་མཆོན་སོགས་ཡིན་ཏེ།
 སྦྱོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་སྦྱེ་བྱེད་དུ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་ལས་མཆོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱུང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞེན་གསེགས་པ་སོགས་ལ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་རྣམ་
 བཅུ་དྲུག་ལ་ཕྲག་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ཏེ།
 མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་
 རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་ཡུམ་ལས་དེ་བཞེན་གསེགས་
 པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བས་ཞེས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་རོ། །ཡུང་པོ་ལྷའི་
 འཛིན་རྟེན་དོན་དམ་པར་འཛིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་

སེམས་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱེས་པར་དོན་
 དམ་པར་སྒྲེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིར་གཡེངས་པ་སྒྲེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 སེམས་མི་བྱད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཆེན་པོ་
 དང་། སེམས་ཆོད་མེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ལྷར་མེད་
 པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསཤེགས་པས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཆན་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བས་གཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་པ་ཉིད་སོགས་ལ། ལམ་ཤེས་སྒྲོར་
 བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོ་སྒྲོར་བར་ཤེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་
 སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཆན་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བས་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྟེན་སོགས་ལ། རྣམ་
 མཁྱེན་སྒྲོར་བས་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉེས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བའི་
 ཤེས་མཆན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དེ་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་ཤེས་མཛད་མཛོན་སུམ་མཛད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་
 སྒྲོར་བས་ཡུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བློས་བསམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཇིག་

ཉེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་ཉེན་གྱི་སྒྲོམ་བྱུང་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། འཇིག་ཉེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་།
 འཇིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། འཇིག་ཉེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་
 དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་ཆོས་སྒྲུལ་ལྟར་རོ། །
 བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་བྱུང་པར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་པའི་བྱུང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་
 བ་ལས་བྱུང་པར་འགས་པར་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ལ།
 སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་བྱུང་པར་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་
 བའི་བྱུང་མཆོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་བ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་
 མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་མི་བྱུང་ནས་འདས་ཀྱི་བར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། སྟུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་
 བྱུང་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བྱི་ལ་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། སྟུག་
 བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བ་དང་བགྱང་བ་ལས་
 འདས་པ་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་
 སྒྲུབ་རོ། །

འཕགས་པ་ཀུན་སྟུང་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་འབྱུང་

ཆོས་བཟོད་བཞི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་དེ་དག་བཞི་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ།
 རིམ་བཞིན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་བསྟུང་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲེས་བུ་མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱོང་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་མཁེན་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་མངོན་ཤེས་མུར་དུ་སྒྲེས་པའི་བྱིར་རོ། །བྲི་མེད་གང་མེད་སོགས་ལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཉན་
 རང་གི་དེ་དག་བཞི་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྲི་གང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་དང་། ལའོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཕར་བྱིན་དུག་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། བསྐྱལ་པ་དུ་མར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ས་
 གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པའི་བྱིར། མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་རྟོག་པའི་བྱིར། རྟོན་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་ལམ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་དེ་དག་བཞི་ལས་
 བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 པའི་བྱིར་དང་། ཕར་བྱིན་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 དག་པའི་བཤེས་གཉིན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་གྱི་རོ་མུང་མེད་པའི་བྱིར། དེའི་
 བྱིར་དེ་དག་གི་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་
 བསྟུན་གྱི་བྱུང་པར་བཅུ་དུག་དང་མི་ལྟན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དུག་

གི་འགལ་ལྷུང་གྲུང་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་བདེ་སོགས་ལ། ཡན་བདེ་
 སྐྱོབ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་བྱེད་མཆོན་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་སྐྱོར་
 བས་ཉན་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་བདེ་སྐྱོབ་
 པའི་ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བདུན་ཆོས་
 ཅན། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བའི་བྱེད་མཆོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བས་བྲལ་པ་གསུམ་གྱི་
 གདུལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་བདེ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་བྱེད་
 མཆོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་
 མཆོས་པ་ཆོས་ལམ་བསྐྱོར་བར་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ལ། རྟོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་བཞི་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་
 མཆོན་བྱེད་མཆོན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་
 དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཕྱ་རན་ལས་འདའ་བ་དཀའ་བ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་
 ལྟ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་བྱེད་
 གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོའི་བྱེད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་བདུན་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་བྱེད་
 བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྐྱེན་

སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པ་དང་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་
 ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ཆོགས་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཉགས་སྦྱབ་
 བྱ་སྒྲུ་མ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མདོ་སོགས་ལ་སྐབས་འདིའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་
 ཆོས་ཅན། ཀྱན་གྱིས་སྒྲ་མེད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ནང་ནས་ཐར་པ་ཆ་ཆེན་
 པོས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ལ་ཁུར་འབྲིང་གིས་མི་འཐོབ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་
 ཐར་པ་ཆ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ཀྱན་གྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་
 ཆུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་རྩོན་པོས་སྒྲ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཉགས་སྦྱ་ལ་རྟུལ་པོས་ཉགས་དཀར་བའི་ཕྱིར། སྤགས་གྱི་སོགས་ལ།
 ཉགས་བྱང་རྩོན་པོས་ཉགས་སྦྱ་རྟུལ་པོས་ཉགས་དཀར་བཞེད་པའི་གཞུང་ཆོས་
 ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་པ་ཆ་འབྲིང་པོས་
 རང་བྱང་ཆུབ་ཉགས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 ཐར་པ་ཆ་ཁུར་དུས་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཉགས་སོ་ཞེས་སྤགས་ལ་འཕངས་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཆེན་པོས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དངོས་
 སུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར་སོགས་ལ། ས་བརྒྱན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དུ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་དྲོ་བའི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 རྒྱུ་བ་དུ་སེམས་མཉམ་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་རྩེ་མོའི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 རང་དག་སྤྲིག་ལ་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
 པ་དང་། གཞན་དག་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་
 མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་བཟོད་པའི་མིང་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། རང་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་དག་ལ་འགོད་
 པ་དང་། གཞན་དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་
 པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་ཆོས་མཆོག་གི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཉིད་སེམས་ཅན་སྤྲིན་གྲོལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་བཞིན་དུ་
 ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་དང་སོགས་ལ། སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དང་སྒྲོས་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། ཁྱེད་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པའི་བྱིར།
 རང་པན་ཚུན་བསྒྲོས་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་རྣམས་སྦྱེ་མེད་

དུ་སྒྲོམ་པའི་ལྷོག་པས་ཕྱི་ནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་སོགས་ལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ། བསྒྲོས་པའི་སྦྱོར་མེད་དེ། རྣམ་ཀུན་གྱི་
 སྦྱོར་མཐོང་སོགས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། ཅེ་མེད་དེ་དག་ས་དགུ་བ་
 དང་། བཙུ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། བཙུ་པའི་དགྱིལ་སྟངས་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་དེ་
 དག་ས་བཙུ་པའི་དགྱིལ་སྟངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུར་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་སྦྱ་སྦྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོ་བར་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅིག་ཅར་སྦྱེའམ་སྟམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེད་ཡང་དག་སོགས་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་མིང་
 ཅན་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། རྗོགས་བྱང་ལས་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡིན་དེ། དེའི་རྟགས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་
 སོགས་ལ་ལྷོག་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཛོན་ཞེན་བསྒྲོག་པ་ནས།
 གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་གཙང་བའི་བར་གྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྟངས་བཙུ་གཅིག་པོ་
 འདི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་དེས་ཆདྲོད་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 སྐབས་བྲལ་མེད་རྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་དེ། བྱང་སེམས་
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་དེས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ལུས་རག་གི་
 ཐ་སྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་སྒྲིན་པོ་མི་འབྲུང་བ་ནས་གཞན་དོན་དུ་དམུལ་བ་

ཆོལ་བའི་བར་གྱི་ལུས་པག་གི་ཐ་སྙད་དུག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ངེས་
 ཆ་རྩེ་མོའི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གནས་སྐབས་སྤྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་སོགས་སོ། །གཞན་གྱི་
 ལམ་དང་སྐབས་གནས་ལ་བཀྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ལྟར་
 སྤང་སྟོན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ལུས་པག་གི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་
 ངེས་ཆ་བཟོད་པའི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གནས་སྐབས་སྤྱ་མེད་བྱང་
 རྟུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་སོགས་སོ། །གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་ངེས་ཆ་ཆོས་མཆོག་གི་མིང་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གནས་
 སྐབས་སྤྱ་མེད་བྱང་རྟུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་
 སོགས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་ལ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་དུག་གི་
 མིང་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིའི་ལུས་པག་གི་ཐ་སྙད་བརྟུ་དུག་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱ་མེད་བྱང་
 རྟུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་སོགས་སོ། །

གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་རྫོགས་
 པ་ནས་སྒྲེ་བའི་ཡང་དག་ཟད་པའི་བར་གྱི་ལུས་པག་གི་ཐ་སྙད་བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིའི་སྟུག་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་
 མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །

ལུས་སེམས་ཡང་པ་ནས་ཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་
 བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ཀུན་བདེན་གྱི་མིང་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མའི་
 མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་
 དེའི་སོགས་སོ། །ལུང་པོ་ནས་གཡུལ་འགྱུད་པའི་བར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་
 བ་བཀག་པའི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་འགོག་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །
 སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་
 གཏོང་བའི་བར་གྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་བཞི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ།
 ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུངས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིའི་ལུས་རག་གི་ཐ་
 སྙད་བཙུངས་ཆོས་ཅན། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཙུངས་ཀྱི་མིང་
 གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཏེ། དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་བྱོལ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་རག་གི་ཐ་སྙད་སེམས་ཅན་འདུལ་
 བའི་དགོས་པ་མ་གཏོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ནའོ། །
 ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱལ་མ་ཡིན་ན་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་

གཟུགས་སྟོགས་འདྲ་ཤིས་ལྟོག་པ་སྟོགས་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
 གཞན་རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡིད་
 ཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་བཤམ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་
 རིག་པར་བྱ་བའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 འོག་དུ་སྟོགས་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱད་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་ཟབ་པར་རྟོགས་པ་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོགས་ལ། སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོང་ཉིད་སྟོགས་གྱི་ཟབ་མོ་རང་གི་རོ་བོར་བྱད་ཆོས་སུ་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྟོགས་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རོ་བོ་སྒྲོ་བཀྱར་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་། དེས་འབྱེད་ཡང་དག་སྟོགས་ལ། ས་གཉིས་པའི་རྒྱད་གྱི་ཐོས་
 བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྟོར་
 མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་པའི་དོན་ཐོས་བྱང་གི་སེམས་བསམ་བྱང་གིས་
 དེས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཡང་ན་དེའི་རྒྱད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལྟར་
 བཤོད་དོ། །དེའི་རྒྱན་ཆགས་སྟོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་
 རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཅུ་བའི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ལ། རེ་རེ་ཞིང་གསུམ་གསུམ་དུ་
 དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། ཆུང་འབྲིང་དགུར་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཤོང་ནས་ཤོང་དུ་བྱད་
 པར་དུ་འགོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ས་བཅུ་དག་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རྩེ་འབྲིང་དགུར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་ཏོག་
 ཆེ་འབྲིང་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན་སྤང་བྱ་རྣམ་ཏོག་
 ཆེ་འབྲིང་དགུའི་གཉེན་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྩེ་འབྲིང་དགུར་འབྲེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་ཉེན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་ཏོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་ཅིང་གཉེན་པོ་རྩེ་འབྲིང་རིམ་ནས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ལུན་པ་རྩེ་འབྲིང་དགུར་བ་ཆེན་པོས་སེལ་བའི་ཕྱིར། བྱངས་མེད་སོགས་ལ་
 ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རྩེ་འབྲིང་དགུར་བྱངས་མེད་སོགས་པར་བཤམ། རྣམ་
 པ་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་བྱངས་མེད་གཞུང་མེད་སྤྱོད་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བཤམ་བ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་ལམ་རྩེ་འབྲིང་
 དགུར་བཞག་པ་ལ། གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་ལ་བརྟེན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་
 ཀྱི་ལན་ཐེབས་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་མེས་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བྱུང་སྤྲོ་མར་བཤམ། རོན་དམ་པར་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱངས་མེད་སོགས་
 གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་དུ་བྱངས་མེད་སོགས་གསུམ་
 གསུམ་དུ་བཤད་པས་སྒྲིམ་ལམ་དགུར་བྱངས་མེས་པ་ལ་མི་གཞོན་དེ། དགུར་བྱེ་
 བ་རྩེ་མ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན། རེ་རེ་ཡང་བྱངས་མེད་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལྟོག་
 པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་
 རེ་འདྲ་བསོད་ནམས་བྱངས་མེད་བསྤྱོད་པ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་རོན་དུ་སྒྲིམ་ལམ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་

ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤང་གཉིན་ལ་རིམ་བཞིན་
 ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀུན་
 རྫོབ་དུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉིན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར། དོན་ཆེན་
 དམ་པར་ནི་སོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་པར་བྲལ།
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་
 པ་ལ། གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་བྱིར། སྤང་ཅིག་མ་སྤྲོ་མ་
 བཞིན་དུ་སོགས་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྤང་ཅིག་སྤྲོ་བྱི་རེ་རེས་
 ལྟོས་མེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་པས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ།
 སྤྲོ་བྱི་རེ་རེ་བ་ལྟོས་མེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་ཅིག་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལ་
 ལྟོས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་སྤང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དཔེར་
 བ་མར་མེད་སྤང་ཅིག་སྤྲོ་བྱི་ལྟོས་མེད་དུ་སྟོང་པོ་མི་སྤྲེག་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
 སྟོང་པོ་སྤྲེག་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྤང་བཤད་པའི་དཔེ་སོགས་ལ། མར་མེད་སྤང་
 ཅིག་སྤྲོ་བྱི་ལྟོས་མེད་དུ་སྟོང་པོ་མི་སྤྲེག་ལ། པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྟོང་པོ་སྤྲེག་པའི་
 དཔེ་འདི་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་སྤྲོ་བྱི་ལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་དཔེར་
 བཞོད་པ་མིན་ཏེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་བྱིར་དུ་ཡང་དཔེར་
 བཞོད་པའི་བྱིར། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་སོགས་ལ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་
 ལ་མི་འབྲུལ་པའི་ལུས་ངག་གི་བ་སྤྲོད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤང་ཅིག་སྤྲོ་མ་དང་སོགས་ལ།

དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མ་ཉམས་
 བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློག་གཉེན་སློག་མི་དགེ་བ་དང་སློན་སློག་དགེ་བར་
 སྒྲུང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སློན་སློག་དགེ་སློག་དུ་འཛིན་པའི་བྱིས་
 དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲུང་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་སློག་གཉེན་
 སློག་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་བཅས་ནས་སློག་གཉེན་མི་དགེ་བ་
 དང་དེ་སློང་བ་སློག་དགེ་བར་འཛིན་པ་བཞིན། མི་ལམ་ན་ཡང་ལས་འབྲས་མེད་
 བའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་སེམས་ནི་གཉིད་གྱིས་ཉམས་པས་སད་པ་
 ལས་དམན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱིས་དང་། མི་ལམ་གྱི་དགེ་སློག་སད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསོས་བཏབ་ནས་སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་
 བའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱིས། སེམས་ཅན་འཛིན་ཅེན་སློག་ལ། ས་བརྒྱད་
 བའི་ཡུལ་སྒྲོལ་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཞིང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིས་ཆོག་སློག་ཅིང་སྒྲོལ་ལམ་
 འདེབས་པའི་དག་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིས། ཡུལ་དང་སྒྲོལ་བ་ཅན་སློག་ལ།
 ས་བརྒྱུ་བའི་ཡུལ་སྒྲོལ་ཆོས་ཅན། ཐབས་མཁས་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དག་ལས་
 འདས་པ་སློག་ལྟར་བརྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་
 སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིས། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སློག་ལ། དག་ལས་འདས་པའི་ཐབས་
 མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱལ་བའི་སྒྲོལ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིས། མི་གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་

ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་དོན་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱགས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱུ་བ་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་གྱི་བཀའ་སྒྱུད་ལ་གཉིས་དུ་གོམས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། བྱང་སྒྲོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོར་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་མི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་ཆོས་བརྗོད་པས་གཞན་གྱིས་རང་བྱིར་མི་ལྷོག་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཡིན་ཏེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་བཞི་པའི་རག་དོན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཐོན་པར་སོགས་ལ། ཅེ་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཀུན་མཐར་བྱིན་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་བྱིར།

ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཅེ་སྒྲུབ་རྟགས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩི་ལམ་ན་ཡང་སོགས་ལ།
 རྩི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ལྟ་སོགས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། ཅེ་མེད་མཛོན་རྟགས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མེད་མཛོན་རྟགས་
 ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་
 པའི་ཆ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟགས་གྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བ་སོགས་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་བུ་གླིང་གི་སོགས་ལ། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་གཉིས་
 པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྔ་ན་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 ཤེས་ཉིད་གསུམ་སོགས་ལ། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་
 བར་བསྟན་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྒྲིང་རྗེས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཡོངས་སུ་མི་བཏོང་བའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླིང་བཞི་སོགས་ལ་ས་
 དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིང་གསུམ་སྒྲུབ་ལ་གཞལ་བའི་གྲངས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་
 ནམས་མང་པོ་དང་ལྔ་ན་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྟར་ན།
 དྲོད་སོགས་སྒྲུབ་ལམ་བཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་རྟགས་དང་རྣམ་

འཕེལ་དང་། བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དོར་ནས་སྤར་གྱི་ས་རྒྱམས་འགོད་དོ། །འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་དེ་དག་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་བྱང་སེམས་ལྷ་བྱིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་
 བཞིན་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལྷོག་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྱའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རང་གི་ཞེན་པ་ལྷར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལྷོག་ཏུ་སྤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
 དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་སོགས་ལ། སོ་སོ་
 སྒྲེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 འོངས་སྒྲོད་པ་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེས་བུ་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 འོངས་སྒྲོད་པ་པོ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་
 ལ་དགུ་དགུར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་བདེན་པ་
 བ་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གཟུང་བ་ལྷར་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སོགས་ལ།
 ཕྱིན་དུག་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྒྲོར་
 བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྲུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་ས་
 གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པས་སྤང་བྱར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་མ་ལྷ་

བུར་བསྐྱོམས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲང་བུར་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་དམིགས་པ་མ་ལུགས་པས་སྒྲང་བུར་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤང་གཉེན་ལ་སྒྲང་དོར་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཞི་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཐག་སྤྱིད་པས་ཡིད་བྱེད་ལ་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ལ་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ལུས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྒྲང་བུར་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་དང་སྐྱབ་བུ་སྤྲ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །

སྤྱིད་དང་ཞི་བར་ལྟར་པའི་ཕྱིར་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོགས་པ་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཞི་གང་རུ་དུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་
 དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པའི་ལམ་
 མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རྒྱུ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 གྱི་རྒྱུན་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བཤོད་པ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་མི་
 འདུག་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བཞིའི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
 དངོས་པོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། བཤོལ་བའི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་
 རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མུང་འདས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྟོགས་པ་དམན་པ་སོགས་ཡུལ་དགུ་ལ་ལྷོག་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་
ཅན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་
སོགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ཞིང་སྒྲོན་འདོར་བར་བྱེད་
པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིའི་མཐོང་སྤང་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
ལམ་རྩེ་མོའི་སྒྲོར་བ་ཉེར་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་གང་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་
ལུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་
པ་ཉིད་ལ་མི་གནས་པའི་རྩྱལ་གྱིས་མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྩྱལ་གྱིས་མདོན་པར་
ཞེན་པ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདར་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་རྟོག་པར་འཛིན་པ་
དང་། གང་ལ་ཡང་མདོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྩྱལ་གྱིས་ཆགས་པར་འཛིན་པ་དང་།
འཁོར་འདས་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་
གྱིས་ས་བྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་ལྷས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སར་འགྲོ་བ་ཐོགས་པར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན་ཏུ་བྱས་ནས་རྟོགས་དང་སྒྲུབ་བྱ་སྤྲུལ་ལྟར། ཆེད་བཞིན་
ངེས་པར་མི་འབྱུང་སོགས་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ངེ་ལྟ་
བ་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉན་རང་གི་བྱང་རྩབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་རང་གི་འཇུག་བྱའི་ལམ་ས་ཡིན་
 པར་འཛིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་དེས་རང་གི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་
 འགག་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཀྱུན་རྫོབ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་པོ་རྣམས་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་སྦྱང་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་སྦྱང་བའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོང་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རིགས་འཇིག་པར་
 བྱེད་དེ། བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དམ་པར་འཆང་རྒྱ་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་མེད་དེ། ཆོས་བམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དེ། མཐའ་
 བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མདོན་ཞེན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱོལ་བ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མདོན་ཞེན་དེ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་ལ་བཏགས་པའི་
 དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱབས་འདིའི་མཐོང་སྤང་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྟོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་ཚུབ་ལས་གཞན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་ཆེན་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཁྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཚུབ་

ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནར་བྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་
རྒྱར་བྱོད་སྒྲོམ་པ་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཆེས་
བསོད་ནམས་མང་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་ཟད་དང་ཞེས་སོགས་ལ། འབྲས་ཡུམ་ཆོས་
ཅན། སྐབས་འདིའི་བྱང་ཆེན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གཏོད་མ་ནས་ཟད་པ་
ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་ལ་མི་སྒྲེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་འགག་མེད་དེ། གཅིག་དང་དུ་
མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སོགས་ལ། སྤང་བྱ་རྩ་ས་ཡོད་འགག་པའི་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་
སྒྲུམ་པ་དང་། རྩ་ས་ཡོད་མི་སྒྲེ་བར་མ་སྒྲེ་བའོ་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་དེ་
དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱའི་རྣམ་ཏོག་སྤང་སྤོང་ཟད་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སྒྲེ་
བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྤང་མེད་གསར་དུ་བྱོབ་པ་བདེན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་བདེན་པ་
ལ་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲེ་བ་དང་འཇིག་པས་ཞེས་སོགས་ལ། བདེན་
བཞི་མི་ཏྲག་སོགས་བརྩུ་དུག་གི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པའི་དབལ་བཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅུམ་སྒྲོམ་པའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དབེན་པའི་ཕུང་པོ་སོགས་ལ། ཕུང་
 སེམས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དྲོད་ཅི་གཉིས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་ཅམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་མེད་ན་སོགས་ལ།
 བཟོད་མཆོག་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་རྟོགས་ཤིང་གཉིས་མེད་གྱི་རང་རིག་ཅམ་ལ་ཞེན་པ་མ་
 བོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ། ཕུང་
 སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྒྲོས་བྲལ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་ལུ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ལ།
 གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གཉིན་པོར་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་སྒྲོམ་པས་ཁྱོད་སྤང་མི་རུས་པར་བཤལ། ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་སོགས་ལ། དངོས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། གཟུང་
 འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིན་པོས་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བསལ་བུ་
 ཅི་ཡང་མེད་སོགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་སྤྱོད་
 ཡོད་བསལ་དུ་མེད་ཅིང་བདག་གཉིས་གྱིས་སྤོང་བའི་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་མེད་བཞག་དུ་
 མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔུ་

མ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ན་
 སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 མཐོང་བ་དེ་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི་སོགས་ལ། ས་བཙུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་ཏྟགས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་མཐོང་
 སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྟག་གི་བག་ལ་ཉལ་འཛུམས་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པས་ཕྱེན་སུམ་རྩ་ཅ་དྲུག་དུ་
 དབྱེར་རུང་སྟེ། ལའོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་
 ཆང་བར་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་འགོད་དོ། །

དེ་སྒྲུས་པ་ན་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཅན། སྐབས་
 འདིའི་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་ཏྟག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྟག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
 སྤངས་པའི་མི་ཏྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བས་མེད་གི་རྣམ་སྤྱིངས་པའི་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་མཐར་
 གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མེད་གི་རྣམ་སྤྱིངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་

ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་སོགས་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་
 རྒྱུག་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམོར་བར་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་
 ལུགས་བརྒྱུག་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམོར་བ་ལས་སྒྲུག་པའི་ཚུལ་རྣམ་
 བྱང་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་
 པ་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ། ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་མཐར་
 གནས་ཀྱི་སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་ལུགས་རྒྱུག་དུ་སྒྲོམས་པར་འདུག་
 པའི་ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱིས་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་མཐར་གནས་སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་
 རྩལ་སྒྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རྟོགས་པའི་སོགས་ལ།
 ཡར་སོང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་པ་སྤྲེལ་ཞིང་།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་འཆམས་སུ་བཞག་ནས་མར་འོང་མཐར་གནས་ཀྱི་
 སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤྲེལ་བའི་ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 སྐབས་འདིའི་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམས་འདུག་དགུ་ལ་འདོད་
 རྒྱུར་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་སེམས་དང་སེམས་མེད་གིན་
 ཏུ་ཞི་བ་དང་རྣམ་གཡེང་ཅན་གྱི་སེམས་སྤྲེལ་ནས་བརྒྱུག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབས་འདིའི་སྒྲོམ་སྤངས་གཟུང་འཛིན་གྱི་
ནམ་ཏྟག་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་
བསྟུས་རྒྱས་དང་སོགས་ལ། སྒྲུབས་འདིར་བསྟན་ཡུལ་དགུ་ལ་སྤང་བྱར་འཛིན་
པའི་ཏྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤང་འདུག་པ་གཟུང་ཏྟག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་
སྤྱོད་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་ཏྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་
སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་
ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཐུག་
བརྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཆད་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་
ནན་ཏན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་སྒྲུལ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
སྤྱོད་ལམ་ལ་སྤང་བྱ་ཆོག་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། དེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
དོན་དམ་པར་མཐོང་ལམ་ལ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། ཡང་དག་
པར་དེ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་སྤྱོད་པའི་
ཡོན་ཏན་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལམ་ཆོས་ཅན།
མུང་འདས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མུང་འདས་ཀྱི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཏྟག་སོགས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
སྤྱོད་ཉིད་མདོར་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་ཏྟགས་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་
 པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་མཐོང་ཟེན་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སོགས་ལ། སྐབས་འདིའི་ཡུལ་དགུ་ལ་ཕྱོག་བྱར་ཞེན་པའི་
 རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་འཇུག་
 པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 མི་སྒྲེ་དང་སོགས་ལ། ཉན་རང་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་མི་སྒྲེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པའི་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྒྲོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་སྒྲོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་མདོན་དུ་
 བྱེད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་
 མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་བྱུང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་སྒོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་བཅས་གྱི་སྒོམ་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་མི་སྒྲོབ་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་སྤང་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མེད་དེ། རང་ལུགས་གྱི་སྤང་བྱ་མ་
 ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལུང་པོ་ལྟག་མེད་གྱི་ལུང་འདས་ཆོས་ཅན།
 སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་

གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབ་པ་ལ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ས་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལུང་
 བོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བརྟགས་པའི་སོགས་ལ།
 སྐབས་འདིའི་ཡུལ་དགུ་ལ་རྩལ་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤང་
 རྩལ་འཛིན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་སྒྱུར་བ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྤང་བྱར་
 གྱུར་པའི་འཛིན་རྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ལུང་བོ་ལ་སེམས་ཅན་
 དུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྩལ་ཡོད་
 མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་སུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ།
 སྒོ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་བོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་
 ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 འབྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་རང་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དེ།
 གཞན་དོན་དུ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ལམ་ཞུགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྒྲེ་

ཆོས་ཅན། ཡོན་གནས་གྱི་ས་མ་དག་སྟེ། འཕགས་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ས་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་གྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་ཏེ། དམིགས་བཅས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 སྒྱིན་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་དུ་
 བཏགས་པ་དང་། དེར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཏྟག་ཆོས་
 ཅན། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་མི་མཐུན་བྱོགས་ས་དེའི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་
 དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་སོགས་ལ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་ཡུལ་དགུ་ལ་སྒྲེས་བྱ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཏྟག་པ་དགུ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་ཏྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་འཇུག་པ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ཏྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་
 ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་རས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་རས་ཏེ།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་རས་ཏེ། གཞི་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་མེད་དུ་མ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཚྭ་རས་ཏེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་ཏྟགས་
 གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་གཟུགས་
 སོགས་མཚུངས་མི་མཚུངས་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྭ་རས་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་དང་རྣམ་མཁེན་
 གྱི་མི་མཉམ་པ་ལ་ཚྭ་རས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་བར་ཆད་ཕྱི་ནང་གི་བདུད་དང་

སྒྲིག་གྲོགས་སྒྲོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ།
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་སྒྲོགས་སུ་སྒྲོན་པའི་མདོ་ལ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོངས་ཏེ། ཆགས་སྒྲོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲོང་པར་མི་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲོང་པར་
 མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡམས་ནད་འདི་དག་སྒྲོགས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་འོང་པའི་རྣམ་པས་རྟེན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐོབ་པའི་གོགས་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟེན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བཅུ་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིམས་ནད་མ་ལུས་པ་བྱང་ན་ལུས་སྟོབས་
 ངང་གིས་འཕེལ་ཞིང་དགའ་བའི་དབུག་འབྱིན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོང་གསུམ་
 སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་སྒྲོགས་ལ་བར་ཆད་མེད་རྩེ་ཆོས་ཅན། མདོ་ལས་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་
 བོ་ཉན་ཐོས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པའི་བར་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ལས་
 བྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཆོས་མང་པའི་སྒྲོ་ནས་བྲོད་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་བྲོད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
 བཙུ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་རྩེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱུབ་བ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མ་ཆོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
 དམིགས་པ་སྒྲོགས་ལ། བར་ཆད་མེད་རྩེ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་རྣམས་བྲོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྲོད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱིས་བཅུད་པར་བྱ་

བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་བཞི་སྒྲིམ་པའི་དམིགས་རྣམ་
 མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་
 གིས་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གང་
 དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་འདི་ལ་ནི་སོགས་ལ། བར་ཆད་
 མེད་ཅེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲིབ་རྣམས་གྱི་ཀླན་ཀའི་
 གོ་ལ་བ་རྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྣམ་དངོས་སྒྲིབ་
 རྣམས་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་འབྲད་དང་སོགས་ལ། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འབྲད་པར་བྲལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་ཀླན་རྫོབ་
 དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ཀླན་རྫོབ་དུ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་གྲེབས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པའི་རོ་བོ་ངེས་པར་གཟུང་དུ་མེད་པར་བྲལ།
 རྣམ་པ་བྲམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀླན་
 རྫོབ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རོ་བོ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་མི་གཞོད་དེ། རྟགས་སྒྲུ་མའི་
 ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་བྲལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀླན་རྫོབ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དུ་མའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་མི་འབྲད་པར་བྲལ།
 ཆོས་བྲམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན།
 ཀླན་རྫོབ་དུ་བདེན་གཉིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། སྒྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་

ལ་སྒྲིབ་པ་མི་འབྲད་པར་བྲལ། སྒྲིབ་སྟོགས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་
 བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་
 དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་མི་མཐུན་པར་བྲལ། རྟོགས་བྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ཁས་
 སྦྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་དགོན་མཆོག་མི་འབྲད་པར་བྲལ།
 སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན།
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར།
 དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མི་འབྲད་པར་བྲལ། དེའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སྟོགས་
 མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་
 མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར། བབས་མཁས་མི་འབྲད་པར་བྲལ། དེའི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་
 སྟོགས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཁས་
 སྦྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་
 འབྲད་པར་བྲལ། དེའི་རྟོགས་བྱ་དངོས་པོ་སྟོགས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། དེའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་སྟོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འབྲད་པར་བྲལ། མི་རྟོག་སྟོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོག་སྟོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ལྷ་མ་དེའི་ཕྱིར། བར་པའི་དོན་དུ་ལམ་སྒྲིམ་པ་མི་
 འབྲད་པར་བྲལ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྲལ་བ་

ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོག་ཏུ་དེ་ལ་མི་གཞོན་དེ། དེའི་ཕྱིར། སྤང་གཉིན་མི་འབྲང་པར་
 ཐལ། སྤང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོག་ཏུ་དེ་ཡོད་པ་
 ལ་མི་གཞོན་དེ། སྤང་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མི་འབྲང་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོག་ཏུ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་
 གཞོན་དེ། སྤང་མ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་མི་འབྲང་པར་ཐལ། བསྐྱོད་བྱ་རང་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོག་ཏུ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་
 གཞོན་དེ། དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱོད་པ་འདིའི་བདེན་གཉིས་འགལ་
 བར་སེམས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། དབྱུང་ན་ཐེ་
 ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་མ་དབྱུང་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཆོན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
 སྤྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་དབྱུང་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གང་ཡིན་ཀུན་
 རྫོག་སྤྱོད་ཅན་དང་། དོན་དམ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་དེས་པ་གང་ཞིག་དབྱུང་
 མ་པས་ཀུན་རྫོག་སྤྱོད་ཅན་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གང་བ་རྣམས་དོན་དམ་སྤྱོད་ཅན་
 ལ་ཀུན་རྫོག་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གང་བ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་
 ལ། གདུལ་བྱ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་བྱེད་སེམས་
 ལྟ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་འགལ་རྒྱུན་དེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་ཇི་སྤྱོད་པ་བསལ་ནས་མཐུན་རྒྱུན་ཡང་དག་པའི་དེས་པ་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱོད་

གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་
 མ་བསྐྱེད་གྱི་ཆོས་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་གཉིས་
 དང་མི་འགལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་འཕགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྒྱལ་བྱིས་དང་སྒྲོང་བ་དང་། ལྷ་རྒྱུས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བྱིས་དང་སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བྱིས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་གཉིས་དང་མི་འགལ་བར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་དུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ॥ ॥

མཐར་གྱིས་པའི་སོགས་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོལ་བ་ཆོས་ཅན། མཐར་
 གྱིས་པའི་མཐུག་ཏུ་སྒྲོན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་མའི་རྟོགས་
 ཐོབ་ནས་བྱེད་སྒྲོལ་པའི་བྱིར། སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ཞེས་པ་ལ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་རྣམ་སྒྲིན་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མའི་རྒྱུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་

ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 བྱ་སྒྲིན་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བསྐྱས་
 ཤིང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་གྲོལ་བའི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རི་ལྗེ་སོགས་ལ། ས་བཙུ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་
 ཀྱི་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོ་ཆོས་དཀར་སོགས་ལ། རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆོས་གཅིག་མདོན་
 དུ་བྱས་པས་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དེ་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྲོད་པའི་སོགས་ལ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལམ་དང་ནི་སོགས་ལ། གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མཐོང་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བདུན་
 པའི་ངག་དོན་ནོ།། །།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སོགས་ལ། ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་འོག་ཏུ་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་ཁྱོད་མདོན་

དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྒྲིག་སེལ་ལ་ཆོས་དབྱེར་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱུ་
 དག་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལྷན་མ་གསུམ་
 སྒྲིག་སེལ་ལ། འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱེར་གྱི་རོ་
 བོ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེ་བ་དད་དུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་
 རང་ཁོ་ན་དང་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་རི་ལྟར་
 སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་སེལ་མཐུན་
 སྒྲིག་སེལ་ལ། སྐབས་འདིར་བསྐྱར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་ཅིག་ཆོས་ཅན།
 ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་པར་
 བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་སྐྱོ་ཆོག་སྤྲུག་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་
 རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་འདྲ་ལ་ལྷ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་
 མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཅེས་པ་བྱུང་པར་རོ། །གསུམ་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་སྐྱོ་ཆོག་སྤྲུག་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་ཏིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 པོ། །བཞི་པ་སྒྲིག་སེལ་ལ། རིམ་བཞིན། རང་སའི་རོ་མུང་གི་སྦྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ནམ་མཁའ་དང་། རྒྱུ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་དང་། སྤྱིད་ཅིའི་སྒྲོམས་འདུག་

དག་པ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 སེམས་མེད་ཞི་བའི་སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་སོ། །ཟད་པར་བརྩུ་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ནི།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དག་བར་སྒྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའི་སྒྲོམས་
 འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དག་ནམ་མཁའ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམས་
 འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་དག་རྣམ་ཤེས་སུ་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་པོ། །ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གཟུགས་
 སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་དབྱིབས་ཟིལ་
 གྱིས་མཐོན་ནས་གང་སྐྱུལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་ནི། དང་པོ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ། གཞན་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་ལ།
 ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ཅེས་པ་བྱུང་པར་རོ། །ལྷག་མ་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་
 བོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་
 ཤེས་པས་སྒྲོན་པོ་སོགས་བཞི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་མཐོན་ནས་
 གང་སྐྱུལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །ཡོངས་
 དག་བཞི་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྟེན་
 དང་། སྐྱུལ་སྐྱུར་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐུགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་དག་གོ། དབང་བརྩུ་ནི་རིམ་བཞིན་རིམ་བཞིན་

ཕ་བཞིན་ཆེ་འདོར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བཞེད་ཕ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། འདོད་ཕ་བཞིན་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་
 བཞིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་བཞིན་ལས་
 ལེན་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་ཕ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་བཞིན་སྒྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་
 ཕ་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་བཞིན་སྒྱུ་ལ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་
 ཕ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཕ་
 བཞིན་སྟོན་པར་རྟུས་པ་རྣམས་སོ། །བསྐྱར་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
 ཉེས་སྦྱོད་ལས་བསྐྱར་མི་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་ནི།
 ཆོས་གྲུས་པར་ཉན་པ་དང་མི་ཉན་པ་དང་བར་མའི་གདུལ་བྱ་ལ་མཚུངས་པར་
 རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་བྱོ་མི་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི་གདུལ་
 བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཡོན་ཏན། བག་ཆགས་བཅོམ་པ་ནི་སྒྲིབ་
 གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་
 དག་ན་རེ་སོགས་ལ། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུན་མི་མཐུན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱང་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱོད་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་
 གུངས་དགོས་ཏེ། ཁས་མ་གྲངས་ན་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་
 རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུས་མ་བསྐྱས་པར་བྲལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྒྱ་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྱ། ལོངས་སྒྱ། སྒྱལ་སྒྱ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་བྱོད་དེ་

གསུམ་གང་དུའང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཉི་པར་བསྟན་པ་སོགས་ལ། ལུས་
 རྣམ་གཞག་དུ་ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པས་ཞེས་ཕྱིན་ལས་དང་སྐྱར་ནས་
 སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པས་སྒྲིབ་སྐྱོར་ཉམས་པ་སྤངས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་བློས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སོགས་ལ། ཉན་བློས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་དམན་ཏེ། ཉན་བློས་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་
 བ་ཅམ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་དུངས་འབྱེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉན་བློས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་དེ་ལས་བྱུང་པར་འབགས་ཏེ། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུངས་འབྱེན་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་
 རས་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་སྟེ་འབད་རྩོལ་གྱི་མཚན་མ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་མ་ཞེན་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་དེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཏག་ཏུ་གནས་ཏེ་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱད་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་
 བ་ཀྱང་གྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དེ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་དེ་ལས་བྱུང་པར་འབགས་ཏེ། བྱུང་པར་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྟོན་
 གནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ཅན། དུས་ཏག་ཏུ་གཞན་དོན་མཛད་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་

འདུག་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་ཕ་སྒྲིན་དང་མ་སྒྲིན་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ། རིགས་ཆད་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་ཕྱོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ལས་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཕྱིན་ལས་འདུག་པའི་དགེ་བའི་ཕ་བ་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 སོགས་ལ། རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྟོག་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་བར་བཟད་པ་
 མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ནི་སོགས་ལ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
 ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། མཚན་དཔེས་རྒྱན་པའི་སྐྱ་གར་ཞིག་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་བྱང་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དུག་ཞབས་འཁོར་ཡོའི་མཚན་དཔེ་སོགས་ལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མཚན་བཟང་པོ་སོགས་ཞིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྒྲ་མ་སྐྱེལ་བ་སོགས་མཚན་གྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་བྱངས་མདོག་སོགས་ལ། སེན་མོ་བྱངས་ཀྱི་མདོག་
 འདྲ་བའི་དཔེ་བྱད་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུགས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་སྒྲེའོ། །གར་གི་སྤྱིད་པ་ཇི་
 སྤྱིད་བར་སོགས་ལ། མཚོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་སོགས་ལ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱེ་ཚས་ཅན། གདུལ་
 བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། ལམ་སྐྱེ་བའི་གོགས་བདེ་འགྲོ་
 སྤྱིད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་བདེ་བ་དང་རན་འགྲོ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གདུང་བའི་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམས་ཞི་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་པ་སོགས་ལ། གདུལ་བྱ་མ་
 བསྐྱེས་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། བསྐྱེ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པ་སོགས་ལ། མ་སྦྱོན་པ་དམན་པ་སྦྱོན་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མཛད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ནས་སྤང་གཉིན་སྤང་དོར་
 གྱི་དོན་རིམ་ལྡན་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྦྱུ་མ་མཁན་སོགས་ལ། གདུལ་
 བྱ་གཞན་དོན་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ་རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་དབེན་
 པའི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་
 སོགས་ལ། རང་དོན་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། ལམ་གསུམ་རྣམ་དག་གི་ཕྱིན་
 རྒྱུག་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རང་དང་གཞན་སོགས་ལ། གཉིས་དོན་ལ་
 འགོད་དེ། སྤྱིག་གཅོད་སྤྱོད་བ་སོགས་ལ་ལས་ལམ་བརྒྱུ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་གོམས་པ་ལ་འགོད་དེ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་པའི་ལས་ཕྱིན་སོགས་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་
 མཛད་དེ། སྦྱོན་པའི་ལས་ཕྱིན་རྟོགས་པས་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་
 ཕྱིར། ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སོགས་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྒྱར་བཏགས་པ་
 ཅུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལ་

རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་དུ་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་
 བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ཀྱི་སོགས་ལ། ཉན་
 རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་སྟོབས་
 ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སོགས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་
 ཞེན་སྟོག་པ་ལ་འགོད་དེ། སྤྲུལ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་སོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་དགུ་པར་སྒྲིན་ལམ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 འོག་དུ་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་དེ། ས་བཅུ་
 བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སོགས་ལ། རང་གི་
 རོ་བོ་རྫོགས་བྱང་དུ་ངེས་པ་ལ་འགོད་དེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་ས་ལ་
 འགོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་བཅུའི་སོགས་ལ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པའི་དོན་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཆད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་དེ།
 སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སོགས་ལ། བྱང་ཆུབ་དངོས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་བྱང་པར་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།
 ལས་དང་སོགས་ལ། བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བཞི་སྒྲིམ་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་
 སྐྱང་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

རྟོགས་པ་ལ་འགོད་དེ། སྤྲ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤང་པ་ལ་འགོད་དེ།
 དེའི་ཕྱིར་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་དེ། དེའི་ཕྱིར།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་བྱང་ལ་འགོད་དེ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འགོད་དེ།
 དེའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་དུ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དེ། དེའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོགས་ལ། གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་
 འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་སྦྱིད་པ་དང་པོ་སོགས་ལ། འགྲེལ་རྒྱུད་དོན་གསལ་འདིར་ཆོས་
 ཅན། དོན་བདུན་ཅུའི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད། ཐ་མ་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་
 དེས་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་མཆོན་ནས་གདམས་ངག་
 སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 བརྒྱད་པའི་ངག་དོན་ནོ།།   །།

དང་པོར་སོགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་སྐྱབ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་
 ཅུས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་དུ་བྱ་བ་སོགས་ལ། རྣམ་
 ཀྱན་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 ཐབ་ཟེན་འདོད་རྒྱུར་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་
 སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སོགས་ལ། རྗེ་མའི་མཛོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་
 རབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་བ་སོགས་གོམས་པས་

མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་མཐུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་པ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ། མཐུན་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་
 གྱི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཞིང་དུ་རྒྱུ་པར་
 སྤྱོད་པའི་དོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གར་འདེབས་
 གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་ཅིག་
 མའི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མཐུན་བྱུག་པའི་གནས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྟོགས་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། ཆོས་སྤྱོད་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན།
 མཐུན་གསུམ་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་སྤྱོད་པ་
 མཐུན་བྱུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ལ་དགའ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། མངོན་
 རྟོགས་དུག་དུ་བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པར་བསྐྱུས་པར་མ་ལ་
 དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལ། མཐུན་གསུམ་ཆོས་ཅན། འདུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པའི་བསྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་འོག་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། རྒྱུ་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་
 གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པར་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལས་
 དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ལས་དོན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ། ཐེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསུམ་ཀ་བརྗོད་བྱ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་སྤྱོད་

པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལ་དོན་ཅམ་ཆར་བ་དང་།
བར་བ་ལས་ཆོག་ཅམ་ཆར་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་རེ་རེ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་
མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སོགས་ལ། རྒྱན་ཆོས་ཅན། ཡུམ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཡུམ་གསུམ་གས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དེ་ལ་སོགས་ལ། ཡུམ་གསུམ་ཆོས་
ཅན། བརྗོད་བྱ་གཅིག་གྲང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་སོགས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་བཟང་ཆོས་
ཅན། མན་ངག་མེད་པར་རང་དགར་འགྲེལ་ཆུང་རྩོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་
རྣམ་གྲོལ་སྤེའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་དང་ཡུམ་གསུམ་
གྱི་ཆོག་མ་སྒྱུར་བ་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
གདུལ་བྱས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ལྡན་དོན་གཉིས་
འགའ་ཡིས་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་ངག་དོན་བསྐྱེབས་ལེགས་འདི་སྒྱུར་བས།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྟོགས་ནས། འགྲོ་ཀུན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
ཤོག །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅུ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ངག་དོན། མདོ་
ཁམས་སྟོད་པ་ཤེས་རབ་འབུམ་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོར། ཤུག་འི་དགོ་སྒྲོང་གཞིན་
ལྷོ་གྲོས་གྱིས་སྒྱུར་བའོ། ། ། འདིར་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་གཞིགས་སྐབས་གཞུང་འདིའི་

ཆོག་རིམ་དང་གོང་འོག་སོགས་ལ་འགའ་འབུལ་དབྱེད་པས་འདུག་པར་མཛད་གནང་རོགས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་འདིའི་མ་

དཔེ་དེ་དཔེ་གིན་ཏུ་ངན་སྟེ། ཡི་གེ་སྐད་གསལ་པ་མང་བ་དང་། ལྷག་པར་དཔེ་ཆའི་གོ་རིམ་ཡང་གྱུངས་ཀྱང་སྐད་གསལ་པ་
མང་བས་ཁོ་བོས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་སོགས་དང་ལྷག་པར་ཀུན་སུམ་ཆེན་པོའི་ངག་དོན་ལ་བལྟ་བུ་བསྟར་བས་ཉེ་ཆོད་
དང་གྲུས་པ་ཁ་ཤས་སེལ་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་གཞིན་ནུ་སྟོ་གོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དུས་གནས་སོགས་གསལ་པ་ཁ་
མེད་པས་གཞིན་ནུ་སྟོ་གོས་ལྟ་བུ་ས་སྐྱ་རང་ལའང་མཐས་པ་གསུམ་ཙམ་མངའ་བས་ན། རྗེ་བཙུན་མེད་མངའ་བ་ཡིན་མིན་
ཡང་དབྱེད་བྱའི་གནས་སོ། །ཞེས་པ་སྒྲིག་པོ་བྱུང་བསྟན་སྟོན་ལམ་ནས།

༡༡། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་ འོད་ཟེར་བཞུགས་སོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྲིད་དང་
ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཀྱང་། །སྤྲིད་ཞིའི་ཡུན་ཆོགས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། །
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྐྱེད་བྱེད་བྱམས་པའི་ཡུམ། །བྱེད་གྱི་དག་ལེགས་བཟང་པོས་སྐྱེད་
གྱུར་ཅིག །ལ་མཐའ་སོན་པ་མཁུན་ལྷན་བདེ་གསེགས་དང་། །པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་
སྤྲས་དམ་པའི་ཆོས། །པས་ཆོལ་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་སྤྲིབ་མའི་ཆོགས། །པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་ཡུམ་གྱིས་གིས་པ་མཛོད། །བྱམས་པའི་རུ་བ་སྤྲིང་རྗེའི་རུ་བ་བརྟན། །
དགའ་བའི་མེ་ཏོག་བཏང་སྟོམས་ཟེ་འབྱུས་མཛོད། །བཙོས་མེད་ཕྱིན་ལས་བཟང་
པོའི་བྱི་བསུང་ཅན། །མི་ལམ་ཡང་དག་བཞུགས་པ་བདག་ལ་སྟོལ། །སྤྲེགས་
ལེགས་རུ་སྐྱེས་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་ཅན། །ཟབ་དོན་སྤྲིང་པོའི་གེ་སར་ལྷམ་
མེ་བ། །རྒྱལ་ཡུམ་རུ་གཏོར་མཛོད་བྱེད་རྒྱན་འདི་ནི། །སློབ་གྲོན་པད་མའི་གཉེན་གྱི་

རྣམ་པར་དབྱེ། །བདེ་བར་གསེགས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐབས་དམ་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་
 མཐོན་པར་འཆར་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་
 རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་མཐུན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་རྟག་དུ་དུ་བཞིན་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 གཞུང་དང་། དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་དོན་ལ་
 རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པོའི་
 དོན་དང་མཐོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཞབས་
 ཀྱི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ལུང་
 དང་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །མཐོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིམ་པ་ནི། སྟོང་པོའི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་ཤིན་དུ་གཤམ་ཅིང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་འཇུག་གི་
 གདུལ་བྱ་སྟོ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཞན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཉིད་

ལས་གཞན་ལ་དེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་
 མཆོག་གི་བྱ་གས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ཏེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རིམ་པ་དེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་
 བྱས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཉིད་མདོ་དང་བཅས་པ་འཕགས་པ་མི་ཕམ་པ་ཉིད་ལ་དངོས་
 སུ་གསལ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་
 བའི་མདོའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མདོའི་འགྲེལ་པ་མཛད་མོད། གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་དང་རྒྱན་དུ་
 མ་སྦྱར་ཞིང་སྟོང་པོའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་
 སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་རབ་དུ་བྱ་གས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་སྟེའི་ཞལ་སྤྲུ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་རྒྱན་
 དང་སྦྱར་ཞིང་། མདོ་མཆོམས་དང་ཆོག་གི་དོན་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་མཐའ་བྲལ་
 དབུ་མ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་བཀྲལ་བས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་དོན་
 བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པའི་འཇུག་དོགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་
 མན་ངག་དང་བྲལ་ཞིང་། སྟོའི་མཐུ་རྒྱུད་བ་དག་གིས་མདོ་དང་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
 པའི་དོན་རྟོགས་པ་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 རྒྱ་མཆོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་ཉིང་
 ཁུས་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལེགས་པར་རྒྱས་པ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་
 ཞལ་སྤྲུ་ནས་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྟེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་

མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་མཐུན་པར་དག་པར་གཏུགས་ཏེ། གང་ཟག་ལུང་
 ལྟོན་པ་དང་སྟོན་བྱུང་ལ་སོགས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི་བར་མི་
 མཐོ་བ་རྣམས་དོར་ནས། མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་མདོན་
 རྟོགས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པ་དང་རེ་རེ་ནས་སྒྱུར་བ་ཡིའུ་བརྒྱད་མའི་
 བསྐྱུས་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ན་མདོན་རྟོགས་རྣམས་
 རེ་རེ་ནིང་སྟོན་པའི་ཆོག་མེད་པས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་སྒྱུར་བ་དགའ་བར་
 གཟིགས་གིང་། སྟོབ་དཔོན་བློགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཆང་
 མེད། །དེ་གཞུང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །དོན་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་དེ་ནིད། །
 ཅེས་གཞུང་བསྐྱུས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱས་འབྲིང་དང་། དོན་བྱུང་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདིས་ཀྱང་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཆང་བར་སྟོན་
 པར་དགོངས་ནས། དེ་དང་རྒྱན་དུ་སྒྱུར་བ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་མདོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོའི་མཆོམས་འབྲེད་དང་ཆོག་
 དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་མཛད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མདོ་དང་མ་སྒྱུར་གིང་། མདོའི་
 འགྲེལ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཆོག་
 དོན་བདེ་སླག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་མཛད་དོ། །
 འདི་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག བཤད་པ་ནི་བར་དགོད་པ།
 བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་མཆོད་པ་བརྗོད་ཅིང་།

བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཤད་
 པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་འགྲེལ་བ་རྩོམ་པའི་རྒྱ་ཁེངས་སྒྱུར་ཞིང་རྩོམ་པར་སྒྲོ་བ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། དམ་པ་ནམས་བྱ་བ་ལ་
 འདུག་པའི་ཐོག་མར་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་བྱེད་པས། སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་རང་ཉིད་
 དམ་པ་ནམས་དང་སྒྲོད་པ་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲེ་བོ་དམ་པ་ནམས་
 ཀྱིས་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འདུག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་དག་འདུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཁུད་ཅན་ལ་རབ་རྟུ་དང་བས་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་རྟུ་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་དེ། བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པ་བསྟོགས་པ། རང་རང་རྗེས་འདུག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་ནམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
 རྩོམ་པ་དང་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གཤམ་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་ནོ། །བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་དགོས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་དམ་པ་མང་
 པོ་ཁས་འཆེ་མི་བྱེད་ཅིང་། །གལ་དེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་སྒྲུངས་གྱུར་ན། །རྩོ་ལ་རི་
 མོ་བྲིས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས། དམ་བཅའ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྒྲེས་བུ་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ཁུད་
 པར་གྱི་སྒྲོད་པ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 ནོ། །དགོས་པ་དེ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མཆོད་པ་

བརྗོད་པས་ནི། བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འགལ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ། དམ་བཅས་ནི་མཐུན་རྒྱུ་སྟོབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་དོན་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་གཙོ་བོ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་བསྟན་ནས་ཞུར་ལ་འགྲེལ་པ་ལ་གཞན་འདུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་ལས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་དུ་བརྒྱམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་དགོས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དང་། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་རྣམས་སྟེ་མ་མེད་པར་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །ཚོས་ཤེས་གྱིས། ཚིག་ལེའུ་བྱས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་གུས་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྟེ་ལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་

པ་ལའོ། །དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷག་གི་ཡུམ་གྱི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་
 གཞུང་དང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་། དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཅེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་
 དེའི་ རྒྱན་ རྗེས་ སུ་ བསྐྱགས་ པའི་སྒྲུབ་ གྱིས་ བཅིངས་པའི་ ཚིག་ལེའུ་ བྱས་
 པ་དག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་རྒྱན་ཡིན་ཞེ་ན། རི་ལྷར་སྒྲེས་པ་དང་།
 ལུང་མེད་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་མཛེས་བྱེད་གདུབ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིས་པ།
 གསལ་བྱེད་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སོང་ན། དགའ་བ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
 བརྗོད་བྱ་ཡུམ་གསུམ་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་བརྗོད་བྱེད་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དོན་
 བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པས་སྒྲིས་པ། ཚིག་ལེའུ་བྱས་པའི་མེ་ལོང་གིས་གསལ་བར་
 བྱས་པ་ན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་མཚོག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྒྲེ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་རྒྱན་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལྡན་པ་མེ་ལོང་
 ནང་སོང་ན། །མཐོང་བའི་དབང་གི་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚོག་བསྐྱེད་པ། །
 དེ་བཞིན་ལགས་གསུངས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ཚོས་ཀྱང་དོན་
 རྣམས་ཕྱེ་བས་མཁས་རྣམས་འདི་ན་དགའ་མཚོག་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲ་མ་དག་གིས། གསལ་བར་ཕྱེ་བའི་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་
 འདིར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འཕགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་དང་།
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་མཛད་ཀྱང་ཉི་ཤུ་ལྷ་པ་ཁོ་
 ནའི་རྒྱན་དུ་སྒྲུབ་བས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་གྱུར་པས། ཁོ་བོས་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་

ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འབྱེད་
 བས། དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ཅི་ལྟར་འདིས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་
 བར་བཤད་ཅི་ན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་འཆད་པ་ན།
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་གྱང་ཞེས། ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྐྱར་ཞིང་།
 མཐུག་དུ། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆོག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་
 དེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་། །དོན་བསྐྱུས་དེ་ཅུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡུམ་གསུམ་གས་
 བསྐྱར་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། ཅི་སྟོན་གྱི་
 སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡང་འགྲེལ་པ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། བཏགས་
 ཟིན་པ་ལ་འཐག་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟེ་མའི་མན་ངག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། རང་དགར་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པར་རྣམས་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟེ་མ་
 བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པས་མན་ངག་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་
 མ་བཤད་པ་དང་། ལོག་པར་བཤད་པ་དང་གཞུང་ཕྱོགས་རེའི་རྒྱན་དུ་སྐྱར་བའི་
 ཉེས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྩམ་པས་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་
 ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བཞིའི་དང་པོ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་
 མཛད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །

ངན་འགྲོ་སྤྱིད་ལས་སྦྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་བསྟན་
བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་འཆོས་
སྦྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པས་ན། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་མཛོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆར་བར་སྟོན་པས་ན་ཆེན་པོ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཡིའོ། །སུ་ཞིག་
གིས་ན། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་དང་ལྟན་ན།
ཉིད་གྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པས་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ལས་སྦྱོལ་བས་ན་སྦྱོབ་ཉིད་ཅེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་རྒྱད་ལྔའི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོང་རྗེས་
ཆགས་པས་ཀྱན་ཏུ་སྟེ་ལྷག་པར་ཆགས་པར་མཛད་ཅེས་སམ། །ཡང་ན་ཆགས་མེད་
མཛད་ཅེས་འདོན་པ་ལྟར་ན་སྟོང་རྗེས་འགྲོ་བ་ལ་ཆགས། །ཤེས་རབ་གྱིས་ཆགས་
པ་མེད་པར་མཛད་ཅེས་སོ། །ཅི་འདིས་འགའ་ཞིག་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནམ་འོན་
ཏེ་རང་དགར་བཤད་ཅེ་ན། །སྤྱིད་ཞིའི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བས་ན་མི་ལམ་འགྲོ་བའི་དབྱུང་
གཉེན་དུ་གྱུར་པས་ན། །མགོན་པོ་བུམས་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གསན་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་ཚུལ་ནི། །རྣམ་པར་བཀྲལ་ལོ་ཞེས་
བྱང་། །གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ། །
ཅིའི་བྱིར་དབྱིག་གཉེན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་
གྱི་སྟེ་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །མིང་གི་དོན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། །ཤེས་བྱ་
ནང་གི་ཡིན་པར་སྟེ་བ་རྣམ་རིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སེམས་
ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུའོ། །ཅི་དེས་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །ལྷ་བ་སེམས་

ཙམ་ལ་ཞེན་པས་རང་གི་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་
 འོག་དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་མཁུན་
 གསུམ་ཡན་ལས་ལྷག་མ་ལ་བཤད་པ་མ་མཛད་པར་གྲགས་ལ། དབྱིག་གཉེན་
 ཀྱིས་ཐོགས་པར་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ནི་རྣམ་
 པར་བྱེ་ཞེས་དྲང་། གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན་མཆོན་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲེས་པས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་ས་ལ་རིང་དུ་སོང་བས་ན། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཡིས་ཞེས་སོ། །དུས་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བཤད་པ་དེའི་འོག་དུའོ། །རི་
 ལྟར་ན། དབྱིག་གཉེན་ལྟར་རང་ལྟའི་ཐོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་དབུ་མར་སྟེ་གཟུ་བོར་
 གནས་པའིའོ། །མདོའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཐའ་བུལ་དབུ་མའི་
 ཚུལ་དུའོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མདོའི་དོན་ཐོགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཡང་དེ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན། དབྱིག་གཉེན་དེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། མདོའི་
 དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་མེད་དགོངས་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་བྱས་སོ། །བཞི་པ་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་བཤད་ཚུལ་ནི།
 རྣམ་བཤད་བྱས། ཞེས་དྲང་། གང་གིས་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོའོ། །རྣམ་གྲོལ་
 སྡེ་ཞེས་གྲགས་པའོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་ཉིད་ཆོགས་ལམ་པལ་
 པ་ལ་གནས་པའིའོ། །དུས་ནི་འཕགས་གྲོལ་གྱི་བཤད་པ་དེའི་འོག་དུའོ། །ཚུལ་རི་

པ་ཡིན་ལ། སྒྲིང་པོའི་དོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་དང་། མའོན་པར་རྟོགས་
 པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་རྟེན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་རྟེན་པས་ནི། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་ཞུགས་ཤིང་། བརྗོད་བྱེད་མཐའ་དག་རྟེན་པས་ནི། གྲོལ་སྡེ་
 གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་ཞུགས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་གི་ཚིག་དང་དོན་ཆང་
 བར་མ་རྟེན་པས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། སྡེས་དབང་གིས་ཚིག་དང་དོན་ཆང་བར་བདག་
 གིས་རྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་བདག་
 གི་སྟོ་གྲོས་དང་རྩོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་
 པར་གྲགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྟེན་པར་
 རིགས་པས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྟེན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་མཛད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ནི། རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པར་
 རེས་སུ་འཇུག་སྟེ་སྒྲ་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་ལ་ཡང་
 རྩོན་གོམས་པའི་བྱུང་པར་ལས་རེ་ཤིག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པར། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་
 ཟབ་མོ་འཇིག་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལ་སྟེ་བ་ཡིས། །ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་

འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་དོན་ཆེད་བར་
 རྟེན་པའི་མཁས་པ་བདག་དང་མཆུངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
 ལ་བྱས་ཤེས་བྱིན་བཟོའི་ལན་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའི་ངོ་བོ་ཡུམ་གྱི་ཆོག་དང་།
 དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞུང་དང་སློབ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུམ་
 འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། མེས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་མཆོད་པའི་ཆོག་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བརྟེན་
 པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེང་བཟང་བདག་གི་
 སློབ་སློང་ཡུལ་མིན་ཡང་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅུ་མ་པ་ལ་སློབ་སྦྱེས། ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །
 ཅིའི་བྱིར་དུ་ན། བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་བརྟེན་བྱང་དུ་བྱ་བ་དང་རང་ལས་སློབ་གྲོས་
 དམན་པ་དག་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་འདགས་པའི་
 དོན་དུ་འོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཤེར་བྱིན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ནི།
 རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེར་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་སྒྲེལ་
 བའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྟེན། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ།
 འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་
 སྒྱུར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ལྷག་འཆལ་ལོ་ཞེས་དྲང་། གང་གིས་

ན། འཕགས་པ་བྱམས་པས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེན། རེ་ཤིག་ཅེས་པ་གོ་རིམ་སྟོན་
 པའི་ཆོག་ཕྱད་དོ། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད། དགོས་འབྲེལ། ལུས་
 རྣམ་གཞག་སོགས་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་དང་པོར་རོ། །གང་ལ་ན། འཕགས་
 བཞིའི་ཡུམ་ལའོ། །ཚུལ་རིལ་རྩལ་ན་ཉེར་ཞིར་བྲིད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རིལ་བ་
 བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིའོ། །དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རང་
 དོན་ནི། དམ་པ་རྣམས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱེད་
 པས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ནི། ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུའོ། །འདི་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་རིལ་རྩལ་
 དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
 གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྟོབས་སོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་བསྐྱོང་བས་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏོགས་
 མཐར་ཕྱིན་པས་སུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་སྟོས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་
 ལའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལྷ་ག་ལམ་ཞེས་པ་བཅོམ་པ་དང་། ལྷན་པ་
 གཉིས་ལ་འཇུག་པས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་
 མམ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས།
 ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲིབ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་བཞིན། །གང་
 ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེ་འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་
 དང་། གཉིས་པ་ལྷར་ན། འདོད་རྒྱུར་དབང་བསྐྱར་པས་དབང་ཕྱུག་ མཆོན་དཔེས་

པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། སྐལ་ལམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་གྱི།
 དང་པོ་ལ་བསྟོན་པ་དང་། རྒྱག་འཆ་ལ་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཁའ་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོན་པ་དང་། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་འབགས་
 པའི་ཡུམ་དུ་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉེར་ཞིར་
 བྲིད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོན་པ་ནི། བྲིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱག་འཆ་ལ་
 ཅེས་སྟེ་ལ། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་དུ་བྲིད་ཅེ་ན། དང་
 པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནི། སྤྱ་བ་རྩི་ཞེས་པ་ཐོས་པ་
 དང་། སྒྲོག་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། ཐོས་སྒྲོག་སྟེ། རང་གིས་ཐོས་པའི་གདམས་
 རག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་སམ། ཡང་ན་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ཐོས་པ་རང་ཉིད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅུམ་ཡང་མི་སྦྱབ་པར། དེའི་རིགས་ཅན་
 གཞན་ལ་སྒྲོགས་པས་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས།
 མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱགས་
 པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྦྱ་ཡང་རབ་དུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་
 མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་པ་ལ་ཐོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་
 ཡིད་འབྱུང་སྟེ། ཉན་མོངས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་བའི་མུང་འདས་
 ཆོལ་ཞིར་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་
 སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱག་

བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉི་པར་ཞི་བའི་མུང་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྲིད་པར་
བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གྲེས་ཀྱིས་ཉིར་ཞིར་བྲིད་ཅིན། ལམོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉིས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཛིག་
ཚོགས་ལྟ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་
སོགས་འབྱུང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉིས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་པས་
མུང་འདས་ཐོབ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡང་མུང་པོ་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཀུན་གྲེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། བདག་མེད་
མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གྲེས་ཀྱིས་
ཉིར་ཞིར་བྲིད་པ་འབྲད་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྲེས་ཀྱིས་འཛིག་རྟོན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
སྒྲུབ་པར་མཛོད་པ་དེ་ལ་མུག་འཆལ་ཞེས་སྒྲེལ། འདི་ལ་གང་ཟག་གང་། ཐབས་
གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་རྒྱལ་
སྐས་པན་པར་བསམས་པ་འདིར། །འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སྒྲིན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉིན་བཤེས་རྣམས། །བུ་དང་གཉིན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
མི་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་པན་པ་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ལམ་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གྲེས་པའི་ལམ་གྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷན་

ཅིག་དང་རྒྱན་གྱིས་འཛིག་པས་ན་འཛིག་ཏེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་
 རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དགོས་ཤིང་།
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི། རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་
 པའི་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། ཐབས་བུང་དེ་རྒྱ་སྒོག་གྱུར་པ། དེ་འཆད་
 པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་གི་ལམ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་ཡང་
 གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ནི་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱིས། ཆོས་
 ལའོར་བསྐྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གསུང་བར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ་ཞེས་
 གྲེལ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་གསུང་
 བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྐྱ་གསུང་བྱགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱམས་
 པས་སམ། སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ན། བྱབ་པ་
 སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟ་འདས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རོ་བོའི་རྣམ་པ་
 མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁུན་གང་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྟན་པས་སོ། །གང་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་མཁུན་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་དང་།
 གཞན་གཉིས་སྐར་བརྗོད་ཟེན་པས་བྱགས་དང་། བྱབ་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས།
 རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བ་ལ་རྣམ་
 མཁུན་དགོས་ཤིང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ནི་རྣམ་མཁུན་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། གསུམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ནམ་ཡང་ན་ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་
ཀུན་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྤེལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་འདིའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་བྱང་ཁྱབ་སེམས་པའི་ཆོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་
ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་པའི་རྒྱུ་ནས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ལན་ལ་བཞི། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་།
ཡུམ་སྤྲས་གྱི་དོན་དང་། ཕྱག་ཡུལ་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་དོན་མོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་
གཞི་ཤེས་ལ་བསྟོན་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱས་བཤད་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྲོ་བའི་པ་ཡང་དག་སྟོན་མེད་དེ། མདོའི་གྲུང་གཞིའི་གོ་རིམ་
དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་གྲུང་གཞིའི་དོན་བསྟུན་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ནས། གྲུང་གཞི་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་དོན་མཆོག་རྣམས། །ལེགས་
པར་བསྟུས་པ་ཕྱག་འཆེལ་ཆོགས་བཅས་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཆོད་བརྗོད་དང་། གྲུང་གཞི། སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་
སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་བོད་གྱིས་བྱས་
པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དམན་
པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་མཆོན་
གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་
ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར། འཁོར་

བའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཐབས་གྱིས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
 ལ་བཀོད་ནས་དབུགས་ཕྱར་སྡེ་སྤྲོད་ཐེག་ཆེན་ལ་བཀོད་ནས་ལམ་གྱིས་འགྲོ་
 བའི་དོན་བསྐྱབས་ནས་མཐར་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་གྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱོར་
 བས་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལ་འགོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་གཤམ་བྱིན་
 མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་ན་ཉུང་སྟེ། སྦྱོར་བཞི་ལ་མ་བསྟོད་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཅིག་
 ལ་བསྟོད་ན་མང་སྟེ། རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་དེར་ཀུན་འདུས་པས་སོ་ཞེས།
 མཐའ་དག་ལ་བསྟོད་ཀྱང་སྦྱོར་བཞི་མ་འདུས་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་
 གྱིས་སྦྱོར་བཞི་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་མཁུན་གྱིས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ཀྱང་།
 དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 འཕགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པས་ནི། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པར་བསྐྱུར་པའི་བྱིར་
 དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཉྐྱག་པ་མངོན་དུ་
 འགྲོ་བ་རྣམས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱིར་། དེའི་བྱིར་མཁུན་གསུམ་ལ་
 བསྟོད་པས་མང་བའོ། །ཉུང་བའི་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤྲ་རབས་པ་དག་རྣམ་མཁུན་ཁོ་
 མ་ལ་བསྟོད་ན། རིགས་ཅན་གཞན་གཉིས་དང་བ་མི་སྐྱེ་བས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 འདིར་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་དང་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་
 ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་བ་སྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡུམ་

ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འདྲུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དག་ལ་
 དགོས་པ་དེ་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་འབྲས་སྐྱ་
 ཕྱི་ལ་རིགས་ན་མཆིན་གསུམ་དང་། འཕགས་བཞི་ལ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པས་ཡུལ་སྐྱུ་སྐྱ་
 མི་འབྲད་ཅེ་ན། སྐྱ་རབས་པ་དག་དུས་མཉམ་པའི་མཆིན་གསུམ་དང་། འཕགས་
 བཞི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། སྐྱ་ཕྱི་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆིན་པ་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་འཕགས་བཞིའི་
 ཡུལ་དུ་བཤད་གྱི། གཞི་ཤེས་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དང་། ལམ་ཤེས་བྱང་སེམས་
 གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་སོགས་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི།
 མཆིན་གསུམ་འཕགས་པ་སོ་སོའི་མདོན་རྟོགས་སུ་སྒྲོན་པར་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་
 པ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བས་ན་འདིར་འཕགས་བཞི་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བས་གནས་སྐབས་རང་རང་
 གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དང་། ཉེར་ཞིའི་བཞེད་པ་བསྐྱབས་ནས་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཆིན་གྱི་
 རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་ནི། དེའི་ཕྱིན་

ལས་ལས་བྱང་བའི་འཕགས་བཞིའི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་པས། ཡུལ་གྲས་དག་ནི་རྒྱད་ཐ་དད་པ་དང་སྡེ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
 བྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་རྒྱད་ཐ་དད་པས་ཡུལ་གྲས་སུ་མི་འགྱུར་ན།
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རྒྱད་ཐ་དད་པས་ཡབ་ཟུལ་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་
 རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་སོ། །བཞི་པ་ཉེར་ཞིར་བྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་གྲེས་དེ་གང་།
 ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་དེར་མི་འབྲལ་དེ། དེ་གེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་པས་སོ། །སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་འབྲལ་དེ། དེས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་མི་བསྐྱབ་
 པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྡེ་རབས་པ་དག་ཉན་རང་རང་རྒྱད་པའི་གཞི་གྲེས་ཡིན་ལ།
 གེར་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་ཡུལ་མིན་ན་ལམ་གྲེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ།
 བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པ་མ་གྱུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཅུམ་གྱི་
 ཆས་གེར་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་ཡུལ་ཡང་དངོས་བཏགས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། གཞི་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲེས་པ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་
 ར་བསྐྱེད་ཡུལ་གྱི་གཞི་གྲེས་དང་ལམ་གྲེས་གཉིས་ཡང་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ལ་མི་འཛོག་གི་གཙུ་བའི་གེར་ཕྱིན་ཉིད་གཞི་དང་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 རྟོག་པ་ནས་གཞི་གྲེས་དང་ལམ་གྲེས་སུ་བཞག་ལ། དེས་གཞི་བདག་མེད་པ་དང་།
 ལམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཆོས་བསྐྱུན་པས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་དེ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ནས་དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གེར་ཕྱིན་

གྱི་མཆེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་ཅེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་
 པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཡུམ་མཆེན་པ་གསུམ་པོ་རྩ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་
 ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་འབྲད། ཏུ་བར་ཡང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཚིགས་
 བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཞེས། གཅིག་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཡུམ་རྣམས་ལ་ཞེས་མང་པོའི་ཚིག་སྐྱར་བར་རིགས་པར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགོས་དོན་བསྐྱུས་དོན་ཚིག་དོན་གལ་ལན་གྱིས་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ལ་དང་བའི་རྒྱུན་དང་། དེ་ལས་དང་བ་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 འདིས་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོས་པ་ལས་དང་བ། དང་བ་ལས་གྲུས་པ། གྲུས་པ་ལས་
 ལེགས་པའི་མཚོག་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དབང་རྒྱལ་དང་བའི་ཚུལ་དང་། དབང་
 རྒྱུན་དང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དད་པ་སྐྱེའོ། །གང་ན། དད་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའི་ཚིག་ཙམ་ལས་ངས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ། །གང་ལ་ན། ཡུམ་འདི་ལའོ། །
 རྒྱུན་གང་ལས་ན། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོས་ནས་སོ། །དུས་ནི་རེ་
 ཤིག་སྟེ་དུས་དང་པོར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བློ་

ཚོམ་མེད་པར་ཡོད་ངེས་སྟེ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་སྦྱར་དུ་འོ། །རོ་
 བོ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འབྲོགས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བས་ན་རབ་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་
 ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དྲང་། སུ་ཞིག་ན། ཚོས་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ལ་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་འཇུག་པའི་དབང་རྣམ་ཚོར་ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དོ། །ཞེས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གང་ལ་ན།
 ཡུམ་དེ་ལའོ། །ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་
 སྟེ་འོ། །གང་ཞིག་ཅེ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་
 རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 བཞག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་བྱ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུ་ལ་གསུམ་པ་ཅན་སངས་
 རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་བསྐྱུན་པར་མཛད་པ་ནི་འོ། །
 དབང་རྣམ་ཚོར་གྱི་ངེས་པ་ནི། རྒྱབ་བྱེད་མཐོང་བའམ། གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ལ་
 ལྟོས་པ་ཡིན་ན། འདིར་རྒྱ་མཆན་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་རབས་པ་དག་གཞུང་རྒྱ་མ་
 གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་། བྱི་མ་རྒྱབ་བྱེད་མཐོང་བ་ལ་རྒྱུར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 གཞུང་གི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་སྟོབས་གྱི་རྒྱབ་བྱེད་
 མཐོང་ན་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ལུགས་ལ་གྲུབ་པས་བཞོད་པ་དོན་མེད་པའི་
 བྱིར་དོ། །དེས་ན་འདིར་ཆད་མས་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་ཡིན་ཏེ།
 ཡུམ་གྱིས་སྤྲས་འཕགས་བཞི་བསྐྱུན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྲུར་ཡིན་པས་དངོས་

སྟོབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་ལུན་གྱི་སྟོག་ལ་འདུག་
 པའི་རྒྱ་ཡང་། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མཐོང་ཞིང་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་
 ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བ་མེད་པར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་གྱི་མཆོད་ཉིད། སྤྲུལ་འཕགས་
 བཞི་སྟེད་པའི་ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་ཞིང་སྐྱབ་བྱེད་མཆོད་བརྗོད་
 ཀྱི་ལུང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐུར་ཏེ། རས་ཅེས་པ་རྒྱ་མཆོད་ཀྱི་ཆོག་གོ། །
 ཆོད་མ་གང་གིས་གཞོན་པ་མ་མཐོང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་ན། གཅིག་
 དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པས་དོ་རྩེ་གཟེགས་
 མ་དང་། ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་འགོག་པའི་
 ཆོད་མས་གཞོན་དགོས་ན་དེ་དག་གིས་གཞོན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་གྱིས་
 འཕགས་བཞི་སྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སྟེ་བ་འགོག་པ་དོན་དམ་
 དུ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་རྣམས་སྟེ་བ་མེད་པར་གང་གིས་འགྲུབ་
 སྟུམ་ན། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོད་མས་ཞེས་སྐུར་རོ། །འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ། ངོ་བོ་ལ་
 དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་རྟགས་དགོད། རྩལ་སྐྱབ། ལུང་དང་སྐུར་བ་
 གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དེ་དོན་དམ་
 པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། གཞི་ལམ་
 རྣམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདུ། རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བྱོགས་ཚེས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ནི་དོན་དང་ཤེས་པ་
 གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་རགས་
 པ་གཅིག་དུ་མ་གྱུ་བ་སྟེ། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་གཡོ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་ཚེས་
 གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆ་གསལ་མེད་པའི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དུ་མའི་ངོ་བོར་གནས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཅི་འདི་དག་གཟེགས་ཟན་པ་རྣམས་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཕན་ཚུན་
 བྱང་དེ་གནས་པ་འདུ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་རྣམས་གྱི་ལྟར་བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་སུ་གནས་
 པ་འདུ། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་མ་རེག་ཅིང་བར་མེད་པ་གནས། བྱོགས་གསུམ་ཆར་ཡང་
 མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུན་ལས། དབུས་གནས་རྟུལ་ཕྱན་རྟུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་
 པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་
 ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་རྒྱ་སོགས། །རི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །
 རྟུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་བལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་དུ་
 ཕྱ་རྟུལ་རི་ལྟ་བུར། །གཅིག་བུ་ཤ་ཆས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དབུས་གྱི་རྟུལ་ཕྱན་གྱི་རང་བཞིན་གང་གིས་ཤར་གྱི་རྟུལ་ལ་བལྟས་པ་དེས། བྱོགས་
 གཞན་གྱི་རྟུལ་ལ་ཡང་ལྟས་ན། བྱོགས་གཞན་གྱི་རྟུལ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་གྱི་རྟུལ་གྱི་གོ་
 ས་ན་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟུལ་དུ་མ་ཚོགས་ཀྱང་གོང་བུ་རྒྱས་པར་མི་
 འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། ངོས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་
 བྱོགས་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་པར་འདོད་ན། དབུས་རྟུལ་ཆ་དང་

བཅས་པར་འགྱུར་བས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སོ། །རྩལ་ཕྱ་རབ་མ་གྲུབ་
ན་དེས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩམ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྔ་
དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་ལྔ་རང་བཞིན་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་འགྱུར་སྟེ།
དེ་དག་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་མེད་པས་ན།
བདག་པོ་དང་དམིགས་པའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལྔ་མེད་ལ། དེ་དག་
མེད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་དོ། །
དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །དོན་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འདི་མ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་འདི་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་ལ་སོགས་
པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ནི་
ཡན་རྩལ་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་ལུང་པོ་གཞན་སེལ་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལས་ལྡོག་པ་ཡང་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་
ཉིད་སྤངས་པའི། །གཟུགས་ནི་ད་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། །སྤང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །
དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་དཔྱེད་པ་རྩོ་
རྗེ་གཟེགས་མ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་དང་
གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད།
དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། གཞི་ལམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ལོ། །ཞེས་པ་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྩལ་བསྐྱབ་

པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་
 དང་། ཉམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་
 རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པ་ཀུན་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་
 དང་མུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ན་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཁྱེ་མ་རེ་རེ་ལས་ཉི་ལ་
 མར་མི་འབྱུང་ན། དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། །རྒྱ་མེད་ལས་
 འབྱུང་ན་ཡུལ་དུས་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་འཇམ། ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་སྟེ།
 རྒྱ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་
 ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཏོག་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་
 ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་
 གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་
 གཏན་ཆོགས་ལ་སྐྱོར་བ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་དབུ་མ་སྣང་བར་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་དུ་མས་འབྲངས་གིང་འདིར་ཡང་
 དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་མོད། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་
 བཞི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་སྦྱར་ནས་རིགས་པ་བྱུར་ནས་ཁ་བསྐྱོང་བར་མཛད་དོ། །གསུམ་
 པ་འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཡོད་པའཇམ་

མེད་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་བཞིན། གཞི་ལས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་
 མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཡོད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུབ་པ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཡང་མི་
 སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོར་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་དེ། རྒྱས་སྐྱེད་བྱ་ལ་
 ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རྩ་ཤེར་ལས། འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །
 འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་
 པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་དོན་
 དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲགས་དང་སྒྲན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
 བའི་སྐྱུ་མ་བཞིན། གཞི་ལས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅོ། །
 ཞེས་པ་འགལ་ཁུབ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱི་དང་ནང་གི་
 ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། གཞན་
 དུ་ན་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་རྒྱ་རྒྱུན་
 གྱིས་བྱ་བ་མི་འདུག་སྤྱེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་
 ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཅིང་ཤེས་དེ་བཀ་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཅུ་ཤེར་ལས།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཅིང་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་
 བདག་ས་པ་སྟེ། །དེ་ཅིང་དབྱ་མའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ།
 དང་བ་ལས་གྲུས་པ་ནི། དང་བ་ལས་ཅི་འགྱུར་ཞེན། ཡུམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བས་
 གྱུང་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་ཞིག་ཅི་ན། ཡུམ་དེའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་བཞི་
 གླུན་པ་སོགས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་ཀ་ཡང་
 རོ། །གང་ལ་ན། ཤེར་བྱིན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྟུས་པ་སོགས་ལ་ཞེས་སམ་ཡང་ན། དེ་དང་ཞེས་པ་གཞུང་ཤེར་བྱིན་དང་དེ་ལ་
 བརྟེན་པ། དེའི་དོན་བསྟུས་པའི་བསྟུན་བཅོས་སམ། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་བློགས་
 མཐུན་གྱི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྣམས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོག་
 བཟུང་བ་དང་། ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཀུན་རྒྱུ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་དུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲུས་པའི་འོག་དུ་ཅི་བྱ་ཞེན། གྲུས་པར་བྱས་པ་དེ་
 རས་ལེགས་པའི་མཆོག་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྩལ་ཇི་ལྟར་ན། ཐོས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོགས་པས་བསམ་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་རིམ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་བྱིར།
 ཐོས་པ་ལས་དང་། དང་བ་ལས་གྲུས། གྲུས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་
 དེའི་བྱིར་ཅེས་སོ། །འཕགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ལན་ཅིག་ཅུམ་ཡང་བསམ་དག་
 པས། བྱོད་ལ་རྩལ་བཞིན་ལྟ་བུ་གང་། །དེས་གྱུང་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་པའི། །དངོས་

གྲུབ་ངེས་པར་བློབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་
 རོན་ནི་དེ་ལ་ཞེས་པའི་རག་ཉི་བར་འགོད་པའི་ཆོག་གི་ཡུན་དེས་བསྟོན་དོ། །གང་
 གིས་ན། འཕགས་པ་བུམས་པས་སོ། །གང་ལ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། ཐམས་ཅད་
 མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཤེས་ཕྱིན་མཐའ་
 དག་ལ་བསྟོན་ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་མ་བསྟོན་པས་གངས་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ།
 སྦྱོགས་གཅིག་ལ་བསྟོན་ན། རྣམ་མཆེན་ཁོན་ལ་བསྟོན་པས། དེར་གཞན་རྣམས་
 གྲང་འདུས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་མང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐའ་དག་ལ་བསྟོན་
 གྲང་ཉུང་བའི་སྦྱོར་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོན་བརྒྱན་བསྐྱུས་
 ལ། རོན་བརྒྱན་པོ་དེ་དག་གྲང་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན། ཤེས་ཕྱིན་ཡིན་པས་སོ། །
 ཞིང་ཞེས་པ་འོག་མ་བསྐྱུད་པའི་ཆོག་གོ། །བསྐྱུ་ཚུ་ལ་ལ་ལོ་རྩུ་བ་ཆེན་པོས། མཆེན་
 གསུམ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱན་དང་འབྲེལ་བར་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ནི། སྦྱོར་བ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཙམ་
 ཡིན་པས་སྒྲ་ཅེའི་རྒྱའི་ཆོད་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེས་ན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེས་མཆེན་གསུམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཞི་
 ཆོས་སྐུ་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྐྱུས་པའོ། །
 ཞེས་བཤད་ལ། ཨར་གྱིས་སྐྱད་བྱེད་གྱི་མཆེན་གསུམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་

པ་མཁུན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཡིན་ལ། དེས་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྦྱོར་བསྐྱུས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་གསུམ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གསུམ་གྱིས་ལྷ་བསྐྱུས་ཞེས་པར་འགྱུར་གྱི་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྐྱུས་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པར་སྒྲུབ་དོ། །འདིར་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བྱེད་གྱི་མཁུན་གསུམ་ནི་ཐུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། གཙོ་བོའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྦྱེ་མེད་གསུམ་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་མཁུན་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་བྱ་དོན་བརྒྱད་ནི། མཁུན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ལ་མཁུན་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་བཞི་ཆོས་སྦྱོར་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྦྱོར་ནི་སྦྱོར་བྱེད་མཁུན་པ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་ག་དང་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པས་ཆོག་པས་བསྟོད་པ་གྲངས་མང་བའི་སྦྱོར་མེད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་ན་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་ན་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཁུན་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཡང་ཆོག་དོན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱི་འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་དོན་གམས་ཅད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ལྷན་གྱི་དགོས་འདོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མཁུན་གསུམ་ཁོ་ནས་བསྟོད་ཅེ་ན། རྒྱན་རྩྭ་པའི་དང་པོར་དེའི་

བརྗོད་བྱ་ཤིང་ཕྱིན་མཐའ་དག་ལ་བསྟོན་པ་རིགས་ལ། གམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་བརྒྱད་དུ་བསྟུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤིང་ཕྱིན་ཡིན་
པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རྣམ་མཆིན་གྱི་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་པས་དེ་ཁོ་ནས་བསྟོན་
པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ལ་བཤད་པ་སྤྲ་མ་སྤྲར་སྟེ། སྤྲ་མས་
མཆིན་གསུམ་གྱི་སློབ་ས་བསྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། འདིས་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ།
དེས་ན་བསྟོན་ཐུག་གི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འབྲས་བུ་ཤིང་ཕྱིན་ཡིན་ལ། དེར་གཞན་
རྣམས་འདུས་པས་མངོན་ཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྟོན་ཐུག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་སྟོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ་ཏུ་བ་ལྟར་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་གཞི་ཤིས་གྱིས་ཉིང་ཞེས་བྲིད་པ་ནི། ཐོབ་པར་མཛད། གང་ཟག་གང་ན། ཉན་
ཐོས་དང་དེར་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྟན་ཏེ། རང་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་རྣམས་སོ། །རང་རྒྱལ་ཏུ་བས་མ་ཐེན་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། ཉན་ཐོས་དེའི་ཐུགས་སུ་བསྐྱེད་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་སོ། །ཆོག་
གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་པ་གཞི་ཤིས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི་ཆོག་གི་རིམ་པ་གཙོག་གིས་ཏེ། ཆོག་དེས་དངོས་སུ་ཐབས་ཀུན་ཤིས་གྱིས་
གང་ཟག་ནི་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་འབྲས་བུ་ཉིང་ཞེས་བྲིད་པར་བསྟན་
པའི་བྱིར་དང་། དེ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བ་དོན་གཉིས་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །
བསམ་པའི་སློབ་ས་ནི་བ་དོན་གཉིས་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་དང་ཡོན་ཏན་བྲུང་པར་

མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྒྲུ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན། གཟུང་རྟོགས་སྤངས། སྤྱིད་པ་
 བ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མན་རག་ལ་མི་ལྟོས་པ་སོགས་རྣམ་པར་བར་པར་ཅུང་
 ཟད་གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པས་སོ། ། བརས་གང་གིས་ཞེ་ན། གཞི་ལུང་
 རོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །
 འབྲས་བུ་གང་ན། ཆོམ་རྒྱན་བསད་དེ། གྲོང་མ་གཤིག་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་མ་
 ལུས་པ་སྒྲར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུང་པོ་མ་
 འགགས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་བསད་
 པའི་འོག་དུ་གྲོང་ཡང་རང་གི་རང་གིས་ཞིག་པ་ལྟར་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ། ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ལུང་པོ་མ་ལུས་པ་འགག་པས་རབ་དུ་སྒྲེ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
 འགོག་པ་ལུང་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སོ། ། གཉིས་
 པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་མཛད། གང་ཟག་གང་ན།
 གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྒྲུའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྣན་བྱུང་ཅིང་། སྤྱིང་
 སྟོབས་བརྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་ལའོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པར་འགྲོ་བའི་
 དོན་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། ། བརས་གང་གིས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་
 སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། འབྲས་བུ་གང་ན། འགྲོ་བ་མཐའ་
 དག་གི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུམ་གྱིས་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བ་ནི། བསྐྱོར་བར་མཛད།
 གང་ཟག་གང་ན། སངས་རྒྱས་སྒྲོ་གསུམ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཡང་དག་པར་

བསྐྱམས་པའི་སྐྱེ་ཅན་ནི་ལྷན་བུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཅན་
རང་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མངའ་ཞིང་། དེ་དག་བཀས་
མངའ་བསྐྱར་བས་ན་གཙོ་བོ་རྣམས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་པ་གང་དང་ཡང་
དག་ལྟར་པའོ། །འབྲས་སུ་གང་ཞེན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རང་
བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུད་པ་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟར་པའོ། །

འདིར་ཆོས་ཕུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་དང་། ཚད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་བརྒྱའི་དབང་
གིས་དོན་ལ་མཆོམས་བཅད་པའི་སྐྱེ་རང་མཚན་ནམ། ཁ་ཅིག་ཆོས་གསལ་སྐྱེ་སྤྱིའི་
ཕྱིང་བ་ལ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ལྟར་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མིང་ཆོག་
གི་ཆོག་པ་ལ་འདོད་དེ། དག་མིང་ལ་འཇུག་མིང་མཚན་མ་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཞེས་
མིང་དོན་བརྗོད་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །
གང་རྣམས་བྱབ་པས་གསུངས་དེ་དག་ ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། གཟུགས་
དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་རིག་པ་དག་ ཅན་པ་པོའི་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱར་སྐྱར་བའི་རྣམ་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་
དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གྲུ་རིའི་བུའི་བསྟན་

བཅོས་ཚེས་གྱི་ཡུང་པོའི་ཚད་དང་མཉམ་ལ། དེ་ལ་ཡང་། སྒོ་ཀ་དུག་སྟོང་ཡོད་
 ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡུང་པོ་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲ་རེ་རེ་
 རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་ཚོགས་ལ་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གདུལ་བུའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་
 སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་རྒྱད་རེ་རེ་ཚེས་ཡུང་གི་ཚད་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་
 བུ་དབང་པོ་རྫོ་རུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚད་རེས་པ་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་
 ལས། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་དེ་ཡིན། །
 སྟོད་པ་རྣམས་གྱི་གཉེར་པོར་ནི། ཚེས་གྱི་ཡུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཁེས་པ་
 ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱལ་སྤྱུ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཞེས་དང་། ལ་ལར་རབ་རྩ་སྟོན་གསལ་གྲུང་
 པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཐེག་པའི་སྒྲག་ཚས་ཚེས་ཡུང་གཅིག་འབྲེར་རུས་ཞེས་
 སོགས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་རྣམས། ཚེས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་
 མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཤམ་གྱི་རྩུ་ལ། ལྷ་རྒྱུ་སྤྱིར་མཐོང་ལམ་སྟེས་པའི་ཆེ་
 ལྷ་རྣམས་གྱིས། ཨ་ལ་ལ། ཨ་ལ་ལ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཚེས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཞེས་
 འབྲུང་བས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚེས་འཁོར་བྱ་ཞེན། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་སེམས་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་སྒྱར་དུ་འགོ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུའི་
 ཐོབ་པ་བཅོད་པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་
 འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པར་བྱེད། ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་ལ་འཕར་
 འདོད་པའི་མཐུན་པ་ལ་འབབ་པས་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དང་ཚེས་མཐུན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་མཐོང་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་རྩོལ་བ་དྲན་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་
 རབ་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་སྤང་གི་རྟོག་པ་གཙོད་པས་རྩིབས་པ་དང་རག་ལས་
 མཐའ་འཛོལ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་རང་བཞིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པས་ལྷེ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ལུ་བྱུང་ལྷ་
 བྱ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་ཞེས་ཟེར་དེ། མཛོད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་
 བའི་ལམ། །ལྷུང་བར་འགྲོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དོན་དུ་ན།
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འི་རང་བཞིན་ནི་གཉིས་དེ། ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྟོགས་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྡེ་སྡོད་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་རི་ལྷུང་འཁོར་
 ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་
 བར་བྱེད་པ་ལྷུང་། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕྲོ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་
 བའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པས་ཞེས་སོ། །རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་འོང་བས་དེས་བསྐྱོར་བ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་
 འོང་ཡང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲན་ལས་སྐྱེས་པས་དེའི་འཁོར་དུ་རིགས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འདུག་པར། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་བྱུང་དབང་
སྐྱེས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཁའ་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་ན། དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཚུལ་ཞེས་བྱགས་ལ་དམ་བཅས་པས་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་
དང་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཚུལ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་ལྡན། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་གཉེན་པོ་ལྡན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱ། བསྟུས་པ་མཛད་
གང་ལ། ཕྱོགས་དང་པོ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཞི་བསྟུས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་
བཅོས་འདི་ཚུལ་པའི་འབད་བ་དོན་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་དང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ལས་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
པའི་སྡེ་སྟོད་ལས་མ་སྟོས་པའི་གཞི་ཡུང་པོ་ཐམས་དང་སྟེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དེ་
འབྱུང་བ་མེད་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་གཉེན་
པོ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱར་བསྟུ་བར་འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་སྟོན་
ནམ། འོན་ཏེ་གཉེན་པོ་ཡན་གར་བ་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉེན་པོ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཚུལ་པར་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་དེ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་

བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིས་གཉིན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ཉིན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་བསྐྱུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲ་རབས་པ་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་སྟོན་ན།
 མཛེན་པ་དང་སྒྲོས་པའི་སྟོན་འཕེན་པ་ནི། རང་ལ་ཡང་མཆུངས་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་དག་
 གི་ལུགས་ལ་གཞི་ཁོ་ན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་ཟེར་ན། འདིར་ཡང་མཆུངས་ཏེ།
 གཉིན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པས་སོ། །དེས་ན་གཞི་ཡང་སྟོན་ན། འདིའི་བརྗོད་བྱ་
 གཉིན་པོ་ཡིན་པ་འགལ། ཞེས་པའོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་
 རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་པ། རྣམ་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱུས་ན། རྣམ་པ་ཙམ་
 བསྟན་པར་འགལ་ལ། གཞི་མེད་པ་བསྐྱུས་ན། དོན་མེད་དེ། སྐྱེས་བུར་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་གཞི་ངེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་
 པ་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་བརྗོད་བྱ་བསྐྱུས་
 པ་མི་སྤྱིད་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་གཞན་དག་སེམས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལན་མདོའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་
 དགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་གཞི་གཉིན་རྣམ་
 པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པས་ཇི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་
 བི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་

བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བརྗོད་
 བྱར་བསྐྱུས་པས་སོ། །བྱབ་སྟེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས། དེ་དག་སྟོན་པ་ན་དམིགས་ཡུལ་གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་དེ་དག་གྱང་བསྟན་
 དགོས་པས་སོ། །རྟོགས་གྲུབ་སྟེ་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་ན་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་བྱར་
 བྱས་པའི་རྒྱན་རྩྭ་པར་དམ་བཅས་པས་སོ། །བྱབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་རང་གི་
 མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ། བྱང་སེམས་དང་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བར་མ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ལུང་
 བཞོད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་མདོར་རྒྱས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་
 འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་བདུད་
 བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཚེག་བར་མ་ཉེར་བྲི་ལྟ་སྟོང་པ་ལས་རང་གི་
 ཉན་ཐོས་ཉན་མོངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ལ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་
 བས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་

བསྐྱུ་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཞུ་བ་ནི། བཙོན་ལྷན་འདས་ཞེས་རང་གི་སྟོན་པ་
 ལ་བོས་ནས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། རྣ་བ་གཏོང་དུ་
 བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས། ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་སོགས་
 ཕྱིའི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་འདི་ཙམ་དུ་བྱང་བ་ཡིན་
 པས། དེ་དག་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལ།
 ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཀྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་པ་མེད་ལ།
 རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མེད་དོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 དག་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུ་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞུ་བ་ནི། བཙོན་ལྷན་འདས་ཞེས་
 བོས་ནས། ཞེས་སོ། །ལན་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་ཀྱི་རེས་པར་འབྱུང་ཚུ་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཡང་
 དག་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་བའི་ཚུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་
 ནས་ལའོར་བ་ཇི་སྤྲད་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གོ་བགོས་པའི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་

པར་རྟོགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བུར་གིས་རྒྱད་ལ་སྒྲིད་པར་
 བྱ་ཞིང་། ལམ་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཅིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་
 པར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྒྲིམ་ལམ་དུ་སྒྲིད་པར་བྱ་ཞིང་མཐོང་ལམ་དུ་རང་བཞིན་མི་
 དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གྱུར། སྤངས་
 རྟོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཅན་རང་གི་རྟོགས་པ་ས་དང་
 རོར་རྫོགས་ཏེ་དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིར་རོ། །
 སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ཏེ་དེར་ཅོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཇི་ལྟ་བུ་བའི་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་ལ། ཇི་སྒྲིད་པའི་རྟོགས་
 པའི་ངེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་ཏེ། དེར་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུན་མཐའི་མཁུག་དུ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐུན་པ་ཐོབ་བོ། །རྒྱུན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ངེས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
 རྣམས་སྒྲིང་བར་བྱེད། །གཞན་ནི་ཇི་བཞིན་རྣམ་འཛོམས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཅི་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་སྤང་བྱ་སྒྲིང་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་སོགས་གྱུར་བྱའོ། །གཅིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བུའམ་ཞེན། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་སྟོན་པ། ལམ་དེ་དག་གིས་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྒྲིམ་བུལ་དེ་བཞིན་ཅིང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་

བྱའམ་ཞེན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལྟར་ཚས་གྱི་སྒྲུ་
 ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲོན་
 ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་
 བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་བྲེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 གྱིས་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྒོད་དང་བཙུན་རི་ལྟར་
 འདོད་པར་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་མ་བྱས་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་དག་དུ་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ན་གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་བས་སོ། །རྫོགས་མིན་སྒྱུར་པ་བྱས་ན་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གཟུགས་སྒྲུ་ལས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་
 པའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་རབས་པ་དག་གིས། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་པ་མ་
 བྱས་པ་གསུམ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་དུ་བྱེད་པ་
 ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒྲུ་ནི་དོན་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་
 ན་འདིར་དེ་དག་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་པ་
 པ་གསུམ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་
 བསལ་གྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཏེ། རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་པ་གསུམ་ནི། འདིར་
 རྒྱགས་ལ་བསྟན་པ་ཅིམ་ཡིན་གྱི། སྒྲས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་
 བཏང་དམིགས་བསལ་ནི་སྒྲུའི་དངོས་ཟིན་ལ་ཅི་སྟེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཤ་སྟག་ཅེས་སྒྲོས་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་

གཏོགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདིར། རྫོགས་
 སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་
 བས། དེ་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱར་རུང་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱ་ལ་ཞེས་
 སྦྱིར་བཏང་དུ་སྦྱར་ན། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་ཞེས་
 པ་དམིགས་བསལ་དུ་བཤད་ན་འགྲིག་དུ་རུང་ངོ་། །འདིར་ཡང་དག་མཐར་ཁ་ཅིག་
 རིམ་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་ཆོས་ཉིད་དྲི་བུ་ལ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྫོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་
 པར་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུ་ལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་
 དང་འོད་ཟེར་སྦྱངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་པའོ། །གཞན་
 རོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མ་འབྲེལ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་སྦྲ་མ་ལྟར་རོ། །ཆད་པའི་
 མྱ་ངན་འདས་ལ་འཆད་པ་ལ་ནི། རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱངས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བའི་སྦྱི་ཙམ་བཟུང་ལ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
 དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ཙམ་ལ་མི་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དུ་མི་རུང་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ཡོད་དེ། གདམས་པ་འདི་ས་བརྒྱད་པ་
 ཡན་ཆད་གྱིས་དབང་བྱས་སམ། འོན་ཏེ། དེ་མ་ཆད་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། མི་རིགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རྣམ་པར་ཀྱན་ཏུ་རྫོགས་བྱང་
 ལས་ཕྱིར་ལྷོག་པས་དུས་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་ལ།
 དེ་མ་སྤངས་པར་ཡང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ས་མཆོམས་མ་བྱེ་བར་བྱང་སེམས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་ཀྱང་རྫོགས་
 སྒྲིན་མ་སྤངས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པས་དེ་དག་ལ་ལྷོས་ཏེ།
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བ་བྱེད་པ་གདམས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟུན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞུས་པ་ནི།
 བཙུམ་ལྟར་འདས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། རྣམ་པ་རྩ་བོ་གང་དག་དང་རྟགས་
 འབྲས་བུ་གང་དག་དང་། མཆོན་པ་རྒྱ་གང་དག་གིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཡང་དག་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟུན་པའི་
 ལུང་འགོད་པ་ནི། བར་མ་ལས་མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་
 བསྟུན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན། མདོར་བསྟུན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་

ཐོས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་ཅིས་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་
 ལ་བསྐྱབ་ཅིས་སོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པའི་ལུང་འགོད་པ་ནི། རྒྱས་
 པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ས་ལ་བསྐྱོབ་པར་འདོད་
 པས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇགས་བཞིའི་མངོན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་བརྟུས་བྱེད་གྱི་མཁུཅ་པ་གསུམ་མདོ་ལས་བརྟན་པ་དེ་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཉིས་ཏེ། གཞི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུཅ་
 དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དེ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
 གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་རྟེན་ཅན། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མྱོང་གྱི་ཅ་བ་ལུང་
 བོ་ལ་བདག་ཏུ་སྟོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་གཉིས་ཏེ།
 ལམ་གསུམ་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་
 པར་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱེད་ལས་ཅན་ལོ། །དང་
 བོ་ནི། རྣམ་མཁུཅ་དང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་རང་གི་སྤང་བུ་ལས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་རྟོགས་སྟོན་མ་སྤངས་པར་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གདུལ་

བྱའི་སེམས་ཅན་ལའོར་དུ་མ་འདུས་པ་བསྐྱས་པ་དང་། མོགས་པས་བསྐྱས་པ་
སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་
གཉིས་ཏེ། རྗེས་མཐུན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
ཆད་དུ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཏེ།
དེ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དམིགས་པ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་གདོད་མ་
ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྗེས་ཅན། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དང་། རང་དོན་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལའོར་
བ་ཇི་སྟོང་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་
སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་ཉིད་དྲི་བུལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་མཚམས་
སྟོར་བ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་འཕགས་བཞིའི་
མངོན་རྟོགས་རིལ་རྫོགས་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབྲད་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བརྗོད་བྱར་བསྐྱས་པས་སོ། །ཅིས་འགྱུར་འདི་ལྟར་ན།
དེ་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་ཀྱང་། ཉ་ཅང་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་འགྱུར་

འདི་མ་དག་པ་འདྲ་བས། གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་
མདོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབྲེལ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱུར་ནས་བཤད་ན་འགྲིག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི། གསུངས་ཞེས་དྲང་། གང་ན། བུམས་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་
གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འོ། །འབྲེལ་བ་ནི། དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱའི་དོན་དུ་འོ། །
ཇི་ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ་སོགས་བསྟན་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་
གོགས་དགོས་མེད་གྱི་དགོས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་
དགོས་འབྲེལ་རག་གི་དོན་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་
པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འཕགས་པ་གཞན་
མ་རྒྱལ་བའི་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཅན་སྤྲུང་ཡང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
གྱི་རིམ་པ་དེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དགོངས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ལྷ་
ཞིག་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་
གྲོས་དམན་པ་དག་གོ། །རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་
ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་ནི། མ་ལམ་པས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་རྒྱལ་པོ་
གང་གི་དབང་དུ་བུས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་བཅོམ་

འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་
 ལ་བསྐྱུས་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་ནི། དགོས་
 པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྟོས་པས་ཞར་བྱུང་ངམ། སལ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་
 རོ། །དེས་ན་གཞན་དག་གིས་རྩ་འགྲེལ་དག་ལ་བརྗོད་བྱ་ཉིང་དགོས་དགོས་པ་
 གསུམ་གྱི་ས་བཅད་སོ་སོར་བཅད་ནས་བཤད་པས་ནི་ཚིག་དོན་ཡོངས་སུ་རྗོགས་
 པར་མི་འགྱུར་བས་འདིར་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཚིག་གང་གིས་གང་
 བསྟན་པ་ནི། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ། དེ་ནས་གཅིག་གིས་
 བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །གང་ན། བདེ་སྤྱག་ཏུ་སྟེ་ཚིགས་ཆུང་དུས་རྟོགས་པར་ཞེས་བྱ་བའོ། །
 གང་ཞིག་བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོགས་ཤེ་ན། སྟོན་པས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་འདི་
 ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་སུ་ལོག་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་
 སྤྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
 ཤེས་པས་མ་སྟོང་བ་དེའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཚོས་བརྩུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་མཛོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པས་ཏེ།
 མདོར་ན་མཛོན་རྟོགས་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་གོ། །བདེ་སྤྱག་ཏུ་རྟོགས་པ་བསྟན་

བཙུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །དོན་གང་གིས་གྲེ་ན། རྣམ་པར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་ཅེས་པ་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དེ་འོ། །ལྷ་
 ཞིག་གིས་ན། སློང་དང་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། རྒྱས་
 འབྱིར་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་གསལ་པོས་
 བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། འཇིག་རྟེན་དང་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འོ། །མདོའི་
 དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྦྱོང་བཅུའི་
 བདག་ཉིད་དོ། །ཤེས་པས་ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སོགས་ལ་བཤད་པ་དང་། གཞན་
 གྱིས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ནི་སློབ་དཔོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 འདིར་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། བདེ་སྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་
 བསྟན་བཙུན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅུང་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་ལ།
 གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཇུག་
 པའི་སྦྱོང་པ་དང་། སྦྱོན་སོགས་པར་ཕྱིན་བཅུ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོང་པ་དང་། སོགས་པས་
 ཚོས་སྦྱ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པའི་སྦྱོང་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ། །ལྷ་
 ཞིག་གི་ཞེ་ན། ཕྱིས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་གྱིས་སོ། །བདེ་
 སྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅེ་ན། ཉིད་དགོས་སྟོན་
 པ་ནི། རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་

བ་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་ཅེས་སྒྲུབ་རོ། །གང་མངོན་
 དུ་བྱ་བའི་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཡང་གང་ཞེན། འདི་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ།
 ཟུང་པར། ཞར་ལ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཆར་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱན་གྱི་ཡང་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལོ། །གང་གིས་བསྟན་པ་ཞེན། བཙུམ་ལྷན་འདས་སྐུ་རྩུ་འཕྱལ་གྱི་
 ཆོ་འཕྱལ་གྱིས་མ་དད་པ་དད་པར་བྱེད། ཐུགས་ཀྱན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྱལ་གྱིས་
 གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་པར་
 མཛད། གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྱལ་གྱིས་བསམ་པ་བཞིན་འདོམས་པའི་
 སྒོ་ནས་ཆོ་འཕྱལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བར་ལམ་རྗེས་སུ་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་ལས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་
 གང་ཞེན། རྣམ་པར་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་
 ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེར་མངོན་ཏྟགས་གཞན་དག་
 ཀྱང་འདུས་པས་རྩ་བར་དེ་འབའ་ཞིག་སྟོས་པ་ནི། མངོན་ཏྟགས་བརྒྱད་པོ་བམས་
 ཅད་ཅི་བར་མཆོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་ན་བསྟན་བཙུམ་
 ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཟུང་པར་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་དབང་
 ཐུག་དང་། ཟུབ་འཕྱག་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཅིག་གོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་བམས་ཅད་གང་

ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་
 སོགས་པས་བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་རིམ་གྱིས་མ་སྦྱངས་པ་ཞིག་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་དུ། འཁྱེད་དང་དབང་ལ་
 སོགས་མ་སྟོང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །འཛིག་ཏེན་སྒྲི་བོར་གྱུར་
 བས་གྱུར། །སྟོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡང་དག་བདུད་ཅི་དག་པ་འདི། །
 ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་
 ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་
 བར་མཛད། གང་ན་རྗེད་བྱེད་རྒྱན་དང་བརྗེད་བྱ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་
 དེ་དག་གོ། རི་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་ཐབས་དང་བརྗེད་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །སུ་ཞིག་གིས་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་སོ། །བརྗེད་བྱ་དེ་ལྟ་
 བུ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཅི་ན། བྱང་སེམས་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 ལུན་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་ཤིང་། གཞན་གྱི་དྲིང་
 མི་འཛིག་པས་ན་ཅི་ལ་ཡང་མ་དག་པར་ཆད་པ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །ཐབས་གང་
 གིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིང་བའི་རྒྱ་དང་། ཉེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཞག་ནས་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ལྷར་སྟོང་བ་མི་བརྗེད་པའི་
 དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལས་སོ། །རི་ལྟ་བུ་ན། མདོའི་དོན་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཐོས་
 བསམ་གྱི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་སེམས་རྒྱད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 འབྱུང་བའོ། །གང་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་གསུམ་གྱི་མདོའི་

དོན་མ་ལུས་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། སྒྲིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདུག་པའི་
 སྒྲིད་པ་དང་སྒྲིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྟུག་པའི་སྒྲིད་པ་རྣམས་སུ་འདྲ་
 བས་ཅུ་བར་ཆོས་སྒྲིད་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྒྲིས་པའོ། །ཟླ་རབས་པ་དག་ཆོས་
 སྒྲིད་བཅུ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བཅུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་ཞེས་པས་དང་པོ་བཟུང་ལ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། བ་མ་སྟུག་པ་
 བཟུང་སྟེ། བར་ཕྱིན་དུག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ལེགས་པར་སྟེ། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་མི་བརྟེན་པར་རྟེན་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་
 དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུན་ཤེས་ལ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 གཟུགས་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་
 རབ་དུ་དགའ་བ་དང་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་རྟོགས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་རིམ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་འདུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ། བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་
 དུག་དུ་བསྟུ། བསྟུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟུས་དོན་
 ལུས་རྣམ་གཞག་ ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚམས་སྟུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདུག་པའི་ཡན་ལག་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟུང་

ནས་དེའི་འོག་དུ་ཤེར་ཕྱིར་གྱི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། དེ་དག་ཉི་བར་
 དགོད་པ། བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ། རྒྱས་པར་མ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཛན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 ལུས་རྒྱུ་གཞག་གི་དགོས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉན་པ་པོས་བཟུང་སྒྲུབ་དང་། འཆད་
 པ་པོས་བཤད་སྒྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་བཅོས་ཀྱི་དོན་
 མཐའ་དག་ཆོག་ཉུང་དུས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀྱུས་བསྐྱུས་
 པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར། ཕྱིས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལྟ་
 བུ་རིམ་མ་ལུགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་བཅོས་
 ཀྱི་དོན་ལུས་རྒྱུ་གཞག་དུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གོ་
 རིམ་མ་མཛོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ། བཤད་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་
 གཟིགས་ནས་ཏེ། དཀྱུས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་བ་སེམས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་རྟོག་པོ་གཙོད་
 རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་མཛོད་དང་རྒྱས་
 པར་བསྐྱུས་པས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ལུས་མཛོད་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་མཛོད་བསྐྱུས་། འཆད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུ་གངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་
 མཛོད་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའམ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱུད་དོ། །ཡང་ན་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་

གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་ཤེས་ཕྱིན་ནི་དོན་བཞིས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་བདག་གི་ཁྱད་པར་དང་།
 དེ་ལུང་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་ཕྱིན་ནི་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ། ལམ།
 གཞུང་རྣམས་ཏེ། གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་མདོ་ལས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྱུའི་མིང་ཅན་རོ། །དེའི་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྟོན་པར། འཕགས་མ་
 ཡོན་ཏན་ཐུག་ཁྱེད་དང་། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས། ཁྱད་པར་ཡོད་པར་
 མ་ཁུམས་ཏེ། །སྒྲ་བ་དང་ནི་སྒྲ་འོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་
 རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 སྟོན་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་གི་ཆོག་གསུམ་སོ། །ཆོས་བཤེས་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གར་དུ་
 ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་སྤྱིད་ཞིའི་མུ་མཐར་སོན་
 པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྟོགས་པའི་བྱིར། བ་རོལ་ཏེ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡོན་པས་ན་བ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་དང་གཞུང་ལ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འདུག་པས། དེ་
 དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྲས་ལུམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་

ཅེས་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུགས་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །གང་དག་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྟ་ག་དངོས་བདགས་མ་ཕྱེ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། ཉན་རང་རང་རྒྱད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 ཡིན་པས་བདགས་པ་ཙམ་དུ་འདུང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་འབྲས་ཡུམ་མི་སྐྱེ་བས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ།
 གཞན་གཉིས་ལ་དེའི་མིང་གིས་བདགས་པའོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལམ་
 ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ནི་དེ་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་
 བྱེད་ནི། ལམ་ནི་མུ་མཐར་སོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་ནི་ཤེས་རབ་ཙམ་དུ་
 ཡང་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་ལམ་སྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་གཞུང་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུང་གིས། ཤེས་རབ་པ་
 རོ་ལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
 དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
 ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ཚུགས་དང་དག་གི་
 ཚུགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་བདགས་པའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་རང་བཞིན། གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་

པ་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་མཁེན་ལ་མཆོན་ཅིང་དང་མཆོན་ཕྱི་
 མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་མ་ལུས་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁེན་ཅིང་
 ཅེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་མཁེན་པ་དང་། ཇི་སྟེང་པ་མཁེན་པའི་
 རྣམ་མཁེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱུང་ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་
 པ་ཅིང་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞི་བའི་རྣམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་དོན་
 མཁེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མདོ་
 ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་དང་། མཆོན་མ་གང་དག་གིས་
 ཆོས་རྣམས་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཆོན་
 མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་མ་
 ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མཆོན་ཅིང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ཁོ་ནར་ཡོད་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོབ་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་ས་དང་པོ་
 བས་དང་། ཇི་སྟེང་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ལའང་བཞིའི་
 དང་པོ་མཆོན་ཅིང་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་མངོན་

འབྲེལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །དེ་དག་གྲང་གོ་རིམ་བཞིན།
 ཉན་རང་ལམ་རང་རྒྱད་པ་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་སྐྱེས་པ་
 རྣམས་ཏེ། དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཉིས་
 པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ།
 གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འབགས་པ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་
 དུ་ཡོད་ཅིང་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་མངོན་རྟོགས་
 ཀྱི་རིགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ན། ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། །གཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། གཉིས་པོ་
 གཞི་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་
 སོ། །བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉན་རང་གི་མཐོང་
 ལམ་ནས་ཡོད་ལ། གཉིས་པོ་གཞི་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་ལ་
 བཞིའི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེས་ནས་
 བསྒྲུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་
 པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་
 བཞི་བསྒྲུམ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཀག་པ་གཉིས།
 ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཀུན་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཙན་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ས་
 མཆོམས་ནི། རྣམ་ཀུན་ཙམ་པོ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ས་བརྩའི་བར་དང་།
 ཁྱད་པར་ཙན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་རྩེ་མོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད།

བསྐྱུ་སྒྲིལ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་ནི། ཅེ་མོར་ཡིན་
 དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་མཐོང་སྒྲོལ་གསུམ་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་དང་བཞི། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོལ་ཅེ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
 བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས། བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི། བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 སྒྲོར་ལམ་དྲོད་ནས་དང་། བྱུང་པར་ཅན་ས་དགྲ་བ་ནས་སོ། །དུག་པ་མཐར་གྱིས་
 བ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྱུར་དུ། སོ་སོ་བ་དང་
 བསྐྱུ་སྒྲིལ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱུ་གསུམ་ནས་སྒྲིལ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར། གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི།
 ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོལ་བཅུ་གསུམ། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲོལ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། བྱུང་
 པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས། བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི། བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲོར་
 ལམ་ནས་དང་། བྱུང་པར་ཅན་ས་བཅུ་པའི་དགྱིལ་སྒྲིབ་ནས་སོ། །བདུན་པ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲོའི་རྣམ་པ་མཐར་བུག་པའི་སྒྲིལ་པ།
 གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་ནི། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོ། །གསུམ་
 པ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོར་བ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་བཞིའོ། །
 བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ནའོ། །བརྒྱུད་པ་ཆོས་སྐུ་ལ་བཞིའི་
 དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྒྲིབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། གཉིས་
 པ་མཆོན་བྱ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ནི་ཟག་མེད་རྣམ་པར་དཀར་པའི་ཆོས་
 སོ། །སྐུ་ནི་བསགས་པ་དུ་མ་ཆོག་པའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྐུ་གསུམ་ཕྱིན་

ལས་དང་བཅས་པ་བཞིའམ། ཡང་ན་སྐྱབ་ཞིན་ལས་དང་བཅས་པའོ། །བཞི་པ་
ས་མཆོམས་ནི། སྐྱག་སུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་དང་། སྤོན་ལས་ལས་དང་པོ་
པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་
དུ་ངེས་ཤིང་། ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་འཆོར་རྒྱ་བའི་ཆ་
རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་། ཉམས་
ལེན་སྦྱོར་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གསུམ་དང་བཞི་དང་
གཅིག་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་དགོས་ཞིན། ཐོག་མར་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ན། སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་ཏེ། སོ་ནམ་བྱ་
ཐབས་མ་ཤེས་ན། དེ་ལག་ཏུ་སྒྲང་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་
ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་པར་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་སྟེ། སོ་ནམ་མ་བྱས་པར་ལོ་ཐོག་མི་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་ན། སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དོན་
མེད་དེ། ལོ་ཐོག་སད་སེར་གྱིས་མ་རུངས་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལ། ཡུལ་སོགས་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །ཐོས་བསམ་གྱི་
ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། ཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་མཁྱེན་མ་བསྟན་པར་ཡང་དེའི་རྒྱ་ལ་ནན་ཏན་
གྱིས་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན། དེ་ཤེས་ཀྱང་།
དེའི་རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ན། དེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་མི་བྱས་པས། དེའི་ཕྱིར་

ལམ་ཤེས་བསྟན་ལ། གཞི་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡང་ལམ་ལེགས་
པར་ཤེས་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་སྒྲིང་བ་ལ་བཞི་དགོས་སྟམ་ན། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་།
བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས་དེ། འདི་ལྟར་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་མེད་
གསུམ་ལ་སྒྲོ་གཏད་ནས་འབད་རྩིས་གྲོམས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་ཀུན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་མེད་ན་རྟོགས་པ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་རྩི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མེད་
པར་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིང་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་
ལ་ས་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་གྱི་རྣམ་ཀུན་ཙམ་པོ་དང་། རྩི་མོ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི།
ཉོན་སྒྲིབ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རགས་པ་སྒྲིང་བྱེད་ཡིན་ལ། ས་
བརྒྱན་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྣམ་ཀུན་བྱེད་པར་ཅན་དང་། རྩི་མོ་བྱེད་པར་ཅན་ནི། རྣམ་
རྟོག་གི་བག་ལ་ཉལ་བྲ་མོ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་གཞི་པོ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བས་ན། དབང་
དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རོ་བོ་རྣམ་ཀུན་དང་རྩི་མོ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིང་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྒྲིའི་རུས་པ་མཐར་ཐུག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲར་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཤར་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་
གྲིས་གོ་རིམ་མ་ཆོལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྲིས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མེད་ན། ཆོས་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་
ཆོས་ཀུན་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་པ་སྐད་ཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་
མེད་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་

ཆུབ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རང་
བཞིན་མཐར་གྱིས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན་དོ། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མཁུན་པ་གསུམ་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་སྒྲིབ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་མི་རུས་པས་དང་ཕོར་
མཁུན་པ་གསུམ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་བསྟན་པས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་
བའི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་འདུག་པས་དང་ཕོར་རྣམ་མཁུན་
བསྟན་དོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས། དེའི་
རྗེས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
མེད་པར་མ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་ལ་གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །མཁུན་གསུམ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐེབས་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་ཉམས་སུ་མ་སྒྲུབས་ན་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་མི་རུས་པས་དེའི་འོག་དུ་སྒྲིབ་བ་བཞི་བསྟན་དེ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་
སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཕོར་བསྟན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་བསྟན་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་
མཐར་ཐུན་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
ནི་ཕྱིས་བསྟན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁུན་པ་གསུམ་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་། སྒྲིབ་
བཞི་ཆོས་སྒྲུ་དང་བཅས་པ་ནི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མཁུན་གསུམ་དང་། སྒྲིབ་

བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྩུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུ་མཆིན་ལ་བཞི་ཆོས་བཙུང་པར་བཞིན། དེས་རྒྱུ་མཆིན་བསྟན་ཚུལ། གྲངས་
 དང་། གོ་རིམ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་
 པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་སྒྲིབ་རྗེའི་སྒྲིབ་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕྲོག་པར་འདོད་པས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རྒྱུ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས། གདམས་རག་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ། གཞན་གྱི་སྐྱུ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་དེས་འཕགས་པའི་
 ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་
 པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཡུལ་བཙུ་ལ་འདོམས་པའི་
 གདམས་རག་དང་། གཉིས་པ་ནི། གདམས་རག་གི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་
 ལ་ཕབས་ཏེ། རྗེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདེན་པ་བཞི་
 རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེས་པར་འབྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐོང་ལས་གྱིས་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུར་གྱུར་པ་དྲོ་བ་དང་རྗེ་མོ་དང་བཟོད་པ་
 དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི།
 བར་བྱིན་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞིས་དེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་རྟེན་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ། གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་རྒྱུ་པ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་

པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནང་སྒྲེ་མཆོད་དྲུག་གི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་གཉིས་ཡིན། དགོ་བ་ལ་སོགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམིགས་
 པ་དག་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆོན་
 རོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོད་དུ་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་མཆུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་པར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཕྱིན་དྲུག་ཆོད་
 བར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསམས་པས་གོ་བགོས་པ་གོ་ཆ་དང་། གོ་བགོས་པ་ལྟར་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྒྲོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་མཐོན་པ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཞུགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལས་རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆོད་དུ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱང་སོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཆོགས་དང་། དབྱང་གི་ཆོགས་བསགས་པས་མ་རྒྱལ་བ་བདུད་བཞིའི་དགྲ་
 ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་མཆོན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཐུན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་བཅུ་པོ་དེས་ནི། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །
 དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག། རབ་དུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པས་ནི། གཞན་ལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་སྒྲོན་པར་རུས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལ་པོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་རྣམ་པ་བམས་
 ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྟོན་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཆོས་བརྒྱ་པོ་འདི་ལས་མར་མི་དགོས་ཤིང་
 ཉུང་ན་མི་འདུས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི།
 ཉི་མ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གྱི་ཚུལ་འདི་
 བོ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་གངམས་
 ངག་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གངམས་ངག་ལ་གནས་པ་ལ་ནི།
 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་
 གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་
 གི་རང་བཞིན་དང་། དེས་ལམ་ཤེས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་འདི་དག་གཉིས་སུ་བསྟུ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེའི་ངོ་
 བོའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་གཤགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཆོང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུན་གཞན་ཆོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 གཤགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། དམན་པར་སེམས་
 པའི་ཞུམ་པའོ། །རང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི། གོང་དུ་བྱུང་པར་ཆོལ་བར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་ལ། རང་ཉིད་དམན་པར་སེམས་པ་ལའང་བྱུང་

པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོབས་པ་མི་སྒྲོབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྒྲོབས། རི་སྐད་དུ།
 ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བ་ལ། །མོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཤམ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་
 འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་
 ལས་གྱིས་སེལ་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་ང་རྒྱལ་བའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཚྲིགས་
 བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བས་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་སྒྲིས་
 པས་དེ་བས་ཆེས་དམན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མིའི་ནང་དུ་བདག་ཅག་ལྟ་
 བུས་བྱང་ཆུབ་ཅི་ལྟར་ཐོབ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། སེམས་ཞུམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གྱིས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེལ་གྱིས་
 མཐོན་པར་མཐོང་བ་ན་མིར་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཚྲིགས་
 ཐོབ་སྟམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་སྒྲོབའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟ་
 རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ལམ་གཤམ་གསུང་པའི་གདུལ་
 བུའི་གཙོ་བོ་ལྟ་རྣམས་ཡིན་པས། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་། ལྟ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 ཡུལ་ངེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་གཤམ་སྒྲོབ་པར་
 ལྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐལ་བ་ཅི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཐེག་པ་

གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱལ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱིས་ཀུན་ལ་བྱལ་པར་སྟོན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་རིགས་ཅམ་གྱི་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆར་བར་མི་རིགས་ཏེ། གདམས་ངག་དང་དེའི་དོན་རྩལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་ཀྱང་དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་
 ཀྱི་འོན་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལ་གནས་ཤིང་
 བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གདམས་
 ངག་དོན་དུ་གཉིས་པའི་བྱིར་དང་། གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ཡང་དེའི་དོན་རྩལ་བཞིན་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གདམས་ངག་མོད་པ་ཡང་དེའི་དོན་བསྒྲུལ་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་དང་། ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་
 མོངས་མི་སྒྲོང་བའི་རང་བཞིན་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་སེལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 མངོན་པར་མི་དགའ་བའོ། །དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་སེལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །ཡུལ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་འདིར་སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་བསྟན་ཏེ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་

ཏྲོགས་དང་། རང་སྒྲིན་གྲོལ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་ཏྲོགས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན། སྒྲོབ་མ་ཞེས་བྱ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི། བསེ་རུའི་རུ་ལྟར་གྲོགས་མེད་པར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཐྱོགས་གཅིག་སྒྲོང་བའི་དང་། མཐའ་དག་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཆོ་འདི་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་ཏེན་པའི་རང་བཞིན་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མོས་པ་ལམ་བྱེད་དང་། དེའི་པན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མོས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྒྱ་རུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསོད་ནམས་སྐྱེད་བྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་བསྐྱོ་བ་ཡིད་བྱེད་ནི། བསྐྱོ་དང་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བ་ནི།
 རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ཡིད་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སྐྱབ་དང་གིན་དུ་དག་པ་ཞེས་དང་། བྱ་བ་དེ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་སོ། །འདི་དག་
 སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། རང་རང་གི་ཐད་དུ་འཆད་པས་འདིར་
 མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ལམ་བསྟན་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
 རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཆོས་
 བརྒྱ་གཅིག་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་ཀ་ཡང་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་རྒྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པར་འདྲ་ན་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཞེས་དང་།
 དེར་བྱབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་སྐབས་དང་པོར་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ། རྣམ་
 མཐུན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བྱབ་པའི་ཞེས་སྒྲོས་ལ། འདིར་རྣམ་
 མཐུན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡི་ཕྱོག་པ་ནས་བསྟན་པས་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་
 བྱུང་ལ། འོན་ཏེ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དག་
 གི་ལྟར་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་
 ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་
 བཅས་ཡིན་པས་ཡུལ་མི་གསལ་ཞིང་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
 དེ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྒྲིག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་བཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།
 །ཅི་སྟེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བྱས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་
 པས་གཞན་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་རིམ་ལྡོག་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་མི་རུས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། རྟོག་གས་བརྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ། །མ་བྱབ་
 ཀུན་རྫོབ་སྟེ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད་ཅེས། གཏན་ཆོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རྟོག་གི་ནི་བྱིས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན། ལམ་
 གསུམ་ཀ་སྒྲོམ་བྱང་གིས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་
 པའི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤེས་པ་སྒྲོས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཤེས་པ་བསལ་ལ།
 མཐོང་བ་སྒྲོས་པས་ལུས་པའི་ཤེས་པ་བསལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 མདོར་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་

ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
བྱ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉན་རང་གི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་ན་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཉན་རང་གི་སར་ལྷུང་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་མི་བདག་ལ་སོགས་བཙུ་བྱུག་དུ་རྟོགས་པའི་
མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་མཚན་འཛིན་དང་།
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་བས་མྱང་འདས་སུ་བྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་ལམ་ཀྱི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱེད་
པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་མྱང་འདས་སུ་བྲིད་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་
ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཙུ་
བྱུག་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟོག་པ་ནས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་སུ་འཛོགས་སྟེ། སྒྲིབ་པ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ། ཚས་དགྲའི་རང་བཞིན་དང་། དེས་གཞི་ཤེས་
བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དུག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་རིང་གི་རྒྱ་མཚན་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ། གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབ་བ། སྒྲུབ་བ་
དེའི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བྲིད་པ་ལའོར་བའི་མཐའ་
ལ་མི་གནས་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལའོར་

བའི་སྒྲིན་མཐོང་བས་སོ། །ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། སྒྲིང་
 རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་བས་སོ། །དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི།
 སྒྲིང་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་སྟེ། ཅིའི་བྱིར་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་སྒྲིང་ཞི་ལ་གནས་ཞེ་
 བ། དེ་དག་ནི་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཏོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་བས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིང་
 ཞི་ལ་མི་གནས་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཡུམ་
 ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཏོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 གང་ལ་ཡང་མཚན་མར་མི་འཛིན་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་པ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པའི་
 བྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་བྱ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནི་
 ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཟེན་པས་སྒྲིང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཉན་པོའི་ཕྱོགས་དག་ཡིན་ནོ། །
 འདིར་ཉན་རང་གི་ལམ་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ལ། དེར་སང་གཞན་
 དག་མཚན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉན་རང་དག་གིས་
 མཉམ་གཞག་དུ་ཡང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་ན་རྟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་བྱིར། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །དོན་གསལ་སྒྲིང་བ་ཅན་མ་

ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་སྤྲིད་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྒྲུང་མི་རུས་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བས་ན། ཉན་རང་གི་མཉམ་གཞག་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མདོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བས་མཆན་མར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་སུ་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་བྱེད་དེ། སྒྲུང་བྲོས་བསམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་གཏན་ལ་མ་ཐབས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་པས་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་རྗེས་བྲོབ་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆན་འཛིན་དང་ལྡན་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཆན་འཛིན་ཀྱིས་བཅུངས་པའི་ཕྱིར་མཆན་འཛིན་
 གཞི་ཤེས་ཞེས་བྱའི་མཆན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་
 ཀྱིས་སྒྲོང་ཞེས་པའང་མཆན་འཛིན་གྱི་ཆ་དེར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་
 སོགས་སུ་རྟོག་པའི་ལྷོག་ཆ་ནི་མི་སྒྲོང་སྟེ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་རང་གི་རྒྱད་
 ལ་ཡང་བསྒྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཆན་
 འཛིན་དང་བཤམ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་མཆན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡང་།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གཞིའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མི་རྟག་
 པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་རྣམས་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ།
 ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བསྒྲོག་དེ། གཞི་ངོ་བོ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་བྱང་
 པར་རྣམས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ནི།
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མཆན་

མ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་རྫོམ་པ་བཀག་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྒྲིམ་བའི་
 མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྫོམ་
 པའོ། །དུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ལ། པརྟེ་ཏ་ཁ་
 ཅིག་སོགས་ལ་བསྟུ་བྱ་མེད་པས། ཡ་ཏིའི་སྒྲིམ་ཆོག་ལ་འདུག་པས་ཉན་ཐོས་མཐོང་
 བ་མཆོག་གི་ལམ་ཞེས་སྟོན་ནས་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པ་ཆོས་དུག་གི་མཆོག་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་མདོར་བསྟན་གྱིས་ཟེན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་གང་། སྤྱགས་
 འཕངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འམ། འོན་ཏེ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 རོ། །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། ལུས་
 དང་ཡན་ལག་མཐུན་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
 མི་རིགས་སོ་ཞེན། འདི་ལ་སྒྲིམ་དག་གིས་དབྱེད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱགས་འཕངས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་བར་སེམས་སོད། དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཉེས་པ་བསྒྲིག་མི་རུས་ཤིང་། དངོས་བསྟན་དོར་ནས་སྤྱགས་འཕངས་འཛིན་པ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལས་འདས་པ་ཡིན་རོ། །དེས་ན་འདིར་སྒྲིམ་འདོགས་
 ཟུང་བཅུ་དུག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཉིད་འདིར་
 བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡང་མཐོང་
 ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་འཕྲེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བསྒྲིག་སྟེ། བསྟན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་

སྒྲ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལམ་
 དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ན། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སྒྲ་བས་བསྒྲེག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་རྟོགས་པ་ན།
 སྒྲུང་བ་དང་། མཉམ་ཉིད་དང་། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཞེས་སོགས་གང་དུ་
 བྱུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པ་དེར་ཡང་
 བསྒྲེག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཤེས་པས། དའི་བྱུང་འགྲེལ་པར། ཀྱན་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་བས་སུ་བསྒྲེག་སྟེ། བསྟན་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 ཀྱན་ཤེས་པའི་སྒྲ་བས་སུ་བསྒྲེག་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་
 པས། དེ་སྒྲིད་གསུང་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན། སྒྲ་བས་འདིའི་ཉན་
 ཐོས་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲོན་ཆད་སྒྲ་ཙམ་སྒྲོས་
 པར་ཟད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་མ་བྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་འདྲ་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དུ་
 འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས།
 སྒྲ་རབས་པ་ཀྱན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། གཉེན་པོ་
 གཞི་ཤེས་པ་ལ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བས་
 འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་པ་ལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ལ། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་
 ཤུགས་ལ་སྒྲོན་པ་ཡང་བསྟན་བཅོས་རྩིས་པ་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་ལ་མི་སྒྲུང་ཞིང་།

སྒྲ་བ་པོ་མི་མཁས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནིད་
བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཡང་
བསྟན་བཅོས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་རིགས་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་བས་
ལྟ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་མདོ་ལས། གཉིན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཤུགས་སུ་འཕངས་པ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་ཤུགས་འཕངས་རྟོགས་པ་ནིད་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། གཞི་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པར་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་མེད་པས། དེའི་བྱིར་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲ་བས་འདྲིར་གཉིན་པོ་གཞི་ཤེས་ནིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཅུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རྣམ་ཀུན་ལ་ཆོས་བརྩ་
གཙུག་པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དེས་རྣམ་ཀུན་བསྟན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ།
རྣམ་ཀུན་ཅུམ་པོ་དང་། ཁུད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བསྒྲོམ་བྱ།
སྒྲོམ་ཚུལ། སྒྲོམ་པའི་མདོན་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་གཉིས་ནི་
གོང་རིམ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་སྒྱུར་བ་བཅས་རྣམས་དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
སྒྲ་བ་དོར་བྱ་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པར་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
ཡོན་ཏན་སྒྲིམ་གཉིས་མཆོན་ནིད་བཅས། །ཐར་དང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་

སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་རིམ་གསུམ་གྱི། དང་
 པོ་གཉིས་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྒྲོབ་མ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 བའི་ཆོགས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཆོས་སྒྲུའི་རྒྱ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། གཟུགས་
 སྒྲུའི་རྒྱ་ཞིང་དག་པ། ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བྱབས་མཁས་དང་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སྤྱིད་དང་ཞི་བས་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། ཞེས་དང་། འདི་
 ནི་བྱབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན་ཅེས་བརྒྱུམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་
 གཅིག་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་ཀྱན་རྟོགས་
 བས་ན་རྣམ་ཀྱན་མདོར་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པ་ལྷུ་ན་གྱུ་བ་ཅེ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་
 བཞིན། དེས་ཅེ་མོ་བསྟན་ཚུལ་དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་ནི། ཅེ་
 མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲར་མ་བློབ་པ་བློབ་པ་མཆོན་བྱེད་ཅེ་མོ། དེའི་རྟགས་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་དོད། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་བསྟན་པ་ཅེ་མོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བའི་བྱབས་སྤྱིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་བརྟན་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིང་གསུམ་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་བསོད་ནམས་
 བས་ཆེས་མང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་
 མཆོག་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་ནི། མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ།
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཡི་གཉིན་པོ་རྣམ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་མོ་ནི། སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་། བཞི་པ་བར་
 ཆད་མེད་ཅེ་ལ་དངོས་དང་། སྤང་བྱ་ལོག་སྐྱབ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་
 རོབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་དང་
 བཅས་པའི་དམིགས་རྣམ་ལ། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་བརྟུང་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་
 པ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་མཐར་གྱིས་པ་ནི་བསམ་པ་ཡུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དུག། སྒྲོར་པ་ཡུན་ཚོགས་
 བར་སྦྱོར་དུག། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 དང་། ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས། སོ་སོ་དང་བསྟུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་
 རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱགས་ནས་བསྒྲོམ་པས་ན། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་
 བཅུ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོའི་རྣམ་པ་མཐར་བུག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ནི། མཐར་
 གྱིས་པ་གིན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱས་པའི་མཐུས་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་སྦྱོར་པ་ན།
 སྦྱོར་པ་ལྷ་བུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་འབད་ཅོལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞེས་

བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་གེས་གཅིག་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཉིད་གྱིས་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོབ་པའི་
ཟག་མེད་རྣམས་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབད་རྩེ་ལ་ལ་མི་
ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་སོ། །མ་དག་ས་མདུན་དུ་
ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འབད་རྩེ་ལ་གྱིས་བསྐྱབ་པས་སོ། །དེ་གཉིས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྷོག་པ་ནས་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མར་བཞག་ལ། ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་རྫོག་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྐད་ཅིག་མར་བཞག་གོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡིན་དུས་མཐའི་འཇམ། འོན་ཏེ་བྱ་
རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཏ་ཅང་ཡུན་གྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཅུམ་ལ་
བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་
རུས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཐར་གྱིས་པ་དང་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་
ཀྱང་སྒྲུབ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་རང་གི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན།
འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་བསྒྲིམ་ཚུལ་ལ་རག་ལས་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐར་གྱིས་པ་བསྒྲིམ་
པའི་ཆོ། དུན་པ་ཉིད་བཞག་ནས་སྒྲིམ་ལམ་རྩེ་མོའི་བར་སྒྲུབ་ཐོབ་ཟིན་གྱི་མདོན་

དོགས་རྣམས། སྤར་རི་ལྷར་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་རིམ་པས་ཡིད་ལ་བཀྲགས་ནས་
 བསྒྲུབ་ན་ནི་བྱ་རྒྱུ་གི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྤར་ཐོབ་
 ཟེན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་ས་རྣམས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷན་ལ་
 མཐར་གྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐར་གྱིས་པས་འབད་རྩོལ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་འབད་མེད་དུ་རང་གི་རང་གིས་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཞུང་གོམས་པས་འདོན་པ་དང་། འབད་པས་འདོན་པའི་བྱད་
 པར་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ། སྦྱོར་སོགས་རེ་རེ་ཡང་དགར་
 ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཤིང་གོ་རིམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། གོམས་པ་རབ་
 གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྦྱོར་པ་ལྷ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་སོགས་
 སྤར་ཐོབ་ཟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པར་སྦྱེ་བས་ཆོས་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདུ་བས་
 དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཡང་ཀུན་མདོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་བས་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྷན་བྱས་ན་རི་ལྷར་སྦྱེས་བྱ་
 རྩོ་རྒྱུ་རྒྱད། །བདོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྒྲུབ་པ་ན། །ཞེས་པའི་དཔེ་དང་ཡང་
 ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །མཐར་གྱིས་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་དང་། སྐད་ཅིག་
 མ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ལ་བཤད་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་བྲག་ཆ་དང་ཆོས་
 མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་སྒྲུ་ནི། འཕགས་པ་སོགས་སྒྲུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་

ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་རྒྱལ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །
 དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ཀུན་གྱི་གདོད་མ་ནས་མ་བཅོས་པའི་རང་
 བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ན་
 ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བཞི་ནི་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ཞིང་
 རྒྱལ་པ་སུ་ལའོར་བ་རི་སྤྱོད་མ་སྤོངས་ཀྱི་བར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་དང་། མཛད་པ་ཐྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་
 རྒྱལ་པ་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་ལྟར་ན། ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་དུ་བྱས་
 རས་རྒྱལ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད་ཅེས་སོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་ལན་དང་བཅས་
 རྒྱལ་པ་འོག་དུ་འཆད་པས་འདིར་མ་སྤྱོད་སོ། །

བཞི་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔས་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྒྱལ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཐྱིན་པ་ནི་
 ཞེས་སོགས། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། མདོན་རྟོགས་
 རྒྱན་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་མཐའ་དག་དངོས་
 པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱང་གངས་ཅམ་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཅིང་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལ་ནང་
 སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལུས་རྒྱལ་
 གཞག་གི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྟག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཅན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་
 གྱི་ལུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་

དོན། དོན་བདུན་ཅུའི་རྒྱ་མཚན་ཅུ་བཅུ་མ་ནས་བཤད་པས་སོ། །རྩུ་པ་དེ་
 ལྟར་ན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། མདོན་དོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་ལེགས་
 བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བཅུ་མ་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་
 དོན་བདུན་ཅུར་སྟེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྔ་པ་རྒྱས་པར་མ་དགོལ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་པར་ཏེ་རྒྱས་པར་མ་དགོལ་གང་ན། བཅུ་མ་པའི་དོན་གྱི་
 ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ན། མེད་གེ་བཟང་པོས་སོ། །
 གནས་སྐབས་གང་དུ་ན། ཡན་ལག་རྒྱས་པའདད་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་འོ། །རྒྱ་མཚན་ནི།
 བགོལ་མི་དགོས་ཤིང་བགོལ་ན་ཡན་ལག་རྒྱས་པའདད་དང་རྒྱོས་པའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པོ་བྱམས་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནི། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འདྲུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་དངོས་པའདད་པ་ལ་
 གསུམ། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་མཁུན་གསུམ། ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོར་བ་བཞི།
 ཐོབ་བྱའི་འབྲས་སུ་ཆོས་སྒྲོའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་སུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
 མཁུན། རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཡན་
 ལག་གཞི་ཤེས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་བཞོད་པས་མཚམས་སྒྲུབ། འབྲེལ་
 བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད་པ། སྐབས་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བཤད་
 པར་བཞེད། གང་ན་རྣམ་མཁུན་བསྟུ་པའི་ཚིག་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ལེའུར་བྱས་

པའི། རྩུ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། ཞིབ་དུ་བྱེན་ས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། རམ་
 གྱི་ཆོན། སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་རོ། རྩུ་མཆོན་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱ་དགོས་པས་སོ། རུ་ཞིག་གིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་སོ། རེའི་
 རྩུ་མཆོན་ཡང་། རོན་དུ་གཉིས་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། རག་ཉིས་པ་ལ།
 བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱོར་པ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱི་དང་།
 ཡན་ལག་གི་རོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་། རང་བཞིན་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྦྱོན་པའི་སེམས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སོས་གིང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱེ་སྦྱེ། ལམ་གཤམ་འཆད་
 པ་ན། ལྟའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩུ་མཆོན་ཞུས་པ་ལས་སྒྲུ་བྱི་
 ཉིས་སྦྱོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པས་སོ། རབྱང་ས་ལྟར་ན། འཇུག་
 པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དུ། སོ་བར་གྱི་སྦྱོམ་པ་དགོས་པས། མི་ལས་གཞན་ལ་མི་སྦྱེ་
 བར་མདོན་ནོ། རག་ཉིས་པ་ལ། རྩུ་འབྲས། རོ་བོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྩུ་རིགས་
 དང་། རྩུན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོང་རྩེ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་
 པའི་དད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། མདོ་སྦྱེའི་རྩུན་དུ། རྩོགས་སྦྱོབས་རྩུ་སྦྱོབས་རྩུ་བའི་
 སྦྱོབས། རྩོས་སྦྱོབས་དག་བཤོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ། ར
 གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། རཅིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། རག་ཉིས་
 པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། སྦྱོང་འཇུག་དུ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 མཉིས་བྱེད་ཡིན། རང་དོན་ཡན་དག་སྦྱབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། རའཇིགས་དང་

སྤྱལ་བསྐལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དེ། །དེ་བས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ། །
 ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་
 བྱང་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན། ཐབས་གྱིས་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་
 པར། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་བདག་གཞན་དོན་སྐྱབ་
 པའི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རོ་བོ་ལ་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དབྱེ་བ། སྒྲོན་འདུག་གི་བྱུང་བར་བཞི་ཡི་དང་པོ།
 གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་
 རྣམས་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་མདུན་པ་དང་
 མཆུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་པ་ལ་བཤད་ལ། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། འབྲས་
 བུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཆུངས་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དེ། ཉི་སྒྲུང་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། ཡིད་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དོན་ནི། འདིས་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་སྦྱར་བ་དང་། འདི་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་ལ་སྦྱར་

བ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱན་ལས། སེམས་པ་ཉིད་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་དེ། སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་པ་
 ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲི་དོན་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཕགས་
 པས་གཙོ་བོ་སེམས་ཉིད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲི་དོན་དུ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲིན་
 ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །སྒྲི་བ་དཔོན་ནི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་སེམས་པ་
 དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་སེམས་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱན་ལས།
 སྒྲི་བ་ཆེ་དང་ཆུང་པ་ཆེ། དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་པ་སྟེ། དོན་གཉིས་ལུན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་
 ལྷམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རོ་བོས་དབྱེ་ན། སྒྲིན་འཇུག་གཉིས། རྒྱུ་
 སྒྲི་ནས་བད་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་བློ་བ་པ་གཉིས། གྲོགས་གྱི་སྒྲི་ནས་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས།
 ས་མཚམས་གྱི་སྒྲི་ནས་བཞི་སྟེ། རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་
 དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་
 སྒྲི་བ་པ་སྒྲུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ས་བློ་བ་མ་བློ་བ་དང་།
 ཆོ་གས་བསྐྱེད་ས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱུ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་།
 དང་པོ་གསུམ་དང་། བྱི་མ་བརྒྱ་དགུ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་འདིའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་
 ལྟར་གཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་གྱི། །བྱེ་བྲག་རི་མ་བཞིན་

ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་སྟོན་པ་དང་།
སྟོན་པ་ བྱངས་ནས་སྟོན་སོགས་ལམ་ལ་འདུག་པ་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
འདོད་པ་ལ། འདིར་སྟོན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་
དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟོན་འདུག་གཉིས་ཀའི་སྟོང་མཚན་ཉིད་
དུ་འགྲེལ་པས་བཤད་པས། དེ་ཉིད་སྟོན་སོགས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་མ་བེན་པ་
སྟོན་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་བེན་པ་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཤེར་འབྱུང་གྲོ་
གྲོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་མདོན་ནོ། །འདིར་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། གཞུང་གཞན་གྱི་
བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
ཙམ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་
གི་དོན་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་།
དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མཚན་བྱེད། །མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་སྐྱར་ནས་གྲོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་
བ་གཞན་དོན་གྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་སྐྱར་ནས་རྒྱར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཆེད་
དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་སོ། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བར་
 དུ་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་
 འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་སྤང་བའི་ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་བཤད་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་ན། འདོད། གང་ན། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ། གང་གི་དོན་དུ་ན་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་པར་
 འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འདོད། གང་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ། བམ་གྱི་ཆོ་ན།
 ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས། ཞེས་པར་འགྱུར་བས། གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་གཞན་དོན་གཙོ་བོ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་ལ་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་རོ། །ཅུ་
 བར་བཤད་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། སྤྲུལ་མ་གཤམ་ན། ཅོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་འདུན་
 པ་རྒྱུ་དང་། སྤོན་ལམ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་གཤམ་པས་མུན་དོ་འཕེན་
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཀྱང་དང་སང་གི་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ནི། རྒྱ་སྤོགས་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོ་མ་པར་སྤྱང་རོ། །འགྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་འགྲེལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ། མཚན་ཉིད་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་
 གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནི། མཚན་བྱ། མཚན་ཉིད། རང་མ་གྲོལ་བར་
 གཞན་སྤོལ་བར་མི་རྣམས་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་

བྱིར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
 འགོད་པའི་གཞན་དོན་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
 སྒྲངས་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །
 དཔྱེན། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་གཤེས་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་གཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
 ལྟར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སྒྲིན་སོགས་སྐྱབ་པའི་
 གྲོགས་གྱིས་མ་བེན་པ་སྒྲིན་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་གྲོགས་གྱིས་བེན་པ་འདྲུག་པའི་རོ་
 བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ལྟོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གང་ལ།
 གང་གིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྩོད་པ་དང་། གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལ་མ་དབྱེད་པར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་
 དོན་ལ་རྩོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་གཤེས། །དེའི་བྱང་པར་
 སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། རྫས་བྱ་དད་
 དུ་བསྐྱམ་པའི་བྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི། ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་
 ཡིན་པར་བལ་དེ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དོན་དུ་ཡང་གཉིས་པ་
 དག་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །བྱབ་ཏེ།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གྲོ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་
 བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སེམས་

འབྱུང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སེམས་པ་མཚུངས་ལྟན་གྱི། སེམས་ཡུལ་ཁུང་བར་
དུ་འབྲགས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཅན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ།
ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་
དང་པོ་ནི། འདུན་པ་སེམས་འབྱུང་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་བདེན་མོད་གྱི།
འོན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིར་འདོད་པ་
སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ།
སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་པས་སོ། །འདོགས་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་དགོས་པས་གནོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ནི།
ཚོད་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དེ། ཅུ་བའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་
དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་ན་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་ན། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའོ། །དང་
པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། འདོད་
པའི་མིང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་འདོད་པས་
འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འདིའི་འདོད་པ་ནི། འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་སྟུག་བསྟུལ་
གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྟུབ་པ་ལ་བསྟན་ནས། དེ་འདོན་པའི་བསམ་པའི་དབྱེ་བའི་རང་གཞན་
གྱི་དོན་ལ་མདུན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ནས།

གདོན་མི་ཟ་བར་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སངས་
རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་མེད་ལ་རང་མ་གྲོལ་
བར་ཡང་གཞན་སྒྲོལ་བའི་མཐུ་མེད་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། གཞན་དོན་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིམ་
གྲིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་དེ། དོན་གཉིས་དེ་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་
བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་
ཆོས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་བྱ་འདྲ། གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་གྲོགས་ཅན་
སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱར་བ་ཅུམ་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་
སྒྲོན་ལམ་ནི། མདོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་དེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་མདོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཡིན་པས་
སོ། །འདུན་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དོན་གཉིར་དུ་
མཚུངས་པ་ལ། ལྷ་མ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་
འདུན་པར་བཤད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྒྲོན་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །
དགོས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དེ་དང་དུས་ཅག་དུ་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་

པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་ལམ་དེའི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་བསྟན་པའི་
སེམས་དེ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་དེ་དང་། དུས་ཅན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ལས་འབྲེས་པའི་རྩོད་པའི་དྲི་བར་མ་ཟད། དམིགས་ཡུལ་ལ་འབྲེས་པའི་དྲི་
བ་གཞན་བསྟུན་པ་ལ་ཞེས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་གང་ཡིན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་།
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཞེས། གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། འགྲེལ་
ཆེན་དང་། ཉི་ལྟངས་ལྟར་ན། གཞན་གྱི་དོན་དེ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ། དེ་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ལྟ་ལྟ་པའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་མདོར་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ། བྱངས་གཞན་
མི་འབྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་བསྟན་ཅིང་དྲང་། གང་ན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་གྱི་དོན་
ནོ། །གང་ལས་ན། རྒྱས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཆར་ལས་
སོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་

བསྟན་པར་མ་ཟད་ཅེས་སམ། ཡང་ན་ཀུན་གྱི་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅི་
 ལུ་ལྟ་པར་མ་ཟད་རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། བརྒྱད་
 ལྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། སྟོབས་པ་གྱིས་ཤིག་
 ཅེས་བསྟུས་པ་དང་གཞན་གཉིས་ལས་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །སྒྲུབས་གང་དུ་ན།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྩལ་སེམས་ནི། ས་བོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ནི་དེ་ནི། འབྲས་བུར་
 གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཞེས་འཇགས་པ་སྟོང་པོ་
 བཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ནི་ད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པའི་དོན་མི་འགལ་བར། སྒྲུབས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུས་
 འཆད་པའི་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྟོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་འདི་ནི།
 སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་དོན་
 དང་མི་འགལ་ཞེས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལ་སྦྱར་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་བསྟན་ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་
 མ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱས་འབྲིང་གི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བརྒྱད་
 ལྟོང་པ་ལས་བསྟན་ཅེས་པ་ཡང་། འདུག་ཐོག་གི་བསྟུ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཞེས་པའི་ཆོག་དང་མ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །སྟེ་རབས་པ་དག་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅེས་པ་ཡང་རྒྱས་པའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཞེས་དང་།
རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་དག་གིས་ཞེས། ལུངས་དང་སྟོན་བྱེད་དག་དངོས་སུ་
སྟོས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །གསེར་གླིང་པས་དགོན་
མཆོག་རྣམ་བདུན་ཞེས་པ་སྟོང་པོ་དགོད་པ་སོགས་ལ་བེར་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་ཆེན་
དང་མཐུན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཁོ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །དག་གང་གིས་བསྟན་ཅེས། ཉི་ཤུ་ལྔ་
པ་ལས། ཤ་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་
རྫོགས་པ་འཆར་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
བྱང་ཆུབ་མཛོན་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྫོགས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཅེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བ་ཞེས་མཛོན་
བསྟན་ནས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཆོག་སྒྲ་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ཞེས་སོ། །ཡང་ཤ་བུ་བྱང་
ཆེན་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ། སྟོན་པ་པོ་དང་། སྟོན་པར་
བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཏང་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྟོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཕྱིན་དུག་ཀུན་ལ་
སྟར་ནས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པ་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཅེས་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་བྱེ་ཞིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པ་འཁོར་གསུམ་

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་སྤྱེ་ནས་བཤད་པས་སོ། །དེ་དག་གི་ཚིག་
 བསྟུས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་སོ། །ཡང་དབྱེ་ན་སྤྱིགས་
 བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གསྐྱའི་རྒྱུ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་
 གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཤེར་སྤྱིན་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་འདོར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དོན་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ས་
 སྤྱེ་བར་འབྲས་བུ་ཅམ་བསྟན་པས་སོ། །དེའི་ཚིག་སྟེ་བསྟུས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགོད་པར་འདོད་
 པས་ཤེར་སྤྱིན་འདི་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་
 མེར་སྟེ་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
 གཞོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་སྤྱིན་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པས། གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དོན་མྱང་
 འདས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་པར་སྤྱིན་དུག་དུ་སྤྱེ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེའི་ཚིག་སྟེ་བསྟུས་པ་སེར་སྟེ་ཅན་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་དག་གི་བསྟན་ཅོ་ཞེས་སྤྱིར་རོ། །
 སོགས་པས་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་ཁུངས་གྱི་ཚིག་བསྟུད་པའོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྟེད་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས།

དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་
 གསུམ་ལས་བསྟན་ན། གསུམ་ཀའི་ཁུངས་རྣམས་རྩོགས་པར་འབྲི་བར་རིགས་སོ་
 ཞེན། གཙུག་ལག་གི་མདོའི་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
 བྱང་རྩལ་དང་གཞན་དོན་སྟོན་པ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་པ་བཅས་ཅད་ཀྱང་གསུངས་
 མོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདིར་ཁུངས་ཉིད་མ་བྱིས་དེ། མདོར་བསྟུས་དེ་རྣམ་པར་དགྲོལ་
 བ་ཅོམ་འདོད་པས་ཆོག་མང་དུ་དོགས་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 དཀྱུས་ས་ས་ཡིན་པར་འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་དུ་སྟེབས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོག་བཅད་ཅེས་བྱ་ལ། འདིར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅོམ་ལས་རྣམ་གཞག་
 གི་ཟེན་པས་དཀྱུས་ས་ཡིན་ལ། དེའི་བཞི། ཞར་ལ་འོངས་པ་ཅོམ་ཡིན་པས།
 དེ་སྟོན་པ་ལ་བར་ཆོག་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟེ་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་ལ་གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་ལས་
 དང་པོ་པའི་ས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་བསྟུས་པས་མང་མི་དགོས་ཤིང་།
 ཉུང་ན་མི་འདུས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་སྟེ་ཕྱི་རྣམས་
 གལ་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། དེ་བས་ན། དོན་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་གྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གོ་རིམ་
 དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ། འདི་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལྷག་པ་ཡང་ས་ཡིན། མ་ཆར་བ་ཡང་
 ས་ཡིན། གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་
གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་
ཡོད་དོ། །ཞེས་ཅེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྒྲོན་འདུག་གར་
ཡང་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་འདུག་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་གཞུང་ལུགས་གར་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་སྒྲོན་འདུག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། ལམ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས།
འབྲས་བུ་ལ་རེ་འཆང་བའི་སྒྲོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
བསྐྱེད་ཉིར་གཉིས་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་བཞག་
པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པའི་དབྱེ་བའི་རབ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་ངེས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དབྱེ་བས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་
བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས། གཞན་དུ་ན་རྒྱའི་
དབང་དུ་བྱེ་བ་ཅུ་གིས་ནི། དེའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན།
དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་གི་འོ། །ཞེས་བཤད་

པས་སོ། །འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་བརྒྱད་ས་བཅུ་པའི་
ཁྱད་པར་ལམ་ལ་འཛོགས་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། གཞན་དག་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་
འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་
ལས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་དང་། ཉི་མུང་ལས།
བསྐྱེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི། ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་གཞན་
གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བྲམ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉེར་གཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་བཤད་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་ཉི་ལྔ་ཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སྟེལ་
ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྒྲ་བ་མེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་
པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མཆོན་བྱའི་
དོན། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། འདུན་པ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་དང་དེའི་ཆོགས་བམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་སའི་གཞིའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་སོ། །
མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། །ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཡན་བདེ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་
ལྷ་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མ་བོའ་གྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་བྱང་
ཆུབ་རྒྱས་བཤད་བཞིན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བསྒྲིམ་པར་འདོད་པའི་

ལྷག་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་ལྟར་དེ། དེ་ནི་ཡང་དོན་གྲག་
 ཚེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཚེས་མཐའ་དག་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་བྱང་
 ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་
 བཙོ་བརྒྱད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དབང་དུ་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལྟར་གྱི་མཐུན་གསུམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་སྐྱོར་བ་དང་ལྟར་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། བསྒྲོམས་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པས་བསམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བསམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་
 འདོད་པས་ཞེས་སོ། །སྐྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། སྐྱིན་
 པ་དང་ལྟར་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱེལ་པ་ཆགས་པའི་ཚེ་རང་གྲུབ་པའི་གཏིར་ཆེན་པོ་དང་
 འདྲ་སྟེ། ཟང་ཟང་གི་ཡོངས་སྒྱུད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བསམས་ཅད་ཚེས་པར་བྱེད་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་སྐྱིན་པ་ལ་
 འགོད་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་
 བས་མྱི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ཏུ་མི་སྒྱུད་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟར་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་མང་པོ་དང་འོད་གསལ་བ་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་ལྟ་
 བུ་སྟེ། བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་
 པར་གསུངས་ཞེས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་

རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་བྲལ་བས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདོས་བཅུ་གཉིས་མན་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་དང་
 འདྲ་སྟེ། ལུས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པ་བམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་རྒྱད་མི་འབྲུགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་སེམས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་
 དང་ཞེས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་དེའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྩོ་རྩེ་རིན་ཆེན་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྟན་
 པ། བདུད་དང་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་མི་ཕྱིད་
 ཅིང་དབྲལ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཛོག་པར་
 འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་དེའི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རིའི་རྒྱལ་
 པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་
 འཛོག་པར་འདོད་པས་ཞེས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བུང་རྒྱུན་འདི་བ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་མཐོང་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་ཤེར་ཕྱིན་
 དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ནད་བམས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྒྲན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་

མོངས་དང་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ནད་དང་འབྲ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་
 བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ་འཛིག་པར་འདོད་པ་
 དང་ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྒྲུམས་པར་འབྲུག་ཅིང་། ལྷང་བས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་རྒྱུ་མི་གཙོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་
 འཛིན་ལུས་གྱི་དགོངས་པའི་བཤེས་གཞིན་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །དགོ་
 བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཅུ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྐྱེས་པས་མི་ཟད་
 བར་བྱེད་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །ས་དང་པོར་བཏབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབུམ་ཕྱག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་གྱི་འབྲས་བུ་
 འབྲུབ་པའི་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ནི། སྒྲོན་ལམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་
 བྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །སྒྲོམ་པ་དང་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཅི་གིས་དང་སྒྲུན་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པའི་ནི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིས་སྐལ་བ་དང་འཆམ་པའི་
 ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་འདོད་པས་ཞེས་སོ། །རང་ཆོས་ལ་
 རྗོགས་པར་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་དང་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་
 པ་ནི། དྷི་ཟའི་སྤྱའམ་ཆོས་སྒྲུབ་པར་སྒྲུན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་བྱ་བདུན་པར་བྱེད་

རྟེན་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བཀོད་མའི་ཚུ་དང་འདྲ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་
 ཆོས་སྟོབས་པས་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མི་བད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་བཙུའི་
 སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་གསུང་བ་དང་གསུང་
 བར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་ལྟན་པ་ནི། ལྟའི་ར་
 བོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་
 བཞི་སྟན་པར་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་བཙུ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་གྱི་
 ཡུན་རིང་པོར་མུན་ནག་དུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྒྲུང་བར་བྱས་ནས་དེར་སྒྲེས་
 པའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །
 བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྟན་པ་ནི། རང་གི་རང་གིས་ལམ་གཅིག་ལ་
 འབབ་པའི་ཚུ་བོའི་རྒྱན་དང་འདྲ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་བཙུ་རེ་རེ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། སེམས་
 ཅན་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱས་
 བས་མའི་ལུས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྟན་པ་ནི། ལོ་
 ཐོག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱི་རྒྱན་འབབས་པའི་སྟོན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱལ་
 པའི་སྐུས་དགའ་ལྟན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་
 ཀུན་སྟོན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་
 ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་།

སྤྱང་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྤྱངས་ཀྱིས་ལྷ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེར་བྱེན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་
 ན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ལ་དངོས་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ལས་འདུན་ལྷན་ལ་སོགས་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། དེ་
 དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་ནི་ས་དང་པོ་
 ལ་འདུག་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཅོ། །
 དེའི་འོག་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་བར་བཙུ་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱི་བར་གྱི་ས་བཙུས་བསྡུས་ཏེ།
 དང་པོ་རྣམས་མཐོང་ལམ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ཅོ། །དེའི་འོག་དུ་མདོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ནས་གཟུངས་སྦྱོབས་དང་ལྷན་པའི་
 བར་ལྷ་ནི། ས་བཙུ་པའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། སྦྱོབ་གཅིག་གིས་
 ཐོགས་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་གོང་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་མ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་
 སྟོན་དང་ལྷན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་འབྲེལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འདུག་
 པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཅོ། །བཅོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་དངོས་གཞི་མཉམ་

གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྔ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདུག་གི་གནས་སྐབས་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བཞུགས་
 པའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ལས་གདུལ་བྱས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་སྐུ་ལ་པ་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་བཞི་ནི་མོས་སྦྱོང་དང་ལྔ་ནི་པ་
 ཡིན་ལ། སྦྱོར་པ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བར་བདུན་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་
 ལྔ་ནི་པ། སྦྱོར་ལམ་ནས་གཟུངས་སྦྱོབས་ལྔ་ནི་བར་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོར་པ་དང་ལྔ་ནི་པ།
 ཐ་མ་གསུམ་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུན་དུ།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་
 སྦྱོར་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ལས་
 དང་པོ་པའི་ས་རྣམས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་
 སྦྱོང་བདག་ཉིད་གདམས་ངག་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ངོ་པོ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།
 ཡང་དག་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་སྦྱབ་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་
 རོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་གདམས་ངག་ལོད་པའི་དུས། ལོད་པའི་རྒྱ། གང་
 ལ་ལོད་པའི་ཡུལ། གང་གི་སྤྱིར་ལོད་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་པོ། དབྱེ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིང་གསུམ་གྱི་སྦྱེས་པ་དང་བུད་མེད།

འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་གྱི་ཏེན་
 དུ་རུང་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་པ་ཆོག་ལམ་རུང་རུན་ས་ཐོབ་ལ།
 ཁྱད་པར་ཅན་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། གདམས་ངག་
 གལ་པའི་རྒྱ་ནི། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་
 ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་
 རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། རི་ལྷར་ཐོས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པར་རྟུས་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བཞི་པ་ནི།
 གལ་པ་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་འོད་པར་བྱེད་ལ། ཁྱད་པར་
 ཅན་ནི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་འོད་དེ། རྒྱུན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་ནི། །
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གདམས་
 ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པའོ། །དུག་པ་ནི། སྒྲོབ་མའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་
 པ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་ཡིན་འོ། །ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་ འདོམས་བྱེད་
 ཀྱི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པ། གདམས་པ་ལྷར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་འཆད་ཀྱང་། རྟོགས་པ་ནི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་
 གུ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ཅུམ་དུ་ཟད་པས་གདམས་ངག་དངོས་མ་ཡིན་འོ། །བདུན་

པ་ནི། བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་ན། གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ།
 འདི་གཉིས་གྱི་ཡུལ་དང་རོ་བོ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་རྗེས་བསྟན་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་གདམས་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་དང་། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། བྱེད་པ་རོ་ལ་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བཞི། སྦྱིར་བསྟན། སོ་སོར་བཤད། དོན་བསྟུ། རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་མ་བེན་
 པས་དཀྱུད་མ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རོ་བོ་སྟོན་པ་ལས་འཕྲོས་པས་ན། ཞར་
 ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འདོམས་
 པ་ལ་ནི་གདམས་ངག་ཅིས་སྦྱར་རོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན།
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཟུངས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་མན་ཆད་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། སྦྱིད་པ་བྲམ་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
 ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་མི་མོད་ལ། སྦྱོ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
 པ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་གདམས་ངག་མོད་པར་བྱེད་དོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཞེ་ན།
 རང་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དུས་རིམ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་དེའི་ཐབས་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་མའོ། །དགོས་
 པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན། རྗེས་བསྟན་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་

འཕངས་པའི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཚོས་
རྣམས་ལ་མཛོན་པར་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གདམས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་
སྤར་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱིས་གོང་ནས་གོང་
དུ་མཛོན་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཙུ་བ་དང་།
འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་བཙུའི་
བདག་ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱ། དབྱེ་བའི་རོ་བོ་ནི། རྒྱབ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱབ་པ་
ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། ཞེས་སོགས་སྤྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བཞིར་
འདུས་ཏེ། རྒྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། རྒྱབ་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྒྲིབ་བྱེད།
གཉིན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། རྒྱབ་པ་ཁུད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡོན་ཏན།
ཁུད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བཙུའི་
དང་པོ། རྒྱབ་པ་རང་གི་རོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱབ་པ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྒྱབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཚུལ་
གང་གིས་ན། མི་དམིགས་པར་འདུག་པར་བྱ་ཞེན། ཉེན་འགྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི།
ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་བྱ་སྤྱད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་བསྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཉིད་རིགས་པས་བརྟག་བཟོད་དུ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོ་མི་

འདོགས་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་
གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདའ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱ་མཐོན་པར་རྒྱབ་པའི་དོན་
དུའོ། །དེས་ན་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་
དང་ལྷན་པ་བསྟན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་འདུག་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲོ་བསྐྱར་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་
ཅན་བསྟན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་ ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
སྤངས་པའི་ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ། བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དང་།
ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མིང་དང་། སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོད་ཀྱང་
སྟོད་ལ་མི་སྟོད་ཀྱང་མི་སྟོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །
གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །
དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་བསྐྱར་འདེབས་བསལ་ནས་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟན་ལ། ལྷག་མས་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ནས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བསྟན་ཏེ། །ཡང་ཤ་བུ་གལ་ཏེ། འཛམ་བུའི་
གླིང་འདི་དག་སྟོང་ཤ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདམ་བུའི་ཆལ་ལམ། འོད་མའི་ཆལ་ལམ། བུ་རམ་གིང་གི་ཆལ་

ལས། སྒྲིག་པའི་ཆེ་ལ་ལས། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངས། ཏིལ་གྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་
བར་གྱུར་གྱུར། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཐུན་ལ་
སྒྲིང་པའི་ཤེས་རབ་ཞིན་གཅིག་བསྒྲིམ་པའི་རྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྒྲིང་
གི་ཆ་དང་། རྒྱ་སྒྲིང་ནས། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྒྲིང་གི་ཆ་དང་། གྲངས་སུ་དང་། ཆར་ཡང་།
བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱར་ཡང་། དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་
ཉན་ཐོས་སོགས་དང་བྱུན་སོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་སྒྲིམ་པའི་
ཆེ་ལ་དུག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་དུག་མཆོན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟོད་ནི་འདས་ལུ་ལྟར་
ལས་དང་ཉན་སོངས་པའི་གཞོན་པ་རྒྱུད་དུ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཅེ་མོ་ནི། འོད་མ་ལ་
མེ་མཆོན་གྱི་གཞོན་པ་བཟོད་པ་ལྟར། ལས་ཉན་གྱི་གཞོན་བྱེད་དུག་པོ་དང་ཐུང་
གྱུར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཆད་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི། བུར་ཤིང་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་མངར་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལྟར། རན་སོང་ཆད་པས་སྒྱེ་བ་ཀྱན་དུ་བདེ་
འགྲོར་སྒྱེས་ནས་སྒྲིང་བ་བསྒྲིམ་པའི་མངར་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སྒྲིག་པ་ལ་
ལྟར་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་ཆོས་མཆོག་གི་ལྟར་དུ་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
བསྒྲིང་བ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་ལས་འཕགས་པའི་
རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཏིལ་དཀར་ནག་རྣམས་མེ་རྟོག་
སོགས་ཐ་མི་དང་གྱུར། ཏིལ་མར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར། སྒྲིམ་པའི་ལས་ཡང་
ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཟེན་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དུ་ཟེན་གྱུར་སྒྲིམ་སྒྲུང་ཆེ་འབྲིང་
སོགས་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་དུག་སྒྲིམ་སོ། །ཆེ་ལ་

སྒྲིམ་པ་ནི། དེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྫོ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་གྱི་དང་ཀྱང་། བདེན་
 པ་དྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རིགས་གཅི་དང་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ལམ་ཞེས་
 པ་སྒྲིམ་རྣམས་ནི། དཔེ་བྱི་མ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བྱི་མ་རྣམས་ནི་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་གཞན་དྲང་
 བའི་དོན་དུ་འོ། །ཤ་བུ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་སྒྲིམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་མཐུན་པ་
 བཟུང་བའི་དོན་དུ་འོ། །རྒྱའི་ཆར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་ཉིན་
 གཅིག་བསྒྲུལ་པའི་གྲངས་དང་། མཐུ་དང་། རིགས་དང་། རྒྱའི་དང་། དཔེ་ལས་
 འདས་པའི་བྱེད་པར་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །འདིར་བྱང་སེམས་གང་ཡིན། སེམས་དང་
 པོ་བསྐྱེད་པའམ། སྐྱོད་པ་ལ་བཞུགས་པའམ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའམ། སྐྱེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པ་ཡིན། རེ་ཞིག་བཞི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བུ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པར་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དེའི་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་བྱང་འདས་བཀག་པས་ཉན་ཐོས་བམས་ཅད་ལས་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་
 འཕགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དེའི་བྱང་འདས་དེ་ནི་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ནས་རིང་དུ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲིམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་
 བྱིར་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱང་འདས་སངས་སྟེ།
 ཕེ་མོ་ཐོབ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རན་སོང་
 ལས་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་དེའི་ཡན་ལག་གི་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་སྤིད་པ་
 བརྒྱད་པ་ལས་དང་། བྱིར་འོང་འདིར་སྐྱེ་བ་གཅིག་པ་ལས་དང་། བྱིར་མི་འོང་

འདོད་ཁམས་ལས་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་འདས་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་དེ་སྤྱིད་
 དུ་འགོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་
 རང་ལས་རྟོགས་པ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས། རི་སྐད་བཤད་པའི་
 རྩི་ལ་བྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་
 ཆོས་ཅན་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་སེམས་ཡིན་པར་
 མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱ་
 འགྲུབ་པ་སོགས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུར་
 བཤད་པ་འགལ་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་མང་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས། སྒྲོན་མེད་དེ། མར་མེའི་དཔེ་རྩི་ལ་བྱིས་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་པོ་དང་། སྤྱི་མ་དག་པན་རྩིན་ལྟོས་ནས་དེ་དག་བསྐྱེད་པས་སོ་ཞེས་པ་
 འདི་ཡང་ལན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནི་སྤྱང་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་གངས་པ་ལ། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་
 བཞི། བདེན་བཞི་སོ་སོའི་དོ་པོ། སྒྲུ་དོན། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བཞི་ལས། ལྷག་བདེན་ལ་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཆོན་གཞི་ངོས་
 བཟུང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ལས་ཉིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད། གང་མི་
 ཉག་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱིས་པས་ནི་
 ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ལུང་པོ་ལ་ཉག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེའི་

གཉེན་པོར་མི་རྟག་སོགས་བཞི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། རྟག་པའི་
 གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་བདེ་བའི་གཉེན་པོར་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་
 རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཙང་བདེ་གཉིས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིད་སྟུན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་བ་བདག་མེད་གཉིས་ཏེ། ཁ་
 ཅིག་ཕུར་པོ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་གྱི་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོག་ལ། བལ་
 ཆེར་ཕུར་པོ་ཉིད་བདག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གོ་
 རིམ་བཞིན་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་རྣམ་
 པ་བཞིར་ལྟ་བར་བྱ་ཞེན། སྒྲས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྟེ། དེ་
 ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་པོའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཅིའི་
 ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱར་བསྟན་ཞེན། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་
 རས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། །ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་

བསྐྱུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དག་པོའི་འབྲས་བུ། སྒོ་དང་གྱི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྟེ།
རི་སྐད་དུ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། མེམས་ཅན་སྟེ་བ་དང་། སྟེ་བའི་
གནས་གྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་
ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེད་བྱེད་གྱི་འདུ་བྱེད་གང་། རྒྱ་སྟོགས་
ཉེས་དམིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྤྱད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཅུ་བ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ། རྩལ་རིགས་ལ་ལུས་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་འབྱུང་།
དག་ཏུ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་རབ་སྟེ། སྟེ་བ་རྒྱུད་མར་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱེན་
ལོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ཁོ་ན་སྤང་བྱར་
བཤད་ཅི་ན། ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟོང་མི་རུས་ལ། ཀུན་འབྱུང་
སྤངས་ན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་
བ་ལས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།
སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་ཟེན་གྱང་། ད་དུང་ཀུན་འབྱུང་གི་
བདེན་པ་དང་རྩལ་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྱུང་
བའི་ལས་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱེན་ཡིན་ལ། ལས་ནི་རྒྱ་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱས་པ་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི་སྐྱུག་ཀུན་
སྤངས་པའི་བྲལ་བ་འགོག་པ་སྟོགས་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་དུ་བྱ་

བ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་འགོག་པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པས་ཞི་བ། དེ་ལས་སྤྱག་པའི་འདོད་བྱ་གཞན་མེད་པས་ན་གྲུ་ལོ་ལ། དེར་
 མོན་པ་སྤྱར་མི་ལྡོག་ཅིང་རྟག་པ་དང་དགེ་བ་ཡིན་པས་ན་ངེས་འབྱེན། འདིར་ངེས་
 པར་འབྱེན་པས་ན་ངེས་འབྱེན་ཞེས་ལས་ལ་སྤྱར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ།
 འདིས་ངེས་པར་འབྱེན་པས་ངེས་འབྱེན་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱར་བ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ལོ། །ལམ་ཡང་མདོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཁོ་ན་མདོན་དུ་བྱ་
 བར་བསྟན་ཅི་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ལུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས། དེ་ཆད་པའི་
 འཛིགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འགོགས་པ་ལ་སྤྱག་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །
 གང་གི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
 བྱ་བ་དམ་པར་བསྟན་པས་ན། འགོག་པ་ལ་མི་སྤྱག་ཅིང་དགའ་བས་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཡང་འབད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་
 འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེལ་བ་ལས། མདོན་དུ་བྱ་བ་ནི་
 མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ན་འགོག་པ་ལ་མི་
 སྤྱག་ཅིང་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་མདོན་དུ་བྱ་
 བ་ཡིན་ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པ་དང་།
 གང་གིས་འགོག་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་

བདེན་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་འོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལམ་
བསྐྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉོན་
མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེགས་པ་
རྟག་ཅུ་པར།   དངོས་པོ་བྱང་བ་ཞིག་པ་ལ།   །ཇི་ལྟར་འགོག་པར་རྣམས་
བརྟགས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར། །སྦྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་
བཞིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ལམ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལྷག་ཀྱང་སྟོང་
བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་གར། ལམ་སོགས་རྒྱའི་པན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །
དེ་ལ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ།   སེམས་ཡུལ་གྱི་གནས་
ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པས་ན་སྐྱབ་པ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་
གཉིན་པོ་བྱེད་པས་ན་དེགས་པ།   རྟག་པ་དང་དགེ་བའི་གནས་སུ་གདོན་མི་ཟ་
བར་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ངེས་འབྱིན་ནོ། །སྟེག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་སོགས་གྱུར་
ལམ་བསྟན་པར་མ་བྱས་ན་མི་འབྱུང་བས་དེའི་བྱིར་ལམ་ཉིད་བསྟན་བྱའམ་བསྟོམ་
བྱར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལས། རི་རྒྱད་སྒྲོམ་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དག་བསྐྱབ་པའི་
 གྲིང་། ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་པས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གཤེས་པར་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་
 སྒྲོང་བར་བྱེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་
 བདག་མེད་ཉོགས་པའི་གཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་མགོང་

སྒྲོམ་གཉིས་ལ། དག་གསལ་གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཚད་བའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་སྒྱུར་གྱི་ལམ་རྒྱ་ཡིན་པས་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ལམ་དུ་བཏགས་ཏེ། ཀུན་བདུས་གྱི་འགྲེལ་པར་དབྱེ་བ་འདི་
 ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལའོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 འདི་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་སོགས་གྱི་རོ་བོར་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་ཇི་
 ལྟར་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡི། །
 འདྲ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྲུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡི། །དེ་ཡིས་
 ཤིན་ཏུ་ཡིད་གྱུར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། བསྐྱེལ་བར། བསྐྱེན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་
 དག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བསྐྱེན་པ་དང་
 མཐུན་པའི་དོན་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་པ་ལྟར་རིགས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་གྱི་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འདི་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་
 གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ངེས་
 པས། བདེན་བཞིར་དངོས་པོ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བདེན་པ་

འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ།
 འདི་ལྟར། སྟུག་བསྐྱལ་ནི་མི་ཟད་པའི་ནད་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་
 བོར་བསྟན་ཏེ། །ཀྱུན་འབྱུང་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཉིས་
 བར་བསྟན་ཏེ། །འགོག་པ་ནི་ནད་མེད་པ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་
 བར་བསྟན་ཏེ། །ལམ་ནི་སྟུན་བཟང་པོ་ལྟར་དེའི་ཐབས་སུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ཐ་མར་བསྟན་ཏེ། །ཡང་ན་གང་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། རི་ལྟར་སྟུག་
 བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ། རི་ལྟར་བདེ་བར་
 འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདེན་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་བཞག་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་བཤད་པའི་
 གོ་རིམ་གཞན་ཡང་གང་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ཅོ། །རི་
 ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ཅོ། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་
 གཏུགས་ནས་གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཅོ། །རི་ལྟར་བདེ་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། བད་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། བད་མེད་པ་དང་།
 སྟུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་
 བའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ནི་དང་པོར་སྟུག་བསྐྱལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
 ཐབས་པ་ན་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པའི་

ཐབས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 དོན་ལ་བཞིའི་དང་པོ་སྟུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས་པ་གང་
 ལགས་ན། ཤེས་བྱ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་
 གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་
 དོན་དམ་པར་སྟོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རོ་བོར་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་ཆེད་སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལྷ་རན་ལས་འདའ་བ་སོགས་གྱི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་རྟག་སོགས་
 སྟུ་ཤེས་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་འདི་ལ་བྱང་
 ཆེན་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བུའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་
 ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།
 བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བ་ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱེས་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 བྱི་སྦྲར་མེད་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། སྦྲར་ཡོད་མེད་པར་འབྱུང་བ་འགོག་
 པ་དང་། ཆགས་སོགས་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་གྱིས་རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་
 ལ་ཡང་སྤྱིད་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་དག་དོན་དམ་པར་བྲ་མི་དད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས།
 སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་ཆེད་ནི། སྦྱིར་སྦྲར་བཞིན་དང་། བྱང་པར་དུ་ཀུན་
 འབྱུང་སྤང་བྱར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་གཉིན་པོར་རོ། །མདོ་ནི་གཟུགས་སྦྱེ་བའི་ཆོས་

ཅན་ནམ། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། མདོན་
དུ་བྱ་བའི་འགོག་པ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པར་བྱ་སྟང་
བདག་ས་པ་དེ་ལ་ནི། གཟུགས་ཀྱིས་མཆོན་པ་ལུང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད། སྒྱེ་
མཆེད་བཙུ་གཉིས་མེད་པས་ན་མ་རིག་པས་མཆོན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུ་
གཉིས་སྒྱེ་བ་ཡང་མེད། འགག་པ་ཡང་མེད། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་
དང་རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་སངས་རྒྱས་དང་། སྤངས་ལ་ལུན་ཆོག་ས་བྱང་
ཆུབ་གྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྱེ་འགག་དང་།
སྤང་གཉིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བྱང་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་
འཕེལ་དང་། སོགས་པས་འདས་མ་འོངས་སོགས་དུས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་
བས་སོ་ཞེས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱ་བར་ཞེན་
པའི་གཉིན་པོར་རོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྒྱེ་མི་འགག་ཅིང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལམ་བདེན་
ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལའོ། །
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། འདི་ལ་ལམ་དང་རིགས་སྟབ་པ། དེས་འབྲིན་ལ་འདོམས་
པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། བྱང་སེམས་བདག་མེད་དོན་དམ་པར་ཕན་ཚུན་བསྒྲིམ་

ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་བཞུགས་མེ་མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ལ་
 སྐྱབ་པོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲེ། སྦྱོར་སོགས་པར་སྦྱོར་རྒྱུ་མཁས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བྱེད་གྱི་ལམ་དུ་གྲགས་པས་དེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 ག་བུ་བྱང་སེམས་ཤིར་སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་པའི་ཆོ། བདག་མེད་པས་སྦྱོར་པའི་པ་རོལ་དུ་
 སྦྱོར་པ་ལ་བརྟུན་ཞེའམ། མི་བརྟུན་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མིང་མཐོང་རོ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བྱེད་ན་ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 སོགས་པས་མཆོན་མེད་སྦྱོར་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ནི། བྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
 སྦྱོར་ཉིད་དང་སོགས་པ་མཆོན་མེད་སྦྱོར་མེད་རྒྱུ་མཁས་པར་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་
 སྦྱར་ས་སྦྱོར་བྱེད་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་བཞུགས་དྲེ། མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྦྱོར་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ལམ་འབོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་
 པས་རྒྱུ་མཁས་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེར་
 མདོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུའོ། །མདོ་ནི། སྦྱོར་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སྦྱོར་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་མཆོན་མེད་སྦྱོར་མེད་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་གྱི་མཐའ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བྱེད་ལམ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་ངེས་པར་འབྱུང་བུ་རྒྱུ་མཐའ་ཤེས་དག་དོན་དམ་
 པར་ཕན་ཚུན་ངེས་པར་འབྱུང་བུ་འབྱུང་བྱེད་དུ་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལས་བཞུགས་དྲེ་མི་
 ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ལ། བསྐྱབས་སོ་ཞེས་སྦྱོར་པ་སྟེ། བཞུགས་བྱ་མཐའ་

ཐུག་རྣམ་མཁུན་དུ་རེས་པར་འབྱེན་བྱེད་དུ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུའོ། །མདོ་ནི།
 གཟུགས་ལ་མདོན་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། སྒོན་གྱི་
 མཐའ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །གཟུགས་ལ་བྱི་མའི་མཐའ་སྒྲོར་བར་
 མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱི་མའི་མཐའ་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་ལ་སྒྲི་
 དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་
 བོ་ངོས་བཟུང་། གང་ཞིག་གང་གི་སྐྱབས་ཡིན་པ། དགོན་མཆོག་གི་སྒྲ་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མར། འདུས་མ་བྱས་གིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་
 གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བརྟེ་དང་རྣམ་པ་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར། དོན་གཉིས་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལས་འདུས་
 མ་བྱས་པ་ནི། སྒྲེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ངོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི།
 སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཆོས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
 མོ། །

གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟོག་པ་ནི། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་རང་དོན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་མཁུན་པ་དང་། གཞན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྒོན་
 པ་ནི་བརྟེ་བའོ། །མཁུན་བརྟེ་དེ་གཉིས་གྱིས་གཞན་གྱི་སྐྱུ་བསྐྱལ་རྒྱུ་དང་བཅས་

བ་འཛོམས་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དོན་ནོ། །ཡང་། བསམ་མེད་
 གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། །གང་ཞིག་གང་
 གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་པ་ལྟར།
 ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་
 ཆོས་དགོན་མཆོག་གོ། །དེ་ལ་བསམ་མེད། གཉིས་མེད། རྟོག་མེད་གསུམ་ནི་གང་
 ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ལུ་བཞིར་རྟོག་གེས་བརྟག་
 བར་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་
 གསུམ་ནི། གང་གི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་གེགས་ཀྱིས་མུན་པའི་གཉིན་
 པོ་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དགེ་འདུན་ནི། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་
 གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་ལྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྤྱེད་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྟན་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་
 པས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་མཐོང་བ། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 ཆོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་

དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པར། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་གསུམ་དང་། །
 བྱ་ངན་འདས་པ་གང་ཟག་བརྒྱན། །ཅེས་ཆོས་ལྷན་བཅས་ལྷན་མེད་ཀྱི་བྱང་འདས་
 དང་། དགེ་འདུན་ཟུང་བཞི། ཡ་བརྒྱད་ལ་བཤད་ཅིང་། ལམ་བདེན་ནི། སངས་
 རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཏོགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་དག་དུ་འདུ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། ཤ་རིའི་
 ལུང་ལས་དགེ་སློང་དག་བཅོམ་པས་བྱང་སེམས་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་
 ལ་ཡང་ཕྱག་འཆོལ་བར་བཤད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཏོགས་ཏེ། དགེ་
 སློང་གི་ཕྱག་གི་འོས་ཆ་ངས་པ་མཆོངས་པར་སྒྲིད་པ་ཀན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 ལས་གཞན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཤ་རིའི་ལུང་
 ལས་དག་བཅོམ་གྱིས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་ཕྱག་བྱས་བྱིར། །འདི་དག་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་གཞན་མིན། །སངས་རྒྱལ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད། །ཅེས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་།
 རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བ་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་ཆོས་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་
 འདོད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དང་། སྒྲོབ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དང་། དེའི་རིགས་ཅན་དགེ་འདུན་ལ་
 མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱབས་

ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ལྷོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི། བེག་པ་
 གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱབས་གསུམ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་དུག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱབས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་བེག་པ་གསུམ་
 ལ་རིམ་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན། ཆོས་དང་། དག་འདུན་
 རི་མཐར་བུག་གི་རྒྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་
 གཉིས་ཀྱི། ལུང་གི་ཆོས་ནི་དོན་མཛོན་པར་རྟོགས་པས། མཐར་བུག་པས་གཟིངས་
 ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལས་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་ནི། འདུས་བྱས་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་ལ་ལ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པ་
 ཡང་རྒྱབས་ཉིད་དུ་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་འདུན་ནི། དག་བཅོམ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་གདེངས་པ་ལྟར་འཛིགས་
 པ་དང་བཅས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྟོབ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་ལ། རྒྱབས་ནི་རྒྱབས་གཞན་ཆོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 སྤང་བྱེད་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། མེད་བྱེད་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏན་གྱི་རྒྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ཅོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་རྒྱབས་ནི། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཁོ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ནས་གོ་འཕང་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དེའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དམ་པའི་དོན་
 དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །བྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་
 ཕྱིར། །ཆོག་ས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི། རཏྲ་
 ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཀོན་མཆོག་དོན་གཉིས་སྟོན་པས་རིན་ཆེན་དང་། ཆོས་
 དྲག་གིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འབྱུང་བ་དཀོན་
 ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྟན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་འབྱུང་ཕྱིར་དང་
 མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས།
 གང་ལ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འོ། །རྩུ་ལ་རི་ལྟར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
 བས། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩུ་ལ་གྱིས་སོ། །དོན་དེ་
 མདོའི་ཆོག་གང་གིས་སྟོན་ཅེ་ན། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་གཟུགས་
 ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
 མཐོང་། ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 པ་ལ་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་
 སྟོར་བ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གྱི་སྟོར་བར་མི་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། །
 ཞེས་མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་བྱུང་མི་སྟོར་བས་དང་། བྱང་རྩལ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 མ་མཐོང་ཞེས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཀག་པས་སྟོན་དོ། །དེ་དག་གིས་
 རྒྱལ་མཁྱེན་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་
 གདམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་མཁྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་དེ། དེས་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་སུ་འཛིག་པས་སོ། །དེས་ན་
 དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 རྒྱལ་མཁྱེན་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་།
 སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དག་མཆོན་ཉིད་
 གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྒྱལ་མཁྱེན། རྒྱལ་མཁྱེན་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྒྱལ་མཁྱེན་རྒྱལ་མཁྱེན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་སོ། །
 དགོས་ཆེད་ནི། སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཞེན་པ་སྤང་པའི་དོན་
 དུའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན།
 ཆོས་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་ཆོས་ནི།
 གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ལ། གང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་ཆོས་
 དགོན་མཆོག་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་

གྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་གཞི་གཉིས་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་དག་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཡུལ་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་
 མཆིན་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་མཆོག་གོ་ཞེས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱང་བའི་བྱིར་དུའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་
 ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར། དངོས་པོ་
 མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། བྱང་
 ཆེན་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་དོན་དུ་ཤེར་བྱིན་ལ་མི་སྦྱོད་
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས། གཉིས་པོ་དང་། ཤ་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་
 བདུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་གྱིས་གྲགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་པམ་ཡོན་བཙུ་
 གཅིག་གི་སྟོ་ནས་རྣམ་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་དོ། །གསུམ་པ་དག་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ཞེན། དག་འདུན་ལའོ། །
 རྩལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 སྟོབ་པ་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་
 འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འབོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་བྱང་
 རྩལ་དང་། སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་ན། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སོ་
 སྟེའི་ས་ལས་པོར་དུ་སོང་བས་ན་འཕགས་པ། བསྐྱུས་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་
 བཅས་པས་ན་སྟོབ་པ། རྟོགས་བྱང་དུ་ངེས་པས་ན་བྱིར་མི་ལྷོག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

དགེ་འདུན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དབྱེ་བའི་གཞི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
 པ་གསུམ་དང་། ཞུགས་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་
 རྒྱས་དང་ལྷག་ཅིག་བརྒྱད་པའོ། །ཟུང་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
 དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་དགྲ་བཙུམ་པ་དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སངས་
 རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དབྱེ་བའི་གྲངས་ནི་
 གྲངས་ནི་ཤར་ཆད་པ་ཉིད་དོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་།
 སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་དབང་པོ་རྩོན་པོ་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་གནས་པ་གོང་འཕོ་
 སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །བྱེ་བའི་རོ་བོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་ལྷ། བྱིར་
 འོང་ཞུགས་འབྲས་གསུམ། བྱིར་མི་འོངས་ཞུགས་འབྲས་བཅུ། དགྲ་བཙུམ་ཞུགས་
 པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་དན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཞིན་པོ་མ་
 ཞེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། དན་ཞེན་པ་ལའོ། །རྩལ་ཇི་ལྟར་ན།
 བདེན་གཞིས་ལས་མི་འདེམ་བས་གང་ལ་ཞེན་པར་བྱ་བ། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་
 གསུམ་གྱི་ལས་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་འགྱུས་བརྩོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་སྒྱུར་བས་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་
 ལ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཞིན་པོར་རོ། །གང་གིས་ཤེ་ན།
 སྐབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་བདེན་པར་མདོན་པར་

ཞེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་གཤམ་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པས་ནི།
ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་གང་གིས། སེར་སྒྲ་ནས། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་བར་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

ལྷ་པ་སྦྱོད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དལ་བ་མེད་པར་གདམས་པ་ནི།
འདོམས། གང་ལ་ན། སྦྱོད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་བས་གཟུགས་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་
བདེན་པར་རྫོམ་ན་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བས་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི། བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ལ་དུས་བྱང་དུ་ལ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་རྫོམ་
ནས། དངངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོངས་འདུ་སྦྱོ་
བར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་རོ། །གནས་སྐབས་གང་དུ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་
མ་འགྱུབ་པས་ནའོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་
སུ་མི་རྫོམ་ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་
གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།
བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་དུ་
རྫོགས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་མཁའེན་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་མི་སྦྱོབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་

མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་
 བྱིར་བྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡའང་དོན་རེ་རེའི་བྱིར་ལམ་གྱི་ལུང་
 རོང་པར་བྱ་ན། དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ག་ལ་རྣམས་སྟུམ་དུ་སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་
 བས་དེའི་གཞིར་བོར་དེ། ཆོས་བམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤར་བྱོན་གྱི་ནང་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ལམ་བམས་ཅད་འདུས་པས་ལམ་མང་པོ་
 ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་
 བུ་དང་ལྷན་པས། ཤར་བྱོགས་གྱི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་གརྒྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་
 གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲ་བཙུམ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གརྒྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྲུང་མཐོང་། དེ་དག་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན་ཏི་
 ཞེས་སོ། །བདུན་པ་སྐྱབ་པ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་སྐྱོན་ལྟ་ལ་གདམས་པ་ནི།
 འདོམས། གང་ལ་ན། སྐྱོན་ལྟ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་
 འདའ་བས། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ལ་སྐྱབ་པོ་
 ཞེས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་ལྟ་ནི། དོན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་
 སོའི་ངོ་བོ། ས་མཆོམས། རྒྱ། གདམས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤའི་སྐྱོན་
 གྱིས་རང་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆད་སོ་སོར་ངེས་པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་
 སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་གྱི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆེན་གྱི་
 ཤའི་མིག་གང་གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནས། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་བར་པོ། །འོན་ཆེན་

བྲེང་བར། མཆོད་རྟེན་མར་མེའི་བྲེང་བ་དང་། །མུན་ཁུང་དག་དུ་མར་མེ་དང་།
 །མར་མེའི་འབྲུ་མར་བྱིན་པ་ཡིས། །ལྷའི་མིག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར།
 སྒོན་གྱི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྒྱུན་ནི། སེམས་
 ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཕན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལྷའི་མིག་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གརྒྱའི་གྲུང་གི་
 བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཕན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
 གང་དང་ལྷན་པས། འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་སམ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
 གང་ཡང་མ་མཐོང་། མ་ཐོས། མ་བསམས། ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་འདི་ནི། ཤ་བུ་བྱུང་
 ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། བརྒྱུད་པ་
 དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཕན་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་མིག་གང་
 གིས་གང་ཟག་འདི་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའོ་ཞེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཐམས་ཅད་དུ་མཐོན་པར་ཏེ་མཐོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་བྱང་རྒྱུ་
 པའི་ཡུལ་ཕན་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱང་ཆེན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ། རོ་རྗེ་
 ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་མ་གཅིག་

དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཤམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་
 པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲུབ་ཆོག་མཁས་ལས་དང་། ལྟོ་སྒྲུབ་སྒྲོལ་ལས་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་མཐོང་ལས་མཉམ་གཞན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲུབ་མཆོན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ས་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་
 ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་ནི། ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་པར་ཐུན་དུག་ལ་སྒྲོབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལྟ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བར་འདོད་པས། པར་ཐུན་
 དུག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སོ་སོའི་རྒྱ་ནི། ཤེས་མིག་ནི། བསམ་གཏན་
 ཀྱིས་སྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་ལ། ལྟོ་མིག་ནི་མར་མེ་ཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་
 དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ནི། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་ཏོགས་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། སྒྲུབ་ལྟ་དོན་
 དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏོགས་ཏེ་
 བསྐྱེམས་པས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའོ། །བརྒྱད་པ་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་མདོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། མདོན་པར་ཤེས་
 པ་དུག་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། དུག་པོ་དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སོ། །མདོན་ཤེས་དུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་
 པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་དུག་གི་དང་པོ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་

གཡོ་བ་དང་། གཅིག་དུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཏིང་
 རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རི་རྒྱད་དུ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 སྒྲོད་པའི་བྱང་ཆེན་མདོན་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཕྲོབ་སྟེ། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྒྲིར་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲེ་བས་
 ཐོབ་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ཡི་དུགས་དང་ཤ་ཟ་དག་གི་རྩུ་འཕྲུལ་ལྷ་བྱ་དང་།
 ལས་ལས་སྒྲེས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་ལྷ་དང་སྤྱིད་པ་བར་དོའི་ལྷ་བྱ་དང་། སྒྲགས་དང་
 སྒྲན་ལས་སྒྲེས་པ། སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། སྒྲན་འགའ་
 ཞིག་བཟུང་བས་མི་སྒྲར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཏིང་རེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 མཐུ་མདོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷའི་རྣ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་རྒྱུད་དུ་དང་གཅིག་ཤོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་
 སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་
 ཅན་དང་བའོ། །རི་རྒྱད་དུ། ལྷའི་རྣ་བའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མི་ལས་འདས་
 པས་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དེ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྒྲེ་
 བས་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བྱའོ། །ལས་ལས་སྒྲེས་པ་ནི། འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བྱའོ། །
 སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐུ་མདོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བའོ། །གཉིས་པ།
 གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ནི། གང་ཟག་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་

ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། ། ཇི་སྐད་དུ།
 དེས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་དང་། གང་ཟག་པ་རོལ་པོའི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་
 བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་སོ། ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྩེ་བས་ཐོབ་
 པ་ལྟ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱགས་ལས་སྦྱེས་པ།
 གསང་རྒྱགས་ཀྱི་མཐུས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ།
 རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མངོན་ཤེས་སུ་བགྱང་བའོ། །

བཞི་པ་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་དུ་
 མ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །
 ཇི་སྐད་དུ། དེ་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྦྱེ་བ་གཅིག་
 ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ། གཉིས་དང་གསུམ་ནས་སྦྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡང་
 རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དེ་ཡང་གསུམ་ཏེ། རྩེ་བ་ཐོབ་ལྟ་
 དང་། དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། ལས་ལས་སྦྱེས་པ་མིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆེ་
 རབས་དྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 ཤེས་ལྟ་བུའོ། ། ལྟ་པ་ལྟའི་མིག་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་མ་བསྐྱལ་བའི་གཟུགས་ཕྱ་
 རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 སས་བསྐྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བའོ། ། ལྟའི་སྒྱུན་དང་འདིའི་བྱུང་པར་ནི། རྩ་
 མ་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་རྣམ་སྟོན་ལས་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཆེ་

འདིའི་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ལྷ་རབས་པ་དག་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་བ་དང་། འདི་
 གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་
 གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་ཡན་ཚུན་མཆོན་པའི་
 དོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དང་། མིག་དག་ནི། གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་གི་མངོན་ཤེས་ནི། དེ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 བས་ཡང་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་
 ཤེས་རབ་པོ། །མདོ་ནི། དེ་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས། སེམས་
 ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་ཅེས་པ་ནས། ལས་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་བདེ་འགྲོ་དང་
 ངན་འགྲོར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལྷའི་མིག་དེ་ཡང་ལྷའི་རྣ་བ་
 ལྷར་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དུག་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་བབས་དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་མི་སྒྲེ་བ་སྒྲོན་དུ་
 བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྟོགས་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་
 ཤས་རྒྱར་བའི་བྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཤས་རྒྱར་བའི་བྱིར་
 ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་མ་ནི་བསམ་གཏན་ས་

དུག་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དག་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་གྱི་རྟེན་ནི་དང་པོ་ལྟ། སྤྱིར་
 གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱི་བསྐྱུབ། ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་
 རྟེན་ལ་བསྐྱུབ་བོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། དང་པོ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་
 བསྐྱེད་ནས། མ་དད་པ་རྣམས་གྲུས་པ་དང་རིམ་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་
 པས་གཞན་གྱི་དག་གི་སྦྱོད་པ་དག་མི་དག་གཤམ་ནས་དེ་ལ་བསྐྱུལ་བར་ཡིད་
 རངས་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་དག་མི་དག་ཀུན་
 གཤམ་པར་བྱས་ནས། ལེགས་པར་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྟག་
 པའི་མཐའ་དང་། ཆད་པའི་མཐའ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་
 མེད་པར་དབུ་མའི་ལམ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་བྱེད་དོ། །རྩལ་འདིས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་རྣམ་མཁུན་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དུག་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཀུན་རྫོབ་གཤམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དང་པོ་
 ལྟ་བུས་པ་དང་། སྦྱོབ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། མི་སྦྱོབ་
 པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི། མི་སྦྱོབ་པ་ཁོ་
 བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། མཛོན་
 གཤམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རིག་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གསུམ་ནི། མཛོན་གཤམ་ཡང་ཡིན་ལ་
 རིག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་ལ་རྫོངས་པའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྒྲོ་དོན་ནི། དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དུས་ལ་བབས་པ་ན་དེ་
 ཉི་བར་སྟོན་པའམ་གཞན་གྱི་དོན་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའམ། དེ་ལ་བྱི་བ་བྱིས་པ་ལན་
 གང་བ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་བྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷ་པ་དགོས་
 པ་ནི། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའོ། །དགྲ་པ་སྤང་བུ་ཀུན་བརྟགས་སྦྱོང་
 བྱེད་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པར་བསྒྲུལ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་
 གང་ཟག་གང་གིས། ལམ་གང་ཞིག་སྤང་བུ་གང་གི་གཉིན་པོར་བསྒྲུལ་པ་དང་
 གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་རང་གིས་སྒྱུ་ལ་པའི་ཏྲ་
 གྲང་སོགས་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ནམ་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་ཅི་ཞེན།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བའི་
 ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་བདེན་པ་རེ་
 རེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་དང་། ཆོས་
 ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་བཞི་བཞི་སྟེ། རྒྱད་ཅིག་མ་བཙུང་བུ་ག་
 གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་

བརྟགས་ཀྱི་གཞིན་པོ་ཉིད་དུ་འོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེར་
 བྱིན་ལས་བརྟམས་ཏེ་སྒྲོབས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་
 གཞན་གྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། གཞན་དག་གྱུར་དོན་དེ་ཐོབ་པར་མཛད་
 པ་ལ་སྒྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ན་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་
 པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །ཅིའི་བྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན།
 བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །ཅིའི་བྱིར་
 གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཁ་ནས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པའི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐལ་མཉམ་
 ལྷག་པའི་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཞེས་ཉི་མུང་ལས་སོ། །དེ་ལ་དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འཆད་པར་རྣམས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
 རེ་ཤིག་དེའི་རྒྱད་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དོན་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པའི་ཏྲོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་མི་རྣམས་
 པས་སོ། །དེས་ན་གཞན་རྒྱད་ལ་སྤངས་ཏྲོགས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དག་སྤང་དུ་གྱུར་
 པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དག་
 གྱུར་བའི་མོ་ཏྲོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་རྣམས་པའི་བྱིར། བྱིན་རྒྱབས་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་

པ་དང་རང་གི་ངོ་བོར་མ་ཟད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ།
 དགྲ་བཅོམ་གཞན་དག་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གིན་ཏུ་མ་སྤངས་
 པའི་སྒྲིལ་གསུམ་གྱི་གནས་རན་ལེན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ལ། རབ་འབྱོར་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གིན་ཏུ་སྤངས་པས་སྒྲིལ་གསུམ་གྱི་གནས་རན་ལེན་ཀུན་ཏུ་
 སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་
 དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་རྣམས་སོ་སྣམ་དུ་དགོངས་པའོ། །བཙུ་བ་སྤང་བུ་
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྒྲིལ་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། སྒྲིལ་
 པའི་ལམ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་དོན་དམ་
 པར་མི་དམིགས་གིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒྲིལ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་བསྒྲིལ་བུ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་
 སྒྲིལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ལས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཐ་དང་དུ་གྱུར་
 པ་སྒྲིལ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དེ། མཐོང་
 ལམ་དང་སྒྲིལ་ལམ་ཟག་མེད་དག་ཆོས་དབྱེངས་ཙམ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཐ་དང་དུ་
 གྱུར་པ་མེད་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་སྒྲིལ་ལམ་དེ་ཡང་གོང་དུ་རྗེ་སྒྲིལ་
 བཤད་པའི་སྒྲིལ་ཙམ་པ་བཙུ་བུ་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོང་པའི་ལམ་གྱིས་མདོན་
 སུམ་དུ་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏི། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྤངས་པ་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་

པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་
 ལམ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
 ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །སྤང་བྱ་ལྟན་སྒྲིལ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་
 མ་སྤངས་ན་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་མི་རིགས་དེ། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། མཐོང་སྒྲོམ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་
 མཐོང་ལམ་གྱིས་ལྟན་སྒྲིལ་མི་སྤོང་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་འདི་པ་
 ཅུམ་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི།
 རབ་འབྱོར། འདུས་བྱས་གྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་
 བར་མི་རུས། འདུས་མ་བྱས་གྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་གྱི་དབྱིངས་སུ་
 གདགས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་འདིས་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་དཔེའི་སྒྲོ་
 རས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པར་
 འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ཅེས་པ་མདོ་ལས་དངོས་བསྟན་དཔེར་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཁོང་ནས་སྤངས་དེ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟན་དེ་གྲངས་དེས་
 པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གདམས་ངག་ནི་རྒྱུ་པར་བཅུ་འོ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །རྒྱ་
 མཆོན་ནི། བཅུ་པོ་འདི་ཅུམ་ཁོ་ནས་སྒྲིལ་བའི་དོན་བསམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པར་འགྱུར་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིའི་འདི་ཅུམ་གྱིས་སྒྲིལ་བའི་དོན་རྗོགས་པར་འགྱུར་ཅི་ན།
 སྒྲིལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་
གང་ཡིན་པ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་།
སྐྱབ་པ་དེའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་བྱའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་བདེན་པ་བཞི་དང་།
ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་
སྐྱབས་གསུམ་དང་། རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བར་སྐྱབས་སུ་མི་ཕྱོག་པར་བགྱོད་བྱ་
མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་
ལམ་སྤངས་ནས་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་
བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་
གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པར། རང་གིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་བྱུང་
བར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྤུན་ལྔ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་
ཆོགས་ཇོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མདོན་ཤེས་
དུག་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་པས་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་
ངག་གི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པས་སོ། །

བཞི་པ་རྟོགས་དཀའ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན། དང་པོ་ལ་གང་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ།
དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་རོ་བོ་

གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ། ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ། ཁམས་གང་དུ་གང་ཐོབ་པ་དང་ལྷ་
 ཡི་དང་པོ་ནི། དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་འབྲས་བུ་འཛོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་ཅ་དགུ་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་རིས་བཞི་དང་།
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རིས་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་
 བརྒྱད་དང་། དེ་རྟེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བསྒྲུལ་སྤང་ཆེ་
 འབྲིང་དགུ་དགུ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་། དེ་རྟེན་གྱི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་ནི། ཟག་མེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། འདིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་
 དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བུ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སྟོག་པ་
 མི་དག་བའི་ཆོས་ཞེས་བུ་བ་ནས། རྒྱས་པ་རྒྱ་གིར་གྱུར་པའི་བར་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞི་
 བར་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དག་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་པ་
 རྣམས་ནི། དེའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བུ་འོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དུ། དག་སྟོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལས། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་
 འདུས་མ་བྱས། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
 དགུ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱན་ཅུ་ཅ་དགུ་ཡིན་ན། ཅིའི་
 བྱིར་འབྲས་བུ་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། མཛོད་དུ། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་བཞག་པ་ནི། རྒྱ་
 ལུ་དག་ནི་སྟོང་བྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་
 ཟང་སྟོམ་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱན་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཙུ་དུག་ཐོབ་པ་འོ། །
 ཞེས་གནས་སྐབས་གང་དུ་རྒྱ་ལུ་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
 འདི་ལྟར་བཞག་ས་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་།
 སྤངས་པ་ཀུན་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་ཉིད་པ་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བརྒྱན་
 གཅིག་ཅུར་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་དུག་ཐོབ་པས་སོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ན། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤངས་བྱ་ནི་གསུམ་ཏེ།
 ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་སྟོར་གསུམ་དང་། འགྲོ་བ་ཐ་མ་
 དང་། །ཁམས་ཐ་མ་ལས་འདའ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་པའི་ལུ་
 དང་། །ཁམས་གོང་མ་ལས་འདའ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་འོ། །
 དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་བྱ་རགས་པ་དང་། ལྷ་
 བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྷ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤངས་པ་ཡང་དོན་དུ་གཉིར་བྱའི་
 འབྲས་བུ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྤངས་
 པས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས། གང་མས་
 རག་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོར་བ་གསུམ་སྤངས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཐ་
 མའི་ཆ་མཐུན་ལུ་སྤངས་པར་བྱས་པ་དང་། མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་

དུ་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས།
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་རྣམས་བསྐབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་བ་བྲ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་
སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་
སྤང་སྤངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་བཞག་ཅི་ན། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ནི་ཆེས་རགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་ཆེར་ཟད་པ་ན་ཕྱིར་འོང་དང་། མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདོད་པའི་ཉིས་ དམིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་ལས་སྒྱུར་དུ་འདེལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པས་ནི། དག་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
ལྟ་སྤངས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འོ་ཞེས་སོ། །མདོར་བསྟར་ན། སྤང་བྱ་
ལ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་པས། མཐོང་སྤངས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཞག་གོ། །སྒྲོམ་སྤང་ལ་ཡང་འདོད་པ་དང་།
འཕམས་གོང་གི་སས་བསྟུས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལ་རགས་པ་
དང་། སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་དག་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་འབྲས་
བུ་བར་པ་གཉིས་བཞག་ལ། འཕམས་གོང་གི་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པ་ལས་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བྱའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་བཞིར་གྱངས་

དེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་སྤྲུམ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །བཞི་པ་ལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་
 བུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི། དང་པོའི་ཉེར་སྤྲུགས་མི་ཅོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ན། མི་ཅོག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ལ། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་ཞིག་གིས་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནོ། །
 གཟུགས་མེད་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་རབ་
 ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲས་བུ་བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གཟུགས་མེད་
 དང་པོ་གསུམ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁམས་འོག་མ་ལ་གཉིས་སུ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་ན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་ཐོབ་ན་གཟུགས་མེད་
 དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གང་གིས་
 ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་བ་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ན།
 སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། དལ་ཆེར་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་ན་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པོ། །འབྲས་བུ་
 བཞི་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ་དེ་ནི་ཁམས་གོང་གི་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པས་
 རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

ལམ་གང་གིས་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་འདས་ལམ་ཁོ་
ནས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་དང་སྤྱད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
སྤྱོད་བར་མི་རུས་པའོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི།
འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ན་གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ཞི་
གནས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ལ་གལ་ཏེ་ལྷག་མཐོང་
སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བོ། །འབྲས་བུ་
གང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་སྤྱད་ཏེ།
འདས་ལམ་ནི་སྤང་བུའི་ས་བོན་དྲུངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་
པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དག་ལ་ནི། ཉམས་པ་དག་སྤྱད་དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དང་
པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱད་ཅིང་། བར་པ་དག་ལས་ཉམས་པ་མི་
སྤྱད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། མཛོད་དུ། འདོད་པ་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་གོང་ནས་
མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྒྲེ་ལུང་ལས་འདིར་རྩྱུ་མ་ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་འབྱུང་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། དང་པོ་གསུམ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ནས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱན་
ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་རིམ་གྱིས་པ་ནི། དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐོས་རྒྱལ་བ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ལ། །ཁམས་གོང་གི་
རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་

ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་། རམས་གསུམ་ལ་ངེས་པ་
 འབྱུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་ལ་རྩོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལུང་ལས་
 གྲང་བར་དོར་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་བ་སོགས་ལྷ་པོ་འདིར་རྩོམ་ཞེས་དེར་མཐར་
 བྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རམས་གསུམ་གའི་རྟེན་
 ལ་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མཆོན་
 བྱེད་དཔེ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བྱུང་བཞིའི་བྱུང་དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 ས་མཆོམས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཀྱན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་དུ། ལམ་ལ་བརྩོན་པ། སྤངས་པ་ནི་འདོད་པ་སྒྲོམ་སྤང་གཏན་
 མ་སྤངས་པའམ། ལྷ་པ་མན་ཆད་གང་རུང་སྤངས་གིང་། མཐོང་སྤང་སྤོང་བཞིན་
 པའོ། །རྟོགས་པ་ནི་སྒྲོར་མཐོང་གང་རུང་གི་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་
 པས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་རྩོན་པོ་གེས་རབ་གྱིས་
 ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོར་ལམ་གཏན་གཅིག་པ་ནས་
 མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། །མཛོད་དུ། དེ་ལ་
 སྤང་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྩོན་རྩལ་
 དེ་དག་དུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་རིམ་
 གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅེར་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་

རོ་སཁཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་རྒྱ་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་བྲིས་ས་
 དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། བེ་ཆོས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་འདི་དག་སྤངས་
 པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་བཞག་ཅི་ན། གསུམ་པོ་འདི་ནི། རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་སྤང་
 བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྷ་རན་ལས་འདའ་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གཞགས་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་འཛིག་ལྟས་སྤང་བོ་ལ་བདག་དུ་གཟུང་ནས་ལའོར་
 བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།
 ཚུལ་བཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་རན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་འཕང་གྱུར་
 ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། བེ་ཆོས་གྱིས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་སོམ་ནི་
 ཟ་བས་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན།
 འགྲོ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་གྱུར་ལམ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་ལ་བེ་ཆོས་ཟ་བས་ནི། བགྲོད་བའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་གཞགས་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་བེ་
 ཆོས་ཇི་སྟེད་གཅིག །ཐར་པ་བགྲོད་ལ་གཞགས་བྱེད་པ། །དེའི་སྤྱིར་ན་གསུམ་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཅིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐར་པའི་གཞགས་དང་།
 གཉིས་པ་ལས་ལྷ་རན་འདས་པའི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།
 དད་སོས་དང་། སུམ་ཐོབ་གཉིས་ཏེ། དད་པོ་ནི། སྤྱིར་བྱི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
 དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་དད་པ་སྤྲུག་པ་ཉིད་གྱིས་ན། རྒྱག་པར་

མོས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་མོས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཚོས་ཀྱི་
 རྗེས་འབྲངས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ཤེས་རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བས་
 རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བས་ཕྱེ་བ་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་
 ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་མི་བརྩོན་པ། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའོ། །
 དབང་པོ་དང་། སྦྱོར་བས་ཕྱེ་བ་འདི་གཉིས་ནི། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཡང་
 འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །

སྦྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། རིགས་
 ནས་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པ་སྟེ།
 སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཏན་མ་སྤངས་པ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་
 པར་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་པ། སྦྱེ་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ལྟ་དང་མིར་སྦྱེ་བ་
 ལན་བདུན་སྤངས་ནས་བདུན་པ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཐ་མ་མའོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །དེ་ལྟར་ཐོགས་ནས་ལན་བདུན་
 པ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བ་དག་མིར་སྦྱེ་བྱིད་ལན་བདུན། བར་བྱིད་
 ལན་བདུན། འདོད་པའི་ལྟར་སྦྱེ་བྱིད་ལན་བདུན་འདོད་པ་ལྟར། བར་བྱིད་ལན་
 བདུན་ཏེ། སྦྱེ་བ་ནི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ལེན་མོད་ཀྱི་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལན་
 བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་འདབ་མ་བདུན་པ་དང་། གནས་བདུན་ལ་
 མཁས་པའི་དགེ་སྒྲོང་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར། མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ནི། མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་

བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྲིད་པ་བརྒྱད་འགྲུབ་པ་གནས་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཞེས་སྒྲིབ་གསུངས་པས། དེ་ནི་མི་
རིགས་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་མང་སྟེ། རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་བྱད་པར་གསུམ་སྟེ། སྤངས་
པའི་བྱད་པར་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་ཤིང་ལྷ་པ་མ་
སྤངས་པའོ། །སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་ལམ་མི་གང་རུང་དུ། སྐྱེ་བ་རིགས་
མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །གཉིས་པའི་བྱད་
པར་སྤངས་པ་དེ་དག་གི་གཉིས་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཆོ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པ་རེས་པར་སྤང་དགོས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ལུས་པས་སྐྱེ་བ་བཞི་པ་སོགས་
འགྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྤངས་པ་ལ་ནི། སྐྱེ་བ་རིགས་
མཐུན་བདུན་ཚུན་ཆད་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་
སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲིང་མ་སྤངས་པ་ལ་ནི། གསུམ་པན་ཆད་
འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཞིན་ནོ། །ཁུང་དུ་མ་སྤངས་པ་ནི།
སྐྱེ་བ་གཅིག་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
འདོད་པའི་ཆེན་པོ་གསུམ་མ་སྤངས་ན། སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །བཞི་པ་

སྤངས་སམ། མ་སྤངས་ཀྱང་སྤྲ། ལྷ་པ་སྤར་མ་སྤངས་གིང་ཆེ་དེ་ལ་གཏན་མི་སྤྲང་
བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་དུག་པ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་སྤྲང་བས་ལན་ཅིག་
ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་བའི་བྱུང་བར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པས་
ནི་དགུ་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པས་ཆེ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
ལ་དགོག་བྱེད་མི་རུས་སོ། །སྤྱི་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཏེ།
གཞན་དུ་ན། རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་པ་རྒྱུད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་མ་སྤངས་པས་སྤྱི་བ་གསུམ་ཚུན་ཆད་འགྱུབ་པའི་རུས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལེན་ནམ། མི་ལེན་ཡང་རུང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་
ལེན་པ་མི་སྤྲང་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པས་བཞི་པ་ཡན་ཆད་
འགྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་མ་ཐོབ་པའི་སྤངས་
པ་ནི། སྤྲང་ཉམས་པ་སྤྲང་ལ་སྤངས་པ་ཉམས་ན་སྤྱི་བའི་བྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུབ་
པས། དེའི་ཕྱིར་གཉིན་པོའི་བྱུང་བར་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་པར་
བཞག་གོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི། ལྷའི་
རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེས་ནས་སྤྲང་ན་ལས་འདའ། མི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་བདེན་པ་
མཐོང་བ་དེ་ནི། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེས་ནས་སྤྲང་ན་ལས་འདའོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདི་ལ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྤྱེས་
པ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པར་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི།

མཐོང་ལམ་སྒྲིག་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་
 སྟོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ཅེར་
 བ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། རྣམ་གཞག་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་
 ཞུགས་གང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲུང་གིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་
 ཅེར་སྟོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་སྟོང་ཚུལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ། ཁུངས་
 གྱི་ལུང་དྲང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས་བདུས་སུ་གཅིག་ཅེར་ངེས་པར་
 འབྱེན་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོག་པ་མེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཅེར་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དབྱེ་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ཡང་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་གང་གིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར། དེ་
 ལྟར་སྟོང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། འབྲས་བུ་གང་ལ་གདམས་པ་རྣམས་གྱིས་གྲེས་
 བར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་
 འབྱུང་བས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཏེ། གྱིས་པས་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་
 པ་སྟོང་བར་མི་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་
 མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ། འདིས་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བྱས་པའི་བྱིར་དང་། ས་གཞན་རྣམས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་གི་
 གཉོན་པོར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་

དམིགས་པར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་ནི། ཞི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཞིན་པོ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་གིས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ས་དགའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་མ་བྱེ་བར་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་དགའ་བྱེ་ནས་སྤོངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ན། འདོད་པ་ནས་སྤྲོད་ཅེའི་བར་གྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་
 པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ལ། རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་སྤངས་པ་ན་ཡང་འདོད་པ་ནས་སྤྲོད་ཅེའི་
 བར་གྱི་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལྟ་བུ་ནི། དེ་ལྟར་སྤོང་ནས་
 པའི་རྒྱ་མཚན། འདིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཁམས་དང་ས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟླག་བསྐྱལ་བདག་མེད་
 རོ་ཞེས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྒྲིམ་པར་བྱེད་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་གོང་འོག་ལ་ཞི་
 རགས་གྱི་རྣམ་པས་སམ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟླག་བསྐྱལ་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་
 བསྒྲིམ་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སོར་མའི་ཅེ་མའི་མདོ་ལས།
 གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་གྲེས་པའི་བར་འདས་
 པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། རྒྱུང་རིང་བ་
 ནས་ཐག་ཉེ་བ་ཞེས་པའི་བར་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ཆ་གཅིག་དུ་
 བྱེད་དོ། །གཅིག་དུ་བསྐྱུམ་མོ་གཅིག་དུ་བསྐྱུམ་མོ། །ལུང་པོ་གཅིག་དུ་བྱེད་དོ། །ཆ་
 གཅིག་དུ་བྱས་གིང་ལུང་པོ་གཅིག་གི་བར་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་
 སྒྲོབ་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྟླག་བསྐྱལ་བ་ཞེས་རྒྱ་

ཆེར་གསུངས་སོ། །དུག་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱུ་
 ཞུགས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་བཞག་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་
 བར་རྟོགས་ནས་ཇི་སྤྱད་སྒྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱད་དུ་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ན་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །
 བར་པ་གཉིས་ལ་ནི། འདི་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 བས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉན་མོངས་པ་པལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཀུན་ལས་
 བརྟམ་སྟེ། པལ་ཆེར་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་གཤམ་པ་ཐོབ་
 བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲོན་
 ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པ་ཁམས་སུ་སྟེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་
 རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ཁུངས་ཀྱི་ལུང་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འོག་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ནི། གཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན།
 རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱི་འོག་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་འཇོག་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤང་དངས་པའི་སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་མདོ་ཉིད་ཀྱང་འདིའི་ཁུངས་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ས་
 མཆོམས་ནི། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་པ་ནས། སྒྲིམ་སྤང་ཚུང་

དུའི་རྩུང་དུ་སྒྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་གནས་བའི་བར་རོ། །

ཟུང་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྒོར་ལ། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས་
 གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མཚན་ཉིད་ནི། དལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྒོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་
 བརྩོན་པ་གཉིས། དཔྱེ་བ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་
 དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི།
 མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དང་པོ་སྒོར་བའི་
 སྒོར་ལམ་ནས། རྒྱག་པ་སྒོར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །ཐོད་རྒལ་བའི་
 ཞུགས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལྟར་དེ། སྒོམ་སྤང་རྒྱག་པ་ནས།
 བརྒྱད་པའི་བར་སྤངས་པ་ནི་ཁུད་པར། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
 པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་
 སྒོར་གྱི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་
 བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དལ་ཆེར་སྤངས་པས་འདོད་པར་ལྟ་མིའི་སྒྲིབ་
 རིགས་མཐུན་གྱི་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་ལྟར་ལན་ཅིག་
 མིར་ལན་ཅིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་གཉིས་ལེན་སྤྲོད་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་ལན་གཉིས་ལེན་མི་
 སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དཔྱེ་བ་ལ། འབྲས་
 བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་དཔྱེ་ན། མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་

ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མདོན་དུ་ཕྱིན་ཚུལ་གྱི་
 རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བུ་ལ། ཕྱི་མ་ནི། དེ་ལས་
 འདས་པའི་ཕྱིར་ཐོད་རྒྱལ་པ་ཞེས་བུ་འོ། །གཞན་དག་ཕྱི་མ་ལ་ཆགས་བུལ་སྒྲོན་
 སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ཆགས་བུལ་གྱི་བ་སྒྲུང་ལ་མི་མཁས་པ་སྟེ། འདི་
 ལྟར། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་གསལ་གཅིས། སྤངས་པ་ནི་ཆ་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་བུལ་པ་ཞེས་བུ་ལ། གསུམ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་དང་།
 དུག་སྤངས་པ་ནི་པ་ལ་ཆེར་ལས་དང་། དགུ་པ་སྤངས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བུལ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་
 པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཆགས་བུལ་གྱི་མིང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། སྤངས་
 པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་ནས། བརྒྱད་པ་སྤངས་གིང་དགུ་
 པ་མ་སྤངས། སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་སྟེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་
 འདའ་བ། གཉིན་པོའི་ཁྱད་པར་སྤང་བུ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་
 ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་པ་ངེས་པར་སྤང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཁྱད་དུ་གསུམ་མ་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང་གཞན་དང་འདྲ་བར་
 ཆོ་གཉིས་ལེན་སྤྲོད་པས་སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་
 སྤངས་སམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་དགུ་པ་ཆོ་དེ་ལ་གཏན་མི་སྟོང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དགུ་པ་མ་སྤངས་
 པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། ཟུང་དུའི་ཆེན་
 པོ་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་མ་སྤངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ལེན་
 པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིན་པོའི་ཁུད་པར་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་
 པའི་བྱིར་རམ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་
 བྱིར་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདུན་པ་སྤངས། བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་ན།
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྩི་ལྟར་ན། བར་ཆད་གཅིག་པ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་དེས་བར་དུ་གཅོད་མི་རྣམ་ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་
 སྤོང་རྣམ་པའི་བྱིར་རོ། །དགུ་པས་ནི། ཆོ་དེར་བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་
 རྣམ་ཏེ། དེ་སྤངས་ནས། །ཐམས་ལས་འདའ་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། གཞོད་བྱིར་མི་
 འོང་དགུ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་བགཤམ་གྱིན་ཏེ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་
 གསུམ་དུ་ལས་བགཤམ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཀྱང་བགཤམ་བྱེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། ཐོད་རྒྱལ་བ་བདེན་པ་ལ་མངོན་ཏོགས་
 སྐད་ཅིག་བརྟུ་དུག་པ་ནས་དང་། མཐར་གྱིས་པ་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 རས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །

ཟུང་གསུམ་པ་བྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས་

གྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་བརྩོན་པ། དབྱེ་
 བ་ཕྱིར་འོད་དང་འདྲ། ས་མཆོམས་ནི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོད་ཞུགས་
 པ་གཉིས་གྱི་ས་མཆོམས་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོད་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་ལ། འདོད་
 བའི་དགུ་པ་ནས་ཅི་ཡང་གི་དགུ་པའི་བར་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤར་སྤངས་པ་ནི་བྱད་
 བར་རོ། །མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ནི་བདུན་པ་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་ལམ་ནས་
 དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ལ་གནས་པའོ། །འབྲས་གནས་ལ་གསུམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ནི། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་
 གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་
 འདོད་པ་ལ་བདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། འགྲོ་བ་བ་མ་
 སོ་སྦྱེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་མ་གཉིས་ནི། ཁམས་བ་མ་འདོད་ཁམས་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོད་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པར་སྤར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རམ། སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་བ་ཆད་དེ་དེར་སྦྱེ་
 བ་གཉིས་པ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་
 ཕྱེ་ན་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོད་གཉིས། འཕགས་
 ཆོས་བརྟེན་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོད་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་འཕགས་ལམ་སྦྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིར་མི་འོད་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱོབ་གསལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོད་ཐོབ་པའི་

ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་སྟེ། མཛོད་དུ། འདོད་པ་ཆེ་ཡོངས་གྲུབ་པའི་
 འཕགས། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདི་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་
 མི་འདྲ་སྟེ། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མྱ་ངན་འདས་མཛོད་སུམ་དུ་མ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ།
 མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མཛོད་བྱེད་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་གང་ཟག་གི་
 གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱོད་དམ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་ཉེར་མཆོམས་སྒྲིབ་བ། གཉིས་པ་ལ་ལྷའི་
 དང་པོ་བར་མ་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྟེ་བའི་ཀུན་སྒྲིབ་སྤངས་ལ།
 མཛོད་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མྱ་ངན་འདས་
 མཛོད་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན། ཞེགས་མའི་མེ་སྟག་
 འཕར་མ་ཐག་འཆི་བ་ལྟར། བར་སྤྱོད་གྲུབ་མ་ཐག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་།
 ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་གནམ་དུ་ཡར་བཞིན་པ་འཆི་བ་ལྟར། བར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་དཀྱིལ་དུ་མྱ་
 ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཆཆ་ཡར་བས་ལ་མ་ལྷུང་ཙམ་ན་འཆི་བ་ལྟར། བར་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་ཞུགས་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །འདི་དག་ནི་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་སྤྱོད་ནི་སྟེ་སྤྱོད་ཆོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྟེ་
 སྤྱོད་ལ་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ལ། དག་བཙུམ་པ་ན་སྟེ་སྤྱོད་ལ་
 འདུན་པ་དང་བྲལ་བས་ལུས་འགགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བར་སྤྱོད་ནི།

དུས་ལྷན་དུར་གནས་པས་སྒྲུབ་པར་ལྷག་མེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མེད་དུ་
 འདའ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་སུ་ཉི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་དག་མངོན་འགྲུབ་
 ཀྱི་ལས་ཅན། དབང་པོ་རྩོ་བ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་ཅན་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་སྒྲེས་
 འདའ་བ་ནི། སྒྲེ་བ་དང་མངོན་འགྲུབ་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོར་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲུངས་པས་གཟུགས་
 ཀྱི་སྒྲེ་སྤྱིད་གྲུབ་ཅུང་ཅི། ལམ་མངོན་དུ་བྱས་དེ་མྱུང་འདས་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་
 པ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་ལམ་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུང་ན་ལས་འདའ་བའོ། །བཞི་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་ནི།
 གོམས་པའི་དབང་གིས་འབད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུང་འདས་
 ཐོབ་པའོ། །འདི་གསུམ་ནི་སྒྲེས་ནས་སྒྲུང་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ཅན་དང་། དབང་པོ་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་དུ་གནས་པའོ། །འདི་དག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུངས་པ་ན་
 ལྷག་བཅས་སུ་འདའི་ངེ་སྤྱིད་ཆེད་འཕེན་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་
 ལྷག་མེད་དུ་མ་ཡིན་ཅོ། །ལྷ་པ་གོང་འཕོ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་སྒྲེལ་ སྒྲོམ་
 བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་ན་རྒྱུད་ནས།
 འོག་མིན་ནས་སྤྱིད་རྩེད་ཅེན་ལ་སྒྲུང་ན་ལས་འདའ་བར་རུང་བ། དེ་ལ་གོང་ནི་
 འོག་མིན་དང་སྤྱིད་རྩེད་སྒྲེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཅན་དང་། སྤྱིད་པའི་
 སྒྲུངས་མཐར་ཡིན་པས་སོ། །འཕྲོ་བ་ནི། དེར་སྒྲེ་བ་བརྒྱད་ནས་འགྲོ་བའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲོ་ནས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་བུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱིད་རྩེད་མཐར་
 བུག་པར་འགྲོ་བ་གཉིས་དེ། གང་ཟག་གི་ལྷག་མཐོང་སྤྱིད་པ་དེ་ནི་ཟག་བཅས་

ཐག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་བསྒྲུམས་པས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་ལ། ཞི་གནས་
 སྤྱོད་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་མུངས་པས་ཆངས་ཆེན་
 དང་འོག་མིན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་གནས་གཞན་རིམ་གྱིས་
 རྒྱད་དེ་སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བ་བརྒྱད་དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བ་དང་།
 སྤྱིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་མུ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་གཉིས་པར་ནི།
 གདོན་མི་བ་བར་འོག་མིན་དང་། སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་བའི་རེས་པ་མེད་དེ། བར་སྐབས་
 སུ་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདའ་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་པན་ཆད་དུ་འགྲོར་
 མེད་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་དེ་པན་ཆད་དུ་མི་འགྲོ་ཞེ་ན། འོག་མིན་གྱི་གོང་ན་
 འཕགས་པའི་གནས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་གོང་ན་ས་གཞན་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་།
 དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། ཉན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འོག་མིན་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་།
 གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 སྤེལ་མར་བསྒྲུམས་པས་དང་པོའི་རོ་མུངས་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ཏེ།
 བྱི་མ་ལ་ཆངས་རིས་སུ་སྒྲེས་ནས་དེར་སྤོན་གོམས་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་བཞི་པ་སྤེལ་
 མར་བསྒྲུམས་པས་དེའི་འོག་དུ་འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་ཏེ། མུ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་ཆོངས་རིས་ནས་གནས་གཙང་མའི་འོག་
 མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འོག་མིན་དུ་ཞུགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་
 འདེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ། མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདེལ་བའོ། །
 ཆོངས་ཆེན་ནི་ལྷ་བའི་གནས་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་དེར་འཕགས་པ་མི་
 སྐྱེ་ལ། སྤྱིང་ཅེའི་མཐར་བྱག་འགྲོ་ནི་ཁྱུ་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་མ་བསྐྱོམས་པས་
 གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས།
 དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། བསྐྱོམས་པ་
 ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་འོང་ལུས་མཛོན་བྱེད་དང་།
 དགྲ་བཙུང་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་གྱིས་བསྐྱོམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་
 པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་རོ་མུར་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཐག་སྤྱིང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་།
 རྩོན་པོ་རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། བྱིར་མི་འོང་
 དག་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་ལ་དགྲ་བཙུང་
 པ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་མི་བསྐྱོམ་མོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེད་དང་གནས་པར་བྱ་བྱིར་དང་། །
 རྩོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་
 མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །བྱིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གཞན་
 དག་དང་ཡང་སྤེལ་ལོ། །དང་པོར་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ནི།

ཆུང་རུང་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་པ་ལྟར་བསྒྲིམ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཆུང་རུང་བསྒྲིམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ཟག་མེད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག། དེ་འོག་དུ་ཟག་བཅས་ལ། དེའི་འོག་དུ་ཟག་
 མེད་གསུམ་དུ་སྟེལ་ལོ། རྩེ་ལ་དེ་དུག་དང་། དགུ་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་། བཅོ་
 ལྟར་སྟེལ་བ་ནི་འབྲིང་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་བྲག་སྐྱ་བ་དག་ནི་ཟག་
 བཅས་དང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྟེལ་རྣམས་པ་ན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་དང་ཟག་
 མེད་ཀྱི་སེམས་རྒྱན་ལྟར་པ་འདོད་རྒྱུར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་རྣམས་པ་ན་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་གཅིག་གིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གསུམ་
 མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་པ་ན། ཆུང་རུང་འགྲུབ་ལ། སྒྲུབ་པ་གཅིག་གིས་སེམས་བརྩོ་ལྟ་
 མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་པ་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ལྟ་པ་ནི། རྒྱ་ཆུང་རུང་ཡོངས་སུ་བསྒྲིམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་
 ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་གནས་གཙང་
 མའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་རྣམས་པར་ལྟའི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་
 བ་ལྟ་ཁོ་ན། །ཞེས་སོ། །འདིར་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དེ་སྒྲོན་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་བསོག་གམ། འོན་ཏེ་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་བསོག། དང་པོ་མི་
 རིགས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཟག་མེད་སྟེལ་སྒྲིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡང་སྤྲོད་གྱི། ལས་སོག་པ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྒྲོན་སོ་

སོ་སྟེ་བོའི་དུས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྲུར་གྱི་ལས་
 བསགས་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཐོབ་ནས་སྟེལ་སྟོམ་གྱིས་གནས་གཙང་མར་སྟེ་
 བའི་རྒྱར་འགྲུར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་
 ཡོད་པ་ཡང་མི་འགྲུར་ཏེ། སྟེལ་སྟོམ་ནི། གནས་གཙང་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་
 ཡིན་གྱི་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལས་དེ་
 སི་གཡོ་བའི་ལས་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་གཡོས་པས་སོ་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ།
 གནས་གཙང་རྣམས་ནི་བཞི་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་སྒྲིན་ས་གཞན་དུ་གཡོས་
 པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉི་འགྲོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
 བ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གར་ཟག་གི་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་མྱར་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ལ་བར་སྤྱད་མེད་པས་བར་མ་དོར་མྱར་
 འདས་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་འདེལ་བ་སོགས་བཞིའོ། །འདིའི་གོང་འཕོ་ལ་འཕར་གསུམ་
 གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཞི་གནས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འཕར་བ་སོགས་བྱེད་མི་རུས་སོ། །
 གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། འཕགས་ལས་སྟེས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱར་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་མི་འོང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་དག་ལ་ཡང་འཕགས་
 ལས་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེ་ཉིད་ལ་མྱར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་དག་ནི་ཆེ་དེ་
 ལ་མྱར་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱད་པ་ཅུམ་དུ་ཟད་གྱི་གདོན་མི་ཟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཁམས་གསུམ་གའི་ཀུན་སྒྲོར་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་མམ་
གཉིས་གང་རུང་ཞིག་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན།
དེ་དག་ལ་བར་མ་དོར་འདའ་བ་ཡང་མ་བཞག་སྟེ། བར་སྤྱོད་ནི་དུས་བྱུང་དུར་
གནས་པས། སྤྱང་བྱ་དུ་མ་སྒྲོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དུ་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་
མི་རྒྱུགས་པས་སོ། །གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ་ཡང་མ་བཞག་སྟེ། འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་
མངོན་བྱེད་ནི། སྒྲོབ་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཞི་བ་མྱུང་
འདས་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པ། སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་
འདི་སྒྲུམ་དུ་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་
བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་གཤམ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞི་
བ་སྒྲོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་
པ་ས་མཚམས་ནི། མཐར་ཀྱིས་བཞི། འདོད་ཉོན་དགུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས།
སྤྱོད་ཅིའི་དགུ་པ་སྒྲེལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། ཆགས་
བྲལ་སྒྲོན་སོང་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་སྐད་ཅིག་བཏུ་དུག་པ་ནས་བཞག་གོ། །

བྱུང་བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བོད་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས། རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་

སྒྲིབ་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། མཐར་
 གྱིས་པ་དང་གཅིག་ཅར་བའི་དགྲ་བཙུག་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དང་མོས་
 དང་། མཐོང་ཐོབ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་ཞུགས་
 པ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོམ་སྤང་ལྷག་ས་སྒྲོང་བའི་སྒྲིབ་བ་ལ་
 བརྩོན་པ་ནས་བཟུང་ལ། གཞན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་བའི་
 སྒྲིབ་བ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་བར་རོ། །གཅིག་ཅར་བའི་
 ཞུགས་པ་ནི། གཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཁུད་པར་ཅན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 འབྲས་གནས་ལ། གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་
 པས་རབ་དུ་ཐྱེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་གནས་པའོ། །གོང་མའི་ཆ་
 མཐུན་ལྷ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་གོད་པ་དང་། ར་རྒྱལ་
 དང་། མྱོངས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྒྲིབ་ཅེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགྲ་བཙུག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པས་ཆགས་བཅས་བམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན།
 མཐར་གྱིས་པ་དང་། གཅིག་ཅར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་དགྲ་ལ་ངེས་གྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཙུག་པ། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་གཅིག་ཅར་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་དགྲ་
 བཙུག་པའོ། །དབང་པོའི་སྒྲོན་ས་ཐྱེ་ན་དུག་སྟེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།

བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་སྦྱོད་
 པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་
 རྣམས་སོ། །དབང་པོ་རྩལ་པོ་སྟོན་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་དང་མི་
 ལྷན་པ་འདོད་ཡོན་གྱིས་དབེན་སྦྱོད་རུང་མ་སྦྱོད་རུང་གསོད་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ལ་
 བདེ་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་རྣམས་
 སྤྲོ་མ་དང་འདྲ་ལ། རང་གིས་རང་སྟོག་བཅུད་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྟོན་རྒྱན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱུར་ན་
 ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་སྟོན་གསུ་སྦྱོར་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་
 གྱིས་སྦྱོད་རུང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྟོན་པོར་སྦྱོར་བར་མི་
 རྣམ་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། སྟོན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་བསྒྲུམ་པས། འདོད་ཡོན་
 གྱིས་སྦྱོད་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྟོན་པོར་སྦྱོར་རྣམ་པས་
 སོ། །དུག་པ་ནི། སྟོན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་བསྒྲུམ་པས་འདོད་ཡོན་གྱིས་སྦྱོད་
 ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟོན་པས་དབང་པོ་སྦྱར་མི་
 དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལྷ་དད་མོས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་མཐོང་
 བས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དང་པོ་ལྷ་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་
 གནས་གྱི་སེམས་རྣམ་གྲོལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་ཡོ་བྱད་དང་། བད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་བྱུང་པར་བ་ལ་ལྷོས་པའི་བྱིར་རོ། །
 རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱི་མ་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་ཀྱང་ཉིང་རེ་

འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་དང་མི་
 གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཡོངས་
 ལུ་ཉམས་སྤྱིད་པ་དང་། མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་ས་དུས་གཞན་གྱི་བར་དང་། གཏན་དུ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱིར་རིམ་པ་ལྟར། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དུས་དང་མི་
 གྲོལ་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་ལུ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་
 འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་ཅུམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལས་ནི་བྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་
 ཟེན་གྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ། །སྒྲོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་བྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རིགས་པས་
 འཕགས་པའི་སྤངས་པ་ནི། །ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་པས་སྤྱར་མི་ཕྱོག་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་བར་པ་ལ་ཡིད་བདུན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཛོད་
 འགྲེལ་དུ། །ཡོངས་ལུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གདོན་མི་བླ་བར་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་ཆར་
 ར་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དུག་ཡོད་དུ་རུང་རོ། །གང་དག་གིས་གདོན་མི་བླ་བར་
 ཡོངས་ལུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་དེ་
 དག་གི་ལྟར་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དུག་ལ། གོང་མ་གཉིས་ན་གནས་ལས་
 མི་བསྐྱོད་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ན་ཡོངས་ལུ་ཉམས་པ་

དང་། འཆི་བར་སེམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། སྤྱིད་ཅེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཟད་མི་སྦྱེ་གེས་པ་ནས་
ལྷག་མེད་གྱི་ཕྱང་འདས་སུ་མ་ཞུགས་གྱི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་བྱའི་དོན་ལ་བཞི། འཛིག་ཚུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པ།
དབྱེ་གཞི་གང་ལ་ཉི་ཤུར་རི་ལྟར་སྤྱེ་བ། དངོས་བཅུགས་གྱི་ཁྱད་པར། ས་མཆོམས་
ལ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་མདོའི་སྒྲ་རི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་འདི་དག་གིས་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་
དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་འདི་དག་པལ་ཆེ་བའི་མཆོན་ཉིད་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་སྒྲས་ཟེན་ལ་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་མིག་
གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཁྱུང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོག་པ་
སྤངས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཆ་འདྲ་བས་འཛིག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པས་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་རྣམ་གཞག་
མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉོག་སྒྲོབ་བར་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། འདི་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོབ་པ་
སྤངས་པ་དང་གཉིན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་
ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་ས་བརྟུ་དག་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གེས་བྱའི་སྒྲོབ་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་
ལམ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོབ་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་

རོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམས་
 བར་འཛིན་ཅེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་རྣམས་བར་བཞག་པ་ནི།
 ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། དགོས་དབང་གིས་རྣམས་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དགོས་པ་
 གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཞུགས་
 གནས་ཀྱི་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱ་སྤྱད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟུས་པ་ནི། བྱ་སྤྱད་ཟེར་
 ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཕ་བའི་བྱ་སྤྱད་དང་མཐུན་པས་འགྲེལ་པས་དེའི་
 དོན་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་གཙོ་བོར་མི་སྤྱོད་
 ཡང་དེ་དག་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཉེན་གྱི་
 རིམ་པ་ཉོན་ཐོས་དང་མཐུན་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བྱང་སེམས་ཤེས་
 སྒྲིབ་གཙོ་བོར་སྤངས་པའི་ཞར་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་
 བ་ན་ཡང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་པོ་དག་ལ་རེ་རེ་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་
 བར་རྟོག་པ་ཆེ་འབྱེང་དགུར་སྤྱེ་ནས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ན་
 སྤྱོད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་ན། དེའི་
 རྒྱ་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་ཅེའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་
 རྟོག་ཆུང་བུའི་ཆུང་བུ་སྤངས་པ་ན་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བུའི་བར་དུ་སྤྱོད་བར་
 འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་ལས་བདུས་སུ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཅེར་སྤྱོད་བ་དང་། གཅིག་ཅེར་དག

བཅོམ་པ་དང་། དེས་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་། ཉི་སྒྲར་དུ། སྤྱིང་ཅེའི་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པ་དགྲ། བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་སུ་བཞག་ནས། ས་བཙུ་
 ལ་ནི། བྱང་སེམས་དེའང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ཁྱུངས་སུ་
 བྱངས་ནས། དེ་ཉིད་ས་བཙུ་པར་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་བས་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་དག་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་མིང་
 གིས་བསྟན་ཅིང་དེའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་མིང་གི་ཐ་སྙད་
 མེད་པའི་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཞིག་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དེ་རྣམས་བདེ་སྟག་དུ་
 རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་ཡང་བའི་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་གཞི། སྟེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ། རང་སངས་རྒྱས་དང་བརྒྱད་
 པོའམ། ཡང་ན་བྱང་སེམས་སྟོབ་པ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པ་ཅུ་མོ། །ཉི་ཤུར་སྟེ་ཚུ་ལ་ནི།
 ཤེའི་པ་དང་། བུཙྴ་ཤྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་བཞིན་འཆད་ལ། འབྲེ་ལ་
 སོགས་པ་བོད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འཆད་མོད། སྟོབ་དཔོན་དང་
 འབགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར་ཡོད་བཟོན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ལེའུ་
 བརྒྱད་མ་ལས་གཞུང་གིས་ཟིན་པ་ཉི་ཤུ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་དང་
 པོ་གསུམ་དང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་འབྱུང་ལ།
 དེ་ལ་འབགས་པས་གཞུང་གི་འོག་མིན་འགྲོ་ནས། སྤྱིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་
 བར་ལྟ་པོ་གོང་དུ་འཕོ་ཞེས་པ་གཅིག་དུ་བབྱང་ཞིང་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་

པར་པ་གཉིས། དགྲ་བཙུག་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ནི་གྲུ་
 འཆད་དོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་པ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། བྱིར་
 མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ། འོག་མིན་འགྲོ་ནས་ལུས་མདོན་བྱེད་པར་གྱིས་དབྱེ་
 གཞི་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་འཕགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་དུ་འདུ་
 བར་དགོངས་ནས་གྲངས་འཛིན་དུ་མ་བགྲང་། རིགས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། བར་ཆད་
 གཅིག་པ་རྒྱན་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་གི་བྱེད་པར་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་མ་བསྐྱེད་པས་རྒྱན་ཞུགས་དང་བྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་གནས་དང་། དགྲ་བཙུག་འབྲས་ཞུགས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་ལ། མདོན་པ་
 ཀུན་ལས་བདུས་སུ་གཟུགས་མེད་ནིར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་མ་བཤད་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་པམས་སུ་སྒྲིབ་བཞུག་དུ་མི་གཉིར་བས། གཟུགས་མེད་
 ནིར་འགྲོ་དང་སྤྱིད་རྩེའི་མཐར་བུག་འགྲོ་མཆོན་ནིད་པ་བྱང་སེམས་ལ་མི་འཐད་
 པར་དགོངས་ནས་སྤྱིད་རྩེའི་མཐར་བུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཙུག་
 གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཏེ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་མདོན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མཛད་
 ནས་ལོགས་སུ་མ་བགྲང་དོ། །དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་གྲངས་འཛིན་མ་
 ཡིན་གྱིས། འབྲས་བུ་པར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཞུགས་པ་གཉིས་
 གྲངས་སུ་བགྲང་དོ། །འཕགས་པ་རྗེས་འབྲང་གཉིས་བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་ཀྱིས་བཞི་ཞུགས་པར་བཞག་ལ། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་མཐར་བྱིས་
 པའི་ཞུགས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་དག་ནི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཆོན་

ཉིད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤནྟི་པ་བཏགས་པར་བཞེད་
ཅིང་། དེར་སང་བོད་པ་ལ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆད་དེ། འདོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་ཁྲོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆ་འདྲ་བ་ཅུ་དང་། དགོས་པ་དག་འདུན་
དགོན་མཚོག་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཏགས་པའི་
དགོས་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཇི་སྟེན་བཤད་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རེ་ཤིག་བཏགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཏེ།
གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་མེད་ན། མིང་ཅུ་
བཏགས་པས་དག་འདུན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་མྱོངས་པ་དེ་སྟེ་
ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གང་ཟག་བྱང་
བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཁོ་ན་དག་འདུན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ།
དོན་མེད་པའི་མིང་ཅུ་བཏགས་པས། དེ་དག་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་དུ་ཡིད་མ་ཆེས་ཀྱང་
རང་གི་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་
འདིའི་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་དག་ལ་ནི་ཞུགས་གནས་ཀྱི་བྱ་སྟེན་མ་བཏགས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འཕགས་
པ་རྣམས་ལ་དག་འདུན་དུ་ཡིད་མི་ཆོད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན།

རི་རྒྱུད་དུ། བད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། དགོས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་སྒྲ། །སྒྲ་དོན་
 ལས་འདི་སྟོར་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས། བཏགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་བར་མི་འགྲུབ་བོ། །བྱང་སེམས་ཉིད་ནི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་
 ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཉིད་ལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་འཁོར་ལོའི་མདོར་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་དངོས་མིང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 སྟེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་འཁོར་ལོའི་མདོར་དེ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམ་ཐེག་ཆེན་
 ལ་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་བསྟོན་ཏེ།
 སྒྲ་བར་བྱ་ཡི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྷན་པ་སུ་ཡིན་པས་ལན་ཐོབ་ཅིག བཙོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུགས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་
 ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་
 པ་མེད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་
 ཡིན་ན། དེ་དག་ལ་མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱན་
 ཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཙུག་དུ་སྒྲུབ་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཏེ་མིང་གང་དོན་གང་ལ་ཐོག་མར་བད་སྟོར་བ་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་། ཕྱིས་དོན་

གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་། བྲམ་ཟེ་ཁྱིའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྟུང་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་
སོགས་ཀྱི་མིང་ཡང་བྱུང་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཐོག་མར་བརྟུང་མཛད་ལ་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་ནི། བྱིས་བརྟུང་སྒྱུར་བའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་དངོས་བཏགས་སུ་
འདུག་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་གྱུང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་བྱ་ངན་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད་ལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་
བརྟུང་མཛད་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་བྱིར་
རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲུབས་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས། ཐེག་
ཆེན་པའི་འགོག་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོན་
མཆོག་མཆོན་ཉིད་པར་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཞུགས་གནས་དག་གྱུང་
མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཞུགས་གནས་མཆོན་ཉིད་
པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པར་ཡང་རུས་སོ། །དེ་བས་ན། འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དངོས་
ཡིན་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་བྱིར་
དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་དང་། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་
དཔོན་གཉིས་ཀས་གྱུང་བྱིར་མི་ལྷོག་པ་ལའོར་ཡེའི་མདོ་གེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས་
རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུན་
ཞུགས་སོགས་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་བཏགས་པའི་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་ཡིན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་པར་

བརྒྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་མཆོན་ཅིང་པར་རྒྱུ་བ་པར་མི་བཞེད་ན། འདོགས་
 པའི་ཆོས་གསུམ་འཆད་པར་རིགས་ཀྱི་ལུང་ཅུང་དྲངས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་དེ།
 དེ་ཅིང་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ན།
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་སོགས་ཅི་སྟུང་དུ་བྲེ་ཆོས་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱན་ལ་འདུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོར་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་
 པར་སྒྲེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་
 མེད་དེ། དེ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདིར་
 བྱང་སེམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལའོར་
 ལོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཁོད་དག་འདི་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་
 བརྟུས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་སྒྲིན་སྒྲོང་མ་གཤམ་པས་འབྲུལ་ལ། ཤེན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་འདོད་པས་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་ལའོར་
 ལོའི་མདོ་དང་འདི་གཅིས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཆོན་ཅིང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 འདྲ་ལ། དགོངས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་དེར་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བརྒྱུ་བ་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། བ་སྟོན་ཟོར་ཡང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འདོག་རྩལ་གྱི་
 མཆོན་ཅིང་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི། ཅན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་སུ་

འཛིག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།
 སྤར་ཇི་སྤྲད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་སྤངས་པ་དང་གཉེན་པོའི་
 རིམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། བྱིར་མི་སྒྲིག་ལའོར་ལོའི་མདོར་ནི།
 མཆོན་ཉིད་གཞན་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྤྲད་དུ། ལོག་པ་བརྒྱད་ལ་ཡན་ལག་འདས། །
 རྣམ་པར་བར་པ་བརྒྱད་ལ་ཉོག་ །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེས་དེ་བརྒྱད་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་
 དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེ་བྱིར་སྒྲོ་ལྷན་དད་པས་འབྲང་། །
 ཆོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། །རྒྱན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཆོས་ཉིད་
 དེའི་རྗེས་སུ་བྱོབ། །དེ་བྱིར་ཆོས་རྗེ་འབྲང་ཞེས་གསུང་། །ལམ་ལ་རྒྱན་ཞེས་ངས་
 བརྗོད་ན། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ལམ། །གང་དག་ལ་ལ་དེར་ཞུགས་པ། །
 དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱན་ལ་གཞིལ། །གང་གི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་གྱུར་པའི། །རྒྱུན་རྣམས་
 མང་པོ་གང་གསུངས་པ། །བདག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ཆོལ་བར་ནི་
 འོངས་པ་ཡིན། །འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་བྱིར་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །
 སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བློས་པས་ན། །དེ་ནི་བྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །གང་གིས་
 སེམས་ཅན་རབ་སྒྲུག་བསྟུལ། །ཉོན་མོངས་བམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ། །དེས་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བརྗོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འཛིགས་མེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་དང་། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྒྲིགས་པར་བྱེད། །དེས་དེ་ཉོན་བློས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་ནམ་

མཁའ་ཐིམ་བཞིན་དུ། ཁོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད། འདི་ནི་མདོན་དུ་
 གྱུར་པས་ན། རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། བཞི་པ་ནི།
 ཤེལ་པས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྦྱོར་
 ལམ་ནས་འཛོག་གྱུར། འཕགས་པ་དང་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱར། རི་ལྷར་རི་སྟོད་
 རང་གི་ནི། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། སྦྱོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་
 ཚོགས། སྤྱི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར། སྦྱོའི་ས་
 མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་ལ། རང་སེལ་ནི་ས་མཚམས་ངེས་པ་ཤེས་དགའ་
 ཡང་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་
 བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་རྣམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་།
 རིགས་སྦྱེ་གཉིས་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་རྣམས་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་བསྐྱས་པའི་
 སྒོམ་ལམ་པར་མདོན་ཏེ། སྤྱི་མ་རྣམས། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོས་གྱུར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁས་གསུམ་པ་ནས་བསམ་གཏན་ཐོབ་སྟེ། དབུ་མ་
 འཇུག་པར། ས་དེར་བསམ་གཏན་མདོན་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། འདོད་ཆགས་
 ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཟད་པར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པའོ། དེས་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། ཁྲི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
 དང་། རི་ལྷར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། མཐུ་གྲུབ་པའི་དམ་པ་ཐོབ་པར་

འགྲུང་། །ཞེས་ཆོག་ས་སྟོར་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི།
བྱང་སེམས་དབང་རྫོན་ཁ་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་ས་ཡིན་དེ། ས་
གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ས་སོ། །
ས་གསུམ་པ་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསམ་གཏན་དང་མདོན་གེས་ཐོབ་པར་མདོ་
སྟེ་ས་བརྩུ་པ་ནས་བཤད་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁུད་པར་བ་ས་གཉིས་
པ་ནས་གཟུང་ལ། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ས་བརྩུ་པར་བཤད་ཅིང་། གཞན་
རྣམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ངེས་དཀའོ། །ཨ་རྩ་ཡས་བཞག་པའི་ས་མཆོམས་དང་། ལོ་
རྩུ་པ་ཆེན་པོས་བྱང་སེམས་བཞི་དང་སྟུར་པ་ཡང་གེས་ཁུད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི།
 དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྷ་ར་
 བཤད་དེ། འདིར་དག་འདུན་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས་
 ཡིན་ལ་དེ་དག་གྱུར་ཞུགས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་
 དག་གྱུར་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་འདུས་པས། རེ་ཤིག་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། བཙོམ་ལྷན་འདས་གང་དག་གི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གནས་པ་འདིས་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་དེ། གང་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །འདི་ནས་
 ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲུབ་
 ཅིག་ས་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ལམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི་ག་བྱ་བྱང་ཆེན་མིའི་
 རང་ནས་གི་འཕྲོས་ནས་མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྣུལ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་བཞེལ་བ་ནི། དབང་པོ་རྣོན་པོས་ས་དེར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཐོབ་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ག་ཞན་ནམ། དགའ་ལྡན་གྱི་རིས་ནས་
 གི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 རྗེས་འབྲང་གཉིས་པོ་དེ་ག་པ་དེ་སྐར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་
 པའི་བར་སྐར་སྟེ། དེ་དག་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དགུ་པ་
 ནས་ཅི་ཡང་གི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཅོ། །
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། དགུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྐར་སྒྲོང་བར་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྐར་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་
 མཉེན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་སྐར་དང་པའི་རྗེས་
 འབྲང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དང་པས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པ་ལྷག་པས་ལྷག་
 པར་མོས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། མཐོང་བས་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པས་མཐོང་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་

པོ་ནི་ཤ་བུ་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་
 རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད། ལར་ཕྱིན་དུག་ལ་ཡང་སྒྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་
 ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས། དེ་གལ་
 ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེས་ན། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་
 རྩལ་བར་འགྱུར་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་
 ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
 པོ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲོམས་པར་འདུག་ལ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་
 མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ་
 ཞེས་སོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ང་རྒྱལ་དུ་མི་
 བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པས་འདི་མ་བཟངས་ཏེ། ལལ་ཆེར་
 འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་མངོན་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱན་ཞུགས་དེ་ནི་ད་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།
 ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་
 བུ་བྱང་སེམས་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འདུག་

པ་བསྐྱེད་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པས་མིའི་རིགས་རྣམས་སྐུ་ལ་རིགས་གིང་སྤྱི་
ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བུམ་ཟེའི་རིགས་གིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། བྱིས་བདག་
གི་རིགས་གིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་བསམ་གཏན་སོགས་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་ཁྱུ་ལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ནས། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་
ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་སྤྱེ་ཞེས་སོ། །ཕྱིར་འོང་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པ་གང་
དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འདུག་པ་དག་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཞེས་སོགས་སོ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི། ཤ་
བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆེ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་ནི། ཤ་བུ་བྱང་སེམས་མདོན་པར་གཤམ་པ་དུག་
པོ་ཐོབ་པ་གང་དག་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་སུ་མི་སྐྱེའོ། །

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོད་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ། གང་དང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བཞུགས་པ་
དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་
ཡང་རྣམ་པར་ལྟ་སྟེ། བར་མ་དོར་འདའ་བ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་སེམས་བསམ་གཏན་
སོགས་ཐོབ་པ་གང་དག་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ནས་འོག་

ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ། ཚངས་དེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་
 དག་དུ་ཡང་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྒྲུབས་ནས། འོག་མིན་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་
 རས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་པར་བྱ་མེད་ཆོགས་བྱང་དུ་མདོམ་པར་ཆོགས་
 པ་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཅིས་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་
 ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས། གནས་གཅོང་ལ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་ཏེ།
 དེ་དག་གནས་གཅོང་ལའི་གནས་གཅིག་གསུམ་གཅིས་བརྒྱལ་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་
 རས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་
 དག་དགའ་ལྷན་ཀྱི་གནས་སྤྱངས་ནས་ཚངས་དེས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲེ།
 ཐབས་མཁས་པས་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་
 རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དག་ཕྱོགས་བརྒྱ་རྣམས་སུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
 ལ་བསྒྲེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །སྤྱིང་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ནི། ཤ་བུ་
 བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་
 བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཚངས་དེས་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྒྲེ་བར་
 འགྲུལ་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆོད་ནས་སྤྱིང་ཅེའི་བར་དུ་སྒྲེ་
 བར་འགྲུལ་ལ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་ཞེས་སོ། །
 གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གཟུགས་
 མེད་དུ་སྒྲེ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དུག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་བསམ་

གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་གྲུར་པ་དེ་དག་ནམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ནས་སྤྱི་ཕྱི་བར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་སུ་ཞེས་སོ། །བདུན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་
 བ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་ལུས་ལ་སྟེས་བྱ་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་དག་དང་ལྡན་ཏེ། ནམ་ཡང་རན་སོང་རམ་རན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་
 སུ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཉིད་བསྟོད་པར་མི་བྱེད། གཞན་སྟོས་པར་མི་
 བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་འགྲོ་བ་མང་པོ་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་
 གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། སེམས་རབ་ཏུ་
 དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། ཞེས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་བྱིར་མི་འོང་ནི། ཞི་བ་མུང་
 འདས་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་
 ན་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་དག་གཤེར་བྱིན་ལ་
 སྟོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕྱི་ཞིང་དེ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །
 སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཉོན་སོངས་བརྒྱན་པ་སྤངས་ནས་དགྲ་པ་སྟོང་བའི་སྟོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་
 ན་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་

དག་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་འབྲེལ་བར་
 མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་གང་
 དག་སངས་རྒྱས་མི་ཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
 སུ་བྱང་རྒྱལ་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོར་བར་བྱས་ནས་སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ལྟའི་ཟུང་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་
 གནས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲུབས་གཉིས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་སྒྲན་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བརྩོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནས་ཤིང་སྤང་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
 ཐོབ་བྱང་གྱུར་བའི་ཀུན་སྒྲོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་ཞེས་
 པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། །དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་རྩལ་དད་པའི་
 རྗེས་འབྲང་དང་། རྗེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ཅུ་པོ་དང་། ཁུད་པར་ཅན་གྱི་དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་

ཤུའི་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །མཐོང་ལམ་སྐར་ཅིག་ལ་རྣམས་པར་མ་ཆད་དུ་
སྒྲེ་བས་དབང་པོ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འབྲང་གཞིས་སོ་སོར་བཞག་ལ།
སྒྲེམ་ལམ་ལ་དབང་པོ་རྫོན་པོ་རུ་ལ་པོར་འཕོ་སྤྱོད་པས་གཅིག་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་
སྒྲ་རབས་པ་དག་འཆད་དོ། །གཞིས་པ་ལ་ཙམ་ཁྱེད་གཞིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདོད་
ཞོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན།
བྱང་སེམས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་པ་ལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོར་
གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་སོ། །གཞིས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་དེ་ཞིང་ཞོན་
མོངས་པ་བདུན་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགུ་པ་ས་སྤངས་པ་དེའི་གཞིན་པོ་ཟག་མེད་
ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་གཅིག་ལེན་པ་དེ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །

ཟུང་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་གནས་གཞིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
དང་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་དེ་དག་ཞོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་ནས་དགུ་པ་སྦྱོར་
བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོབ་བྱ་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པས་སོ། །དེ་གཞིས་ནི། སྒྲ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
གཅིག་ཁོ་ན་འོ། །འདོད་པའི་ཞོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་

གནས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་
བའི་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་སྟོན། དེ་
ལ་དང་པོ་བྱང་སེམས་བར་མ་དོར་འདས་པ་ནི། གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཀུན་སྟོར་
སྒྲངས་ལ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཀུན་སྟོར་མ་སྒྲངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་
གྲུབ་ཅུ་མ་ན་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མཐར་བྱེད་པ་ཐོབ་པའོ། །

འདིར་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་མཐར་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་ཏེ། དེར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཅ་
བཅས་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་ཞིང་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་
བུ་ལ་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱ་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲ་པ་
སྒྲངས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཕྱ་མོའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲེས་ནས་འདེལ་བ་ནི། ཀུན་སྟོར་
གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྒྲངས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲེས་ཅུ་མ་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །
གསུམ་པ། འདྲ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདེལ་བ་ནི། ཀུན་སྟོར་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲངས་
གཟུགས་སུ་སྒྲེས་ནས། འབད་རྩོལ་གྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་རགས་པ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་འདྲ་

བྱེད་མེད་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། འབད་མེད་དུ་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱང་
 ར་ལས་འདའ་བའོ། །ལྟ་བུ་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་།
 གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་
 འགྲོ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་སྟེལ་མར་
 སྒོམ་པ་ནས། དང་པོའི་རོ་སྤང་བས་བསམ་གཏན་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཉམས་ནས།
 བྱི་མ་ཆངས་རིས་སུ་སྟེས་ནས་དེར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་སྟེལ་ཏེ་
 འོག་མིན་དུ་ཞུགས་ནས་དེར་སྟུག་བསྟེལ་མཐར་བྱེད་པ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་སྟེ་བ་གཉིས་པ་ལ། གནས་གཙང་འོག་མ་གསུམ་གང་
 རུང་དུ་སྟེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 གཞན་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ། མཐར་འོག་མིན་དུ་སྟུག་བསྟེལ་མཐར་བྱེད་པའོ། །
 གཉིས་པ་བྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྟེད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། བྱང་འཕགས་
 གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་གནས་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེར་སྟེ་བའི་རྣམ་
 པ་ཡོད་པ་ཅུམ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱེན། བྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟུག་
 བསྟེལ་མཐར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཉིད་དེ་
 འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་ལས་གཞན་
 རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། སྟེད་

ཅེ་འི་ཉོན་མེད་ས་བརྒྱུད་པ་སྤྲེལ་ས་པ་ནས་དགུ་པ་སྤྲོད་བའི་སྤྲོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་འི་
བྱུང་སེམས་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤྲེལ་པ་འི་
དགེ་སྤྲོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པས་སོ། །ལྷ་པ་བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་
རང་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་སེམས་གཞན་མེད་
པ་འི་འཛིན་ཏེན་དུ་སྤྲེལ་ནས། ཉོན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྤོད་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་སྤྲོད་
སྤྲོད་བའི་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མཐུར་བྱེད་པ་འི་བྱུང་སེམས་སོ། །
འདི་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྤོད་ལ་དམིགས་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་
གྱི་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་ཉོན་ཐོས་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཅུ་ཡོད་པ་འི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་སེམས་ཡོད་པས་འགྲན་ཟླ་
དང་བཅས་པ་འི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །ཉོན་ཐོས་ཡོད་
ཀྱང་རང་ལས་དམན་པ་འི་ཕྱིར་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་སྤྲོད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་སྤྲེལ་གངས་
ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྱུང་རེ་སྐྱེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡོད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སྤྲོད་
དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ་རྟེན། རྩོམ་སྤྲེལ་དཔྱད་པ་དང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། མཐོ་ལམ་གྱི་ལུས་དང་བསམ་པ་འི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྤྲོད་
ལམ་གྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྤྲོད་ལམ་ནི་མཐོ་ལམ་གྱི་ལཱོར་ཡིན་པས་སོ། །ངེས་ན་
གྲིང་གསུམ་གྱི་སྤྲེལ་པ་དང་བྱད་མེད་འདོད་ལྷ་དང་བཅས་པ་ནི་ལུས་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ།

སེམས་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་
 བས་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ཁོན་ལ་བརྟེན་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་དག་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྒྱན་
 ཞུགས་དང་ཐོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དག་འདོད་སེམས་དང་བསམ་གཏན་དང་
 རོའི་ཉེར་བསྟེན་གས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་
 སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་གྱི་བདེན་པ་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བུར། གཉིས་
 པ་ནི། གནས་སྐབས་གྱི་བྱེ་བ། རུང་རུང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ། རོ་བོས་
 བྱེ་བ། རྫོང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྦྱེད་པ་ཆེ་རབས་གྱི་
 དུས་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རུང་འོ། །ཆེ་རབས་གྱི་དུས་ངེས་
 པ་ཅན་ནི་འབྲིང་འོ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱེས་པ་ནི་ཆེན་པོ་འོ། །སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་རྫོང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན།
 ཤེས་པ་ལས་བྱ་དད་པའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་
 ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་རྒྱན་ལས། བྱང་རུབ་སེམས་པ་མཉམ་གཞག་པས། །ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་མ་
 གཏོགས་པ། །དོན་ཀྱན་རབ་དུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲུང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་བྱུང་བར་
 དུ་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་བུའི་བྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩན་པ་རབ་དུ་རྩོམ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟོད་པ་ནི།
 སེམས་ཅམ་ལ་གནས་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆེར་སྒྲེས་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ནས་
 རོན་ཀུན་སྒྲུང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དེ་ཡིས་གཟུང་བ་
 ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེས་སྒྲོང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི། དེའི་འོག་དུ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་
 དུ་རེག །འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོད། །
 ཅེས་སོ། །གནས་སྐབས་འདི་དག་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་གནང་ཐོབ་
 པས། མོས་པ་བརྩན་པའི་བྱིར་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ཞེས་བུའོ། །ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ནི་སོ་སྒྲེ་ཡིན་ཡང་། བྱིས་པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་ཐར་དང་། མཛོན་ཤེས་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་བཤད་
 པ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ལ་

དེས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འདི་
 རྣམས། རྒྱ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་གསལ་
 སྒྲུང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི། ཡུལ་ལ་ཆ་གསལ་མ་བྱེ་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
 པས་འདུག་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་སྒྲུང་གི་སྒྲིབ་པ་
 སྟོང་བ་དང་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་བཤམ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག་འདི་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཀྱི་སྒྲུ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན། འདི་རང་གི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་པའམ་འོན་ཏེ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པས་ཤེས་
 པ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་བྱིར་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 བཞིན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ནི་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་བདག་རྒྱུན་
 དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད་པ་མ་སྟོད། ཅི་སྟེ། ཆོད་
 མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་ལམ་མི་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་མས་གཞོད་བཅས་ཀྱི་དོན་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་མི་སྟོད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་
 ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་ན་ཡང་། དེ་མངོན་སུམ་ཆོད་མར་འགྱུར་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །དེས་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འདི་རྣམས་ནི། གཅིག་

དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བཞེན་པའི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་དཔྱོད་པའི་དོར་གྱུར་པ་བསྒྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་
 ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་རྟོག་
 བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་གི་ས་བོན་ཉམས་སྒྲུང་པར་བྱེད་པ་ཅུང་ཡིན་གྱི་
 དྲངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་སྒྲུང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅུང་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རི་ལྗང་
 བ་བཞེན་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་སྤི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ་མངོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། གདམས་
 རག་གི་འོག་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ངེས་པའི་ལམ་གཞན་མ་བསྟན་པ་
 སྟུག་བསྟུལ་འཆད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ལས་དང་པོ་པ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་
 གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གདམས་རག་ཐོབ་པས་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞེན་
 ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཙུ་བ་ནི། ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་དྲང་། འདི་ལ་ཁྱད་གཞི། ཁྱད་ཆོས།
 གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་
 རྟུག་སེམས་དཔལ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པས་སྟུག་བསྟུལ་
 སྟོབ་པའི་དྲོད་དང་སོགས་པས་ཅེ་སྟོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཚོག་རྣམས་སོ། །

དེ་དག་གི་རང་བཞེན་ཅི་ཞེ་ན། དྲོད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོའི་བདག་ཉིད་
 གོ་ངེས་རི་ལྗང་བ་བཞེན་དུ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་

བར་རྟོག་པ་དང་པོར་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི། རེ་རེ་ཡང་སྤྱི་
 རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བས་སམ། གདམས་པ་དང་པོ་རྩལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་
 གིས་རྩར་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡོངས་
 སུ་བཅད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དང་། རྩལ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྒྱུ་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སྤྱོད་ཞིང་
 མཐུན་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྤྱོད། བྱུང་བར་བཞི་ཡིས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། ཅན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོག་ས་སྤྱོད་ཆེ་རྩར་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱོད་ལས་དག་ལས་སོ། །ཉི་སྤྱོད་དུ། ཅན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་
 བར་རྒྱུ་པར་བཞི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱུང་བར་དང་། རྒྱུ་
 པའི་བྱུང་བར་དང་། རྒྱ་ཡི་བྱུང་བར་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱུང་བར་རོ་ཞེས་
 སོ། །བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་། རྒྱུ་སྤྱོད་གི་བྱུང་བར་རྒྱུ་ཆོག་པའི་བྱུང་བར་
 གི་དབྱེ་བ་ཡང་བསྐྱམས་ནས་བྱུང་ཆོས་དུག་དུ་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ། རྩར་
 འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བྱུང་ཆོས་ལྟར་འཆད་ལ། འདིར་རྩར་འབྲིང་སོགས་
 བྱུང་གཞིའི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཆོག་དང་བཅས་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྟར་འཆད་དོ། །
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་བྱུང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་ལས་དམིགས་
 རྩལ་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་བསྐྱུར་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། བྱུང་བར་འཕགས་རྩལ་དང་
 དེའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དྲང་།
 འདི་ལ་རྩ་བ་ལྟར་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ཇེས་

པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོའོ། །འདི་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ། དབྱེ་
 བ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པས་བསྐྱས་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དབང་པོ་ལྟའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་
 དེའི་འོག་ཏུའོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བློས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་སོགས་
 རྒྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུན་པ་བློ་བ་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོམས་
 ཡུལ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་པས་སོ། །དང་པོས་འཕགས་ལམ་དང་། གཉིས་པས་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལས་འབྱེད་པས། དེ་ནི་བློས་བསམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པ་སྟེ། འདིས་ནི། མི་སྡུག་པ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་མོས་པ་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་
 བྱུང་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ལ་རོ་བོ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་དང་
 པོ་བློ་བ་པ། རྫོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གསལ་
 སྒྲུང་འབྱེད་དུ་བློ་བ་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་མེད་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཛིན་མེད་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། བློ་བ་པ་དང་། བར་དང་། ཐར་པ་གསུམ་དུ་སྒྲ་བྱི་རིམ་གྱིས་སྟེ་བས་སམ།

རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། སོགས་པས་
 འབྲིང་དང་རྫོན་པོའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྒྱང་དུ་དང་
 འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། །གཉིས་པ་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ནི། དམིགས་
 པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་དམིགས་པའི་བྱང་
 པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་གཉིན་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པར་ཞུགས་པས། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྲབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་ལྟར་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ལན་ཅིག་དང་།
 ཅེ་མོའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 བཞི་པོ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྩལ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་
 འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིས་སྟེ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་ནི།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། སོགས་པས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྟེ། །

གཉིས་པ་བྱང་ཆོས་དེ་དག་གི་བྱང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཉན་
 རང་དེ་དག་གི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆོས་ལྟ་བུ་པོ་དང་བྲལ་བའི་
 བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལུང་ལས། དེ་དག་གི་ལམ་རྣམས་
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། སོགས་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡུལ་སྟོ་སྟོ་རྣམ་

པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་
དང་རང་གཅིག་བྱ་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་རང་གི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་
གིང་། ཐོས་པ་འོ་ནའི་ཆེད་དུ་དང་། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཡོངས་འཛིན་
ཐབས་མཐས་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་
རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་མི་བྱེད་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་མི་ལྟོན་པར་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱས་པར་མ་དགྲོལ་བའི་རྒྱ་མཆོམ། ཐེག་པ་
གཞན་དང་འགལ་བའི་རྩྱུང་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་
དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་ན། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་
གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། སྒྲོ་གསུམ་མཆོམ་གཞི་དང་
བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྩྱུང་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པས་
སོ། །ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་བྱེད་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་
ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འདུག་པའི་
ཆེད་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་རྒྱུ་བྱེད་གནས་སྐབས་ཁ་
ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་

པའི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་
དང་བཅས་པ་ལྟར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲོ་བ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་དུ་
ནི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་དམིགས་ཏེ། མདོན་གཤམ་བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲོར་པ་ཉིད་གྱི་རྩྭ་ལ་དུ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲོར་ལམ་བཅུ་
གཉིས་པོ་གང་གིས་རྒྱུའི་སྒྲོན་ས་དམིགས་གིང་གང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་དམིགས་ཞེ་ན། སྒྲོར་ལམ་གང་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་
སྤྲིད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་རང་གི་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་སོ། །འོད་རྣམས་མཉམ་གཞག་དུ་དོན་
དམ་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་དམིགས་ལ། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་རོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དམིགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གསུམ་
ལས་མ་འདས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལོགས་པར་ལྟར་སྒྲོར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
དགོངས་པར་མི་སྒྲོར་ཞིང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གྱི་བཤད་པ་ལ་སྒྲིང་བོ་མེད་དོ། །སྔ་
མ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞུང་དུ་བསྟན་
པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀུན་དུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་།
སྒྲོར་འདས་སུ་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་རྩོམ་ནས་དམིགས་ཚུལ་སོགས་འོག་ནས་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་འཆད་
ཀྱང་། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་ཚུལ་འདི། འགྲེལ་པས་འཆད་པར་རིགས་སོ་
ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་དག་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིམ་ཏེ། མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྩ་བའི་
ཆོག་དོན་ཅུང་རྣམ་པར་བཀྲོལ་བ་ཅུང་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
གལ་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་སྒྲིམ་ཆོག་གི་རྩོམ་ནས་དམིགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་
མདོར་བའི་སྡེ་སྡེ་དང་དང་འགལ་ཏེ། ཆོས་མདོན་པ་ལས་དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་
རྣམས་མེད་ཅེས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་དྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དུ་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཉན་སྒྲིབ་ཅུང་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཇི་སྟེད་པའི་གཉེན་པོར་དེ་དང་འགལ་
བའི་རྣམ་པ་དེ་སྟེད་སྟོམ་དགོས་པས་བཅུ་དྲུག་དུ་མ་ངེས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་
ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚུལ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་བྱམ་སོང་ས་ཡིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །གང་གི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
དང་འགལ་བར་བསམས་ཏེ། རྒྱབས་འདི་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གང་དུ་ཡང་སྟུན་
འབྱེན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལུགས་བྱ་དང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ། མཚུངས་ལྡན་ལྟོག་པ། ཡོངས་
འཛིན་དག་བཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྱུར། སོ་

སེའི་དོན་བཤད། བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲིང་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་བར་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། རྩི་བ་དེའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དམིགས་རྣམ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་འབྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བར་ཆོག་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་དྲོ་བ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། འདིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དོན་ནི། སྒྲིབ་འདོགས་གཙང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་འདོགས་གཙོད་བར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཉི་ལྔ་དུ། གལ་ཏེ་རེ་གིག་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཅུམ། མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིན་པོར་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ། གང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་གལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་གཉིན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཙོད་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གདམས་རག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་འདོགས་གྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་དྲོ་བ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་སོགས་བདེན་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་མི་རྟག་པ་སོགས་གྱི་བྱུང་བར་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་ཡིན་ལོ། །མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་ཞེན་

330

གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་བདར་བཏགས་པའི་བྱ་སྤྲོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་བདར་བཏགས་
 པ་དང་། ཚོས་སུ་བཏགས་པ་གང་ལགས་པ་འདི་འད་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 དགོ་མི་དགོ་སོགས་ཚོས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མིན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། བྱང་པོ་
 རས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་མ་
 ལགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་
 བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་རག་ཏེ་བར་འགོད་པའི་ཚིག་ཡང་དོ། །སྟུག་
 བསྟུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པ་
 རྟེ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། རྟོ་བ་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོ་འདོགས་
 བཅུད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །སྟུག་བསྟུ་ལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་
 ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་རྒྱ་
 མཚན་ལྷག་པར་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་
 པའི་སྟོ་ནས་ཀྱན་གཤེས་པ་རྒྱུ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་གཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཚོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་
 བྱོགས་སུ་སྟོ་འདོགས་པའི་མི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་གཞིན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསམས་
 ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་བསམས་ཅན་ཀྱང་ཚོས་ཅན། གཤེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་
 རོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་

ལྷན་དུ་བྲོ་བ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྲོ་བ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དྲོ་བ་
འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་པ་
དང་། མེད་དོ་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དགག་པའི་བྲ་སྒྲུང་དག་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་གྲངས་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་གིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་མཐོང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྲོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
བྱུང་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་
སྒྲོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །
རྣམ་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ནི། མིང་ཅུ་
དུ་ཟད་ལ་མིང་བསམ་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་རིགས་
འདྲ་ཆད་པ་དང་རྒྱན་འདྲ་བ་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དྲོ་བ་ཆེན་པོའི་དམིགས་
པ་ནི། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ལཔོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་ཅད་
དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་མིང་གི་བདར་བཏགས་པ་ཅུ་ཀྱི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲ་སྒྲུང་
གྱིས་བཞག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ནི། དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་མེད་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་
བརྗོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་
སྒྲུང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱང་དུ་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་

གྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་གཙུག་
 ཤིར་གཙུགས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ལྟས་སུ་བྱོད་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ལ་
 སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་
 སྒྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
 འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྩེ་མོ་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞིར་བྱེ་
 བ་དང་། བདེན་བཞིར་མ་བྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་སྟེ་གནས་བྱུར་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་དེ་
 དག་དོན་དམ་པར་དེའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །མདོ་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱི་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་
 སོགས་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་དག་པམ་རྒྱུན་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་
 དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
 ལགས་པ་དེ་དག་གཟུགས་མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་གཟུགས་
 མ་འཆིས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་ཏེ། གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པ་དེའི་ཆོ་དེས་
 གཟུགས་མི་རྟོག་ཅེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནི་
 ཞེས་བགྱི་བར་གནས་པར་མི་བགྱི། ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་མི་

རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་
པར་པན་རྟུན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་གོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་
རྟག་པ་མ་ལགས། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་གྲུང་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་འཆིས་ཏེ།
ཞེས་སོ། །ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་
ཆོས་རྣམས་མཆོན་མར་མི་འཛིན་པ་སྟེ། གཟུང་བྱར་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་མཆོན་མར་བཟུང་བར་བགྱི་བ་མ་
ལགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ལ་ཐོབ་བྱ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་
བྱའི་མཆོན་མར་མི་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའོ། །འདི་ལྟར་དེས་
ཤེས་པ་དེ་ལ་ནང་གི་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་
མཐོང་ཞེས་སོ། །ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་འདིའི་ངོ་བོ་ནི་
གང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གང་གིས། མཆོན་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཅིས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟེ་བརྟག་པའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའོ། །བྱང་ཆེན་ཤིར་བྱེན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་ཤེར་བྱེན་གང་། གང་གིས། ཅི་
ཞིག་ ཅིའི་བྱེར་ཤིར་བྱེན་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་
སོ། །རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བཏགས་པ་ནི་ཆོས་བམས་ཅད་བདེན་པར་དམིགས་
སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ག་བྱ་ནང་སྟོང་པ་

ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ནི། ཅེ་སོ་རྒྱུ་
དུའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་བྱུང་མེད་པས་སོ། །
དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི། ཞེས་སོ། །རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་
བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་རྟག་མི་
རྟག་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་ཏེ། གནས་བྱུང་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
མཆན་ནི། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསམས་ཅན་དང་སྟོང་པ་
ཉིད་དག་རྒྱ་མཆན་གཅིག་པས་སོ། །བྱུང་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་
པས་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བཤད་དོ། །ཅེ་སོ་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ནི།
དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་འབྱུང་པར་མཐོང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་སྟོན་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ནི་ལྷ་པ་དང་རྟུག་པ་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་
པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གིར་མི་བྱ་སྟེ།
བདག་གི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཆོས་རྣམས་
མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་བཤད་དོ། །ཅེ་སོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲིན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་
སྟོང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཚན་མར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་
སྒྲིང་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེས་ནི་དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིང་ཞེས་པ་
བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དག་
པར་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་གང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེས།
རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་
དམིགས་པ་དེས་པར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྒྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་
བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་ཟེན་གཙོ་བོར་མཛད་ལ།
འཕགས་པས་མདོ་དང་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་
སྒྲིགས་རེ་རེ་ནས་བཤད་དུ་རུང་བས་སྒྲིན་ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཇི་སྒྲིང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་རྩེ་མོ་
གསུམ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་བྱིང་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོད་མན་ཆད་དུ་ལོག་ལྟས་དག་
བ་གཙོད་སྟོད་པས་དག་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་འདི་ཐོབ་ནས་དག་རྩ་ཆད་
མི་སྟོད་པས་དེ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་བྱིང་རོ། །གསུམ་པ་བཟོད་
པའི་དམིགས་རྣམ་ལ་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་དམིགས་
པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིང་རོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་

གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་
 སོགས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྙད་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤ་བུ་མཆན་ཉིད་ཀྱང་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བུལ་བའོ། །ངོ་བོ་ཡང་ངོ་བོའི་མཆན་ཉིད་དང་བུལ་
 བའོ་ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་སྟོན་
 གྱི་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཕྱི་མའི་མཐར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ།
 དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། སྟོ་
 གསུམ་མཆན་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 ལྟ་ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁུན་དང་ཉེ་བར་རྒྱར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་དང་། རག་དང་།
 སེམས་དང་མཆན་དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་སོ། །
 བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 པའི་མཆན་མ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་ན།
 ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་ལ་སྟོན་ན་མཆན་མ་ལ་སྟོན་དོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་དེའི་མཆན་མ་ལ་མི་བརྟེན་པས་དེ་རྟེན་དང་བུལ་བས་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་གྱིས་མོས་པ་མིན་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་འདུ་ཤེས་བྱར་མེད་
 པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་ན་གཟུགས་ལ་གནས་པ་
 མེད་པ་དང་ལྷག་པར་མོས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བཟོད་པ་རྒྱུ་
 རུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ནི་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཟུགས་
 སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 མཆོན་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དག་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། དངོས་པོར་མ་དོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་
 ཅན་གྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ག་སྟོང་དུ་
 སྟོང་བ་ཅེས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཏྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་
 པ་ནི། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། རྣམ་བུར་གི་རང་བཞིན་
 དུ་སྐྱེ་རན་ལས་འདྲའ་བ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། ལུས་དང་
 སོགས་པས་རག་ཡིད་མཆོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་
 གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་གྱུར་ཞེ་ན། བཟོད་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏྲུགས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །བཟོད་
 པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །མཆོན་མ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན།
 གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཁོ་ནས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་པའི་
ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་མི་མོས་གིང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་མེད་པར་
ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཁུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་ཐོབ་ནས་རན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མེད་
པས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྐྱག་ཅིང་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྩ་བ་ནི། ཆོས་མཆོག་
ཁུང་དུའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཆོས་བམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ལམ་བདེན་
ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལས། ཆོས་མཆོག་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
དམིགས་པར་མི་འབྲད་དོ་ཞེན། བདེན་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་
བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་
བསྟུན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོར་
གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ན་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། སངས་

ཀླུ་པ་ན་རང་གི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་
 སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མི་བྱེད་པར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འདུག་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ནས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་
 ཡིས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཁུང་དུ་འདི་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུའི་
 དོན་དུ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུའི་སྒྲོན་ནས་ཞེས་བྱ་ལ།
 བཟོད་པ་འབྲིང་ནི་ལུས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་བདེན་
 པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་སྒྲོན་ནས་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་
 གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་
 དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི།
 ལུང་སྒྲོན་པའི་རྒྱའི་བྱེད་པར་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དམ་པར་ངོ་
 བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ།
 ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་བྱང་ཆེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་གིས་གནས་པ་
 དེ་དག་ནི་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །ཞེས་
 འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫོམ་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །བདག་ནི་སྒྲོམས་པར་འདུག་གོ། །
 བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་

ཏོ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། བསྐྱེམ་
 བྱ་སྐྱེམ་བྱེད་སྐྱེམ་པ་པོ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཕན་ཚུན་ངོ་པོ་
 གཅིག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་འདི་
 ལྟར་ཤེར་བྱེན་ཡང་གཞན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་གཞན། བྱང་སེམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་
 བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་གི་ངོ་
 པོ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོ་དང་ལྟན་པ་རབ་འབྱེད་རིགས་
 གྱི་བུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་དམ། སྤྲུལ་པ་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ཤ་བུ་འདུ་
 ཤེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གསུམ་ཡིན་པར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་
 སྟོར་ལམ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རྗེ་
 བཙུན་གྱི་མཁུག་བསྟུད་གྱི་ཆོག་འདིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནང་
 ཆོན་སོ་སོར་མདོའི་སྐབས་འབྱེད་པ་ནི་འཕགས་པས་མཛད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་
 སྐར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་
 ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྣམ་
 པ་གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འདྲ་ལ། ནང་
 སེལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་དང་རྣམ་བུར་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
 དང་སྒྲིམ་བུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མོངས་སུ་གཅོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམ་འདོགས་བཅད་
 བས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་ཕོར་སྒྲིམ་ཞིང་།
 མཐར་བཏགས་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་སྒྲིམ་པས། དེའི་ཕྱིར་དྲོ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་ཕོ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་
 མཆོག་ཁྱེད་དུའི་དམིགས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་
 བ་མེད་པ་དང་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་སྒྲིམ་པ་གཅིག་པའི་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྲག་གྱིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ངོ་ཕོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། མཛོམ་པར་རྩོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ནས་མཁའི་
 མཐར་གདུགས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བའི་སྐལ་བ་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 འབྲས་བུའི་སྒྲིམ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་འདུག་ན། འབད་ཚུལ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཀུན་གྱིས་རུས་སོ། །རྒྱ་གང་ལ་ན།
 གདུལ་བའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་རང་གི་སྟོན་

ལམ་དང་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་
གྱི་ཆོག་པ་དང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །འབྲིང་
གི་དམིགས་པ་ནི་བདག་པ་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པའི་ཉིང་རི་འཛིན་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་དུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ་
ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྲག་གྱིས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉིང་རི་འཛིན་
དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །
ཅི་སྟེ་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་བྲོབ་པ་ན་ལུང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པར་རི་ལྷར་ལུང་སྟོན་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པར་ནི་ཞིང་
དང་བསྐྱེད་པའི་སིང་དང་ལའོར་དང་མཆོན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མ་མཛོན་སུམ་
དུ་དུས་ངེས་པ་ཅན་དུ་ལུང་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོན་དུ་
ལུང་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ས་གཞོན་མི་ཟ་བར་བྲོབ་པའི་རྒྱ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི། ལའོར་གསུམ་
དུ་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མཛོན་གྱུར་བམས་ཅད་འབྱུང་བ་མི་འབྱད་པས་བྱང་སེམས་
ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་ཉིང་རི་འཛིན་གྱིས་རང་གི་རོ་བོ་རྟོགས་ཤིང་བྲོབ་པ་ལ་
བདག་གི་ད་ལྟ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ན་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །
ས་འོངས་པ་ན་ཡང་བཞག་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བསྒྲིམ་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་དང་དོན་གསུམ་
 སན་ཚུན་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་
 དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 དམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 གྱི་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་
 སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་ཞེན། འདི་ནི་འཛིན་ཏེན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྩ་ལ་གྱི་འདྲན་པར་བྱེད་པས་དེའི་འཛིན་ཏེན་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲིང་བ་
 ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གང་ལ་རྩོད་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་རྩོད་
 པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྒྱན་གྱི་རྩ་བའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་དེ། བརྗོད་ཚུལ་དེ་ཡང་གང་ཞེན།
 གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་འདྲ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདྲ་འགོད་གནས་བྲལ་ཞེས་སོགས་
 ཆོས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཏ་ལ་དུག་པའི་རྣམ་
 དབྱེ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་བོད་སྐད་ལ་ཡང་དུག་སྒྲ་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་
 ར་སྒྲ་ཡི་རྣམ་པ་མ་ཐོན་པས་དོན་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་
 ལྟར། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཅེས་

པའི་ཚིག་རྒྱུ་པ་དང་པོ་འདི་ཚོས་མཚོག་གི་མཛུགས་ཏུ་བྱུང་ཡང་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་གསུམ་གྱི་འཛུགས་ཏུ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་
 བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་
 རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་པ་འདི་ཡང་དམིགས་རྣམ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་
 བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་ཚིག་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ནི། མི་
 མཐུན་བྱོགས་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཚིག་
 གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་
 ཡི་ནི། །གཟུགས་སོགས་འདྲ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ནི།
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་གང་
 ལ་རྩོད་པའི་གཞི་ནི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ལམ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ཡི་བྱུང་བར་
 གྱི་ཚོས་ལ་སྒྲིབ་འདོགས་གཅིད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་
 ན་དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་

པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་ཚིག་གི་ཚོགས་སྒྲུབ་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒྲོ་བ་
 དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཚིག་གི་ཚོགས་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ལ་བར་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པར་
 ཟུང་པ་ཁོང་ནས་འབྲེན་བྱེད་གྱི་ལན་ཙམ་དངོས་སུ་བཞོད་དོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ།
 ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དོན་ལ་བརྟེན་བའི་ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཇི་སྒྲུབ་
 བཤད་བའི་སྒྲོམ་མེད་དེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཙན་བརྗོད་བའི་སྒྲ་གཉིས་གྱིས་བརྗོད་བྱ་
 ཚོས་ཚོས་ཙན་རྫས་ལ་དང་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་ན་ནི་ཇི་སྒྲུབ་བཤད་བའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཚོས་དང་ཚོས་ཙན་བརྗོད་བའི་སྒྲ་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཉིད་གཞན་
 སྒྲོབ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་དང་མི་སྒྲོབ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་སྤྱི་གཏོགས་པ་
 དེས་བའི་ཤེས་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དོན་གྱི་བྱེད་པར་འགལ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར། བ་ལང་ས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོ་རྣམས་
 བ་ལང་གི་བྱེད་ཚོས་གཞན་གྱི་ཉིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་
 ན་སྒྲ་བ་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བ་ལང་ཉིད་ཅིས་ཚོས་བརྗོད་གྱི་སྒྲས་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ་དེའི་ཆེ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་གྱི་བ་ལང་ས་ཡིན་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་
 ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་ཚོས་གཞན་གྱི་ཉིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཙམ་དུ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་
 འཆར་བས་བྱེད་པར་གཞན་སྒྲུབས་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ་གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་
 དགར་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཚོས་གཞན་གྱི་ཉིན་དུ་རུང་བའི་ཚོས་ཙན་དུ་ཤེས་པར་
 འདོད་པ་ན་བ་ལང་ཞེས་ཚོས་ཙན་བརྗོད་བའི་སྒྲ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་ཉན་
 པ་པོ་རྣམས་གྱི་བ་ལང་ས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཉིད་དགར་པོ་སོགས་ཚོས་

གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུར་གློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བས་དེ་ཙམ་ལ་བྱད་
 བར་གཞན་མ་སྤངས་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲ་གཉིས་ཀའི་བ་
 ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ། །
 དོན་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་གཞན་ནི་སྤྱོད་བ་དང་། །མི་སྤྱོད་བ་
 དང་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བདའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་བོའི། །འདོད་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གཞི། །
 ཀུན་ལ་རྩ་ས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྒྲ་ཡི་བྱད་པར་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་
 བརྗོད་བྱ་ལ། བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
 ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་འདུ་
 འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྤྱོད་ལམ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་གི་དམིགས་
 པ་སྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་བཅད་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལམ་གྱི་དམིགས་གཞི་བདེན་
 བཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
 ཆོས་བརྗོད་གྱི་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྟོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་དག་ལ་དོན་གཅིག་ཉིད་
 བྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་ལ་ངས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དམིགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་
 དང་རྣམ་པ་རྣམས་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 རྟོ་བ་རྒྱུང་བའི་རྣམ་པ་མདོན་ཞེན་སོགས་བཀག་པ་དང་ལྷན་པའི་བདེན་པའི་རྟེན་

ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བྲལ་བར་
 འགྱུར་བའི་དྲོ་བ་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚན་པ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་མངོན་ཞེན་སོགས་བཀག་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཁོ་ནར་བདར་བཏགས་པའི་
 ཚེས་ཐ་སྟོད་པ་དྲོ་བ་ཚེན་པའི་དམིགས་པ་དང་བྱང་སེམས། ཉིང་དེ་འཛིན་གཤམ་
 ཕྱིན་གསུམ་པན་རྒྱན་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཚེས་མཚན་ཚེན་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དྲོ་བ་རྒྱང་དུའི་དམིགས་རྣམ་བཤེན་པར་རྟོགས་
 པར་བསྟན་པ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཡང་བཤེན་པར་རྟོགས་པ་དོན་
 གྱིས་གསུང་། མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཉིད་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་
 དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་ཐ་དད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲོ་བ་རྒྱང་དུའི་དམིགས་པ་བཤེན་བཞིའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་
 ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་འདྲུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། དྲོ་བ་རྒྱང་དུའི་དམིགས་པ་བཤེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་
 གཅིག་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་རྩ་བའི་ཚེགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལྟེ་བའི་
 རོར་ཡིན་པས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་འགལ་བ་བསྟུས་པའི་ཚིག་རྒྱན་ནོ། །སྐབས་འོག་
 མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོར་བ་དག་ལའང་འདིར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤེན་པར་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གསུང་བར་བྱ་སྟེ། སྐབས་
 དང་པོར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཤེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་རྣམ་དུ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་ཡོ་

གཤེད་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་བཤད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་བྱེད་
སྒྲ་མ་དག་དང་འགྲེལ་པ་དག་གི་བཤད་པ་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཁོ་
བོས་མ་བཞོད་དེ། མྱོངས་པ་འཆད་པ་པོའི་ཁ་ལ་ལྟས་ནས་སྒྲ་སྒྲིགས་པ་ཅུམ་གྱིས་
ཆོས་པའི་ཉན་པ་པོ་དག་འདྲིང་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་ཁོ་བོ་དོན་དུ་
མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྟར་རྟོགས་པ་བཤད་པ་ལ། སྦྱིང་དང་། ཡན་ལག་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གཉེན་པོས་
སྒྲིང་ཚུལ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་ངོས་འཛིན་དང་། དགག་
སྒྲུབ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་དབྱེད་པ། ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་ནི། སྦྱིར་རྟོག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་།
སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དབུས་མཐར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་
གསུམ་པ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱར་བ་
ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངོན་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅིང་བའོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཤེས་གང་དག་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མིང་གི་རྩིས་འབྲངས་ནས་དོན་ལ་སངོན་པར་ཞེན་པའོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་བར་གཟུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་གཟུང་
 བ་ཡིན་ལ། མངོན་ཞེན་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་སྤང་ཙམ་ནི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤང་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྤྱོད་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་
 དེ་དག་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བས་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེན་པ་མེད་ན་
 སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 ན་དེ་དག་རང་གི་རང་གིས་ལྷོག་པས་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་འདི་དག་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་སྤང་ཙམ་ཡིན་ན་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཙན་འདོད་པ་གིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ནི་རྟོག་བཙས་གྱི་ཤེས་པ་
 ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་རྟོག་པ་ནི་སྐྱ་དོན་འདྲེས་
 འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཙན་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཙན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་རྒྱ་བོད་གྱི་
 འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་པལ་ཆེ་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྦྱོར་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཡང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་བསྐྱེད་འགྲེལ་དུ། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གང་གིས་ན་ཕུང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཉེན་པོ་
 ལ་བརྟེན་པ་ནི་པར་བྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་
 ཙམ་དུ་རྣམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། གང་གི་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་སྒྲོ་བདགས་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ལ་སོགས་
 བར་ལྟ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་འགོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་བདགས་པ་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་གང་གིས་བདགས་པ་ཙམ་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་འབྱེད་
 པའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གསེར་གླིང་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལམ་དུ་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 བསྟན་གྱི་གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡང་མ་ཡིན་
 ཅིང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཁྱོ་ཀ་བྱེད་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། འཕགས་
 པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཉིན་
 པོའི་སྟོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་རྗེས་སུ་
 ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྒྲིམ་བུ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ངེས་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་
 གྱུར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་
 ནས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་
 ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །འདི་དག་ནི་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་
 སྤྱིར་དང་། དེ་དག་གྱུར་སྒྱུར་ལམ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་

མེད་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱིར་དུ་ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པ་ནི་རང་གི་སྒྲོར་
 ལམ་ཁོ་ན་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་རལ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པ་དག་
 གིས་སྒྲོར་ལམ་མ་སྒྲེད་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྟག་མེད་པ་བལ་
 བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་ཏྟག་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། དེ་གཞུང་འདིར་མ་བསྟན་པས་སྤང་བུ་
 རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་
 ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཏྟག་འདི་
 དག་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐབས་ལྟ་བུའི་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་གཟུང་
 ཏྟག་སོགས་ཀྱང་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་
 བར་འཇུག་པར་བུའོ་ཞེས་དང་། ལྷོག་པར་བུའོ་ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་ཏྟག་
 ཅེས་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།
 གཉེན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་ཏྟག་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐབས་ལྟ་བུའི་ཏྟག་པ་ནི།
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཏྟག་པས་མ་བསྟན་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་
 ལྟར་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྩེ་མོའི་མདོན་པར་ཏྟགས་པས་བསྟན་པ་མཐོང་བ་
 དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བུ་བའི་རྣམ་པར་ཏྟག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་ལ་བཏྟེན་པར་བརྫོད་པར་བུའོ་ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཏྟག་པ་འདི་རྣམས་རྩེ་

མོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དུ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ནི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཤམ་སྤྱུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ན།
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ཡང་ངེ་ལྟར་དྲངས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་དག་
 བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་ན་ཉན་རང་སྒྲོར་ལམ་དང་འདྲེས་པར་སྐྱེ་བོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྒྲོར་
 ལམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་རོ་བོར་སྒྲོན་པ་ཡིན་གྱི་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲོར་ལམ་དུ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལུགས་འདི་ནི་མང་པོ་ཞིག་ལ་གྲགས་སུ་ཟེན་གྱང་དབྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡང་གཞན་དག་ངེ་སྤང་བཤད་པའི་འབྲད་པའི་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལམ་གྱི་རོ་བོར་མི་རིགས་པར་མཐོང་ནས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་
 དག་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་མི་
 བཟང་སྟེ། དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་སེམས་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པ་རྟོག་པ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་རོ་
 བོ་དང་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོར་ལམ་བཞི་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་རོ་བོར་

མི་ལྟན་ན་རི་ལྟར་ལམ་དག་རྣམ་རྟོག་དག་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་
 པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་སྤང་བྱར་ལྟན་པས་སོ་ཞེན། ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་
 སྒོམ་གྱི་ལམ་དག་གྱུར་དེར་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་བག་ལ་ཉལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བས་སོ་ཞེན་ཡང་། ཐལ་བ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་མེད་དེ། འདི་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་
 ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོར་ལམ་བཞི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ལ་བཞིར་གྱུར་ས་མ་
 རེས་པའམ་ཡང་ན་སྟོར་ལམ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་
 ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རི་སྐད་དུ།
 ཡམས་ནད་འདི་དག་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། །ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོར་ལམ་
 རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྟོར་ཉེས་པ་བསྟན་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་དགག་པའམ་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་
 རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ།
 རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་
 བྱང་དག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་དགག་རྗེས་དུ་ཡོད་པ་དང་སྒྲེས་བུ་བཏགས་
 པར་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་

པར་ཞེན་པས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་སྟེ། སྒྲེ་མཆེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ལྟེ་སྒྲེ་མཆེད་གཟུང་བ་
 དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་བེམས་པོ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་། རིག་པ་རྣམས་འཛིན་པའོ། །བདག་དང་
 བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོངས་སྟོང་པ་པོའི་བདག་འཛིན་པ་དང་། ལོངས་
 སྟོང་བྱ་བའི་བདག་གི་བ་གཟུང་བའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཐ་མ་གཟུང་ཞེས་གསུང་ཡང་
 སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པས་མུ་བཞིའི་དབྱེད་པ་དང་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་མི་
 འཐད་ལ། བེམས་རིག་ལ་བྱས་ན་ཡང་ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་བ་རྣམས་བེམས་པོ་ཁོ་
 ནར་མ་ངེས་ཤིང་། གང་ཟག་རྩ་སྟོང་རིགས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །
 དེ་བས་ན་འདིར་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དང་། གཟུང་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ལ་ལོངས་སྟོང་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགག་སྒྲུབ་གང་
 དུང་གིས་རྣམ་པར་ཞེན་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་
 རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལོངས་སྟོང་པ་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་། གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་རིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུན་ལྡན་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་རྣམས་ནི་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བདག་དུ་ཐ་སྟོང་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བྱིས་པས་ལུང་པོ་ལ་རིལ་པོའི་

བདག་ཏུ་གཟུང་བ་དགག་པ་རྩལ་ཡོད་དང་། འཕགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་
 ཅུམ་ལ་སྒྲིམ་བུར་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་སྒྲིམ་བུ་གཏགས་ཡོད་གཉིས་ཏེ། འདི་དག་
 ཅི་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདི་དག་ལ་རྟོག་པ་ཡང་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་བུ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་གས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་།
 རྣམ་བུར་སྤྱོད་གས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིབ་ལ་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་ཁོ་
 ན་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་རྟོག་པ་ན་ཅི་རིགས་པར་སྤྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །
 གསུམ་པ་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་བཞི་ལ་ཇི་སྟན་བཤད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་རོ་བོར་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་
 རྣམ་རྟོག་དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་དང་ཉན་རང་སྒྲིབ་ལམ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ཏེ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ལ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱང་དེར་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་ལམ་དག་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མ་རིག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་
 རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་
 པ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
 དག་ནི་རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་གྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དོ་བོར་ལྷན་ཡང་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་བྱེད་དུ་མི་ལྷན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། དེ་དག་
 འདྲེས་པར་གྱུར་གྱུར་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུབ་པར་རྣམ་པ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གལ་ཏེ་ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་ལམ་ཡང་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 རམ་ཞེན། དེ་ནི་ཉོན་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་ཡིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཆོས་སུ་
 འགྱུར་ཆུ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཁོ་
 བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གང་དག་རྟོག་པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་གང་དག་སྒྲུབ་
 ལམ་བཞིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ཉན་རང་གི་སྒྲུབ་ལམ་ལས་
 བྱུང་པར་འཕགས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་རྣམ་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་སྒྲོས་པར་འགྱུར་ལ།
 གང་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་དག་སྤང་བྱུང་འབྲེལ་བས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་འདི་དག་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 སྤང་བྱུང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲུབ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡང་ཡོད་ན་སྤང་བྱ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་གཉིས་སུ་མ་རེས་
 པར་བཤལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཕ་བའི་དབྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་
 པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་

གྱུར་པ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བས་དགྲ་དགྲ་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་
གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། བརྟག་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། གཟུང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་དང་། རྣ་བྱང་གཉིས། འཛིན་པ་ལ་ཡང་རྣ་ས་བརྟགས་གཉིས་སུ་
དེངས་པོ་ལ་ཡང་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་བཞིར་ངེས་སོ། །
བཞི་བ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ནི། དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ།
དེ་དག་འདིར་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་བྱུང་གཞི་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱུང་གཞིའི་དབང་གིས་
བྱུང་ཆོས་གྱི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ལྷ་པ་གཉིན་པོས་སྟོང་ཚུ་པ་ནི་རགས་པ་
མདོར་གྱུར་རྣམས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་ལ། ལྷ་བ་བག་ལ་ཉལ་ནི་ས་
བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱུད་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོར་ལམ་ལ་ལྷན་ཚུ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ།
སྟེང་མཆམས་སྒྱུར་དང་། སོ་སའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གཟུང་རྟོག་
མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གྲངས་རྣམ་པ་གཉིས། དབྱེ་བའི་གཞི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
པ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་མཐར་ཕྱིན་སོགས་རྣམ་བྱུང་ལ་བརྟེན་པའོ། །དངོས་
པོ་ཅམ་དང་རྣམ་བྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དེ་ནི་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
དགྲ་དགྲ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལ་སོགས་

ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། གཟུང་བར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་དང་། གཉིན་པོའི་རྟེན་
ཅན་ཏེ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལུང་པོ་ལ་སོགས་
པ་ཡུལ་དགུ་དགུའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་
ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྟོག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གྲངས་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འདོད་དེ། བྱེ་བའི་ངོ་བོ་གང་ཟག་རྩ་ས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་།
སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཟུང་རྟོག་
དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་དགུ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་
བྲག་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྩ་ས་སུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པས་དམིགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་སོ་སོར་ཡང་གཟུང་
རྟོག་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་
ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་དགུ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
རྣམ་རྟོག་བཞི་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ལ་མིང་ཅུ་མདོར་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་དོན་

ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་ཏོག་འཛིན་ཏོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
 གྱི་དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུར་གི་རྟེན་ཅན་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི།
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཏོག་ནི་དབྱེ་གཞི་སྟེ། གྲངས་
 དགུ་སྟེ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་བཞིར་བསྡུས་ཏེ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་གྱི་དངོས་པོ། ཉེས་དམིགས། དམིགས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་གཤམ་བྱེད་
 དོ། །དང་པོ་ནི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགག་པའམ་
 སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་ཏོག་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །མདོ་ནི། ཤ་བུ་ཆོས་
 འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རི་ལྟར་མངོན་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་སྒྲུང་བ་ལས་
 གཟུགས་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུར་པོ་ལྟ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཏོག་པ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་
 རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་གྱི་བྱིར་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །ཡུར་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཏོག་པ་ནི་མིང་
 དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཏོག་པ་ནི། དེ་དག་གིས་རི་
 ལྟར་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་བརྟགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 ཅེས་སོ། །རི་སྐྱད་དུ། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་
 ནི། །ཐལ་པར་འབྱུང་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འབྱུང་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་

ལྟར། མིང་གཟུགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་དེ་ཐེར་ཟུག་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་
 པའམ། སྒོན་བྱུང་ན་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་
 པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་
 དག་ནི་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟག་
 ཆད་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ནི་ཆགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱ་དང་དང་
 སོགས་རྣམ་པར་བྱུང་བ་སྤང་བྱུང་མི་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
 གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་བྱུང་བའོ་ཞེས་མི་ཤེས་
 མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཉིས་དམིགས་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་དོར་མི་
 ཤེས་པའི་སྒྱུན་སོགས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པས་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།
 དེ་གནས་པ་མ་ཡིན། རི་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེན། སྒྱུན་པའི་པ་སྒྱུན་ལ་གནས་
 པ་མ་ཡིན་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་
 བདག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་
 སོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་པར་སྒྱུན་བྱུག་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བྱུང་ཆེན་ཤེར་སྒྱུན་
 ལ་སྒྲོད་པའི་ཆེ་ཤེར་སྒྱུན་མི་དམིགས་ཤིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་
 ལྟར་སྒྲོབ་ཅེས་སོ། །བདག་དང་བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་ཤེས། ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སོགས་པས་གཞན་བསྐྱུས་དེ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཕྱིར་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཤེས་བྱེད་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲོད་པ་ལམ་དང་སོགས་པས་

འགྲོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤ་བུ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་
 དག་པ་ནི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་བ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཉིན་པོའི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་དབྱེ་གཞི། གྲངས་རྣམ་པ་དགུ།
 སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་དེ་ལ། རྣམ་བྱང་གི་
 དངོས་པོ་ཡང་། རྟོན་དང་། རྒྱ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་དང་། དེའི་དབྱེད་པ་དང་། དེའི་
 དབྱེ་བ་དང་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་བོ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་
 གཟུགས་སོགས་རིགས་མཐུན་སྟེགས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་སྤང་བོ་སྟེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི།
 དེ་བྲབས་མི་མཐས་པས་གཟུགས་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཆར་གཏོགས་གྱི་མིག་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྒྲེ་
 བའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་མིག་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཅེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྣམ་བྱང་འབྲས་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་རྟོག་པ་ནི།
 མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་བག་མེད་གྱི་
 ལས་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གྱུབ་པ་རྣམ་བྱང་གི་སྒྲེ་བ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་
 རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཅེས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱུན་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ནི། དེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་
 བའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །སྟེན་

སོགས་པར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ནི། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ནི། དེ་བསམ་གཏན་དང་མངོན་
པར་གཤམ་པ་དང་ཆོད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་འདུག་ནམས་ལ་རྟོག་
ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་ཞེས་སོ། །སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོབ་
པའི་ལམ་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཟུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཙུ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅིང་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་ནི་
གཞི་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བྱང་ཁོ་ནའི་གཞི་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ཡུལ་རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དང་པོ་མ་ཡིན་
པ་ནི། རྣམ་བྱང་ཙམ་གྱི་རྟོན་ཅན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ།
སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་
བྱང་གི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཕན་ཚུན་རྣམ་
པར་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།

གང་ཟག་རྩལ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་ནི། དབྱེ་གཞི། གྲངས་རྒྱུ་པ་
 དགུ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ། རྩལ་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 བས་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་རྟོག་པ་ནི། ཤ་བུ་བདག་ཉི་བར་མི་དམིགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་ཞེས་སོ། །ལྷུང་པོ་ལ་ལྷ་མེད་པའི་བདག་
 གཅིག་ལུང་རྟོག་པ་ནི། ཤ་བུ་གཟུགས་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་ཤེས་
 གྱི་བར་དུ་ཉི་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་སོ། །སྒྲེ་མཆེད་ལ་རྒྱུའི་བདག་དུ་རྟོག་པ་ནི་མིག་མི་
 དམིགས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་གྱི་བར་དང་ཞེས་སོ། །ཁམས་ལ། དབང་པོ་ནས་ཤེས་
 པ་པོའི་བར་གྱི་བདག་དུ་རྟོག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྒྱུ་པ་ཤེས་
 པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་
 གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །འཛིན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་
 བྱེད་པར་རྟོག་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་
 སྒྲོ་མས་འདུག་གི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །བདེན་པ་སྤྱད་མ་རྟོགས་གསལ་
 དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྟོག་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྒྱུ་མས་
 མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །བདེན་པའི་མཆོམ་ཉིད་མཐོང་བྱིན་གོ་མས་པར་བྱེད་
 པ་སྒྲོ་མ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྟོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཐར་བརྒྱུད་དང་མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོ་མས་
 འདུག་དགུ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དོན་བྱས་ཏེ་སྟོབས་སོགས་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་

རྟེན་གྱི་བདག་ལ་དགག་པའམ་སྐྱབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ་མི་དམིགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ་
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་ནི་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་འཛིན་རྟོག་ནི་དབྱེ་གཞི་གྲངས་དགུ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །བཏགས་
 པའི་གཞི་དགུ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ། རིགས་ལྔའི་སེམས་སུ་གདགས་པའི་
 གཞི་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྟུ་གདགས་པའི་གཞི་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། རིགས་ལྔའི་སྐྱེས་བུར་བ་སྟོང་གདགས་པའི་གཞི་ཟག་བཅས་
 གྱི་སྤང་པོར་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས་གཟུགས་
 གྲང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ་ཞེས་སོ། །མིག་སོགས་སྐྱེ་བོ་
 རུ་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། མིག་གྲང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་
 མམ་ཞེས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཁམས་སུ་
 བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ་ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་
 ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོགས་རྣམ་བྱང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བྱང་ཁུབ་གྱི་ཚས་
 རྣམས་གྱི་བར་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མམ་ཞེས་སོ། །རྣམ་
 བར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་
སྟུང་མཁུ་ཞེས་སོ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པའི་ལམ་
དུ་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོན་པ་འདུག་ཡང་གཞན་ནམ་ཞེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་
བཞིན་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོ། །སྟོབས་བཙུ་སྟོབས་སི་སྟོབ་པའི་
ལམ་ལ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོར་བཏགས་པ་ལ་དགག་པའམ་སྐྱབ་པ་གང་རུང་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་བཙུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཡང་
གཞན་ལ་སྐྱུ་མ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟུང་མཁུ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་སྐད་
བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྟོ་བ་ལ་སྟོབས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གྲངས་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་གཞི་དང་
བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་འདུག་ཐོག་དུ་
བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅུད་པས་ཡོངས་འཛིན་གསུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་
བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྒྲར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་
འཛིན་སྒྲར་གསུངས་པ་ནི། ཅུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅུད་པའི་སྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་མཐུག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་འཛིན་དེའི་སྟོབས་

གྱིས་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་བཞི་པོ་
དང་བཅས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ།
གལ་ཏེ་མདོར་བསྟན་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཛུགས་ཏུ་བཤད་ན། མདོར་
བསྟན་དུ་ཏོག་པ་ཁྱད་གཞིའི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་བྱེད་གྱི་
རྒྱས་མ་ཟིན་པས་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱས་བཤད་དུ་
ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་བཤད་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁྱད་ཆོས་སུ་གྲེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མཛུགས་
ཏུ་བསྟན་པས་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་མཆོངས་ལྡན་ཏོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁྱད་
པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྒྲུ་མ་འགལ་བའི་ཆོག་རྒྱན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་
རྒྱབས་སུ་དམིགས་རྣམ་ཏོག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲོས་དོན་ཡིན་པས་བར་ཆོགས་
གྱིས་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཡོངས་འཛིན་ཡང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། ནང་ཐབས་མཁས་
དང་། ཕྱི་དགོ་བཤེས་གྱི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཡིད་
བྱེད་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་ཞིང་
མི་རྒྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་ནི། ཐབས་
མཁས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་མདོན་ཞེན་
སོགས་བོར་བའོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱུར་བྱང་ཆེན་གཤམ་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་རྣམ་

མཁའ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་མི་དྲག་ཅེས་བྱ་བ་སོ་སོར་རྟོག་ཀྱང་དེ་མི་
 དམིགས་སོ་ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆོ་རྣམ་མཁའ་
 དང་ལྷན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱེལ་ཞིང་དམིགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམ་མཁའ་དུ་བསྟོ་བར་འཇུག་པའི་ཐབས་
 ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི།
 དག་བཤེས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་གཞུང་སོགས་སྟོར་དུ་
 འཇུག་པའི་སྟོག་སྟོགས་ཐོར་བའོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱི་
 དག་བའི་བཤེན་གཉིན་གང་དེ་ལ་གཟུགས་མི་དྲག་ཅེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་པའི་
 རྩལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དག་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་གྱིས་མ་
 རྟོགས་པར་ཉན་རང་གི་སར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མི་འཇུག་ཅེས་སོགས་དང་། བྱང་
 ཆེན་གྱི་སྟོག་པའི་སྟོགས་ཐོར་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །
 ཐབས་མཁས་དང་དག་བཤེས་དེ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྤྱིད་ཞིའི་
 མཐའ་ལས་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི།
 ཕྱིན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྗེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
 ལྷན་ཞིང་། འག་ལ་རྒྱུན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱང་སེམས་
 སྟོར་ལམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་དག་བའི་བཤེན་གཉིན་ཡིན་པས་སོ། །
 དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཟབ་མའི་དོན་ལ་དང་པོར་

སེམས་མི་འགོར་ཞིང་བར་དུ་མི་སྐྱུག་པ་མར་མི་དངངས་ལ། རྣམ་མཁེན་ཡིད་བྱེད་
མི་འབྲལ་ཞིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྲགས་
ལ་མཁས་པ་ཞེས་སོ། །མཐུན་ཆུན་སྤྱིར་རྩི་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ནི། གདུལ་
བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉིལ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ནང་
གི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁེན་ཡིད་བྱེད་དང་མ་བྲལ་བས་དགེ་བ་རྩོགས་བྱང་
དུ་བསྐྱོ་བར་འདུག་པ་སོགས་བྲགས་དང་བྲེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་སྒྲིང་དུ་འདུག་
པའི་སྤྱི་གྲོགས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །འགལ་ཆུན་སྤྱང་བ་ནི། བར་སྤྱིན་དུག་
གི་མི་མཐུན་སྤྱི་གས་སེར་སྒྲ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་སོགས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་
རྟེན། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ།
སྐྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་
དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྒྲིང་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་གཞན་
ལུགས་དགག་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བསམས་
ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། མིག་
སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་ན་དེ་དག་

གི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་རྒྱུ་དང་ཡང་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གང་
 རུང་གི་རྟོགས་པ་སྟེ་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་
 ན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་ཐོག་ས་མེད་པ་
 བས་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་ཏེ་བྱུང་པར་དུ་
 བྱུང་པ་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་གྱི་རིགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གྱིས་གསོས་མ་བད་པ་ན་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གང་ཟག་
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་ཞི་བ་ཙམ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟེང་
 པའི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་
 གཟུང་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རུང་བ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་
 མེད་གྱི་ས་བོན་གང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་
 དེས་པ་དེ་ནི་དེས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱུ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གས་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུ་བརྒྱུ་རུ་རུང་བ་ནི་མ་དེས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གང་ལ་སྒྲིབ་པ་གས་ཆེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དུས་རེ་གིས་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐོས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་གསོར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་རིགས་ཆད་ཞེས་བྱ་སྟེང་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཐོས་པས་མ་གྱི་
 རྒྱུ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གསོས་ཏེ་རྣམ་པ་མཐུ་ཙམ་དུ་བྱུང་པ་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་དང་
 སྒྲོར་ལས་ཆོས་མཆོག་གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ལས་མཐོང་ལས་སྒྲད་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་འཕགས་ལས་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱུང་བ། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱུང་བ།

ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
དེ་ནི་དང་རང་གང་ལ་དམིགས་པའི་མིག་སྟོན་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ནི་དང་
ཐོག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲེ་
མཆེད་དུག་གི་ཁུད་པར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་དང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ནི་དང་གི་གནས་པ་མ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་བར་པ་མི་འབྲེལ་བར་བཤལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་
འདོད་དོ། །འི་སྐད་བཤད་པའི་མཆོན་ནི་དང་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་ནི་དང་། རྒྱུན་དུ། ཡོད་
དང་མཆོག་དང་མཆོན་ནི་དང་། །རྟགས་དང་རིགས་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །ཉེས་
དམིགས་དང་ནི་པན་ཡོན་དང་། །དཔེ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་དོན་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ནི། རྣམ་རིག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ་གང་དག་གཞུང་འདི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་འཆད་པར་སྒྲོམ་བཞིན་
དུ་མོས་དེ་རྒྱུན་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ནི་དབུ་སེམས་དང་གཞུང་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་ཁུད་པར་ལ་གྱིན་དུ་སྒྲོངས་སོ་
ཞེས་རང་གི་མཆོང་གསལ་བར་བསྒྲེག་པའི་ཆོ་དེས་འདེབས་པ་ཡིན་ཅོ། །འི་སྐད་
བཤད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་དག་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མི་འདོད་དེ།
དེ་ནི་འདུས་བྱས་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་དོན་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་
 ལྷོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་མི་རུང་
 བས་འདུས་བྱས་སུ་མི་རིགས་སོ་སྟུལ་དུ་བསྒྲིམ་ནས་འཕགས་པས་གཞན་དག་ནི།
 རིགས་ནི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་
 ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་
 གིས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་དོན་བརྗོད་དགོས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ་ཞེས། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་
 པར་སྒྲུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་གྱི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བཏགས་
 པ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་འདི་དང་འགྲིག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རོ་
 བོ་རོས་བབུར་དེ་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཅོས་ལྷན་
 འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོག་གི་དོན་གང་ལགས་ཞེས་ཏེ།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་དང་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་
 ལགས་ན་བྱང་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའོ། །རབ་འབྱོར་
 བྱང་སེམས་གྱི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་སྒྲེ་བའམ་
 ཡོད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད་པའམ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དེའི་
 འགྲེལ་པ། འདིས་ནི་རྟེན་བྱང་རྒྱལ་ཇས་སུ་མེད་པའི་འབྲད་པས་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་འདུག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོག་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཞེས་བཤད་དོ། །
 དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བ་སྟོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་མིག་སྟོན་ནང་གི་སྒྲིལ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་གྱུར་
 མེད་དོ། །དེ་དག་གྱུར་དོན་དམ་བར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སྒྲིལ་
 མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ལ་ཆོད་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དོན་རྟེན་ནམ་རྒྱ་
 གྱུར་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་རིགས་
 ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
 རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིལ་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་གར་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་
 མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་གནས་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ནི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
 ར་ནང་སྒྲིལ་མཆེད་དུག་གི་མ་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བ་ནི་
 རིགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གྱི་སྟོན་ནང་། རྒྱུའི་སྟོན་ནང་རིགས་སུ་
 འགྱུར་ཆུབ་གཉིས་ཀྱིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཡ་
 མ་བྲལ་བར་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བ་སྟོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཡང་དག་སྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་མིག་སྟོན་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་བྲལ་ལས། ས་ནི་རྩ་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལ། །རྒྱུད་ནི་མ་ཁལ་ལ་
 རབ་ཏུ་གནས། །མ་ཁལ་ནི་ས་དང་རྩ་དག་དང་། །རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་གནས་པ་ཡིན། །
 དེ་བཞིན་ལྷུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྩལ་
 བཞིན་པ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་པ་དང་
 མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་རང་གང་ལ་དམིགས་པའི་
 བྱང་སེམས་གྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་སྒྲུ་མ་དག་གི་རྩ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་དེ། རྩ་གཞན་
 མ་དམིགས་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་གྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པ་ནི་སྐྱབ་པའི་རྩ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་དབྱེ་བ་མེད་གྱུར་
 གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནས་རྩ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་སུ་བྱ་སྟངས་འདོགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྩེན་གྱི་འཕྲོག་པ་དང་མི་འཕྲོག་
 པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ངེས་པ་དང་ས་ངེས་པའི་རིགས་གཉིས་སུ་བྱ་སྟངས་བྱེད་དོ། །ཡང་
 དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། གང་གི་ཆོ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རྩེན་གྱིས་ཡང་
 དག་པ་བྲུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟངས་བྱུང་བུར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ་

གཉིས་ཀྱི། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
 བར་པ་དང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མདོན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་
 པས་དང་ཕོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་
 བཤད་ཅི་ན། དེ་ནི་བདེན་པོར་གྱི་དེ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འབྲས་བུ་
 དང་ཕོར་བཤད་ནས་རྒྱ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཉི་ལྟར་དུ།
 གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་
 དང་བྲལ་བའི་ལཱོར་བར་གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་བ་སྤྱོད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྒྱལ་ས་མུ་རན་ལས་འདས་ཀྱང་ད་རུང་དུ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
 དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ཆགས་རྒྱལ་ས་མུ་རན་ལས་མ་འདས་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་
 རྒྱལ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །
 ཐོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། །
 རྒྱལ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟྃ་ད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བར་ཆད་
 མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་མདོན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དོན་ནི་རྒྱ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འདུག་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་མུ་རན་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་

བོ་ལ་བཞིའི། དང་པོ་མཚམས་སྒྱུར་བ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྱུ་བ་པ་དང་ལྷན་
 པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཅི་སྐད་བཤད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སོགས་པ་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 གྱི་འོག་དུ་སྒྱུ་བ་པ་འཆད་པར་རིགས་ལ། དེ་ཡང་རྟོན་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་
 སྒྱུ་བ་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟོགས་
 པ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དུག་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། བཞི་རྣམས་གྲངས་ཅི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་
 པའི་ལམ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་མཐོང་
 བ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་རྟོགས་པའི་ཆོས་
 དུག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །མདོ་ནི། རབ་
 འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་གྱི་
 ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་བརྗོད་པས་དྲོད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པས་རྩེ་མོ་དང་། སྒྱུ་མའི་སྒྲེམ་བུས་
 གཟུགས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པས་བཟོད་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་
 སྒྲེམ་བུས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་
 ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པས་ཆོས་མཚོག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོས་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་

དམིགས་སོ་ཞེས་པས་མཐོང་ལས་དང་། རྩེ་བ་མེད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་སོ་ཞེས་པས་སྒྲིམ་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེན་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་
སྒྲིམ་ཀྱི་ལས་དེ་དག་རྩེས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་རྩེ་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྒྲོང་བ་སྟེ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པས། དེ་དག་གི་ཉེན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཉི་
མའི་དཀྱིལ་ལའོར་མའོར་པར་འཆར་བའི་འོད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །
ཞེས་པས་གཉེན་པོའི་ཉེན་དང་། བསྐྱལ་བའི་མེ་འབར་བའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པས་སྒྲོང་བའི་ཉེན་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲོང་གཉེན་དེ་དག་རྩེ་འགག་གི་རྣམ་ཉོག་ཡོངས་སུ་གདུགས་
ཤིང་སྒྲུངས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ཚུལ་བྱིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་བརྟེན་བཅས་
པའི་ཉེན་ནི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་
དག་གི་སྒྲོབས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་མོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ནས་གདུལ་བའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་གཞན་
ཀྱི་དོན་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱི་ཉེན་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་
གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །འཁོར་བ་ཇི་སྤྱད་པར་གཞན་དོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་ཉེན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་ཅིང་
 མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གོ་རིམ་
 དེས་པ་དང་གྲངས་དེས་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་ཅེས་པ་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་
 ཆོག་གི་སྤང་དོ། །སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་གི་རོ་བོ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་
 རྣམས་སྒྲེ་བས་དེ་དག་གི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་བདེན་པ་སྒྱུར་
 མ་ཉོགས་གསར་དུ་ཉོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་མཐོང་ཐེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་དེ། དེའི་འོག་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་སྒྲེས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྒྲེས་པ་དང་མི་
 མཐུན་སྟོགས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉོག་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཀུན་པོ་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་སྒྲོ་འཕར་བཅུད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར་རོ། །
 ཀུན་པོ་སྒྱུར་བྱུང་ནས་སྒྲོ་འཕར་གྱིས་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་དུས་མཉམ་
 པའི་དཔེར་རིམ་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། རི་སྒྲིད་སྒྲོ་འཕར་མ་བཅུད་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་ནི་ཀུན་པོ་
 དེ་གིས་ཕྱིར་བྱུང་དུ་ཐེན་ཀྱང་གཏན་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་པ་མེད་པས་
 སྒྱུར་ཡང་འཇུག་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་སྒྲོ་འཕར་བཅུད་པ་དེའི་ཆོ་སྒྱུར་
 འཇུག་མི་སྒྲིད་པས་ཡང་དག་པར་ཀུན་པོ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྒྲུབ་ཐོབ་པོ། །

དེས་ན་འདིར་རྒྱན་པོ་ཐོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་བུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་འདུག་
 བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲོ་འཕར་བཅད་པ་དང་དུས་
 མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རི་སྒྲིང་གཉིན་པོ་མ་སྒྲེས་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་མི་མཐུན་
 རྟོགས་འགག་པར་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །
 གང་གི་ཆེ་གཉིན་པོ་རྫོགས་པར་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲུབ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཐུ།
 འོན་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཟུང་ཞེན། གཞན་དག་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཛིན་མོད་དེ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེས་པ་ན་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲོང་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲོང་
 བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིན་པོའི་སྒྲི་འཛིན་ལ་གང་
 གི་ཆེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་གཉིན་པོ་རྫོགས་པར་སྒྲེས་པས་སྒྲུབ་བྱ་མ་
 ལུས་པར་འགགས་པའི་བྱ་སྒྲུང་བྱེད་དོ། །སྒྲུ་རབས་པ་དག་སྒྲུ་མའི་སྒྲོམ་ལམ་ས་
 བདུན་པ་མན་ཆད། འདི་ས་བརྒྱན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྒྲོར་མོད། དེ་དག་
 སྒྲེས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་མི་འགྲིག་གོ། །དེའི་འོག་དུ་སྒྲུབ་གཉིན་དེ་དག་མི་
 དམིགས་པས་དེ་དག་སྒྲེ་བ་དང་དགག་པའི་ཡུལ་དུ་ལྷན་པའི་མ་རྫོགས་སྒྲུབས་པ་
 ཐོབ་པོ། །འདི་ས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྒྲོར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་ལའོར་བ་
 ལ་མི་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་གེས་རབ་དང་མྱང་འདས་
 ལ་མི་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐབས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པོ། །གང་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ན།

སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་
 དང་སྒྲོན་སོགས་པར་སྤྱིན་དུག་ལ་སྦྱངས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྲུངས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་
 སོ། །འདི་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁུད་པར་ཅན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 ལམ་ལུགས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་སྦྱེས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 རྒྱལ་སོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་དག་དང་བྱམ་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འབྲོག་བོ། །
 འདི་ས་དགུ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཉན་རང་དང་བྱམ་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཉན་རང་དང་
 བྱམ་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྦྱབ་པ་ཐོབ་བོ། །
 གཞན་དོན་རི་ལྟར་བུ་ན་གདུལ་བུའི་བསམ་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་རྒྱན་དུ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འབོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱིའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཞེན། བཞུགས་
 པ་དང་སོགས་པས་མཆན་ཉིད་དང་གཉིན་པོ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་
 རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་བསྟན་པས་སོ། །འདི་ས་བརྒྱ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། དེར་
 སངས་རྒྱས་དང་གཞན་དོན་མཆོངས་པར་བཤད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་
 ལྷེས་དགོངས་སོ་སོའི་དོན་བཤད། གྲངས་ངེས་གྱི་ཁུད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་གྱི་
 དང་པོ་ལ་བཞིའོ། །བཞུགས་པ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་
 བདག་མེད་པས་སྒྲག་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བཞུགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར།
 སྤྱི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པར། གཞུགས་སོགས་སྦྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་

བའི་སྒྲེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུང་བ་སྟེ། །རྩམ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་
 ཕན་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་སྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམས་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། །རོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་ལ་
 སྟེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། རྒྱན་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བསྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་
 ཅུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །འདོད་ཆགས་ར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་
 དེས་ལྷོག་པ་ནི། །སེམས་ཕན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ཏེ། །དེའི་གཉིན་པོར་ཐེག་
 མཚོག་བརྟན། །ཅེས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིན་པོར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་པར་གཟིགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསུངས་པ་ན་ལའོར་
 འགའ་ཞིག་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་བས་དམན་ཅོ་སྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་
 བརྟན་པའི་གཉིན་པོར་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་
 གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་
 པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆོ་དང་། །རིགས་དང་སྐྱེ་བོད་ཆོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་སོ། །
 ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོད་པ་སྟོན་པའི་ཞེས་ཐེག་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉིན་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་གསུངས་ཀྱི་སྤྱི་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་

བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ལེ་ལོ་ཅན་
 དག་ལ་དུས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱོན་ལས་འདེབས་
 པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ལ་
 སྐྱེན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་
 དགོངས་པའོ། །འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གི་འབྲོར་པ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སྟོབས་གྱིས་ར་རྒྱལ་བ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ལྟ་བུ་གཞོད་པ་
 བྱས་པས་འབྲོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་
 ཡང་མཐོ་རིས་སུ་འབྱོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་རེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་
 ལས་ལྷོག་པའི་གཉེན་པོར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
 ལུང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་བསྐྱུར་བ་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་
 བྱི། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་བྱེད་དུ་
 བསྐྱུར་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་གཤམ། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གིན་ཏུ་
 གནས། ཁོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཁོན་མོངས། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་ནི་སྟོང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅུ་
 གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །རྟག་སོགས་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་ཏོ། །ཡུན་རིང་པོར་
 གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྲད་གྱི་ཉན་མོངས་པས་རབ་ཏུ་ཉན་མོངས་ཞེས་པས་སྟོང་

རྗེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྒོམ་ཞིང་སྦྱོང་རྗེས་གཞན་དོན་
ལ་འབད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་པའོ། །ལྡེམ་དགོངས་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱང་།
རྒྱན་ལས། ཉོན་མོངས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་འདུལ་བ་དང་། །
བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་བཤད་
པ་ལྟར་པོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རིག་པ་དག་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྱངས་ནས། མདོ་གང་མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་མི་དགོས་པའི་སྒྲ་
རི་བཞིན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་གྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་དགོས་
པ་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པས། ལྡེམ་དགོངས་བཞི་
ཀ་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲང་བའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དབུ་མ་པ་དག་
ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྦྱོང་བ་བདེ་བར་གསེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་
དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བསྟན། །
ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་བརྗོད་
བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དང་། །ཀུན་རྗོབ་གྱི་བདེན་པ་སྟོན་པ་
དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པས། མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བརྗོད་བྱ་སྦྱོང་བ་
ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་དུ་འཆད་ལ། །གཞན་དག་དྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དེའི་འོག་ཏུ་ལའོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་མཚན་
མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
དོན་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་མ་ཐག་

དུ་འབྱུང་བ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བུའོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་གོ་རིམ་འདི་ནི་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་
 བས་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་
 འདིས་གྲང་རྣམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲིམ་བུས་ཉམས་སུ་བྲལ་བུའི་ལམ་གྱི་
 དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཆར་བ་མེད་པར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་ལམ་ནས་
 དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་འདི་དག་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་
 རོ། །གྲང་ཞེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་རག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་བུའི་དོན་
 ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།
 རིགས་ཞེས་བསྐྱུ་རོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་རང་བཞིན་
 གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་ད
 བྱིགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ལའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
 ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྒྲོར་
 བ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་སྒྲ་རྒྱལ་དང་། ཅུ་བ་གཉིས་ཀྱི།
 དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཐལ་བ་དགོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
 འདིར་བྱེད་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ཡང་དག་པའི་

ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་གི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཞེས་པ་ཐེ་ཆོས་མེད་
 པར་ཕྱོགས་སྒྲ་ཁོང་དུ་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱད་དོ། །ཆོས་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་
 པར་བྲལ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་ལ་སྦྱིར་ལྷན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་སུ་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །སྒྲུམ་པའི་སྒྲེ་བོ་སྒྲོ་
 དམན་པའི་དོར་དགོངས་ནས་གསུང་པས་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་སྟོན་
 པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་རུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་བྲལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་གྱུར་།
 འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོད་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་དང་བདག་སྤེད་དང་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་དུ་ཁྱད་པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་
 དམིགས་པ་ན། གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་གང་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་དམིགས་

པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐེག་
 བའམ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་འཕྲོ་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཉིད་དུ་བྲ་སྒྲུང་འདོགས་སོ། །དོན་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་སོ། །
 ཞེས་བྲ་སྒྲུང་དུ་བྲ་སྒྲེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཙམ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་པ་
 དང་ལྡན་པ་ནི་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་ཐེག་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་
 སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་སུ་བཞག་སྟེ། རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་
 འཕྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཞེས་བྲ་བའི་ལན་ཞིག་གྱུར་རྗེ་བཙུན་
 གྱིས་གཟིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེའི་ལན་དུ་སྐྱབས་སུ་བབ་ཅིང་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
 རོ། །གྱུར་ཞེས་པ་འོག་ནས་བྱུང་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཉི་སྒྲུང་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེར་གནས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གྱི་
 རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་ཅིས་ཏེ་
 ཆོས་པར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་གཞུང་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་གཞུང་ཉན་ཐོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོན་པར་

འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉི་ལྔ་པ་གི་རི་ལྷ་ར་དམིགས་པ་ན་ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་པ་
 འདིར་རི་ལྷ་ར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉི་
 ལྔ་པ་གི་ཚིག་དེ་ཡང་དཔེ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རི་ལྷ་ར་དེ་བཞིན་
 ཞེས་པ་དཔེ་འགོད་པའི་ཚིག་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི་གང་དང་དེ་ཞེས་པ་ལྷ་ར་དམིགས་
 ཀྱིས་མ་བྱེ་བའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཚིག་ལྟར་དོ། །ཡང་སྤྱི་རབས་པ་དག་རི་ལྷ་ར་ཉན་
 ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲེག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཅུམ་དང་གཟུང་མེད་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཉོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཆོས་
 དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཉོགས་པ་དེ་
 མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་
 ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་བྱ་སྟངས་འདོགས་ཞེས་འཆད་པ་ལྷ་ར་ན་ཡང་ཆོས་
 དབྱིངས་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པར་ཁས་བླངས་པས། དམིགས་པ་དག་པ་བྱུང་པར་
 འགྲོར་མེད་པར་བལ་བའི་ཉེས་པ་བསྒྲེག་དུ་མེད་ཅིང་དབྱིངས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་
 ནས་བྲེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་སུ་
 རྣམ་པར་འཛིག་ན། དོན་གྱིས་ན་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་སུ་བཞག་པས་
 རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པས་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །
 དེའི་བྱིར་གཞུང་འདི་ཡང་སྟོན་ཆད་དགོངས་པ་རི་ལྷ་ར་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་མ་
 བྱུང་བར་སྒྲུང་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 པའི་རག་གི་སྟེ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་ལན་གཞན་གསུངས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་གཞན་

སྟོན་ཅི་ན། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དཔེའི་སྟོན་པ་བསྟན་པས་སྟོང་ཆོས་ཉིད་དུ་སྟེ་གོ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །འདིས་དཔེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་
 ཅིས་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དཔེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 དོན་གྲགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་
 འཛིམ་པ་ལས་མཐོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མེ་ཕྱེ་གཅིག་གིས་སོ་
 བཏང་བའི་རྟེན་བུམ་པ་དང་སོགས་པས་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུས་
 སྟེ་ཕྱི་རིམ་ཅན་བརྟེན་པ་ནང་གི་བཅུད་སྤྱང་ཅི་དང་ལི་ཁ་ར་དང་འབྲུ་མར་ལ་
 སོགས་པས་སྟུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དང་དེའི་སྟོན་ཉིད་ཐ་དང་པར་ཐ་སྟངས་
 བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཐ་དང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་སྟེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་
 རིགས་ཐ་དང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །དཔེའི་སྟོན་པས་སུ་འཛིམ་པ་གཅིག་ལས་
 མཐོན་པར་གྱུ་བ་ཅིང་ཞེས་པ་རྟེན་བུམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་གང་ཟག་
 གཅིག་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 རིགས་ཐ་དང་མི་རུང་ཞེས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་སྟོན་པས་
 སུ་གང་ཟག་ཐ་དང་གྱི་ཆོས་དབྱེངས་དབྱེར་བ་མེད་པ་ནི་ཕྱིར་གློལ་རང་གིས་གྱུར་

ཁས་བྱངས་པས་འགྲུབ་ལ། དཔེའི་སྐབས་སུ་རྩ་བུམ་རིགས་མཐུན་གསུམ་དཔེར་
བུས་ན་རིགས་གཅིག་རྩ་བུ་ཐ་དང་པས་རྟེན་གཅིག་པའི་དཔེར་མི་འགྲུབ་པས་
དེའི་ཕྱིར་རྟེན་རྩ་བུ་གཅིག་དུ་སྐྱུབ་པའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་ལས་མདོན་པར་
གྲུབ་ཅིང་ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ཞེས་
སོ། ། རྩ་བ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་དམིགས་པ་དགག་པ་གཉིས་གྱི།
དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་ནི། རྒྱལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པས་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་ཅད་དེ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅེས་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་དང་
བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་སྒྲིབ་ཞི་སྟེ། ལམ་དང་མི་
མཐུན་པས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་
ཡང་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། ཡང་གཉིས་དང་གོ་
རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གྱུར་མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དང་། ཟག་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པ་དང་། བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། དགག་པ་དངོས། ཞར་ལ་

དམིགས་པ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ལྔ་ར་གི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྤྲངས་པ། གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པ་དག་པ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་སྟེ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱད་པར་
དུ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་
དག་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཙན་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐྱུ་མ་ལས་སྤྱི་མ་
མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་སྤྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་
པར་དུ་འགྲོར་མེད་པར་བཤལ། བམས་ཅད་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་
དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྐྱབ་པ་བསྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་སྐྱབ་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེད་
ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལྟ། ཇི་སྟེན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་དམིགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་དེ་སྟེན་དུ་སྤྱི་རོལ་དམིགས་པ་དང་རང་
གི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་དམིགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་སྐྱབ་གཉིས་སྤྲངས་གིང་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ས་བཙུ་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་བསྐྱོམས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱི་
སྤངས་ཏེ་དམིགས་པ་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་དེ་
སྤང་བར་འདོད་ནས་སྤྲས་པ། རྩུ་བམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་
བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་གྱིས་འཕང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་
པས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དག་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི། དཔེར་
ན། རྩུ་དང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྩུ་ལ་
དར་རྟོག་པ་སོགས་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་བྲ་སྒྲད་བྲོབ་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེ་
ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྲ་སྒྲད་བྲེད་པས་དག་པ་བྱུང་བར་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དག་
པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་ཞེན་མ་
སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་སྟོང་བའི་བྲབས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡང་
དོན་གྱིས་འཕེན་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་ན་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་མི་འདུག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་དག་ནི་དྲི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དག་པ་ཙམ་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པ་དང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་གྱི་རྣམ་ཏོག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་གྱི་ཕྱོགས་ལྟར་ན་ཡང་། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པ་དག་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
 ཀྱན་རྗེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྒྲུ་
 མ་ལྟ་བུར་ཏོགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི། ཁྱེད་གྱིས་
 ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་
 ལ་དྲི་མ་སྤང་དུ་མེད་པས་དམིགས་པ་དག་པ་ཁྱེད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ་
 ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་
 བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་
 བཀག་པའི་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ལ། ཇི་སྲིད་འདི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མ་ཏོགས་པ་དེ་སྲིད་
 དུ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་མདོན་ཞེན་སྒྲེ་བས་དམིགས་པ་མ་དག་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 གང་གི་ཆེ་འདི་ལ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་ཏོག་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་ཏོག་
 མཐའ་དག་སྒྲུར་མི་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ན་དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་

རིགས་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཉི་
 ག་ཡང་གཉི་ཀ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ནི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ནི་རྟེན་དང་རྒྱས་
 རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རྩ་བ་ཅན་དང་རྟེན་ཅན་དུ་འབྲད་པས་སོ། །དམིགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་
 འགྱུར་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཉིན་པོའི་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཐ་དད་པ་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་དང་གཉིན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིན་
 མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་དག་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་བར་མཐོང་སྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྱུར་
 ཆོས་ཅན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་རྣམ་འགྱུར་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པ་མ་བཀག་ལ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པས་སྒྲིབ་
 གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བར་ནུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡན་གར་བ་ལ་དམིགས་
 པས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡང་དམིགས་པའི་བྱད་
 པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སྒྲིབ་བརྟན་པ།
 སོ་སོར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་

བར་ཡང་དག་པར་དམིགས་པས་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲ་
 མེད་རྟོགས་བྱུང་དུ་འཛར་ཀྱང་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་
 རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ཤིག་དང་ཕོར་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྱིར་དམིགས་ནས་འདི་རྣམས་
 ལས་སྒྲར་བར་བྱ་བ་དག་པ་ནི་གང་། སྒྲར་བར་བྱ་བ་མི་དག་པ་ནི་གང་། བཏར་
 སྒྲུལ་སྒྱུ་བྱ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱོན་པ་ནི་གང་ཞེས་སོ་སོར་བཏག་ཅིང་། རྒྱལ་བཞིན་
 དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དག་སྒྱིར་གི་རྒྱལ་ཅིང་
 གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འདོད་པ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་
 གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་ནི། མི་དག་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིག་བསྐྱེལ་འདོར་
 བའི་ཐབས་སུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པས་
 ལུང་མ་བསྐྱོན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྒྲར་བའི་བཟོ་དང་སྒྱུར་ལམ་སོགས་ལུང་གྱི་ལས་ལ་
 སོགས་པ་ནི། ལུང་མ་བསྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་དོར་བཏར་སྒྲུལ་སྒྱུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་སྒྱིར་
 རྟོགས་པ་དེའི་འོག་དུ་དམིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་དོ། །རྒྱལ་
 གང་གིས་ཞེ་ན། ཆོས་གསུམ་ཕོ་དེ་དག་ཅིང་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་
 བཞི་ཅིང་གྱིས་སོ། །བཞི་ཕོ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གྲངས་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ན།
 སྒྲར་དོར་བཏར་སྒྲུལ་སྒྱུ་བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ན་དག་པ་བསྐྱེན་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་ནས་གཟུང་སྟེ། གྱིས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་དང་
འབྲེལ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱད་པོ་ལྷ་ནི་
འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འདྲིས་པའི་ཁམས་གསུམ་
པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་
འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་མ་འདྲིས་པའི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་
བཅས་ནི་གང་། སྤང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ནི་གང་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི་མ་
འོངས་པའི་སྒྲེ་བོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཕྱད་པོ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
གཟུགས་སོགས་ཕྱད་པོ་ལྷ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
དང་མི་འགལ་བས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པས་བསྐྱས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཟག་མེད་
ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་ཆར་གྱུར་པ་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གང་ཞེས་དཔྱེད་པ་ན་འདོད་
པའི་ཁམས་དང་སོགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་པའི་བྱང་

ཕྱོགས་སྟོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྱས་ལམ་གྱི་ཆ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་
 ལས་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ནིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
 སྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་རྣམ་བུར་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱ་
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ན། བསམ་
 གཏན་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་
 པའི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོབས་
 བཅུ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་
 ཆོས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ་ནིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
 པར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་རེ་རེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་
 པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པའི་རྟོགས་པའི་
 རིམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་པས་ན་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་
 གཅིག་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དམིགས་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ།
 སྒྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རོ་བོ། དབྱེ་བ།
 གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་

རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་
སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །འཕགས་
པས་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་སོ། །དང་པོ་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། མདོ་
ལས། རབ་འབྱུང་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་གྱི་སྡེ་ཆེན་
པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་ནི་རིགས་ལྔའི་སེམས་
ཅན་སྟེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྡེ་ཆེན་པོ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཞུགས་པ་
དང་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སེམས་ཅན་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་རྩི་ལྟ་བུ་དང་མི་འགྲུལ་བ་དང་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་
ཕན་བདེའི་སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་
པ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ནི། མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་ཞེས་པ་
ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་འདི་བམས་ཅད་རབ་དུ་སྤངས་
པའི་སྤང་དུ་སེམས་ཅན་བམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བགྱིད་ཀྱང་། དེ་མི་དམིགས་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་བགྱིད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ་
ཞེས་སོ། །མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ནི་སྤངས་པ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་སོ། །
གསུམ་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། མི་མཉམ་

པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་བྱན་མོང་མ་ལགས་པའི་
 སེམས། ཟག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་
 ལགས་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྲད་དུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ་དེའི་
 གྱིར་བྱང་ཆེན་ཞེས་བགྱི་བའི་གྲངས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་འཕགས་པས།
 མི་མཉམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས། དེ་དང་མཉམ་པ་ནི་སེམས་སོགས་རྟོགས་པ་ཆེན་
 པོར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་བརྟུང་གི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ།
 སྦྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དོ། །བརྒྱད་
 སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སེམས། མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བྱན་མོང་མ་ལགས་པའི་སེམས་
 ཞེས་བྱུང་བ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟོན་འདུག་གི་བདག་ཉིད།
 རྣམ་མཐུན་གྱི་སེམས་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
 སེམས་ནི་སྦྱོར་བ་ས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ནི་ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ནི་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པས་སོ་ཞེས་
 དང་། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 བྱུང་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ལྷོག་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་

མཁེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞིར་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་
ན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་བཅས་ཅད་
བསྐྱེས་སོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེས་ན་དེ་ལྟར་མ་རྒྱལ་
བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་པ་རོལ་གྱི་སྡེ་གཞིས་པའི་བྱིར་གཡུལ་སྒྲོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་
གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་སི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་དབྱ་གཞིས་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་
ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་འགྲུན་སྒྲུ་མེད་པའི་
མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་གསུམ་དུ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལ་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་སི་
མཐུན་བྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་
དང་། དེ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ཉིད་དང་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ་གོ་
ངེས་ངེས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་པོར་བསྟན་ལ།
དེ་ཡང་སི་མཐུན་བྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཐོབ་པས་འོག་དུ་སྒྲོད་པ་ཆེན་པོར་
བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར་མེད་པས་རྟོགས་ཆེན་བྱིས་བསྟན་
ཏེ་བཤད་པའི་གོ་ངེས་སོ། །ལྟ་བུ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་སྟེས། མདའ་
སྒྲོད་ལ་སྒྲུར་བ་དང་། འཁོར་ལ་ཐོག་པ་དང་འདྲ་བར་དའི་ཆོ་ཉི་བའ་གནས་པ་ལ་

དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་ཐག་རིང་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་
 མོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་ནི་སྐད་
 བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཤེས་པར་བྱ། གང་དུ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིའོ། །གང་གིས་ན་རང་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་
 ན་རང་བྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱིའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མོ། །
 དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་སྒྲོང་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གང་དུ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དུའོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཞེ་ན། མ་
 འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཞེས་སོགས་མོ། །ཅིའི་བྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་པས་མོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་རྟོགས་ནས་སེམས་
 ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སྡེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་
 མཆོག་ཉིད་གྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོང་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་
 སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། མོ་མོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་

ལ་གཉིས་ཀྱི། རྩི་བ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་
 དང་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་ནས་སྐྱབ་པ་ཞེས་མིང་ཅུ་
 ཞིག་སྐར་ལན་མང་དུ་སྒྲོས་པ་དེའི་རང་གི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ།
 སྐྱབ་པ་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད། སོ་སོའི་ས་མཆོམས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་དུ།
 གནས་ཚུལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 བར་བསྐྱགས། །རྟག་དུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་གཏོང་བ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་འབྱུང་
 བའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་བྲེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པའི་བྱ་བ་ནི་བྲེག་ཆེན་
 སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་
 སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲོར་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆོན་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་། ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ནི་གང་།
 དེའི་གོ་ལ་ས་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་
 སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལས་དཀར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་སྒྲིར་དཀར་ཆོས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྲིན་
 སོགས་པར་སྒྲིན་དུག་གི་མགོ་མིག་མ་བསྟོད་པས་སྒྲིའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཐོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་དང་སོགས་པས་རྩེ་མོ་མཐར་
 གྱིས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་བཅས་པ་བཞི་ལ་མཐོན་པར་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་
 སྒྲིན་པ་དུག་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ། བར་སྒྲིན་དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་

སྐྱུ་བ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེན་སོགས་པར་སྐྱེན་དུག་གི་མཆོན་ཅིང་གྱིས་ཟེན་པ་ན་བྱེ་
 བྲག་གི་སྐྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེན་དུག་འབད་ཚུ་ལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཀུན་གྱི་དང་། འབད་ཚུ་ལ་ཉི་བར་ཞི་བའི་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་རྩེ་མོ་
 དང་། རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དཀར་ཆོས་གཞན་དང་། འབྲེལ་བར་
 བྱས་ཤིང་སྐྱེན་དུག་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
 སྤྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་མཁུན་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན།
 མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུན་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་ལ། ཆོས་
 སྤྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པས་སོ། །ཆོས་ཤེས་གྱིས། མཁུན་
 གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་གོམས་པའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པས་
 དཀར་ཆོས་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་མཁུན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞི་པོ་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གོམས་པའི་མཐུ་
 ཐོབ་པས་པར་སྐྱེན་རེ་རེ་ཡང་དུག་ལྷན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་བྱེ་
 བྲག་གི་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོ་ཆའི་སྐྱུ་བ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སྐྱུ་བ་པ་གཞན་
 གསུམ་མཁུན་གསུམ་ཡུལ་གྱི་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་སྐྱུ་བ་པ་བཞིའི་ས་
 མཆོམས་དང་བསྟན་ནས་འཐད་པ་དགའོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་

བཞི་གོ་རིམ་རིམ་རྣམས་ལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་
ཉིད་གོ་ཆ་སྟེ། དེ་ནི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་གོ་གྱོན་པ་ལྟར་བྲེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཡུལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་
བར་བྲེག་ཆེན་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དག་ས་
བདུན་མན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོག་ས་ཏེ། དེ་ནི་
ཞུགས་པ་དེ་དཔུང་གི་ཆོག་ས་བསགས་པ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་གཉིས་གྱི་
དཔུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་
རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ས་རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱལ་པ་
པ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་རྣམས་པས་བཟོད་བྱ་རིམ་སྤྱོད་
པར་དོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི། མ་ཞུགས་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
གོ་སྒྲུབ། ཞུགས་པར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རོ་བོ་འཇུག་སྒྲུབ། འབྲས་བུ་ལ་མདོན་དུ་
ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཆོར་སྒྲུབ། གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་བྱེད་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་མཚམས་སྒྲུབ་བཞི། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་
སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། ཡི་ཆད་རྒྱད་པའི་རོ་ལོན་གཤམ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་
མི་དགའ་འཛིན་པ་གཏང་བར་གྱིས། །དགོས་པ་སྒྲུབ་ལ་མཁས་རྣམས་ཕྱན་བྱུང་
པ། །དགའ་བ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་པས་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆད་མི་དགའ་

416

ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སོགས་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 དེ་ཉིད་ཐེག་པ་དམན་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དག་བའི་
 རྩ་བ་བྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་བསམ་གཏན་དང་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱ་ས་སྦྱ་བྱར་
 གནས་ནས་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དང་ཡོན་པ་པོ་དང་སྦྱོན་པ་པོ་ལ་སོགས་འཁོར་གསུམ་
 མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེར་སྦྱོན་ཏེ། སྤྱག་ནི་སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། སྦྱོན་པ་དེ་ལྟར་བཏང་ངོ་སྦྱུང་དུ་བསམ་པས་གོ་བྱོན་པ་ནི་སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་
 དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞུང་གི་འགྲུར་འདི་མ་བདེ་བས་འགྲེལ་ཆེན་དང་ནི་སྦྱར་
 གཉིས་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྲན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་
 དང་ཞེས་པར་བསྐྱར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ནི་སྦྱར་དུ། དག་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་
 བསྐྱོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མདོ་ལས། བསྐྱོ་བ་
 སྦྱོན་པའི་ངོ་པོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོན་པས་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྒྲིང་བ་ནས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
 བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་
 སྦྱར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་འགོད་པ་ལ་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་ནི། དབྱེན་རྣམས་པ་དུག་སྟེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 ཀྱི་སྦྱོན་པའི་གོ་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། གལ་ཏེ་

སྤྱད་བྱེད་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་པ་སོ་སོ་རེ་རེ་ཡང་བསྟུ་བྱ་སྦྱོར་པ་
 ལ་སོགས་པ་དུག་དུག་བསྟུས་པ་ན་དུག་ཚན་དུག་གིས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཡིན་
 པའི་སྦྱོར་དུག་དུ་དབྱེ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེན། རྟོག་པས་སྦྱོར་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་ཡུལ་སྦྱོར་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་དུག་པོ་དེ་དང་དེར་ཆོས་མཐུན་
 པའི་སྦྱོར་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གོ་ཆ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོར་པའི་གོ་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་
 གྱི་གོ་ཆའི་བར་དུག་དུ་བཞག་པའི་སྦྱོར་རོ། །དོན་ནི་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་པ་ནས། ཤེས་
 རབ་གྱི་སྦྱོར་པའི་བར་དུག་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་སྦྱོར་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སྦྱོར་པའི་
 བར་སྦྱོར་དུ་བཞག་ལ། དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་གོ་ཆ་དུག་ཀྱང་སྦྱོར་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་པ་
 གཅིག་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །སྦྱོར་
 པས་བསྟུས་པའི་བར་སྦྱོར་དུག་སྦྱོར་པར་མཐུན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
 བ་བར་སྦྱོར་རེ་རེ་ལ་དུག་དུག་མ་ཆར་བར་བལ་བའི་སྦྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འདུག་པའི་སྦྱབ་པ་ལ་གསུམ་གྱི།
 དང་པོ་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནི། གཉིས་པ་འདུག་པའི་སྦྱབ་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བསམ་པས་གོ་བགོས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཅུམས་སུ་ལེན་པའི་འདུག་པ་འབྱུང་བས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཅུ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ། གང་ན། འདུག་པའི་སྦྱབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ལ་དང་པོར་འདུག་ཅིང་། བྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་
 པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་པར་རོ། །གང་ལ་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཐེག་
 ཆེན་དེ་ཡང་གང་ཞེན། འདི་ལ་གསུམ། རོ་བོ་དང་། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་རིས་

པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་།
 འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྟེ། ཐེག་པའི་སྒྲ་ལས་དང་བྱེད་པར་
 གྲུབ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་ནས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་བར་ནི་རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་འབྲས་
 བུའི་ཐེག་ཆེན་ཅོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གྲང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རང་དོན་དང་།
 གཞན་དོན་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་དང་། བུས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ཅོ། །དེའི་ཕྱིར་དགུ་པོ་འདི་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་ལས་སུ་རུང་
 བར་མ་བྱས་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་སེམས་
 བརྟན་པར་གྱུར་པས་རང་གི་དྲགས་དང་མཚན་པ་རྣམས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་གོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ལ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་བྱེད་དུག་གི་ཐེག་ཆེན་ལ་
 འདུག་གོ། །དེའི་འོག་འོག་ཏུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷག་
 པར་སོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་
 ཐེག་པ་ལ་འདུག་གོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ཅན་དང་། དངོས་

སུ་བྱ་བ་རང་གི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་ནི་བསམ་
 བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞིའི་ཐོག་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་
 འཇུག་པའི་འཆིང་བ་ནི། དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡོད་ན་སེམས་ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་སྒར་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་གཞིན་
 པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་གོ །
 དེའི་འོག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒྲུལ་པའི་ཚུལ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་
 དང་བྱ་བ་མ་དམིགས་པས་སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་བུ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་བས་སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་
 གོ །དེའི་འོག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འབད་བ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་
 ཀའི་དོན་འགྱུར་པའི་རྒྱ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་མདོན་
 ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱ་བ་
 ལ་སྒྲོ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པའི་རིམ་པས་ཐོག་ཆེན་མཐའ་དག་རྣམས་པར་གནོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
 འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་པ་དགྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས་ཤ་བུས་སྒྲེས་པ།

ཆེ་དང་ལྷན་པ་གང་པོ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
 འདུག་པ་དང་འཛིན་པ་ཡིན། གང་པོས་སྒྲིས་པ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ག་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 ཆེན་སྒྱུན་པའི་པར་བྱིན་ལ་སྒྲུབ་ཅིང་འདོད་པས་དབེན། སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
 གྱིས་དབེན། རྟོག་པ་དང་བཅས་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་དབེན་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་དགའ་
 བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། ཞར་ལ་རྟོགས་
 དགའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་
 དགའོ། །དེ་དག་གྱང་གང་ཞེ་ན། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ལས་
 ཡན་ལག་གིས་འདའ་བ་བསམ་གཏན་དམིགས་པས་འདའ་བ་གཟུགས་མེད་པའི་
 སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་བྱེད་
 སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་དྲུག་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 པ་སྒྲོང་བྱེད་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
 རྩ་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྒྲོབས་དང་མི་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཁྱུད་པར་གྱི་ལམ་དང་། གཞན་
 དོན་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པར་
 དག་བྱེད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ། མི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་
 པོ་བམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའི་ལམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རང་གི་
 བསྐྱབ་བྱའི་མཆོག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་རང་གཞན་

གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཐོན་གྱིས་དྲུག་དང་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསལ་ཅད་
 མཆོན་པ་ཉིད་དག་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲིབ་བས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདྲུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཆོད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གང་གིས་
 བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་བདུན་སྟེ། འདི་ལྟར། མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་བསྐྱད་པ་དང་། དཔྱེད་པ་དང་།
 སྒྲིབ་པའི་མཐའ་དང་སྒྲིབ་པའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལ་དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འདོད་པ་ལ་
 མོགས་པའི་ས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཆོ་བྱུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་མོགས་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་མོགས་གོང་མ་རྣམས་ལ་
 དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་དཔྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་འདྲེས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོས་བསམ་
 ལས་འདས་ཏེ་གཙིག་ཏུ་བསྒྲིམ་པའི་རྣམ་པས་ནི་རང་གི་མཆོན་མ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་སྒྲིམ་བྱུང་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲིབ་པའི་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་འདོད་པ་

ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོང་ཞིང་དེའི་
 རྟོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བ་འབྲོབ་པོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོངས་པས་དགའ་བདེ་རྒྱུ་དུ་ལ་རེག་
 ཅིང་སྟོང་བ་ལ་དགའ་བས་དུས་དུས་སུ་དགའ་བར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང་རྟོགས་གཉིད་སོགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱིང་གསུམ་
 སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ལྲ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་པ་ལ་ཆེར་སྤངས་པས་
 ཀྱན་དགྲིས་མངོན་འགྱུར་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་སྤངས་སམ་སྟོམ་པའི་
 རྟོམ་པ་འབྱུང་བས་སྤངས་མ་སྤངས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །རྟག་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 དབྱེད་པ་ན་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཟད་མ་སྤངས་པར་གཤམ་ནས་ཉོན་མོངས་བམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུ་གསུམ་སྟོང་བའི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
 བདུན་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
 ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྟོར་བའི་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་
 རྟག་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །ལྲ་པ་ནི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །བདུན་པ་
 ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་རྟག་ནི་ཉེར་སྟོགས་ཡིན་ལ། བ་མ་ནི་དངོས་
 གཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། རྣམ་གཞག་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་། རྒྱ་སྟོམས་འདུག་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་

བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒྲོ་ནས་འོག་ས་
ལས་འདས་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ནམ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
མེད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་ལྟར་གཉིས་གྱི། དང་པོ་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་
མེད་ནི། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་གཟུགས་མེད་ནི། སྒྲེ་བ་གཞན་
དུ་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་སྒྲིན་ནམ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་བཞིར་
སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྒྲིས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བསམ་
གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་གིས་འདའ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་དམིགས་པས་
འདའ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་
བའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་གྱི། གོང་མ་རྣམས་འོག་མའི་ཡན་
ལག་རགས་པ་དག་ལ་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་
ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་གིས་འདའ་བ་ཞེས་བུའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ནི་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་གྱི་ནམ་
མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་སོགས་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་གོང་མ་རྣམས་འོག་

མ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ནི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། དེས་ན་དམིགས་
 བས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཞི་
 བའི་བར་རོ། །གཟུགས་མེད་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་དང་།
 འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་བཞིའོ། །ཡང་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་
 གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་དང་། ཟག་མེད་
 གསུམ་གསུམ་ཡོད་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་དག་པ་གཉིས་ཡོད་གྱི་ཟག་མེད་མེད་དེ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་
 གསལ་བས་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འདས་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་སྡོགས་རྣམས་ལ་དང་པོ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་
 ཡོད་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དག་པ་བ་འབའ་ཤིག་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་སྡོགས་
 རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་སྡོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟག་
 མེད་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། གང་གིས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་དེས་ནི་གོང་མའི་
 ཉེར་སྡོགས་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་མི་རུས་ལ། གང་ཞིག་གོང་མའི་ཉེར་སྡོགས་ཐོབ་
 པ་དེས་ནི་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་གྱི་གོང་མའི་ཉེར་སྡོགས་
 ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ཉེར་སྡོགས་ལས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱབ་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྡོགས་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་ཅི་ན།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དང་
 པོའི་ཉེར་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བསྐྱབས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་སེམས་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་པ་གཡས་པ་མེད་ན་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་ཀྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ཀ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱང་བུའོ། །དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་
 བྱེད་དེ། ཉེར་སྟོགས་ཀྱི་བྲལ་ཐོབ་པས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་གཞི་ཟག་
 བཅས་རྣམས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་སྤང་བུའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་དེ། རང་སའི་
 བྱེད་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཙམ་དང་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་
 ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི་ཟག་
 མེད་རྣམས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་
 བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཉེར་སྟོགས་རྣམས་ནི་འོག་ས་ཁོ་ནའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་མ་
 ཟིན་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོང་

བའི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པས་མགོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལས་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 རྟོགས་དབྱེད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་
 རླེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པ་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཆེ་བའི་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྡེའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པའི་བྱིར་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྟོང་ལྷན་པས།
 དེའི་བྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་
 གཉིས་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་རང་ས་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་སྟོང་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་ཙམ་པོ་དང་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། ནང་རབ་ཏུ་དང་
 བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རྟོག་དབྱེད་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་
 རླེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ནི། དྲན་གཤམ་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་དགའ་བ་ལས་

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ། དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ལག་ཏུ་ལྡན་པའོ། །བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ནི། དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་
 གིས་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་
 པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྣམ་མཆོ་གཉིས་
 འབྲུག་ལོང་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་བསམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་མཐོང་ནས་འདོད་པའི་ཉིས་
 དམིགས་ལ་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྣམ་མཆོ་གཉིས་
 སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཅན་གྱི་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྟོག་དབྱེད་རྒྱད་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་
 མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་མཐོང་ནས་ནང་རབ་དུ་དང་བས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
 སྤངས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་ཡིད་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་དང་འགལ་བར་མཐོང་ནས་དྲན་གཤམ་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་དེ་
 སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པས་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བདེ་བ་ཡང་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་
 སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་མཐོང་ནས་དྲན་པ་
 དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིས་ཀྱི་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པས་

བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྤངས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཁུང་དུ་རྒྱུ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྒྱུ་ལ་འཆོ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་མཆོག་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །འབྲིང་དང་བྲལ་བ་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའོ། །ཁུང་དུ་དང་བྲལ་བ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་བཞི་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སྟེད་པའི་ཚོར་བ་མཐའ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་འདུ་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་འབྱུག་བྱེད་དུ་རྟོགས་ནས་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་རྣམས་བསྒྲེལ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་དང་པོར་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉིད་རགས་པར་མཐོང་ནས་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྟོང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྤངས་པས་རྣམ་

ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གྱུར་སྒྲོན་
 དུ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྒྲུངས་
 པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ཐོབ་པོ། །དེའི་འོག་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
 དེ་ལ་ཡང་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱི་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྒྲུངས་པས་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་
 ཐོབ་པོ། །འདི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་མ་རྟོགས་
 པ་ལས་གཞན་མེད་པས། དེའི་བྱིར་འདིའི་གོང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་གནས་གཞན་
 མེད་པོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ནི། སྒྲོང་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་
 དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེགས་སྟེ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ནི། ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་གྱུར་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
 དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི།
 འདུ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རུའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་དུ་མྱོངས་
 པའོ། །འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་གྲུ་ལོས་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་
 དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རང་སའི་ཉོན་མོངས་
 དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྟོན་
 པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྟོང་བའི་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་
 པར་ལྷན་པའོ། །ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐར་ཏྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ར་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། བྱད་པར་མ་བློབ་པར་སེམས་ཁེངས་
 པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཐེ་ཆོས་ཤས་ཆེ་བ་ནི། རང་གི་གནས་པ་ལ་བར་
 ལམ་ཡིན་སྟམ་སུ་སོམ་ནི་ཟ་བའོ། །དེ་དག་ནི་ས་བོན་རུལ་པ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་
 སྟོན་མི་འཕེན་པའི་བྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མ་ཡིན་ལ། བསམ་
 གཏན་དང་འདྲ་བས་བསམ་གཏན་དུ་ཉི་བར་བདགས་པ་ཙམ་སྟོ། །དག་པ་ནི། རང་
 སའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་པའི་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་
 པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། བྱད་པར་ཆ་
 མཐུན་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དག་པའི་
 བསམ་གཏན་གང་གིས་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་
 གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དག་པ་གཞན་འདྲེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་
 མཇུག་ཐོགས་སུ་ས་གོང་སའི་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་གཞན་རྣམས་བློབ་པར་
 བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོན་ཅེ་ལ་ནི་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། དེའི་གོང་ན་

ས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་བཞི་བཞི་ཡོད་པར་གྲེས་པར་
 བྱའོ། །བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་
 བྱི་ཟག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་
 པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་གྱིས་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
 དོན། གྲངས་ངེས་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་
 ལག་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་། དབྱེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པར་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། ཅང་རབ་
 ཏུ་དང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་པའོ། །གསུམ་པར་ནི། ཡན་ལག་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་དང་གྲེས་བཞིན་དང་
 བཏང་སྟོམས་དང་བདེ་བ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །བཞི་པར་ནི། དྲན་པ་དང་
 བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོར་བ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་རྟོག་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ནི་བའོ་ཞེས་ཀྱང་
 ཏུ་ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དབྱེད་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་
 ཏུང་བ་དང་ཆེ་རིང་བ་དང་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་ཞིབ་མོར་དབྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ཏེ་མི་དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་

དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏེ། དེ་
 དག་གིས་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །
 སེམས་ཕྱི་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱད་
 སོགས་གཉིན་པོ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི། དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱི་རང་རབ་དུ་དང་བ་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་མོ། །རྟོག་དཔྱད་སོགས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་བྱོགས་རྣམས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་མོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་བྱིང་གོད་ལ་
 བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཛོགས་པའི་འདུ་བྱེད་
 བཏང་སྟོམས་རྣམས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགའ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་བྱོགས་རྣམས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །
 དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་མོ། །བསམ་གཏན་བཞི་
 པ་ལ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་གིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་བྱོགས་སྟོང་བའི་
 བྱིར་རོ། །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཅིའི་བྱིར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་གཉིན་པོའི་ཡན་
 ལག་དུ་མ་བཞག་ཅི་ན། དང་པོ་ན་དྲན་པ་ལ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་

མཛེན་པར་བརྒྱབ་པས་རང་གི་རོ་བོས་ལས་སྤྱེད་པའི་བྱིར་གཞིན་པོའི་ཡན་
 ལག་དུ་མ་སྟོས་ལ། གཞིས་པ་ན། རང་གི་རོ་བོས་ལས་སྤྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་ཟེལ་
 གྱིས་གནན་པའི་བྱིར་རང་མིང་གིས་སྟོས་ལ་ནང་རབ་དུ་དང་བ་ཞེས་པའི་མིང་
 གིས་སྟོས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ལས་
 གྲོལ་བའི་བྱིར་དྲན་པ་སོགས་རང་མིང་གིས་སྟོས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ནི་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་བསམ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲིས་བརྟན་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཞིས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྟོག་དཔྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྤྱེལ་བའི་བྱེ་
 བྲག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་སྤྱེལ་བའི་བྱེ་བྲག་པར་ཡོད་དོ། །

གཞིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགའ་བ་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་སྤྱེལ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལན་འདོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱེལ་
 རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱེད་པར་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་ལས་སྤྱེལ་བ་དང་གྲོལ་བའི་བྱེ་བྲག་
 དཔོན་སུ་དག་པ་སྤྱེལ་བ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྟོས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 དེའི་དགའ་བདེ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་འཛེ་སོགས་སྟོག་པ་སྤྱི་དགེ་
 བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅན་ལས་སྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་གཞིས་
 པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྟོས་པའི་དགའ་བདེ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་དགའ་བདེ་

དེ་དག་ནི་རྟོག་དཔྱད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བའི་རང་
 བཞིན་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ནི། དགའ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལའོར་གྱི་
 ཚོར་བ་སེམས་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་གིན་ཏུ་སྒྱུར་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེེར་རོ། །
 མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དགའ་བ་ནི་སྒྲིམ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་དབང་ཤེས་ལའོར་
 གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱོར་ཞེས་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་དང་། གིན་ཏུ་སྒྱུར་ས་པ་ནི་བདེ་བར་སི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ར་གིན་ཏུ་སྒྱུར་ས་པ་ཆེས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
 མ་སྒྲོས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེེར་རོ། །འདིར་བསྐྱུ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལའོར་
 གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
 བྱིར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཁ་ནང་དུ་
 བྱོགས་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་བདེ་བ་ཞེས་
 བརྗོད་གྱི་དེ་གཉིས་རྩིས་བྱ་དང་མ་ཡིན་ཅོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་ཡིད་
 ཤེས་ལའོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམས་པ་དེ་ཉིད་དུན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་
 སུ་བཞིན་པས་སེམས་གཡོ་བའི་བྱ་བ་སི་བྱེད་པའི་བྱིར་དགའ་བ་ཞེས་སི་བརྗོད་ལ།
 ཁ་ནང་དུ་བསྐྱུ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་བདེ་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་ལྟ་དང་
 བཞིན་རིམ་གྱི་ན། གཞོད་པ་སྦྱོར་བ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་པ་སྐྱབ་པ་

གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡང་རགས་པ་དང་། སྤྱ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ།
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་རགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་
 བའི་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཚོར་བ་སྤྱ་བ་
 ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཚོར་བ་
 སྤྱ་རགས་རྣམ་པ་བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་
 བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱེལ་བར། ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་ཁོ་ནར་
 ཟད་དེ། ཆེ་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཆེས་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས། སྤྱུག་པ། བདེ་བ་
 དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་
 མཐར་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་བདེ་བ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཚོར་བ་ལས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་གཟུགས་དང་། ཉང་རྣམ་ཤེས་ལས་བཟླ་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱང་བྱ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་ འདུ་ཤེས་དང་། གཉིས་པོ་ནམ་
 མཁའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་གཉིས་སོ། །
 རྣམ་ཤེས་ལ་བཟླ་འཛིན་ལ་ཡང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་

གཞིན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་གཞིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། གཞིས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་མི་སང་ཞིང་མི་
ཉུང་དོ། །ཁོ་རིམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱན་ལ་རི་ལྟར་སྒྲེ་བའི་རིམ་པས་བཞག་གོ། །
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་རྩྱུང་བྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་
ཡོངས་སུ་བསྒྲེམ་པ་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོངས་རིས་དང་ཆོངས་པ་མདུན་ན་
མདོན་དང་ཆོངས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྒྲེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཞིས་པ་དང་
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་རྩྱུང་བྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བསྒྲེམ་པ་
ལས་གོ་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཞིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲེ་བ་གསུམ་གསུམ་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་འབྲིང་
དང་རྩྱུང་བྱུང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེམ་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་
བ་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ཅི་རིགས་པ་འགྲུབ་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྩྱུང་བུ་ནི། སྒྲིབ་བ་གཞིས་ཀ་དང་མི་ལྟན་པའོ། །འབྲིང་ནི་གང་
རུང་དང་ལྟན་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་གཞིས་ཀ་དང་ལྟན་པའོ། །གཞིས་པ་ཆོང་མེད་
བཞི་ཕྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། རོན་དུག་གི་དང་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། བསམ་པ་ནི་
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱི་
མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་
པར་འབྱོར་པའི་ཉིང་རིམ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །སྒྲིབ་རྩེ་ནི། སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་གྱི་མ་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
 བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བདང་སྟོམས་ནི། ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་གྱི་མ་འདི་དག་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་ན་
 ཉེ་དེང་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཉམ་སྟོམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་
 སྟུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་
 གྱི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་པོའི་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་
 པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་པོ་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའོ། །
 དེ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡིན་
 ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ནི་བྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་རང་རྣམས་གྱི་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་
 པར་འཆོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་སྟེ། ལ་ཇོད་དུ། ཚད་མེད་པ་ནི་
 བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་བྱིར། །ཞེས་པ་དང་། ལྟོད་

ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱང་པར་དུ་
 སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ནི། །འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་དགའ་བ་དང་། །ཕར་
 ཐྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། །མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་དེར་བཞུགས་ནས། །རི་དབང་མཐོ་སྤྱོད་བཞུགས་བཞིན་
 འགྲོ་ལ་གཟིགས། །ཞི་ལ་མདོན་དགའི་འགྲོ་ལ་འདྲ་བུགས་རྗེ་ན། །སྤྱིད་ལ་མདོན་
 དགའི་སེམས་ཅན་བཞིན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་དང་། །བཀྱེན་ལ་བརྟེ་དང་མ་རུང་པ་ལ་
 བརྟེ། །ཀུན་ལ་བུགས་ལ་བརྟེ་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྟེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་
 ཅན་ལ་སྟོང་བརྟེ་དང་། །འོག་པར་མདོན་ཞེན་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཕར་ཐྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྒྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 རབ་འབར་དགའི་དབང་དུ་སོང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ལོན་ཐུན་པས་སྦྱིབས། །
 བཟོད་དགའི་ལམ་ལ་རབ་དུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཟས་
 ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་དུ་སྟོར་གྱུར་པ། །ལམ་གོ་ལ་རབ་
 ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ལ་རབ་འབར་ནི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའོ། །དགའི་དབང་དུ་སོང་བ་
 ནི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བདུན་གྱི་བར་ཆད་བྱས་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ལོན་ནི་
 རན་སོང་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་པས་སྦྱིབ་པ་ནི་ལས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་ལ་སྟོངས་པ་
 རྣམས་སོ། །བཟོད་དགའི་ལམ་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་རིགས་ཆད་གྱི་གང་ཟག་

རྣམས་སོ། །འཆིང་བ་ཆེད་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བས་རྒྱད་བཅིངས་པ་རྣམས་
 སོ། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་སོ། །ལམ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་སོ། །ལམ་གོ་ལ་
 བར་ཞུགས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྲེག་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །
 སྟོབས་རྒྱུད་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ནི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བསྒྲམ་ཚུལ་ནི། བྱམས་པ་དང་
 སྟོང་རྗེ་དང་དགའ་བ་གསུམ་ནི། དང་པོར་མཛའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་པ་
 དང་མཐར་དགྲ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲམ་སྟེ། བྱ་གཅིག་པ་དང་། དགྲ་བོ་ལ་བདེ་
 བ་དང་ཕྱད་འདོད་དེ། སྟུག་བསྐྱེལ་བྲལ་བར་འདོད་པ་སོགས་མཚུངས་པར་གྱུར་
 པ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། དང་པོ་བ་མལ་པའི་བྱོགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་བསྒྲམ་ལ། མཐར་མཛའ་བཤེས་དང་དགྲ་བོ་ལ་མཚུངས་པར་ཆགས་པ་དང་
 སྟང་བ་མི་སྟེ་བ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་བསྒྲམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་
 པ་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྟེས་བྱ་མཆོག་ལ་ཉིན་རེ་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་
 པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་འཕོད། །ཅིས་དང་། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་མཉམ་པ། །རྟག་ཏུ་བམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་སེམས་འཛིན་ཅིང་། །སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་གཏོང་ཞིང་། །དགའ་
 བས་འཁོར་བ་ན་ནི་སྟོབ་མེད། །བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོས་སྟོན་རྣམས་སྤངས་པས་

འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ན་ལོ། །ཐབས་མཁས་མན་ཆད་བདུན་ནི། འདྲུག་
 རྒྱལ་ལས་འབྲེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས།
 རི་ཙམ་གྱི་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རིག་པར་བགྱིད་ལ།
 ཐེག་པ་དེས་གང་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་དག་དུ་གནས་པར་འགྱུར་
 ལ། ཐེག་པ་དེས་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་ཞེས་ཤེས་རབ་དང་སྡིང་
 རྩིས་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་དག་ལན་ལྟོན་ཐ་མི་དང་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ལས་འདས་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་བ་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 བས་དྲི་བ་ལྡེའི་ལན་ནི་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ན་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་ཐབས་
 མཁས་ནས་གཟུངས་གྱི་བར་ལྡེ་ནི་དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་
 པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ལ། སའི་ཆོགས་ནི་དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་བསྟན་པའི་སྒྲོ་
 བས་གསུངས་ཤིང་། གཉིན་པོའི་ཆོགས་ནི་དྲི་བ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ལན་བསྟན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གང་ཡང་
 འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི། དེ་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གཉིན་པོའི་ཆོགས་མདོར་བསྟན་པ་གསུངས་ཤིང་། དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན་ནི།
 རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བེད་
 བ་དེ་ནི། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་ཡང་གནས་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་

ལྷ་ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་དེ་ནི་མི་གནས་
 པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་གཟུང་ཏོག་དང་
 པོའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཤིང་། དྲི་བ་ལྷ་པོའི་ལན་ནི། རབ་
 འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་ཐེག་པ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཐེག་པ་དེས་སུའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 གཟུང་ཏོག་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 འགྲེལ་པ་ལ་ཆོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྷ་ར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། གྲངས་
 ངེས་པ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་ནས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སྒྲིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་དངོས་
 སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འདི་
 དག་གིས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་རོ་བོས་རྣམ་པར་མི་ཏོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་བྱང་ཆེན་འབྲས་བུར་འཛིན་པར་བྱེད་ཅི་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་འདའ་བར་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་ར་བ་བཞིན་དུ་ཏོགས་
 བས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའོ། །དེ་
 དག་གྱང་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅི་ན། སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ལོ། །

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འདི་ཐམས་ཅད་གྱང་གཉིས་སུ་བསྐྱེས། གང་

བཤོད་པ་བྱང་སེམས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་འཛིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་། གང་
གིས་བཤོད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་གྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་
བཅུ་དང་། ཐ་མ་བདུན་ཏེ། དང་པོ་ཡང་བསམ་པ་དང་། སྒྲིབ་བ་དང་། སྤྱིང་ཞིའི་
མཐའ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་གསུམ་སྟེ། གཅིག་དང་། རྒྱག་དང་།
གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཤོད་བྱེད་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་།
དེས་ཇི་ལྟར་བཤོད་ཚུལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་དོ་བོ་འབྲས་
བྱ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
གཅིག་དང་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་སྤྱིང་པོ་སྟེ།
མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་
རྣམས་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོའི་སྒྲིམ་རྣམ་
མཁུན་དུ་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་དག་ལས་མང་མི་དགོས་
ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུས་པས་ཆོགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་
དོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་རྒྱག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསམ་པས་གོ་གོས་པའི་གོ་ཆའི་
སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་ནི་སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྟན་པས་གཞན་
རྒྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱེད་
དོ། །སྤྱིང་ཇེས་ཡིད་གདུང་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པས་བཀྱེས་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་
བསྐལ་བསལ་སྟེ་ཆོ་འདོའི་བདེ་བ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་
རྒྱལ་བཤོད་པས་མ་འོངས་པའི་བདེ་བ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་

འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ནམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་
 བས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་མ་འདྲེས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བྱང་འདས་ལ་བཀོད་པས་གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་ཅི་བར་བསྐྱབས་པས་ན་
 རྒྱུན་དུག་གི་སྒོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །དེ་དག་གྱང་མཚན་འཛིན་དང་
 འབྲེལ་བས་ལའོར་བར་འཆིང་བས། དེའི་བྱིར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་མི་དམིགས་
 པའི་སྒོར་བ་ཅིད་ལ་སེམས་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྡན་པ་ལ་
 ལྷག་མཐོང་སྒྱེ་བས་སྒོར་བ་ཅིད་ཏྟགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། གཤམ་དང་བྲལ་
 པའི་སྒོར་བ་ཅིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཞན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལྷུང་
 བར་འགྱུར་བས་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། བྱང་དུ་འཇུག་པའི་
 ལས་ཀྱི་ཚྲིགས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 སྐྱབ་པའི་བྱིར་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གཤམ་མཐས་དང་། གཤམ་མཐས་དང་ལྡན་
 པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་སྒོར་བ་ཅིད་ཏྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བས་བསོད་ནམས་དང་། ཚྲིགས་གཅིས་གོམས་
 བར་བྱས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཅིད་ཏྟགས་པའི་བྱིར་ལས་ལ་འབད་པས་མཐོང་བ་དང་
 སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚྲིག་དང་དོན་བསྐྱེལ་པ་མང་པོར་མི་
 བརྗེད་པའི་དྲན་པ་བརྟགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཚྲིག་ལོབས་པའི་གཟུངས་
 ཀྱི་ཚྲིགས་ཏེ། འདི་ལ་བཞི། དང་པོ་གཟུངས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་

པར་ལྷན་པའི་རྒྱུ་པ་དང་གཤམ་རབ་ཡིན་ལ། གསང་སྤྲུགས་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་
 མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །གཞིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལ་ར་པ་ཅ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་
 གེ་ལ་དམིགས་ནས་ལ་ནི་ཚོས་བསམ་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་ས་སྒྲེས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཡི་གེ་
 སྒྲོར་པ་ཅིང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྒྲེམས་པས་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་སྒྲོར་
 ཅིང་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་ནི་བཟོར་པའི་གཟུངས། དེ་ནས་
 སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུན་པའི་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་གོ་རིམ་
 དེ་ཅིང་ཀྱི་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་ནི་ཆོག་དང་དོན་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །ཏིང་
 ངེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སྤྲུག་པ་ནི་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྒྲོ་བ་
 པར་རྒྱས་པའི་གསང་སྤྲུགས་བརྩོམ་པར་རྒྱས་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། ཆོག་དང་དོན་ཀྱི་གཟུངས་ཆོགས་ལས་ཆེན་པོ་ནས་དང་།
 བཟོར་པའི་གཟུངས་སྒྲོར་ལས་ནས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་མཐོང་ལས་
 བས་སོ། །བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ནི། འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་གཟུངས་ཏེ་ཆོག་དང་དོན་
 འཛིན་པས་སམ། ལེགས་པའི་ལས་ལས་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པས་སོ། །གཟུངས་
 ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱམས་རྟོགས་པ་བྱི་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་དང་
 ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའི་བྱིར་ས་དང་། མི་མཐུན་བྱེགས་སྒྲོར་པའི་བྱིར་གཞིན་
 པོའི་ཆོགས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པའོ། །

གཞིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་གཤམ་དང་། ས་
 དང་། གཞིན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཡུལ་སྒྲོར་

ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ལྟོང་གཞི་
 རོས་གཟུང་དེ་རི་ལྟར་ལྟོང་པའི་ཚུལ། ཞར་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
 དབྱེད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ལྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། འདིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པས་སྒྲིས་པ། རང་དང་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནང་ནི་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་
 རྣམས་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་ནི་གཟུགས་སོགས་
 བྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནི།
 དབང་པོའི་རྟོན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་དབང་པོས་མ་
 བསྐྱུས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟོང་པའི་དཔོན་པོ་ནི་ལྟོང་པ་ཉིད་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྟེ།
 ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ནི་ཆེན་པོ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 གཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་རོས་མ་ལུས་པ་བྱུང་པས་དབྱེད་པས་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །
 ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། སྒྲིས་བྱའི་དགོས་
 པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དམ་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་
 པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཅིག་
 ཤོས། འདུ་བྱས་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །རྟག་པ་དང་ཆད་
 པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་ནི་མཐའ་ལས་
 འདས་པ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཐོག་མ་དང་བར་དང་བྱ་མ་མེད་པ་ལའོར་བ་ནི་
 ཐོག་མ་དང་བྱ་མ་མེད་པ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །བྲལ་ཞིང་སྤངས་ལ་ཡོངས་སུ་
 བཏང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོར་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོར་བ་མེད་པ་ནི། དོར་

བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོཅ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་མ་མཛད་པའི་བྱིར་རང་བཞིན་དེ།
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམས་མཆོཅ་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 ཀུན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་འགག་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟེའི་མཆོཅ་ཉིད་དང་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
 མཆོཅ་ཉིད་རྣམས་ནི་རང་གི་མཆོཅ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །འདས་མ་འོངས་
 སོགས་དུས་གསུམ་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་དམིགས་པས་ན་མི་དམིགས་
 པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡུང་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །དེ་ལས་གཅིག་ཤོས་ངོ་བོ་ནི་བར་
 ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྡུ་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་སྟེ། མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལུང་པོ་ལྡུར་འདུས་པའི་བྱིར་ངོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
 མེད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་རང་རང་
 གི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་སོ་ཞེས་
 བས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའོ། །རང་བཞིན་དང་
 རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཡང་།

དང་པོ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞིན་པོ་དང་།
གཞིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཅིང་འདགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་གསར་དུ་
བྱས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཞིན་པོར་བྱ་ས་ནི་སྟོང་པ་ཅིང་ལ་གཞན་གྱིས་ཀུན་བདགས་
པའི་བྱེད་པ་པོ་དག་གི་པའི་བྱིར་ཡིན་ལོ། །གཞིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནང་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་ཅན་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དག་དོན་དུ་པར་བེད་བྱས་ནས་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་དང་
ཀུན་གྱི་སྤྱི་དག་པར་སྤྱུ་བ་པ་དང་རང་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པའི་བྱིར་ན་གཞན་གྱི་
རོ་བོ་སྟོང་པ་ཅིང་གྱི་བར་སྟོང་པ་ཅིང་ནི་ཤུར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། འབྲང་
པའི་བྱོགས་དགོང་། སྤྱི་འབྲང་པའི་བྱོགས་དག་གི་གཞིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དཔོན་དང་།
ཅོད་པ་སྒྲུབ་པ་གཞིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་ཅིང་ཡན་གང་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །གཞན་
དག་ནི་ཚོས་བསམས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་ཅིང་སྟོང་པ་ཅིང་ལ་དམིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །
བྱི་མ་འདི་ཅིང་དེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ལས་དུ་ཏྲ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཅིང་ལ་དམིགས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་སྤྱི་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཏུ་བ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དམིགས་
པ་པའོན་སུས་སྤྱི་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་དུ་གྱུ་བ་སྤྱི་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པ་སྤྱི་
གྱུ་བ་ན་ཡུལ་སྤྱི་དགས་པས་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་གྱུ་བ་པ་སྤྱི་ཡིན་ལ་སྤྱི་ཡིན་བྱོགས་ལ་
ཡོད་པས་འགལ་བ་སྤྱི་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཅིང་སྤྱི་ཡིན་པ་

ལ་གཅིག་དང་དུ་བུ་ལ་ལོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི། གང་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
གཉིས་ལ་ལོགས་པ་བཞིན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཡང་དམིགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཆོས་བསམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དགག་པ་བགག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེན། སྒྲུབ་མེད་དེ།
ལྷ་ས་སྒྲུབ་གསོད་བྱེད་མཆོད་སྒྲུབ་བསད་པས་ལྷ་ས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སི་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་
གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་ལྷ་ས་སྒྲུབ་དྲར་འདྲ་བ་དེའི་གསོད་
བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མཆོད་སྒྲུབ་དྲར་འདྲ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བསད་པས་
སྒྲུབ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འགྱུར་ཅུང་ཟད་འབྲུགས་
སོ། །གཉིས་པའི། སྟོང་ཉིད་ཡན་གང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ནི། ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་
ལྷ་ན་ཡང་དམིགས་པ་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་སི་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་
འདུས་བྱས་སུ་བལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གོ་ངེས་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དག་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ལན་རྒྱུན་བ་དང་མ་ཡིན་པར་
རྒྱལ་པར་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་ཀྱང་ཉ་ཅུང་འགྲིག་
པར་མ་མཐོང་བས་དཔུང་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་དཔྱེ་བ། ས་མཆོས་ས་གསུམ་གྱི།
དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་
སའི་བར་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་

རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
བར་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་
པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་མོས་སྟོད་གྱི་ས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོར་
ལམ་ལ་བཤད་པ་ལ། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་མོས་སྟོད་ཆོགས་ལམ་དང་། སྟོར་ལམ་
རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འབྲེ་དང་ཨར་མོས་སྟོད་སྟོར་ལམ་
སྟེ་དང་། ཕྱི་མ་ཆོས་མཆོག་ལ་འཆད་དོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་བདུན་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བར་ཆོགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་
དང་། རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འཕྲེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་
དོན་དང་རྣམ་པར་སི་ཏྲོག་པ་དང་ཞི་དག་པ་ལ་དབང་བ་གཉིས་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ས་བརྒྱན་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་ས་དགུ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ན་ས་
བརྒྱ་པ་ལ་བཞག་གོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
པ་ཉིད་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བྱུང་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཁུད་ཆོས། འཕོ་ཚུ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་
 ལྷའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་
 ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཐྱི་མ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་
 ཐྱིར་ས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
 དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་བརྟུང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁུད་པར་གྱི་ས་དང་པོ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བརྟུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་བར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །གསུམ་
 པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལུས་འཛིན་པའི་ཁུད་པར་ནི། ས་བརྟུ་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
 འཛིན་བུ་སྤྱིར་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལའོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་
 དང་། མཐའ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་
 དབང་བྱེད་གྱི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོག་མིན་དུ་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱག་
 ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་སྟོན་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ནི།
 དང་པོར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐུལ་སྐུའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་། དེ་དག་གིས་
 ཐུན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ཤེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འདུག འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་
 བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་། བརྒྱར་འགྲོ། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤྱང་བར་བྱེད། སེམས་

བས་ན་ཞེས་པར་འགྲུར་དེ། སདོ་རྒྱན་ལས། འགྲུར་པོ་དཔག་མེད་འཛིག་མེད་
ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འཕྲོ་ལྷན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཅིར་
ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཅིས་པ་ ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྒྲིའི་མཆོས་སྒྲུབ་
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཅིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སའི་ཆོག་སྣ་ལ་བར་སྒྲུབ་སྣ་ཀྱི་ཆོག་སྣ་སྟེ་
བཅུད་པ་ནི་ལུ་ཏུ་གསུམ་གསུམ་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །དགོས་པ་ནི། ས་གང་གིས་སྒྲོན་
ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྲུར་བའི་ཆོས་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ལ་རྒྱའི་ས་དང་འབྲས་བུའི་ས་གཅིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དགྲའི་དང་པོ་ལ།
ཏུ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་གཅིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་གང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། རི་
ལྷར་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་པ་གཅིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྲུར་བའི་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་
བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིས་ས་ནི་དང་པོའི་སྤྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ས་ལུས་པ་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་སྣ་འབྲོག་པར་འགྲུར་དོ། །དེ་དག་གྲུང་གང་ཞེན། བསམ་
པ་དང་པན་པའི་དདོས་པོ་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཅིས་པ་ནི། བཅུ་པོ་འདི་དག་
རང་བཞིན་སྤྱི་དཔྱད་པར་ཅིས་སྟེ་སྒྲུབ་སྣ་སྣ་སྣ་དང་པོའི་སྤྱི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྒྲུབ་སྣ་གིང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་སྣ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་གཤམ་པར་
ཅུའོ། །དེ་དག་གྲུང་མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་པ་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་གང་ལགས་ཞེས་པ་ནས། རི་སྒྲན་སྒྲོན་པ་དེ་ལྷ་པ་ཕྱིར་པ་སྒྲེའདི་
ནི་བདེན་པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པའི་བར་དོ། །གཅིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།

རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བས་བསམ། གཞི་
 ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་ལ་རང་དོན་ཡིད་
 བྱེད་གྱི་གྲུ་གྲུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་སྦྱབ་པ་ལ་
 བན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྲེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་
 བཞི་སྦྱབ་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པ་དང་སྦྱོར་རྩེ་ལ་སོགས་
 བའི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ལཔོར་གསུམ་དུ་ནུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་
 བས་སྦྱི་ནང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རང་ལ་ཆོས་སྟོན་
 བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་སྒོ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མགུ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྦྱིར་བྲེག་
 པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆོས་གྱི་དམིགས་པ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་གཡེད་གི་གཞི་དང་
 རྩལ་བྲིམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཤམ་སུ་མཐོང་བས་རྟག་དུ་བྲིམ་ན་གནས་པ་
 ལ་མདོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྦྱུ་འདོད་ཅིང་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁུན་
 མེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 བར་བྱེད་པས་བདེན་པར་སྦྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཆོས་
 བརྒྱས་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྦྱིར་ས་དང་པོ་ལ་རབ་དུ་
 དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིན། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་མཐོང་བ་ལ། །

རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་ལ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་།
 སྒྲིམ་མ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ས་དང་པོ་བྲོ་བ་པ་ལ་ཆོས་བཏུ་དགོས་ཞེན། ས་དང་པོའི་ཞེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་གིང་
 ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ཆོས་བྱུང་པར་རིམ་ལྔ་བུས་འབྲོ་བ་ཅེ་ན། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་རྒྱའི་བྱུང་པར་
 དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ནི་ད་མི་དམིགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ནི་ད་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱུང་པར་ཁོ་ནས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།
 ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་བྱུང་པར་དག་བྲོ་བ་དང་ཞེས་སོ། །མདོ་
 ལས། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་སེམས་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། ལས་གཞན་མེད་པར་པར་བྱིན་རྣམས་འཆོལ་བ་སྟེ། འདི་
 བོ་པར་བྱིན་རྣམས་ལ་བརྩོན་ཞིང་འཆོལ་བའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི།
 དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱུས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྦྱོང་བ་
 དང་། གཞན་གྱི་པན་པ་ཚུར་དུ་བྱས་པ་ཡང་དུན་ཞིང་རྒྱས་མི་གསོན་པ་དང་། གཞན་
 གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་པན་པ་མི་བཟོ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་དཔུལ་བར་འགོ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་

ནས་སྒྲི་བོ་བཅས་ཅན་ལ་བཅས་པ་དང་། ལམ་པོ་དང་སྒྲི་བ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་
སྒྲི་བོ་ཡོན་ཏན་ཅན་བཅས་ཅན་ལ་རྒྱལ་མེད་པར་འདུད་པ་དང་། དག་པའི་བཤེས་
གཞིན་གྱིས་བསྟན་པའི་རོན་ལ་ཅན་ཏན་སྒྲི་བ་པོར་བྱེད་པའི་སྒྲི་ནས་སྒྲི་བ་པ་དང་།
ལས་གཞན་མེད་པར་སྒྲི་བ་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་པ་སྒྲི་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡོངས་སུ་སྒྲི་བ་པ་རྣམས་པ་བརྒྱུད་གྱིས་ས་གཞིས་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་བྱིམ་དྲི་ལ་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འཆ་ལ་རྩེ་ལ་རྩེ་ལ་པའི་དྲི་བལ་བྱིམ། དྲི་ལ་མེད་པའི་སར་འདོད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྩེ་ལ་དྲི་ལས་གྱི་དང་བྱིན་རྫོགས་པས་འཆ་ལ་རྩེ་ལ་གྱི་དྲི་ལས་ས་
གོས་པའི་བྱིམ་རོ། །དྲི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲི་བ་བྱས་པས་ཞེན། ལྟ་ས་ས་དང་པོར་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་གེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲི་བ་པར་
བྱས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་གཞིས་གྱི། དང་པོ་རྩ་བ་ནི། ཐོས་
པས་མི་དམས་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་
ཆོས་ལྟ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེན། ལང་དུ་ཐོས་པས་མི་དམས་གིར་དེ་ལ་
ཡང་ཡིག་གེར་མཛོན་པར་ས་ཞེན་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཞིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་བཅས་ཅན་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛོན་པར་འདོད་པ་དམ་པའི་
ཆོས་ཉན་པས་དམས་མི་གེས་པ་དང་། ཉེད་པ་དང་བཀྱར་སྒྲི་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་
བྱས་པའི་སེམས་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། ཞིང་སྒྲི་བ་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་རྣམས་དེར་ཡོངས་སུ་བསྒྲིས་པས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཉེན་སྒྲི་བ་
གྱི་འཛིག་ཉེན་དང་བཞེད་པ་བརྒྱུད་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲི་བ་ཀུན་དུ་སྒྲི་བ་པར་བྱེད་པ་

རང་། རང་གིས་པཎ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་པཎ་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་སི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་འདོན་པའི་ཞེས་པ་མཐོང་བས་གཞན་དོན་
 ལ་ཡོངས་སུ་སི་སྒྲོ་བ་དང་། རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཞན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སོགས་སི་བྱེད་པ་
 རོ་ཆ་གེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་སི་དགེ་བའི་ཆོས་སི་བྱེད་པ་
 གྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་རྒྱས་པ་ལྟས་ས་གསུམ་པ་ཞེས་པའོ། །
 ཅིའི་བྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་བྱིར་ན་
 འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དེར་དེ་འདྲིན་གྱི་མཐུས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་
 བ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བྱས་པས་ཞེན། ལྷ་ས་བཞིན་དུ་
 ཞེས་སོ། །ས་བཞི་པ་ལ་གཞིས་ཀྱི་ཅུ་པ་ནི། ཞན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དཔེན་
 པས་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། རངས་པོའི་སྒྲུང་བས་ཐོབ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་
 འདོད་པ་མེད་པས་འདོད་པ་རྒྱུར་བ་དང་། རངས་པོ་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་དུ་ཐེན་
 གྱུར་རོན་དུ་གཞིར་བ་མེད་པས་ཆོག་གེས་པ་དང་། ཆོས་ཐབ་པོ་ལ་ངེས་པ་ཆོགས་
 པའི་བཟོན་པ་ཡོངས་སུ་སི་བཏོད་པ་སོགས་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་བསམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལྟ་རན་ལས་
 ཡང་དག་པ་དང་ཅེས་པ་རྣམས་ནི་སའོ་རང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་བཤད་
 པའོ། །འགྲེལ་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲུ་དི་བཞིན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཤད་
 པའོ། །སའོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་
 སུ་གཏང་བར་སི་བྱའོ། །བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་དགོན་པ་ན་གནས་པ་དང་

ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནི། དཔེན་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོང་ནས་རྒྱང་
 གྲགས་གཅིག་འཕགས་པའི་དགོན་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་
 རྙེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་པས་འདོད་པ་རྒྱང་བ་དང་། རྙེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་
 ལས་བཟང་བ་དང་མང་བ་སོགས་ལྷག་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་མེད་པས་ཆོག་ཤེས་པ་
 དང་། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་པ་དང་།
 ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་གསུམ་སོ། །གནས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་དགོན་པ་བ་
 དང་། ཤིང་རྒྱང་བ་དང་། ལྷ་གབ་མེད་པ་དང་། དུར་བྲོད་པ་དང་བཞི་རྒྱམས་སོ། །
 གོས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། རྒྱག་དར་བྲོད་པ་དང་།
 ཕྱིར་བ་བ་རྒྱམས་སོ། །མལ་ལྷན་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་ཅོག་ཕུ་བ་དང་། གཞི་
 རི་བཞིན་པ་གཉིས་ཏེ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་སྤངས་པ་སྟོག་དང་བསྟེན་བཀུར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་
 གཏོང་བ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། རྟག་ཏུ་གཟུགས་སྟུག་མཆོག་དང་རྒྱ་
 ལྷན་དང་། གྲི་ཞིམ་རོ་མཆོག་རེག་པ་བདེ་བྱེད་པ། །དུས་ངན་རྙིང་ལ་འགྲོ་བ་དེ་
 དག་ཐོགས། དཔེར་ན་རྩོན་པའི་རྙིང་ལ་སྟོ་ཐོགས་བཞིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་
 རན་གཞིད་པ་མང་། །འཛིགས་བཅས་རྟག་ཏུ་དགྲ་བྱེད་ཉོན་མོངས་བཅས། །རལ་
 གྲིའི་སོ་འདྲ་དུག་སྟོང་ལོ་མ་མཚུངས། །རན་རྒྱགས་སྟོད་ལྟར་འཕགས་པའི་སྟེ་བོས་
 སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉིས་དེམས་སུ་ལྷ་བས་
 སྟོད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཆོམ་པར་སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་

བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏོང་བ་དང་། དགེ་
 བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་ལུས་ཁོང་མི་འགོང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་
 གྱིས་མི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུས་ས་བཞི་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་
 རྒྱུར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་བུར་རྒྱུགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་
 གྲེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྐྲེག་པས་འོད་འཕྲོ་
 ཅན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་གཉིས་བུད་གིང་བསྐྲེག་པའི་མེ་འབར་བ་དང་ཉེ་བར་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བློ་
 བས་སོ། །ས་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྩ་བ་ནི། འདྲིས་དང་ཞེས་ཏེ། དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྒྲར་བྱ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམ་པར་སྒྲངས་ནས་བསྒྲོག་པས་འཕངས་པའི་
 ཆོས་བཅུ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པས་ས་ལྟ་པ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་འགྲེལ་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་བསྐྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
 བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉ་ཅང་འགྲོགས་ཅིང་སྒྲོས་འདྲིས་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་
 ལ་སེར་སྟེ་བྱེད་པས་དད་པ་ཅམ་གྱི་བྱིམ་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོང་བ་གཞན་ལ་
 ཉེ་བར་མི་སྟོན་པ་དང་། འདུ་འཛིའི་གནས་སྟེ་བོ་མང་པོ་འདུ་བའི་གྲོང་དང་གྲོང་
 ཁྲེང་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
 པས་བསྐྲགས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་པས་སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲོག་བཅོཤ་པ་
 ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ཐོས་པ་དང་རྩལ་བྱིམས་ལ་སོགས་
 པས་བརྒྱུ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་ལ་མི་འདུ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་བསྒྲོག་སྟེ་

དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་ལ་སོགས་པས་སློབ་གྲོས་
 ངན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་དུ་
 ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུན་མ་པར་སྤྱོད་ཞིང་བསྒྲེག་
 པའི་ཆོས་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གཞན་དང་སློབ་འདྲིས་མི་བྱེད་པ་སོགས་དོན་
 གྱིས་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ས་ལྷ་བ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱང་
 དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་
 ཀྱང་བསྤྱང་བའི་ཕྱིར། །སློབ་ལྷན་རྣམས་ནི་སྤྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱང་དཀའ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྷར། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་རང་
 གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་གིན་དུ་སྤྱང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །འདིར་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱང་བྱ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅུམ་ལ་བྱའོ། །ས་དུག་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དང་ཞེས་ཏེ། སྤྱང་བྱའི་ཆོས་དུག་བསྒྲེལ་ས་གིང་སྤྱང་
 བྱའི་ཆོས་དུག་སྤངས་པས་ས་ནི་དུག་པ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ཅེས་སྤྱར་རོ། །མདོ་ནི།
 བྱང་ཆེན་ས་དུག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷ་
 རྟེན་པར་ཕྱིན་དུག་གོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དུག་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དུག་གང་ཞེན།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དུག་པར་
 བར་ཕྱིན་དུག་གི་གཙོ་བོ་གེར་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་བར་
 ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་

པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྫོགས་པས་ཉན་
རང་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྤྲོད་བ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་ཏྲིག་གི་བཟོད་པའི་ཕར་བྱུན་
རྫོགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲག་པ་སྤྲོད་བ་དང་། སྦྱོན་པའི་ཕར་བྱུན་
རྫོགས་པས་སྤྲོད་བ་པོའི་སྦྱེ་བོས་སྤྲོད་བ་ན་བདག་གིས་འདིའི་སེམས་རྫོགས་པར་
བྱེད་མི་རུས་སྒྲུལ་དུ་ཁུམ་པ་སྤྲོད་བ་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སྤྲོད་གཤམ་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་
ཕར་བྱུན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་
ལ་མི་དགའི་སེམས་སྤྲོད་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཤེར་བྱུན་རྫོགས་པས་རང་
སྦྱོ་ཡང་སྤྲོད་བ་པོའི་སྦྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་སྦྱོན་སེམས་སྤྲོད་བ་སྟེ། མི་མཐུན་བྱུགས་དུག་
སྤྲོད་ཞིང་ཡོན་ཏན་དུག་བསྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་ས་དུག་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་བྱུར་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ན། ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱུན་རྟེན་ནས། །ལའོར་བ་དང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་མདོན་དུ་གྱུར་
པས་ན། །མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྣ་མ་བཞེན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་
པས་སོ། །ས་བདུན་པ་ལ་སྤྲང་བྱ་ནི་ཤུ་སྤྲང་བར་བསྟན་པ་དང་། གཉིན་པོ་ནི་ཤུ་
བསྟེན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི་བདག་
དང་ཞེས་ཏེ། ཉེས་པ་ནི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཅིང་གཉིན་པོ་ནི་ཤུ་དང་ལྷན་པ་
དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ་ཅེས་སྦྱར་རོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་
པ་ལ་ཆོས་ནི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་

སོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཟ་བ་པོའི་བདག་དང་ཞུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་
 དང་། རིགས་མཐུན་གནས་པའི་སྒྲིག་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲོར་
 བའི་གང་ཟག་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མར་མཆམས་མི་སྒྲོར་བའི་ཆད་
 པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པར་འདུག་པའི་རྟག་པ་དང་། འདི་དྲག་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་
 དང་བྱམ་མོང་བའི་འཛིན་པའོ། ། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། རྒྱ་སྟེ་རིགས་བྱ་
 དང་པ་དང་། རིགས་མཐུན་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བོ་དང་། འབྲས་བུའི་
 འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་ཁམས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྒྲེ་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་སྒྲེ་
 བྱེད་དང་། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་
 ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དོར་བྱར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། མཆོན་དཔེའི་རང་
 བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་ཞེན་པ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
 དང་། ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་། མི་མཐུན་སྒྲིགས་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་
 གྲིམས་སུ་ལྟ་བར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདི་དྲག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱམ་མོང་
 བའོ། ། དངོས་པོར་མཛོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 རྩོད་པ་དང་། རང་གི་འཁོར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འགལ་བ་བརྟོད་པ་འཛིན་པ་སྟེ།
 དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བུ་ལ་ནས་དེ་ལས་བརྒྱེག་
 པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོར་བ་རྣམས་པ་ཉི་
 ཤུས་ས་བདུན་པ་ཞེས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བཤོད་གཅིག་

པའི་ལམ་དང་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་པའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
 བཞུད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་འགྲེལ་པས་ལའོར་འདས་ཀྱི་གཡང་
 ས་ལས་གིན་དུ་རིང་དུ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་
 བར་ཆོག་གས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ནི་ཤུ་
 པོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་གཉིན་པོའི་ཆོས་ནི་ཤུ་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་
 གློ་གསུམ་གཤམ་པ་དང་ཞེས་སོ། །དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་སྤང་བྱ་ནི་
 ཤུ་སྤངས་པ་ནིད་ཀྱིས་གཉིན་པོའི་ཆོས་ནི་ཤུ་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཕྱི་
 གཉིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི།
 བྱང་ཆེན་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ནི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ནིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། ནི་ཤུ་གང་ཞེན། སྤང་པ་ནིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཆོག་གས་
 པའི་སྤྱོད་པ་ནིད་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་གཤམ་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོ་
 དང་། སྟོག་གཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསང་
 བྱ་སོགས་ལའོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་ཞིག་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་
 དང་། སྤྱི་བ་རྒྱད་མང་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་གདུང་པའི་སྤྱི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱི་བ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་དང་། དངོས་པོར་བདེན་པར་དམིགས་

པ་མེད་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་
 གཉེན་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱའི་རིགས་བྱ་དད་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 མི་སྦྱེ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཕུང་པོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོས་ཟབ་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་ཁྱད་པ་ནི་ཁམས་སུ་འཛིན་པའི་
 གཉེན་པོ་དང་། བྱི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཐབས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོ་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་པ་ནི་
 སྦྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ནི་ཁམས་
 གསུམ་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་གིས་གནས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།
 གཅོད་བདེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པ་
 དང་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སོགས་པས་མཐར་འཛིན་པ་དང་ལོག་ལྟ་དང་
 རྩལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་སྟེ། ལྟ་ལོག་དང་། འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱང་བ་གསུམ་ནི་ཆགས་པ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ།
 རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མཆོན་མར་གཟུང་བ་ལས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་
 དང་འདོད་ཆགས་སོགས་སྦྱེས་ནས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་གཅིག་གོ །གཞན་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ནི་གནས་
 བསྐྱོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དོན་

དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་ཆ་མ་དོར་བའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཉི་བར་ཞི་བ་ནི་ཆོས་སུ་ལྟ་བའི་
 གཉེན་པོ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་
 སྟེང་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དག་འདུན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ནི་
 ཚུལ་བྱིམས་སུ་ལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། ཆོས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
 ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དམིགས་པ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་
 ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རབ་རྟུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཆེད་
 དུ་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་རྣམ་པ་ནི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ཏོགས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་ཏོགས་པས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་སྤྲུལ་པ་
 མ་ཐང་ཅེས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་བྱ་དག་ཡོངས་སུ་སྟོང་བྱེད་རྣམ་གྲངས་པར་སྟོན་པའོ། །ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་
 ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །བཞི་ཕྱག་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི་
 གང་ཡང་རུང་བ་སྤང་བ་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་ནི་སྤང་
 ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་སོགས་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་
 དང་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་མང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་
 པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་དེར་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་གསེར་དང་བེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 གྱི་དོན་ཞུས་ནས་ཡོངས་སུ་བདག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་བཀུར་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བདགས་པས་ཞེས་པ་རྩ་བ་
 དང་མི་མཐུན་པས་འགྱུར་མི་ལེགས་སོ། །ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་བགྱིས་སྒྲོམ་
 དང་ཁོན་སྟོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། གང་དུ་
 གང་གི་སྒྲེ་བ་གཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
 དོན་མཐོང་ནས་སྒྲོ་མདོན་དུ་གདང་ནས་ལའོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་

པའི་སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་
 བཅས་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་བསྒྲིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་སྤྱི་མ་བཞིན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །ས་དགུ་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ། སྒྲོན་ལམ་དང་ནི་མཐའ་ཡས་དང་ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆེན་ས་དགུ་
 པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པས་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་
 ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པས་རྒྱ་བོ་ལྟར་མི་
 ཟད་པ་དང་། སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྒྱལ་
 བོ་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་གནས་པ་དང་། རུས་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་པོར་མངལ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནི་མ་དང་བྱ་རམ་ཤིང་ལ་
 སོགས་པ་ལས་སྒྲེས་པས་ནི་མའི་གཉེན་དང་། བྱ་རམ་ཤིང་པའི་རིགས་ལྟ་བུ་དང་།
 ཆོ་འབྲང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་རྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་བྱང་

ཁུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་
 པའི་དམ་པ་བྱོན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་གཉིན་དང་། རང་གིས་བརྟུལ་དེ་བྱང་
 ཁུབ་ལ་བཞག་པ་རང་དབང་བའི་ལམ་དང་། རི་སྐད་དུ། གང་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་
 གཙོ་བོ་བྱོད་བལྟམས་ཆེ། །ས་ཆེན་འདི་ལ་གོམ་པ་བདུན་བཅུད་དེ། །ར་ནི་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཆེ་མཁས་པ་བྱོད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་
 པ་ལྟར། བརྒྱ་བྱོན་དང་མིའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་སྐྱེ་བ་
 དང་། སོགས་པས་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་བུ་ལ་སོགས་པས། རི་སྐད་དུ། རྒྱ་ཆེ་
 རོལ་པ་ལས། འདུས་བྱས་བམས་ཅད་ལྟར་དུ་འཇིག་པ་སྟེ། །མཁའ་ལ་སློབ་འབྱུ་
 རིང་དུ་མི་གནས་བཞིན། །བྱོད་གྱི་དུས་འདི་ནི་བར་གནས་གྱུར་གྱི། །བརྟུལ་ཞུགས་
 བཟང་པོ་སྟོན་འབྱུང་དུས་ལ་བབ། །ཅེས་པ་ལྟར། བསྐྱལ་དེ། བྱིམ་ནས་རེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་བས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་
 བྱང་ཁུབ་གྱི་གིང་སྟོན་པ་འདིའི་ཨ་ཤད་བ་དང་བུམས་པའི་སྤྱི་གིང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།
 ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བརྟུ་
 གཉིས་པོས་ས་དགུ་པ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སོ་
 སོ་ཡང་དག་རིག་སློབ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར། སོ་
 སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་སློབ་གྲོས་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་
བྱས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་སོ། །

གཞིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་ནི། རྒྱའི་
ས་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ས་སོ་སོ་ལ་ངེས་
པར་བསྟན་ནས། འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ལྟར་ས་བཤད་པར། ས་
བཅུ་པའི་མཆོན་ཉིད་མཆད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྒྱའི་ས་བམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་
བསྟུས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། ལོ་
ཏུ་བ་ཆེན་པོ། ས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་བྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཡོངས་
སྤྱོད་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ས་བཅུ་པ་ནི་བམས་ཅད་ལས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་
བྱིར་མ་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་དག་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་ཐོབ་
ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་ལས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ནས་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ས་བཅུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོ་སྒྲ་བས་ས་
བཤད་ཅེས་འཆད་མོད། དོན་ནི་འདི་ཡིན་དེ། ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་སའི་ཡོན་ཏན་
མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་བཤད་ཏུ་འོད་ཟེལ་ཆེན་
པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ན། ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་བམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་བྱིར་ཡོངས་སྤྱོད་མ་བསྟན་དེ། ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐོབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐད་ཅིག་སའི་དོན་
དུ་མཐར་གྱིས་པ་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་

མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྒྲེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་མེད་དོ། །འོ་ན་ས་བཙུ་བ་ལ་ཡང་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མོས་བསྐྱུས་པའི་བསྒྲེལ་དགོས་
 བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཤམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲེལ་
 བ་ཡིན་གྱི། ས་བཙུ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གཤམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་
 ས་བཙུ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ། གང་ཞིག་
 ཅེ་ན། དམན་པ་ས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགུ་
 བོ་དག་ལ་དང་བོ་བརྒྱད་ཤེས་མཐོང་གི་ལྷས་ནས་དང་། ཕྱི་མ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
 ཏེ་འདས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་
 གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པ་དེ་
 ནའོ། །ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་བ་ཡིན་པར་རོ། །མདོ་ལས་
 རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ས་བཙུ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་
 བས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། རིགས་ཀྱི་ས་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ས་
 དགུ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ས་བཙུ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 བ་ལ་གཉིས། འདེམ་བྱ་ས་དགུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་འབྲས་བུ་ས་

བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
 སྒྲོར་ལམ་བཞི་ནི། རིགས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་
 རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་སོ་སྒྲེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དམན་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་སོ་སྒྲེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འདིར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ས་ཡང་བསྐྱད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དམན་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་འདེམ་བཞི། རྒྱུའི་ས་དགུ་ལ་
 འདེམ་བར་བསྐྱར་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་ས་འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཐ་
 དང་གྱི་ལུགས་ཐ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་
 གྱིས་ངེས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་འདོད་ལ། རྟོགས་པའི་དབང་གི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་དྲོད་ནས་ངེས་པར་
 འདོད་དེ། མཛོད་དུ། རྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐར་ཆེན་
 གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་ཏེ་དེ་དག་གིས་དྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟན་
 གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི་བཟོད་ཆེན་ནས་
 ངེས་ཀྱི། དེ་བས་སྒྲར་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲོབ་རིགས་ལས་སྒྲོག་ནས་ནི། །སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་
 ཡང་འཇུག་གིས་ལ། བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ཡང་ལྷོག་པ་བཤད་
 པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། བཟོད་ཆེན་ཆོས་མཆོག་རིགས་ཀྱི་སར་

107-4

པའི་ཐ་དད་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱིར་མི་ལྷོག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་པར་འབྱེན་
 པའི་ཆ་རྟོགས་པས་རང་བྱུང་རྒྱུ་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཉན་
 བློས་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་
 ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི། བརྒྱད་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཟུང་བཞི་དང་པོའི་མངོན་རྟོགས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲིབ་
 གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྡེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ལན་ཅིག་བྱིར་
 འོང་གི་རྟོགས་པ་ནི། བསྐྱབས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། བལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་རབ་དུ་སྡེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་ནི།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྡེ་
 བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི། བྱས་པ་
 རྟོགས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྡེ་བའི་མངོན་
 རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ཞུགས་མ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་
 ཞུགས་པའི་རྟོགས་པ་ནི། ཉན་བློས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དེགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞུགས་པ་
 ལྷག་མ་གསུམ་བསྐྱུས་ནས་ཉན་བློས་ཀྱི་སར་བཞག་ཅིན། ཞུགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། འདའ་བུ་ས་དགུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་བློས་ཀྱི་ས་
 ཞེས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ། ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་གྱི་རྒྱལ་

གྱིས་འདས་ནས་ས་བརྩུ་པའི་མཆན་ཉིད་བཞག་པར་དགོངས་ནས་དེར་བསྐྱས་
 པས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ནི། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྱེང་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་སོ། །ཟུར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུའི་ས་
 རྣམ་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར། དམན་པ་ས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགུ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་འདས་
 རས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་དབང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ལམ་
 ཤེས་པ་ཤེས་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ས་བརྩུ་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས། ས་
 བརྩུ་པ་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་
 དོན་གྱིས་བསྟན་པས་ས་བརྩུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་བསྟན་ལ། ཡང་མདོ་
 ལས། བྱང་ཆེན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས།
 སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འཛང་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་

ཡིན་ཞེས་དོན་གྱིས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །
 དེས་ན་འདི་ནི་མདོའི་དོན་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚིག་དངོས་མ་ཡིན་ལ། འདས་བྱ་ས་
 དགའི་རྗེས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པར་འཆད་པའི་ཤེས་
 བྱེད་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་
 མ་ཡིན་པས་ཁྱི་ཀ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་དག་གིས་ཅོར་བ་ཁོ་ནར་བཤད་དོ། །འག་དོན་ནི།
 འདེམ་བྱ་ས་དགའི་རྗེས་ཐོག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་
 བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོ་ལས་
 ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བཛོད་པར་བྱའི་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།
 གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཞེས་སོ། །ཅུ་བ་ནི། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་དག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བྲངས་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བརྒྱད་ཅེས་པའོ། །འབྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་དག་གིས་བསྟུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་
 ཟག་རྩས་ཡོད་དང་སྒྲེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
 གཉིས་རྣམས་སོ་སོར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
 གཉེན་པོ་དེ་སྟོད་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱེད་གང་ཡང་འདི་
 སྐད་དུ་ཐེག་པ་དེ་དག་གང་ནས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟུས་པ་ནི། དེ་མི་དམིགས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ན་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྒྲོང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁུད་པར་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་གངས་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐོང་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་བཞི་དང་། སྒྲིམ་སྤང་གིས་བསྐྱུས་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཉི་བར་
 ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་དེ་དག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་
 གཉིས་པོ་ཡང་དེ་སྟེད་འདུག་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་པོ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་ཏྲུག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཙམ་དང་དེའི་གཉིས་པོའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་
 གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དང་། སྒྲིམ་བྱ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གཉིས་པོ་རགས་
 པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྒྲོང་ཞིང་ཕྱ་བ་ལྟན་སྒྲིམ་
 ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་སྒྲོང་བས་སོ། །

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཏྲུག་པའི་གཉིས་པོ་དེ་དག་མདོ་ལས་རི་ལྗེར་
 བསྟན་ཅི་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ།
 འདི་ལྟར། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བར་འགྱུར། གང་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར།

གང་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཁམས་གསུམ་
ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་ས། འབྱུང་བྱེད། འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་ཁས་སྤངས་ནས་
མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་ལ། གང་ནས་ཀྱང་བྱུང་བ་མེད།
གང་དུ་འང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཡང་མེད། གང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ངེས་པར་འབྱུང་ས། འབྱུང་བྱེད་སོགས་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་
སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་འགྲེལ་པའི་བདེན་
གཉིས་ལ་བརྟེན་ཅེས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་གྱི། ཉི་ཤུ་ལྔ་པར།
མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་དོན་
དམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཚམས་སྤྱད་བཞི། དེ་ལྟར་དབྱུང་གི་ཚོགས་འཚོགས་དགོས་པ་ནི།
མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱུང་བུ་བརྒྱད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་
བྱེད་བརྒྱད་གྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བུའི་གཞི། ངེས་
པར་འབྱུང་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་དང་
ཁྱད་པར་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི། ལྷག་ལ་བདུན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་དང་།

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་
 རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འབྲེ་དང་ཨར་ལྷར་ན། དེས་པར་འབྱུང་
 བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མཐར་བུག་པ་དང་རྒྱ་
 མཐར་བུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བདུན་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་མགོ་དང་འགྲེལ་ཞབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །
 མདོ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་འདི་ནི། ལྷ་དང་མི་དང་
 ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་དུ་མི་དམིགས་
 པའི་རྣམ་པའི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 འདི་ནི་དེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བདུན་ནི།
 དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞི་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའམ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་
 བསྡུས་སོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྒར་ས་མཆམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དེས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་
 བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་པས། ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་འབྲད་དོ། །གསུམ་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཡང་རྩ་བ་ལྷར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲར་ཅི་ལྷར་བཤད་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་

དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཚས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་དགོས་པས། དེ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་བསྟན་ཏོ། །སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བསགས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་མི་
 རྟོགས་པས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་སྟོན་ཏོ། །
 འབད་རྩྱལ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྟོགས་མི་
 རུས་པས། དེ་ནས་འབད་རྩྱལ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲིག་སུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྟོན་ཏོ། །འཁོར་འདས་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་འབད་མེད་དུ་བྱེད་མི་རུས་པས། དེ་ནས་སྐད་པེ་མ་གསལ་ཤིང་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་
 བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །ཐེག་པ་
 གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་མེད་པར་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
 མི་རུས་པས་དེ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་མཁྱེན་མ་ཐོབ་པར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་
 ཐོབ་པར་མི་རུས་པས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །
 རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་
 མེད་པས་རྣམ་མཁྱེན་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་
 དག་ནི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཚས་

ཅན། རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནས། ཁུད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་བར་རེས་
 བར་འབྱུང་བ་བསམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གྱིས། ཀུན་རྫོབ་དུ་དེ་
 དར་དེར་གདོན་མི་བྱ་བར་རེས་པར་འབྱུང་བར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་སོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སོགས་བརྒྱད་དུ་རེས་པར་འབྱུང་བས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཞེས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པས་རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྒྱ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །ཀུན་ལ་སྐྱབས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 བའི་རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱབས་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །མི་གླ་ལི་
 རྟ་མཆོ། །

འཛིན་སྐད་པེ་ཤིན་ཏུ་རན་པས་ཁོ་བོས་འགྲེལ་ཡོད་འགྲེལ་པ་ཁག་ལ་ལེགས་པར་བསྟར་ཏེ་ཞུས་
 ཁུལ་བུས་ཀྱང་ད་དུང་རྟོགས་གཞི་ཡོད་པ་དང་ས་ས་ཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་པར་པོ་ལུས་ཡོད་བསམ་པས་རྟོགས་ལྡན་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དབྱར་ཡོད་པ་སྤྲེམ། དཔེ་འདིའི་སྐད་པེ་ལ་ས་ཆང་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཤིན་ཏུ་པར་
 བས། དཔེ་ལ་ལྡན་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་བསོད་ནམས་བརྟན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་སྐད་པེ་གཞན་
 བཅོལ་བར་ཐུག་རོགས་གང་ཟབ་གནང་བར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བར་ཞུའོ། །ཞེས་སྒྲིག་པ་པོ་ཐུབ་
 བསྟན་སྒྲོན་ལས་ནས།

༄༅། རེད་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

ཚུམ་པ་པོ།	རེད་མདའ་བ་གཞིན་ཅུ་སྟོ་གྲོས།
ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ།	བསོད་ནམས་ཆེ་བརྟན།
མདུན་ཤོག་བཟོ་སྐྱེན་པ།	པད་དོར།
དཔེ་སྒྲིག་	སི་ཁྱོན་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་ཡིག་དཔེ་རྩིང་བཟུ་སྒྲིག་ཁང་།
དཔེ་སྐྱེན།	པོད་སྒྲིངས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྩིང་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། གྲུག་ཡང་། 850010
བཟུང་འཛིང་།	ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་།
པར་ཁང་།	སི་ཁྱོན་ཅ་ཁྱོང་པར་འདེབས་འགན་འཁུར་ཆེད་ཡོད་སྤྱི་གཞིར་ཁང་།
དེབ་ཆེད།	700mmx1000mm 1/16
དཔར་ཤོག་	322.4
པར་གཞི།	2014ལོའི་ལྷ་ལཱ་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐངས།	2014ལོའི་ལྷ་ལཱ་པར་ཐངས་དང་པོ་བཟབ།
པར་གྲངས།	7-7000
དཔེ་རྟགས།	ISBN 978-7-80589-618-2
ཕྱི་ལོང་སྟོར།	644 པོད།7-70

པར་གཞི་སྒྲིར་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅས་པར་འདེབས་མི་ཆོག།

图书在版编目（C I P）数据

仁达哇·旋努洛卓文集：全10册：藏文 / 旋努洛卓著. -- 拉萨：西藏藏文古籍出版社, 2015.6

ISBN 978-7-80589-618-2 I. ①仁… II. ①旋… III. ①喇嘛宗—文集—藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2015)第084292号

仁达哇·旋努洛卓文集

作 者	仁达哇·旋努洛卓
责任编辑	索朗次旦
封面设计	巴多
主 编	四川藏文古籍保护编务院
出 版	西藏藏文古籍出版社
社 址	拉萨市色拉路22号 邮政编码 850010
印 刷	四川嘉创印务有限责任公司
经 销	全国新华书店
开 本	700mmx1000mm 1/16
印 张	327.5
版 次	2015年6月第1版
印 次	2015年6月第1印刷
印 数	1-1000
标准书号	ISBN 978-7-80589-618-2
定 价	655.00元（全10册）

版权所有 翻印必究

